www.chilot.me

ይችላል ፡፡ በዚህ አኳኋን የተተካውም ምክትል አባል ለዚያው ለተተካበት ስብሰባ እንደ አባል ሆኖ ይቆጠራል ፡፡

አንቀጽ ስምንት ፡፡

ስለ ስብሰባ መሟላት ፡፡

በማናቸውም ስብሰባ ከአባሎች ወይም የቦርዱ አባሎች ሆነው እንዲሠሩ ከተተኩት ምክትል አባሎች መካከል ሦስቱ ከተገኙ ስብሰባው እንደተሟላ ይቆጠራል ፡፡

አንቀጽ ዘጠኝ ፡፡

ስለ ድምፅ አሰጣጥ ፡፡

የቦርዱ ውሳኔ የሚጸናው በስብሰባው በተገኙ አባሎች ወይም የቦርዱ አባሎች ሆነው እንዲሠሩ በተተኩት ምክትል አባሎች የድምፅ ብልጫ ነው ፡፡ ድምፁ እኩል ለእኩል የተከፈለ እንደሆነ ሊቀ መንበሩ ሁለተኛ ወይም ወሳኝ ድምፅ ይኖረዋል ፡፡

አንቀጽ አሥር ፡፡

ስለ ውሳኔዎች መፈረም ፡፡

በያንዳንዱ የቦርድ ውሳኔ በስብሰባው ላይ የተገኙት አባሎች ሁሉ እንዲፈርሙበት ያስፈልጋል ፡፡

አንቀጽ አሥራ አንድ ፡፡

ቃለ ጉባኤዎችን ስለ ማረጋገጥ ፡፡

የማናቸውም ስብሰባ ቃለ ጉባኤ በቦርዱ ከጸደቀ በኋላ የቦርዱ ጸሐፊ ፈርምበት የዚያው ስብሰባ ሕጋዊ ሰነድ ይሆናል ፡፡

ክፍል ፫

ስለ ቦርዱ ሥልጣን ፡፡

አንቀጽ አሥራ ሁለት ፡፡

ሀ/ ቦርዱ ፡—

፩/ የሥራ ክርክሮችን ለማየት ፣ ተከራካሪዎችን ለማስታረቅ ፣ ለመገላገል ፣ ቢያስፈልግም የመጨረሻ ውሳኔ ከመስጠቱም በፊት ለጊዜው የሚያገለግል ዘዴ ለማድረግና የመጨረሻ ውሳኔ ለመስጠት ፤

፪/ ተገቢ ስላልሆነ የሥራ አፈጻጸም የሚቀርበውን ማናቸውንም አቤቱታ ለማየት ፤ እንደዚህ ያለውን አፈጻጸም ለመከልከልና ይኸንኑ ተግባር እንዲተው ጉዳዩ የሚመለከታቸውን ሰዎች ወይም ድርጅቶች ለማዘዝ ፤

፫/ ውሳኔዎችንና ብይኖችን ተገቢ በሆነው መንገድ ለማስፈጸም ፤

፬/ ድርጅቶች እንዲፈርሱ ለሚኒስትሩ አሳብ ለማቅረብ ፤
ሥልጣን አለው ፡፡

www.chilot.me

ለ/ ከቦርዱ የሚሰጡት ውሳኔዎችና ብይኖች ጉዳዩ በሚመለከታቸው ሰዎች ሁሉ ላይ ሕጋዊ ተፈጻሚነት ኖሮአቸው መብቱ በሚፈቅድላቸው ባለሥልጣኖች አማካይነት ይፈጸማሉ ።

የፍርድ ቤት ውሳኔዎች ማስታወሻ

ስለ አሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ ፣ የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ

ቦርድ ትእዛዙ የሚፈጸምበትን ጊዜ ለማራዘም ስላለው ሥልጣን ።

የአሠሪና የሠራተኛ ጉዳይ ቦርድ እንደፍርድ ቤት የሚቆጠርና የፍርድ ቤት ሥልጣን ያለው በለሆነ እንደሌላ ፍርድ ቤት ሁሉ ይህ ቦርድ ለባለዕዳው ዕዳውን የሚከፈልበት ጊዜ ለመስጠት ሥልጣን አለው። ለባለዕዳው ቦርዱ የሚሰጠው የመክፈያ ጊዜ በተገቢ ምክንያት በልዩ አስተያየት መሆን አለበት ። ቦርዱ ተገቢ ምክንያት ሳይሰጥ ይህን ከላይ የተጠቀሰውን ሥልጣኑን በተጠቀመበት ጊዜ የሥነ ሥርዓት ስህተት ስለሆነና ፣ አንቀጽ ፲፱ንም ስለሚቃወም ተገቢ ምክንያት ሰጥቶ ውሳኔ እንዲሰጥ ለቦርድ እንዲመለስ ሲል የጠቅላይ ንጉሠ ነገሥት ፍርድ ቤት ወሰነ ።

የፎግስታድ የእንጨት ሥራ ሠራተኞች ማኅበር ይግባኝ ባይ ፤ ጃኮብ ፎግስታድ መልስ ሰጭ ።

(ጠቅላይ ንጉሠ ነገሥት ፍርድ ቤት ፣ አዲስ አበባ ፣ ፲፱፻፶፭ ዓ.ም.) የኢትዮጵያ ሕግ መጽሔት ፣ ፩ኛ ቮልዩም ፣ ገጽ ፩፻፹፫ ።

ውሳኔዎችንና ብይኖችን ማስፈጸም

የአሠሪና የሠራተኞች ጉዳይ ሁሉ በቶሎ ውሳኔ ማግኘት በቶሎ መፈጸም ይገባዋል ። ፍርድ አስፈጻሚ የቦርዱ ውሳኔ እንዲፈጸም በተላከለት ጊዜ የፍርድ ቤቶች ፍርድ በሚፈጸምበት መንገድ ማስፈጸም አለበት ። ፍርድ አስፈጻሚው ለማስፈጸም ችግር የደረሰበት እንደሆነ ፍርድ አስፈጻሚው ለፍርድ ቤት ሲያስታውቅ ሌላ ውሳኔ ይሰጣል ።

የሲራ ሚካኤል ሸክላ ፋብሪካ ይግባኝ ባይ ፤ የእንደምሴ የሥራ ማኅበር መልስ ሰጭ

(ጠቅላይ ንጉሠ ነገሥት ፍርድ ቤት ፣ አዲስ አበባ ፣ ፲፱፻፶፮ ዓ. ም.) የኢትዮጵያ ሕግ መጽሔት ፫ኛ ቮልዩም ፣ ገጽ ፮ ።

ማስታወሻ ፤ ይህ ውሳኔ የተሰጠው በ፳፫/፫ (፲፱፻፶፯) አ. ፳፻፲ በጥቂቱ በተሻሻለውና ሌላ ቁጥር በተሰጠው በ፳፩/፲፰ (፲፱፻፶፬) ድ. ፵፱ መሠረት ነው ።

አንቀጽ አሥራ ሦስት ።

ቦርዱ ስለሚገለገልባቸው ዘዴዎች ።

ሥራውን በሚገባ ለመፈጸም ቦርዱ ከዚህ ቀጥሎ የተዘረዘሩትን ለማድረግ ይችላል ።

ሀ/ ከቦርዱ የሚሰጡትን ተግባሮች የሚፈጽሙ ኮሚቴዎች ለመሾም ፤

ለ/ በዚህ በአሥራ ሦስተኛው አንቀጽ ከፊደል ተራ ፣ (ሐ) እስከ (ረ) ከተዘረዘሩት ሥራዎች ማናቸውንም እንዲፈጽሙ ከቦርዱ አባሎች ወይም ምክትል አባሎች ወይም ከቦርዱ ሠራተኞች መካከል አንዱን ወይም ብዙዎቹን ለማዘዝ ፤

ሐ/ ለቦርዱ ሥራ አፈጻጸም የሚያስፈልጉትን መረጃዎች ፣ ሠነዶችና በእጃቸው የሚገኙትን ሌሎችንም ማስረጃዎች ሁሉ እንዲያቀርቡለት ማናቸውንም ሰው ወይም የሥራ ድርጅት ለመጠየቅ ፤

መ/ ክርክሩ በሚሰማበት ጊዜ ጉዳዩ የሚመለከታቸው ወገኖችና ምስክሮች እንዲቀርቡና ቃላቸውን እንዲሰጡ ለመጠየቅ ፤

ሠ/ እቦርዱ ዘንድ የቀረቡትን ሰዎች ለማስማል ወይም ማረጋገጫ ለመቀበልና በሚምሉበት ወይም ማረጋገጫ በሚሰጡበት ጊዜ የተባሉትን ሰዎች ለመጠየቅ ፤

ረ/ ተገቢውን መረጃ ለማግኘት ፣ ምስክር ለመስማት ወይም በሥራው ድርጅት ውስጥ ከማናቸውም ሰው ላይ ለምርመራ የሚያስፈልጉትን ሠነዶች ወይም ሌሎች ዕቃዎች ለማግኘት ፤

www.chilot.me

በማናቸውም የሥራ ሰዓት ውስጥ ከማናቸውም የሥራ ድርጅት ውስጥ ለመግባት ፤ ስለ ሆነ ግን ድንገተኛ አስቸኳይ ነገር ካላጋጠመ በቀር ቦርዱ እንደዚህ ካለው የሥራ ድር ጅት ውስጥ ከመግባቱ በፊት በቂ በሆነ ጊዜ ቀደም ብሎ ለድርጅቱ ባለቤት ማስታወቅ አለበት ፤

ሰ/ ስለ ሥራው ዝርዝር አፈጻጸምና አስተዳደር የሚሰጥ ደንብ ለማውጣት ።

ክፍል ፱

ስለክርክሩ መስማት ።

አንቀጽ አሥራ አራት ።

ስለ ክርክሩ መስማት የሚሰጥ ማስታወቂያ ።

ሀ/ ስለማናቸውም ጉዳይ ውሳኔ ከመስጠቱ በፊት ቦርዱ ጉዳዩ ለሚመለከታቸው ወገኖች ማስታወቅና ቀርበው አሳባቸውን እንዲገልጹ መፍቀድ አለበት ። ስለዚህ ጉዳዩ ስለሚሰማ በት ቀን ፣ ሰዓትና ስፍራ ከሦስት (፫) ቀን ከማያንስ ጊዜ አስቀድሞ ለተባሉት ወገኖች በጽሑፍ የሆነ ማስታወቂያ መስጠት አለበት ።

ለ/ ቦርዱ ጉዳዩ የሚሰማበትን ቀንና ስፍራ ሲወስን ጉዳዩ የሚመለከታቸው ወገኖች ክርክራ ቸውን ለቦርዱ ለማሰማት በቂ ዕድል ሊኖራቸው አስፈላጊ መሆኑን መገንዘብ አለበት ።

ሐ/ ጉዳዩ የሚመለከታቸው ወገኖች ከቦርዱ ዘንድ በሚቀርቡበት ጊዜ ቦርዱ እንደሚወስነው ጠበቃ ፣ አማካሪዎችና ረዳቶች ይዘው ለመቅረብ ይችላሉ ።

አንቀጽ አሥራ አምስት ።

በተወሰነው ጊዜ ስላለመቅረብ ።

ሀ/ ጉዳዩ ከሚመለከታቸው ወገኖች ማናቸውም ወይም ጉዳይ በሚሰማበት ጊዜ እንዲቀርብ ደንበኛ መጥሪያ የደረሰው ማናቸውም ሰው ስለዚህ ጉዳይ በተወሰነው ጊዜ ቀርቦ ቃሉን ባይሰጥ ፣ ቦርዱ ጉዳዩን ማየቱን ሊቀጥል ይችላል ። በዚህም ምክንያት ይግባኝ ሊባል አይቻልም ።

ለ/ ያልቀረበውም ሰው በተወሰነው ጊዜ ሳይቀርብ የቀረው በራሱ ጥፋት አለመሆኑ ሲታወቅ ከቦርዱ ዘንድ እንዲቀርብ እንደገና ዕድል ይሰጠዋል ።

አንቀጽ አሥራ ስድስት ።

ስለ ማስታረቅ ።

ቦርዱ የቀረበለትን የሥራ ክርክር በስምምነት ለመወሰን የተቻለውን ሁሉ ማድረግ አለ በት ። ለዚሁም ዓላማ አስፈላጊ መስሎ በታየው በማናቸውም የማስታረቂያ ዘዴ ሊሠራበትና ሊጠቀምበት ይችላል ።

አንቀጽ አሥራ ሰባት

ጉዳዩን ስለ ማመዛዘን ።

ሀ/ ቦርዱ ጉዳዩን በሚያይበት ጊዜ የሥራ ክርክሮችን በተቻለ መጠን በፍጥነት መወሰን አስፈላጊና ተገቢም መሆኑን መገንዘብ አለበት ።

www.chilot.me

የፎግስታድ የእንጨት ሥራ ሠራተኞች ማኅበር ይግባኝ ባይ ፤ ጃኮብ ፎግስታድ መልስ ሰጭ (የጠቅላይ ንጉሠ ነገሥት ፍርድ ቤት ፡ አዲስ አበባ ፤ ፲፱፻፶፩ ዓ. ም.) የኢትዮጵያ ሕግ መጽሔት ፡ ፩ኛ ቮልዩም ፤ ገጽ ፪፹፫ ።

ምዕራፍ ፫

ስለ አሠሪዎች ማኅበርና ስለ ሠራተኞች ማኅበር ።

አንቀጽ ሃያ ።

ስለ ማኅበር መብት ።

ሀ/ አሠሪዎች ፡ የአሠሪዎች ማኅበር ለማቋቋምና የማኅበሩ አባሎች ለመሆን ፤ እንዲሁም ሠራተኞች ፡ የሠራተኛ ማኅበር ለማቋቋምና የማኅበሩ አባሎች ለመሆን ይችላሉ ። እነዚህ ድርጅቶች በሚኒስቴሩ ከተመዘገቡ በኋላ ሕጋዊ ሥራዎችን ሁሉ ለመሥራት ይችላሉ ።

ለ/ ማንኛውም አሠሪ በአንድ ጊዜ ከአንድ የአሠሪዎች ማኅበር በላይ አባል ለመሆን አይችልም ። እንዲሁም አንድ ሠራተኛ በአንድ ጊዜ ከአንድ የሠራተኛ ማኅበር በላይ አባል ሊሆን አይችልም ።

ሐ/ ከአምሳ (፶) የሚያንሱ ሠራተኞች ቀጥሮ በሚያሠራ የሥራ ድርጅት ውስጥ የሠራተኛ ማኅበር ማቋቋም አይቻልም ። ሆኖም የዚህ የሥራ ድርጅት ሠራተኞች በጠቅላላ የሠራተኛ ማኅበሮች ውስጥ አባል ለመሆን ይችላሉ ።

መ/ ሚኒስትሩ በአንዳንድ ልዩ አኳኋን በዚህ በ፳ኛው አንቀጽ በፊደል ተራ (ለ) እና (ሐ) የተመለከቱትን ውሳኔዎች ሊያሻሽል ይችላል ።

አንቀጽ ሐያ አንድ ።

ስለ መመዝገብ ።

ሀ/ እያንዳንዱ የአሠሪዎች ማኅበርና እንዲሁም እያንዳንዱ የሠራተኞች ማኅበር እንደተቋቋመ ወዲያው በሥራ ድርጅቱ ከፍተኛ ሹም በሚገባ ከተረጋገጡ በኋላ ከዚህ የሚከተሉትን ፤—

፩/ የድርጅቱን መተዳደሪያ ደንብ ፤ የውስጥ ደንብና የአባሎችን መብትና ተግባር ወይም የድርጅቱ አስተዳደርና የሥራ አፈጻጸም የሚወስኑትን ሌሎች ሠነዶች ሁለት (፪) ግልባጭ ፤

፪/ የድርጅቱ አባሎች ስምና አድራሻ የተጻፈበትን ዝርዝር (ሊስት) ሁለት (፪) ግልባጭ፤

፫/ ድርጅቱን ያቋቋሙት ወይም እንደ መሥራች ሆነው የሚሠሩት ሰዎች ስም የተጻፈበትን ዝርዝር (ሊስት) ሁለት (፪) ግልባጭ ፤

፬/ የድርጅቱ አባል ለመሆን ለመጀመሪያ ጊዜና ለአባልነትም የሚከፈለውን ሒሳብና የመዋጮውን ድርሻ ልክ ፤ እንዲሁም ከአባሎች የሚፈለገውን ሌላም የገንዘብ መዋጮ የሚገልጸውን ማስታወቂያ ሁለት (፪) ግልባጭ ፤

፭/ የድርጅቱ ሹማምንት ስምና አድራሻ የተጻፈበትን ዝርዝር (ሊስት) ሁለት (፪) ግልባጭ ፤ ለሚኒስቴሩ ማቅረብ አለበት ።

ለ/ የድርጅቱ ሹማምንት ወይም ወኪሎች በተመረጡ ወይም በተሾሙ ቁጥር በድርጅቱ ከፍተኛ ሹም በሚገባ ከተረጋገጠ በኋላ ፤ ድርጅቱ የሹማምንቱ ወይም የወኪሎቹ ስምና አድራሻ የተጻፈበትን የተለወጠውን ዝርዝር (ሊስት) ሁለት (፪) ግልባጭ ለሚኒስቴሩ ማቅረብ አለበት ።

www.chilot.me

ሐ/ በዚህ በሓያ አንደኛው አንቀጽ በፊደል ተራ (ሀ) የተመለከቱት ሠነዶች ለሚኒስትሩ መቅረብ ድርጅቱ በሚኒስትሩ ለመመዝገብ ማመልከቻ እንዳቀረበ ይቆጠራል ። ሚኒስትሩ የቀረቡለት ሠነዶች ያልተሟሉ ወይም የማይበቁ ወይም በዚህ አዋጅ የተጻፈውን የተፃ ለፉ ሆነው ካላገኛቸው በቀር የተባለውን ድርጅት ይመዘግበዋል ።

መ/ ሚኒስትሩ የድርጅቱን መመዝገብ የማይቀበለው የሆነ እንደሆነ የማይቀበልበትን ምክን ያት በመዘርዘር ይኸንኑ ለድርጅቱ ማስታወቅ አለበት ።

ሠ/ በዚህ በ፳፩ኛው አንቀጽ በፊደል ተራ (ሀ) የተዘረዘሩት ሠነዶች ከቀረቡበት ቀን ጀምሮ በሠላሳ (፴) ቀን ውስጥ ለምዝገባ በቀረበለት ማመልከቻ ላይ ሚኒስትሩ ውሳኔ ሳያደርግ ቢቀር ድርጅቱ እንደተመዘገበ ይቆጠራል ።

ረ/ በዚህ በ፳፩ኛው አንቀጽ በፊደል ተራ (መ) ወይም (ሠ) እንደተመለከተው ስለ ድርጅቶች መመዝገብና በዚህ አዋጅ በሦስተኛው አንቀጽ በፊደል ተራ (ሰ) መሠረት ስለ ድርጅቶች መፍረስ የሚሰጠውን ማስታወቂያ ሚኒስቴሩ በብዛት በሚታተም ጋዜጣ ማውጣት አለበት።

አንቀጽ ሐያ ሁለት ።

የድርጅቱ የሥራ ወሰን ።

ሀ/ የአሠሪዎች ማኅበርና የሠራተኞች ማኅበር ዋና ዓላማ በዚህ አዋጅ የተመለከቱትን የሥራ ሁኔታዎችና ተግባሮች መወሰንና እንዲሁም የአባሎችን የኤኮኖሚ ፣ የማኅበራዊና የሞ ራል ጥቅም ማጥናት ፣ መጠበቅና ማሳደግ ነው ።

ለ/ እነዚህ ድርጅቶች በተለይ የኤኮኖሚና የማኅበራዊ ኑሮን ለማሳደግ የሥራ ሁኔታዎችን በሚመለከቱ ጉዳዮች ሁሉ ያለ ሥጋትና በፈቃደኛነት መነጋገር አለባቸው ።

ሐ/ የአሠሪዎች ማኅበርና የሠራተኞች ማኅበር በማናቸውም አኳኋን ቢሆን የፖለቲካን ዓላማ መከተል ወይም በማናቸውም የፖለቲካ ሥራ ተካፋይ መሆን አይችሉም ።

መ/ የአሠሪዎች ማኅበርና የሠራተኞች ማኅበር በተቻለ መጠን የሥራ ክርክሮችን በሰላማዊ መንገድ እንዲወስኑ ያስፈልጋል ። የኅብረቱ ክርክር ዐቢይ ክፍል ሆኖ የተባሉት ድርጅቶች የፈቃደኛነት ዕርቅ እንዲያደርጉ ሊበረታቱና በሚያደርጉትም የኅብረት ስምምነት ውስጥ በበጎ ፈቃደኛነት የተስማሙ መሆናቸው እንዲገለጽ ያስፈልጋል ።

ሠ/ የአሠሪዎች ማኅበርና የሠራተኞች ማኅበር ማናቸውንም የሥራ ክርክር ወይም ማናቸ ውንም ተገቢ ያልሆነ የሥራ አፈጻጸም ጉዳይ ሲደርስ ለቦርዱ ለማቅረብ መብት አላቸው ።

ረ/ አሠሪዎች ለመጠባበቂያ የሚሆን ገንዘብ ለማጠራቀምና ለመጠበቅ መብት አላቸው ። ይህም መጠባበቂያ ገንዘብ ከሌላው የድርጅቱ ገንዘብ ተለይቶ መቀመጥና መጠበቅ አለበት ። ሂሣቡም በንግድ ሕግ ቁጥር ፬፻፳፰ እና በተከታዩ የተጻፈው ተቃራኒ ቢሆንም እንደ ኪሣራ ተቆጥሮ ለማናቸውም የድርጅቱ ዕዳ አያልፍም ።

ምዕራፍ አራት ።

ስለኅብረት ክርክር ።

ክፍል ፩ ።

ስለ ኅብረት ክርክርና ስለ ኅብረት ስምምነት ።

አንቀጽ ሐያ ሦስት ።

የኅብረት ክርክር ለማድረግ መብት ያላቸው ወገኖች ።

የኅብረት ክርክር ለማድረግ ወኪል ሆኖ ለመሥራት የሚችሉ ፡—

ሀ/ በአንድ አሠሪ ወይም በብዙዎች አሠሪዎች ወይም በአሠሪዎች ማኅበር ስም ሆነው የሚ ሠሩ ሰዎች ፤

www.chilot.me

ለ/ ጉዳዩ በሚመለከተው የሥራ ድርጅት ውስጥ ከሚገኙት ሠራተኞች ለሚበዙት በመወከል በአንድ ወይም ከአንድ በላይ በሆኑ የሠራተኛ ማኅበሮች ስም ሆነው የሚሠሩ ሰዎች ወይም ፤

ሐ/ እንደዚህ ያለ የሠራተኛ ማኅበር በሌለ ጊዜ ጉዳዩ በሚመለከተው የሥራ ድርጅት ውስጥ ከሚገኙት ሠራተኞች ለሚበዙት ለመወከል የተመረጡና በሚገባ ሥልጣን የተሰጣቸው የሠራተኞች ኮሚቴ ወኪሎች ፤
ብቻ ናቸው ።

አንቀጽ ሐያ አራት ።

የኅብረት ስምምነት ጸንቶ ስለሚቆይበት ጊዜ ።

ሀ/ የስምምነቱ ድርድር በሌላ አኳኋን በግልጽ ካልተወሰነ አንድ የኅብረት ስምምነት ከጸና በኋላ እስከ ሦስት (፫) ዓመት ጊዜ ድረስ ማናቸውም አሠሪ ፤ የአሠሪዎች ማኅበር ሠራተኛ ፤ የሠራተኞች ማኅበር ወይም የሠራተኞች ኮሚቴ ሊቃወመው አይችልም ።

ለ/ ከፍ ያለ የኤኮኖሚ ለውጥ የተደረገ እንደሆነ ቦርዱ በዚህ በሐያ አራተኛው አንቀጽ በፊደል ተራ (ሀ) የተጻፈውን ሊሽረው ይችላል ።

ሐ/ በዚህ አዋጅ ተቃራኒ የሆነ ውሳኔ ተጽፎ ቢገኝም የኅብረቱን ስምምነት ያደረጉት ሁለቱም ወገኖች የተባለውን ስምምነት በማናቸውም ጊዜ ተስማምተው ለማሻሻል ወይም ለመለወጥ ይችላሉ ።

አንቀጽ ሐያ አምስት ።

የኅብረት ስምምነት ዓይነት (ፎርም)

ሀ/ የኅብረት ስምምነት በጽሑፍ ሆኖ የተከራካሪዎች ወገኖች ወኪሎች ይፈርሙበታል ።

ለ/ ሚኒስትሩ ስለዚሁ ጉዳይ ባቋቋመው መዝገብ እንዲመዘገብ ስምምነቱ ወዲያው እንደተፈጸመ የያንዳንዱ የኅብረት ስምምነት ሁለት (፪) ግልባጭ በቦርዱ አማካይነት ለሚኒስትሩ መተላለፍ አለበት ።

ክፍል ፭ ።

የአሠሪዎችና የሠራተኞች ተግባር ።

አንቀጽ ሐያ ስድስት ።

በቅን ልቡና መነጋገር ስለሚገባ ።

በኅብረቱ ክርክር ተካፋይ የሆነው እያንዳንዱ ወገን የንግግሩ ተካፋይ የሆኑት ሌሎችም ወገኖች ሁሉ መብት ያላቸው መሆኑን አውቆ ከእነርሱ ጋር በቅን ልቡና እንዲነጋገር ያስፈልጋል ።

አንቀጽ ሐያ ሰባት ።

ሰላማዊ አኳኋን ።

የኅብረት ክርክር የሚያደርጉ ወገኖች በንግግሩ ጊዜ እነርሱን የወከሉአቸው ሰዎች ወይም ድርጅቶች የኅብረቱን ክርክር ከሚያሰናክሉ ወይም ጉዳዩ የሚመለከታቸው ሌሎች ወገኖች ለመጫን ከታቀዱ ሥራዎች እንዲርቁ አስፈላጊውን ሁሉ ጥንቃቄ ማድረግ አለባቸው ።

www.chilot.me

ምዕራፍ አምስት ።

የተከለከሉ ነገሮች ።

አንቀጽ ሐያ ስምንት ።

ተገቢ ያልሆነ ሥራ አፈጻጸም ።

ተገቢ ያልሆነ የሥራ አፈጻጸም ሁሉ ክልክል ነው ።

አንቀጽ ሐያ ዘጠኝ ።

የማይፈቀድ አሠራር ።

ማንኛውም ሰው ፦

ሀ/ የአሠሪዎች ማኅበር ወይም የሠራተኞች ማኅበር አባል እንዲሆን ወይም እንዳይሆን ወይም አባልነቱን እንዲተው ለማድረግ በማንኛቸውም ሰው ላይ መዛት ፣ ማስፈራራት ወይም ተገቢ ባልሆነ አኳኋን መጫን ፤

ለ/ ጉዳዩ የሚመለከተው አሠሪ ሳይፈቅድ የተባለው የሠራተኞች ማኅበር አባል እንዲሆኑ ለማባበል በሠራተኞች ማኅበር ስም በሥራ ሰዓት ወይም በአሠሪው መሥሪያ ቤት ውስጥ ሠራተኞቹን መሰብሰብ ፤ አይችልም ።

አንቀጽ ሠላሳ ።

አሠሪዎች አድልዎ እንዳያደርጉ ስለመከልከሉ ።

ማናቸውም አሠሪ ፦

ሀ/ ያንድ የሠራተኞች አባል በመሆን ወይም በሠራተኛ ማኅበር ሥራዎች ምክንያት ስለሥራ ሁኔታዎች በሠራተኞች መካከል አድልዎ ማድረግ ፤

ለ/ በሠራተኞች አቀጣጠር ረገድ የሠራተኞች ማኅበር አባል የሆኑትን ካልሆኑት ወይም የሠራተኞች አባል ያልሆኑትን የሠራተኞች ማኅበር አባል ከሆኑት በማግረጥ መቅጠር ወይም በሥራ ላይ ማቆየት ፤

ሐ/ የሠራተኛ ማኅበር አባል በመሆኑ ምክንያት ማናቸውንም ሰው ከሥራ ማሰናበት ፤

መ/ የሠራተኛ ማኅበር እርሱ በፈለገው አኳኋን እንዲቋቋም መጫን ወይም አባል መሆን ወይም በማናቸውም የሠራተኛ ማኅበር ሥራዎች ጣልቃ መግባት ፤ ክልክል ነው ።

ስለሆነ ግን አንድ አሠሪ በቂና ተገቢ በሆነ ምክንያት ማናቸውንም ሠራተኛ ከሥራ አግዶ ለማቆየት ፣ ለማሰናበት ፣ ከሥራ ለማስወጣት ወይም ለማዛወር በዚህ በሠላሳኛው አንቀጽ የተጻፈው አይከለክለውም ።

የፍርድ ቤት ውሳኔዎች ማስታወሻ ።

የአሠሪና የሠራተኛ ጉዳይ ፤ የሠራተኞች ማኅበር አባል ስለመሆን ።

የአንድ የሠራተኞች ማኅበር ፕሬዚዳንት የሠራተኞች ማኅበር አባል በመሆኑ ብቻ ከሥራ እንዲወጣ የተደረገው ከሕግ ውጭ ስለሆነ ወደ ሥራው እንዲመለስ እንዲደረግ ሲል የአሠሪና የሠራተኛ ጉዳይ የሰጠውን ውሳኔ የጠቅላይ ንጉሠ ነገሥት ፍርድ ቤት አጸደቀው ።

የሴራ ሚካኤል ሸክላ ፋብሪካ ይግባኝ ባይ ፤ የአንደምሴ የሥራ ማኅበር መልስ ሰጭ

(ጠቅላይ ንጉሠ ነገሥት ፍርድ ቤት ፣ አዲስ አበባ ፣ ፲፱፻፶፯ ዓ. ም.) የኢትዮጵያ ሕግ መጽሔት ፣ ፪ኛ ቮልዩም ፣ ገጽ ፯ ።

www.chilot.me

ማስታወሻ ፣ ይህ ውሳኔ የተሰጠው በ፳፫/፫ (፲፱፻፶፯) አ. ፪፻፲ በጥቂቱ በተሻሻለውና ሌላ ቁጥር በተሰጠው በ፳፭/፲፰ (፲፱፻፶፩) ድ. ፺፱ መሠረት ነው ።

የአሠሪና የሠራተኛ ጉዳይ

የአሠሪና የሠራተኞች ጉዳይ ቦርድ ፤ ይግባኝ ሰጭው መሥሪያ ቤት ባቀረበለት ማስረጃ ብቻና ከሥራ የወጣሁት የሠራተኞች ማኅበር አባል በመሆኔ ብቻ ነው ሲል ከአመለከተው ከአመልካቹ ምንም ዓይነት ማስረጃ ሳይጠይቅ ፤ ሠራተኛውን ከሥራ የሚያስወጣው ጥፋት የለም ሲል ወሰነ ። (ማስታወሻውን ተመልከት)

አሠሪው መሥሪያ ቤት ይግባኙን ለጠቅላይ ንጉሠ ነገሥት ፍርድ ቤት በሥነ ሥርዓት ሕግ ላይ አቅርቦ ፤ ይኸው ፍርድ ቤት «የአሠሪና የሠራተኛ ቦርድ አሠሪው ሠራተኛውን ከሥራ ያስወጣበትን ተገቢና በቂ ምክንያት እንዲያስረዳ አዝዞት ከአስረዳና ውሳኔ ከሰጠ በኋላ በፍርድ ቤት ሥነ ሥርዓት ፎርም ምክንያት የቦርዱ ውሳኔ አይፈርስም» ሲል ወሰነ ።

የጀስ ሐንሰን ኩባንያ ይግባኝ ባይ ፤ መስፍን ደምሴ መልስ ሰጭ

(ጠቅላይ ንጉሠ ነገሥት ፍርድ ቤት ፤ አዲስ አበባ ፤ ፲፱፻፶፯ ዓ. ም. የኢትዮጵያ ሕግ መጽሔት ፤ ፪ኛ ቮልዩም ፤ ገጽ ፪፻፶፯ ።

ማስታወሻ ፤ የአሠሪና የሠራተኛ ጉዳይ ቦርድ የሰጠው ውሳኔ በኢትዮጵያ ሕግ መጽሔት ፤ ፪ኛ ቮልዩም ፤ ገጽ ፫፻፵፪ ታትሞ ይገኛል ።

አንቀጽ ሠላሳ አንድ ።

የሥራ ክርክሮች እስኪወሰኑ ድረስ የነበረው ሁኔታ የሚጠበቅ ስለመሆኑ ።

አንድ የሥራ ክርክር ውሳኔ እስኪያገኝ ድረስ ጉዳዩ የሚመለከተው ማንኛውም ወገን ሌላውን ወገን ለመጉዳት በጊዜው ያለውን የሥራ ሁኔታ ብቻውን መለወጥ አይችልም ።

ምዕራፍ ስድስት ፣ ጠቅላላ ።

ክፍል ፩ ፣ ስለ ቅጣት

አንቀጽ ሠላሳ ሁለት ።

የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ መፈጸም ።

በዚህ አዋጅ የተጻፉትን በሚተላለፉ ሁሉ ላይ በ፲፱፻፵፱ ዓ.ም. የወጣው የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ ይፈጸምባቸዋል ።

የተጠቀሰው ሕግ

የተጠቀሱት የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ አንቀጾች በመጀመሪያ ወ.መ.ሕ. ፲፯/በተ. የ. ፩ (፲፱፻፵፱) አን. ፩፻፳፰ ፣ ፩፻፲፱ ፣ ፩፻፹ ፣ ፩፻፺፯ ፣ ፩፻፺፰ እንደሆኑ ይገመታል ።

ክፍል ፪ ፣ ልዩ ውሳኔዎች ።

አንቀጽ ሠላሳ ሦስት ።

የሠራተኞች የግል መብት ።

የስምምነቱ አፈጻጸም በጊዜው ጸንቶ ያለውን ማናቸውንም የኅብረት ስምምነት ወይም የቦርዱ ውሳኔ ወይም ብይን የማይቃወም ከሆነ ማንኛውም ሠራተኛ የውሉን ድርድር ተገቢ በሆኑ ፍርድ ቤቶች ወይም መሥሪያ ቤት ለማስፈጸም በዚህ አዋጅ ውስጥ የተጻፈው አይከለክለውም ።

www.chilot.me

የፍርድ ቤት ውሳኔ ማስታወሻ ።

በአሠሪና በሠራተኛ መካከል ያለው ግንኙነት በደንብ እንዲካሄድ ፣ ሥራ በደንብ እንዲከናወን ፣ አለ መግባባት ሲፈጠር ጉዳዩ በፍጥነት እንዲወሰንና እንደዚሁም እንዲህ ያሉ ጉዳዮች ሲገኙ የሚካሄድበት በፓርላማ ተመክሮበትና ተሻሽሎ የአሁኑ አዋጅ የሆነው የአሠሪና የሠራተኛ ድንጋጌ በፍትሐ ብሔር መሠረት ሠራተኛ ያለአግባብ ከሥራ ተሰናበትኩ በማለት ኪሣራ ለመጠየቅ ያለውን መብት አይዘጋበትም ሲል ከፍተኛው ፍ/ቤት ውሳኔ ሰጠ ።

ማሞ ይንበርበሩ ከሳሽ ፣ ይርጉ አበበ ተከሳሽ

(ከፍተኛው ፍርድ ቤት ፣ አዲስ አበባ ፣ ፲፱፻፶፮ ዓ. ም.) የኢትዮጵያ ሕግ መጽሔት ፣ ፩ኛ ቮልዩም ፣ ገጽ ፴፪ ።

አንቀጽ ሠላሳ አራት ።

ስለ ፍርድ ቤት መቋቋም ።

የፍርድ ሚኒስትራችን ሕግን ተከትሎ በዚህ አዋጅ መሠረት ለፍርድ ቤቶች የሚቀርቡት ጉዳዮች በተፋጠነና በተሟላ አኳኋን እንዲፈጸሙ ለማድረግ በፍርድ ቤቶች ውስጥ ስለ ሠራተኞች ጉዳይ የተለዩ ክፍሎች እንዲቋቋሙ ያደርጋል ።

አንቀጽ ሠላሳ አምስት ።

የኅብረት ስምምነቶችና የቦርዱ ውሳኔዎች ተፈጻሚ መሆን ስለሚገባቸው ።

ሀ/ የኅብረት ስምምነቶችና የቦርዱ ውሳኔዎች ወይም ብይኖች ጉዳዩ በሚመለከታቸው ሰዎች ሁሉ ላይ ይጸናሉ ።

ለ/ ማናቸውም የኅብረት ስምምነት ወይም የቦርዱ ውሳኔ ወይም ብይን ስለዚሁ ጉዳይ ጸንቶ ከሚገኘው ከማንኛውም ሕግ ይልቅ ለሠራተኞች የበለጠ መብት የሚሰጥ ሆኖ ሲገኝ በሕጉ ፈንታ የተባለው ስምምነት ወይም ውሳኔ ወይም ብይን ተፈጻሚነት ይኖረዋል ።

አንቀጽ ሠላሳ ስድስት ።

ስለ ሕጎች ፣ ደንቦች ወይም ትእዛዞች መሻር ።

በዚህ አዋጅ በሌላ አኳኋን በግልጽ ካልተወሰነ በቀር በዚህ አዋጅ ስለተመለከቱት ጉዳዮች በጽሑፍም ሆነ በልማድ ከዚህ በፊት ሲሠራባቸው የቆዩት ሕጎች ፣ ደንቦች ወይም ትእዛዞች በዚህ ተሽረዋል ።

አንቀጽ ሰላሳ ሰባት ።

ስለ ሕግ ክፍል ማስታወቂያ ።

ሚኒስትሩ በዚህ አዋጅ የተጻፈውን በሚገባ ለማስፈጸም ደንቦች ሊያወጣ ይችላል ።

የፍርድ ቤት ውሳኔዎች ማስታወሻ ።

ስለ ሠራተኞች ጉዳይ ደንብ የማውጣት ሥልጣን ለሕዝባዊ ኑሮ እድገትና የማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስትር ስለመስጠቱ

ስለአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ በነጋሪት ጋዜጣ በቁጥር ፪፻፲/፲፱፻፶፮ ዓ. ም. የወጣው አዋጅ አንቀጽ ፴፮ የሕዝባዊ ኑሮ እድገትና የማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስትር ለሠራተኛ የበለጠ መብት ለመስጠት የፍትሐ ብሔርን

www.chilot.me

ሕግ የሚለውጥ ደንብ እንዲያወጣ ይፈቅድለታል ሲል የጠቅላይ ንጉሠ ነገሥት ፍርድ ቤት ይህንን አንቀጽ ተረጒመው ።

የሱርቫል ጀስቲ ይግባኝ ባይ ፤ ጋሻው በዛ ዘርፉ መልስ ሰጭ

(ጠቅላይ ንጉሠ ነገሥት ፍርድ ቤት ፣ አዲስ አበባ ፣ ፲፱፻፷፯ ዓ. ም.) የኢትዮጵያ ሕግ መጽሔት ፣ ፲ኛ ቮልዩም ፣ ገጽ ፳፱ ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

የአዋጅ መጨረሻ

እዚህ የተሰጠው ቀን መጀመሪያ ድንጋጌ ቍጥር ፵፱ ታትሞ የወጣበትን ቀን የሚያመለክት ነው ። ይኸውም ድንጋጌ ተሻሽሎ አዋጅ ቍጥር ፹፫ ሆኖ ጥቅምት ፳፩ ቀን ፲፱፻፷፰ ዓ. ም. ታትሞ ወጣ ።

እንቀጽ ሠላሳ ስምንት ።

አዋጁ ስለሚጸናበት ጊዜ ።

ይህ አዋጅ ከጥቅምት ፩ ቀን ፲፱፻፷፭ ዓ. ም. ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

አዲስ አበባ ነሐሴ ፴ ቀን ፲፱፻፷፬ ዓ. ም.

፳፱/፳ (፲፱፻፷፯) ሕ. ፫፻፰*

ስለ እሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ በ፲፱፻፷፯ ዓ. ም. በወጣው አዋጅ መሠረት የወጣ ደንብ

፩/ አውጪው ባለሥልጣን

ስለእሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ በቁጥር ፷፬/፲፱፻፷፯ ዓ. ም. በወጣው አዋጅ በአንቀጽ ፴፮ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ፤ የሕዝባዊ ኑሮ ዕድገትና የማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስትር ይህን ደንብ አውጥቷል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፴፩/፳፫ (፲፱፻፷፬) ት. ፶፰ በግ. ሳ. ተሻሻለ ። (ቀድሞ የሕዝባዊ ኑሮ እድገት ሚኒስቴር ይባል የነበረው በዚህ ትእዛዝ የሕዝባዊ ኑሮ እድገትና የማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር የሚል ስያሜ አገኘ ።)

፪/ አጭር አርእስት

ይህ ደንብ «ስለ ሠራተኛ መሠረታዊ የሥራ ሁኔታ የወጣ የ፲፱፻፷፯ ዓ. ም. ደንብ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

---

*የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

በ፳፱/፳ (፲፱፻፷፯) ማ. ፳ ታረመ ፤ በ፴፩/፳፫ (፲፱፻፷፬) ት. ፶፰ በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

www.chilot.me

፫/ ትርጉም

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም ካልተሰጠው በቀር በዚህ ደንብ ውስጥ ፤

፩/ «ሠራተኛ» ሲባል በ፲፱፻፶፪ ዓ. ም. በወጣው የፍትሐ ብሔር ሕግ በ፪ሺ፭፻፲፪ኛው አንቀጽ እንደተመለከተው የሥራ ውል ግዴታ የገባ ማናቸውም ሰው ማለት ነው። ይኸውም በሥራ ክርክር ወይም አንድ አሠሪ ባደረገው ተገቢ ያልሆነ አፈጻጸም ምክንያት ከሥራ ውጭ ሆኖ ሌላ በቂና ተመሳሳይ ሥራ ያላገኘውንም ሰው ይጨምራል ። ሆኖም የዚህ ቃል ትርጉም የሚከተሉትን ዓይነት ሰዎች አይጨምርም ፤

ሀ/ በሥራ አስኪያጅነት ፤ በዲሬክተርነት ፤ በተቆጣጣሪነት ወይም የአንድ አሠሪ ወኪል በመሆን የተቀጠረን ማናቸውንም ሰው ወይም በአሠሪው ስም ይህንን የመሳሰለ ሥራ የሚሠራውን ሰው ፤

ለ/ የቤት አሽከርን ፤

ሐ/ ለተወሰነ ጊዜ ተቀጥረው ከሚሠሩት ሰዎች በቀር ከአሥር የማያንሱ ቀዋሚ ሠራተኞች በሚገኙበት እርሻ ውስጥ የሚሠራን የእርሻ ወይም የከብት እርባታ ሠራተኛን ፤

መ/ በመንግሥት ሠራተኞች ማስተዳደሪያ ጠቅላይ መሥሪያ ቤትና የመንግሥት ሠራተኞች የ፲፱፻፶፬ ዓ. ም. ትእዛዝ በአንቀጽ ፫ እንደተወሰነው የመንግሥት ሠራተኞች የሆኑትን ። ስለሆነም መንግሥትና መንግሥታዊ የአስተዳደር ወይም የቴክኒክ መሥሪያ ቤቶች በማያስተዳድሩአቸው ኢንዱስትሪዎች ፤ ንግድ ቤቶች ወይም ለትርፍ የሚሠሩ ሰዎች ለዚህ ደንብ አፈጻጸም እንደ መንግሥት ሠራተኞች አይቆጠሩም ።

፪/ «አሠሪ» ሲባል በዚህ ደንብ እንደተወሰነው ሠራተኛን ቀጥሮ የሚያሠራ ማናቸውም ሰው ማለት ነው ። ይኸውም መንግሥት ፤ የመንግሥት የአስተዳደር ወይም የቴክኒክ መሥሪያ ቤቶች የሚያስተዳድሩአቸውን ኢንዱስትሪዎች ፤ ንግድ ቤቶች ወይም ለትርፍ የሚሠሩ ሌሎች የሥራ ድርጅቶችን ወይም በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ለአንድ አሠሪ ጥቅም በማስገኘት ወይም ወኪል በመሆን የሚሠራውን ማናቸውንም ሰው ይጨምራል ።

፫/ «እየተቋረጠ የሚሠራ ሥራ» ሲባል ዘወትር ሳይሆን አልፎ አልፎ የሚሠራ ሆኖ ይኸው ሥራ በሚፈጸምበት ወይም ሥራው የሚከናወንበት መሣሪያ በሚገኝበት ስፍራ የሠራተኛውን የዘወትር መገኘት የሚጠይቅ ሥራ ማለት ነው ።

፬/ «ሕጋዊ ውሳኔዎች» ሲባል ስለ አሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ የወጡት ሕጎች ፤ የተመዘገቡ የኅብረት ስምምነቶች ፤ በዕርቅ ወይም በፍርድ የተበየኑና የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ ቦርድ የሰጣቸው ውሳኔዎች ሁሉ ማለት ነው ።

፭/ «በሰዓት የሚከፈል መደበኛ አበል» ሲባል አንድ ሠራተኛ ተቀጥሮ በሚያገለግልበት ጊዜ ከደንበኛው የሥራ ሰዓት በላይ ለሠራበት የተከፈለው የትርፍ ሰዓት ሒሳብ ሳይታሰብ ፤ በመጨረሻዎቹ አሥር ቀኖች ወይም ሠራተኛው ከተቀጠረ አሥር ቀኖች ያልሞላው እንደሆነ በነዚሁ በሠራባቸው ቀናት ውስጥ የተከፈለው ወይም ሊከፈለው የሚገባው ሒሳብ በሰዓት ታስቦ የተገኘው መካከለኛ (አቬሬጅ) ሒሳብ ማለት ነው ።

የተጠቀሱ ሕጎች

የፍ. ሕ. ፲፱/በተ. የ. ፪ (፲፱፻፶፪) አን. ፪ሺ፭፻፲፪ ። የመንግሥት ሠራተኞች ማስተዳደሪያ ጠቅላይ መሥሪያ ቤትና የመንግሥት ሠራተኞች የ፲፱፻፶፬ ዓ. ም. ትእዛዝ ፤ ፳፩/፫ (፲፱፻፶፬) ት. ፳፫ አን. ፫ ፤ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፪—፫ ።

www.chilot.me

፱/ <u>ደንቡ የሚጸናበት ወሰን</u>

በዚህ ደንብ ውስጥ ሌላ በግልጽ የተመለከተ ውሳኔ ከሌለ ፤ ይህ ደንብ በእንዱስትሪ በንግድ ወይም ትርፍ ለማስገኘት በተቋቋሙ ሌሎች ድርጅቶች ውስጥ ተቀጥረው ለሚያገለግሉ ሠራተኞች ሁሉ ተፈጻሚነት ይኖረዋል ። ይሁን እንጂ በዚህ በአንቀጽ ፩ በተጠቀሱት ዓይነት ድርጅቶች ለቤት ውስጥ አገልግሎት ተቀጥረው ለሚሠሩት ሠራተኞች ተፈጻሚነት ያለው በዚህ ደንብ በአንቀጽ ፭ ፥ ፮ ፥ ፱ና ፲ የተመለከተው ውሳኔ ብቻ ነው ።

፲/ <u>በያመቱ ስለሚሰጥ የረፍት ፈቃድ</u>

፩/ በ፲፱፻፶፪ ዓ. ም. በወጣው የፍትሐ ብሔር ሕግ በቁጥር ፪ሺ፭፻፷፪ የተመለከተው ቢኖርም ፤ አንድ ሠራተኛ እጅግ ቢያንስ ፦

ሀ/ አንድ ዓመት ያገለገለ ሠራተኛ ሲሆን መደዳውን የአሥራ አራት (፲፬) ቀን ዕረፍት ከነደመወዙ ፤

ለ/ ከሦስት ዓመት የበለጠና ከአምስት ዓመት ያነሰ ጊዜ ያገለገለ ሠራተኛ ሲሆን በያመቱ መደዳውን የአሥራ ስድስት (፲፮) ቀን ዕረፍት ከነደመወዙ ፤

ሐ/ ከአምስት ዓመት የበለጠና ከአሥር ዓመት ያነሰ ጊዜ ያገለገለ ሠራተኛ ሲሆን በየዓመቱ መደዳውን የሐያ (፳) ቀን ዕረፍት ከነደመወዙ ፤

መ/ ከአሥር ዓመት በላይ ያገለገለ ሠራተኛ ሲሆን በየዓመቱ መደዳውን የሐያ አምስት (፳፭) ቀን ዕረፍት ከነደመወዙ ማግኘት አለበት ።

፪/ አንድ ሠራተኛ የኮንትራቱ ጊዜ አልቆ ሥራውን ሲያቆም በዚህ አንቀጽ ፩ መሠረት ሊያገኝ የሚገባው ያመት የዕረፍት ፈቃድ በ፲፱፻፶፪ ዓ.ም. በወጣው የፍትሐ ብሔር ሕግ በቁጥር ፪ሺ፭፻፷፫ በተመለከተው መሠረት ይወሰናል ።

፫/ በያመቱ የሚሰጥ የዕረፍት ፈቃድን መከፋፈል ወይም ለሌላ ጊዜ ማስተላለፍ አይፈቀድም ። ሆኖም ልዩ ምክንያት አጋጥሞ አሠሪውና ሠራተኛው ሲስማሙ የዓመቱን ፈቃድ ሦስት ላይ ከፍሎ ለመውሰድ ወይም ከአንድ ዓመት ለማይበልጥ ጊዜ እንዲተላለፍ ለማድረግ ይቻላል ።

፬/ በዚህ አንቀጽ ፩ ውስጥ ስለተዘረዘሩት ጉዳዮች አወሳሰን ፤ ሠራተኞች ፦

ሀ/ በሕመም ፥ በአደጋ ወይም በወሊድ ምክንያት ፤

ለ/ ከቤተ ሰቦቻቸው ውስጥ በመሞት ወይም የጋብቻ ሥርዓት የሚፈጸም በመሆኑ ፤

ሐ/ ሕጋዊ መብቶቻቸውን ለመጠበቅ ወይም ግዴታዎቻቸውን ለመፈጸም ፤

መ/ በሕጉ መሠረት የሠራተኞችን ማኅበር ግዴታ ለመፈጸም ፤

በነዚህ ምክንያቶች ከሥራ የቀሩባቸው ቀኖች ሁሉ ሥራ እንዳቋረጡባቸው ቀኖች ሆነው ሊቆጠሩ ወይም በ፲፱፻፶፪ ዓ.ም. በወጣው የፍትሐ ብሔር ሕግ በቁጥር ፪ሺ፭፻፷፬ (፩) መሠረት በዓመት ከሚሰጣቸው የዕረፍት ፈቃድ ሊቀነስባቸው አይገባም ። ሆኖም ሕጋዊ ግዴታ ከሌለ በነዚህ አኳኋን ከሥራ ለቀረባቸው ቀናች ሠራተኛው ሒሳቡ እንዲከፈለው መጠየቅ አይችልም ። እንዲሁም ደግሞ በነዚህ ምክንያቶች ከሥራው የሚቀረው ሠራተኛ በእርግጥ አጥጋቢ በሆነ ምክንያት ለመቅረቱ ሁኔታው ባጋጠመው ጊዜ ወዲያውኑ ወይም የሚቻል ሲሆን ቀደም ብሎ የገጠመውን ጉዳይ በመግለጽ ለአሠሪው ማስታወቅ አለበት ።

፭/ ለአንድ ሠራተኛ ከዓመት ፈቃድ ጋር የሚከፈለው ደመወዝ ከመደበኛው የሥራ ሰዓት በላይ ለሠራበት የተከፈለው የትርፍ ሰዓት ሒሳብ ሳይታሰብ ፤ ዳሩ ግን ከዚህ

www.chilot.me

በላይ በአንቀጽ ፰ በንዑስ ክፍል ፬ በተዘረዘሩት ምክንያቶች ከሥራ በመቅረቱ የተቀነሰበት ሒሳብ ተጨምሮ ፤ ሠራተኛው የዓመት ፈቃዱን ከመውሰዱ በፊት በስድስት የደመወዝ መክፈያ ጊዜ ውስጥ በተከፈለው ወይም ሊከፈለው በሚገባው ገንዘብ መሠረት የያንዳንዱ ቀን ድርሻ ታስቦ ከሚገኘው መካከለኛ (አቬሬጅ) ሒሳብ ማነስ የለበትም ።

<u>የተጠቀሰው ሕግ</u>

የፍ.ሕ. ፲፱/በተ. የ. ፪ (፲፱፻፶፪) አን. ፪ሺ፭፻፳፪ ፣ ፪ሺ፭፻፳፫ ፣ ፪ሺ፭፻፳፬ ።

፯/ <u>ደመወዝ የሚከፈልባቸው የሕዝብ በዓላት</u>

፩/ ስለ ሕዝብ በዓላትና ስለ እሑድ በዓል አከባበር በቁጥር ፻፶፩/፲፱፻፵፰ ዓ.ም. የወጣው አዋጅ እንዳለ ሆኖ ፤ በድርጅቱ ውስጥ እጅግ ቢያንስ ሁለት ወር ያገለገለ ሠራተኛ ከሆነ በዚሁ አዋጅ ሠንጠረዥ ከተመለከቱት ፲፬ በዓላት ውስጥ በያመቱ የስድስት በዓላት ቀን ሳይሠራ ይከፈለዋል ። እነዚህም ያለ ሥራ የሚከፈልባቸው በዓላት በሠንጠረዥ ከተመለከቱት ውስጥ የትኞቹ እንደሆኑ የሚወስኑት ሠራተኛውና አሠሪው ለየብቻ በሚያደርጉት ስምምነት ወይም አስፈላጊ ሲሆን በኅብረት ስምምነት ይሆናል ። ሆኖም ፤ ለዚህ ደንብ አፈጻጸም የእሁድ ቀን ያለ ሥራ የሚከፈልበት የበዓል ቀን ተብሎ አይቆጠርም ።

፪/ በቁርጥ የሚሠራ ፣ ተቀጥሮ እቤት እሚሠራ ፣ እንዲሁም ደመወዙን ከወር ባነሰ ጊዜ ውስጥ የሚከፈል ሠራተኛ ሁሉ ፤ በሕዝብ በዓላት ምክንያት ላልሠራባቸው ለያንዳንዱ ቀኖች ሊከፈለው የሚገባው ሒሳብ ከበዓሉ በፊት በነበሩት አሥር የሥራ ቀኖች የተከፈለው ወይም ሊከፈለው የሚገባው ሒሳብ ታስቦ በሚገኘው መካከለኛ (አቬሬጅ) ውጤት መሠረት ይሆናል ።

፫/ በወር ወይም ከዚህ በላይ በሆነ ጊዜ ደመወዝ የሚከፈላቸው ሠራተኞች በነዚህ በሕዝብ በዓላት ቀን ቢሠሩም ባይሠሩም በማናቸውም በዓል ምክንያት ተጨማሪ ደመወዝ ለማግኘት መብት የላቸውም ።

፬/ በቁርጥ የሚሠራና እንዲሁም ደመወዙን ከወር ባነሰ ጊዜ ውስጥ የሚከፈል ሠራተኛ ሁሉ በሕዝብ በዓላት ቀን የሠራ እንደሆነ ከበዓሉ በፊት በነበሩት የሥራ ቀኖች ውስጥ ያገኘው ወይም ሊያገኝ የሚገባው መደበኛ የሰዓት አበል በአንድ ተኩል ተባዝቶ በበዓል ቀን ለሠራበት ለያንዳንዱ ሰዓት ይከፈለዋል ።

፭/ በቁርጥ የሚሠራና ደመወዙን ከወር ባነሰ ጊዜ የሚከፈል ሠራተኛ ፤ በሕዝብ በዓላት ቀን ከሦስት ሰዓት ያነሰ ጊዜ እንዲሠራ የተደረገ እንደሆነ ፤ በመደበኛ የሰዓት አበሉ መሠረት ለሦስት ሰዓት ሥራ ከሚከፈለው ሒሳብ ያላነሰ ይከፈለዋል ።

፮/ ያለ ሥራ ከሚከፈልበት የሕዝብ በዓል ቀን በፊት ወይም በኋላ ሠራተኛው ከአሠሪው ሳያስፈቅድ ያለምክንያት ከሥራው የቀረ ከሆነ ፤ በዚህ አንቀጽ ፮ መሠረት ሊከፈለው የሚገባው ሒሳብ እንዲከፈለው ሠራተኛው የሚያቀርበውን ማናቸውንም ጥያቄ አሠሪው ላይቀበል ይችላል ።

<u>የተጠቀሰው ሕግ</u>

ስለሕዝብ በዓላትና ስለ እሑድ በዓል አከባበር ፣ ፲፭/፱ (፲፱፻፵፰) አ. ፻፶፩ ፣ <u>፳፫ የተጠቃለሉ የኢትዮጵያ ሕጎች ፲፰</u> ።

www.chilot.me

፯/ <u>ስለ ደንበኛ የሥራ ሰዓት</u>

፩/ ለማንኛውም ሠራተኛ ደንበኛው የሥራ ሰዓት በቀን ከስምንት ሰዓት ወይም በሳምንት ከ፵፰ ሰዓት መብለጥ የለበትም ።

፪/ ሠራተኞች በመቀያየር በሚሠሩበት ድርጅት ውስጥ ሲሆን ፤ አንድ ሠራተኛ በቀን እስከ ዘጠኝ ሰዓት እንዲሠራ ማድረግ ይቻላል ። ሆኖም ሠራተኛው በሦስት ሳምንት ውስጥ የሠራባቸው ሰዓቶች ሲታሰቡ መካከለኛው (አቬሬጅ) የሥራ ሰዓቱ በቀን ከስምንት ሰዓት ወይም በሳምንት ከ፵፰ ሰዓት መብለጥ የለበትም ።

፫/ በዚህ አንቀጽ ፯ ንዑስ ክፍሎች (፩) እና (፪) ከተወሰነው የሥራ ሰዓት በላይ የተሠራ ሥራ ሁሉ ከደንበኛው የሥራ ሰዓት በላይ እንደተሠራ ትርፍ ሥራ ይቆጠራል ።

፬/ ይህ በዚህ አንቀጽ ፯ ንዑስ ክፍል ፫ የተመለከተው ውሳኔ እየተቋረጠ የሚሠራን ሥራ አይመለከትም ። ሆኖም በእንደዚህ ያለ እየተቋረጠ በሚሠራ ሥራ ውስጥ የሚሠራም ሠራተኛ በ፳፬ ሰዓት ውስጥ ቢያንስ መደዳውን የአሥር ሰዓት ዕረፍት ሲያገኝ ይገባዋል ። እንዲሁም ሥራው መኪና መንዳት ወይም ሾፌርነት የሆነ ማናቸውም ሠራተኛ ቢበዛ በ፳፬ ሰዓት ውስጥ ከዘጠኝ ሰዓት በላይ መሥራት የለበትም ።

፰/ <u>ከደንበኛው የሥራ ሰዓት በላይ ለሚሠራ ሥራ ስለሚከፈል አበል</u>

፩/ ከምሽቱ አራት ሰዓት በፊት ለሚሠራ የትርፍ ሰዓት ሥራ ሁሉ ፤ ሠራተኛው በደንበኛ ሥራው በሰዓት የሚከፈለው አበሉ በአንድ ተኩል ጊዜ ተባዝቶ በትርፍ ለሠራበት ጊዜ ይከፈለዋል ።

፪/ ከምሽቱ አራት ሰዓት እስከ ንጋቱ ፲፪ ሰዓት ባለው ጊዜ ውስጥ ለተሠራ የትርፍ ሰዓት ሥራ ደግሞ ፤ ሠራተኛው በደንበኛው ሥራው በሰዓት የሚከፈለው አበሉ በአንድ ተኩል ጊዜ ተባዝቶ በትርፍ ለሠራበት ጊዜ ይከፈለዋል ።

፫/ በዚህ ደንብ በአንቀጽ ፮ (፩) በተመለከተው መሠረት የተወሰነው ደመወዝ የሚከፈልባቸው የሕዝብ በዓላት ተብለው በተመደቡት የበዓላት ቀን ከደንበኛው የሥራ ሰዓት በላይ ለሠራ ሠራተኛ ግን በደንበኛ ሥራው ለያንዳንዱ ሰዓት የሚከፈለው ደንበኛ አበሉ በሁለት ተኩል ጊዜ ተባዝቶ ይከፈለዋል ።

፱/ <u>ከሥራ ሲሰናበት ስለሚሰጥ ካሣ</u>

፩/ አሠሪው ከአንድ ዓመት ለበለጠ ጊዜ ያገለገለውን ሠራተኛ አለበቂ ጥፋት ሲያሰናብት ፤ ሠራተኛው ከሥራ ከመሰናበቱ በፊት ስድስት ጊዜ የተከፈለው ወይም ሊከፈለው የሚገባው ሂሳብ መካከለኛው ውጤት (አቬሬጅ) በሠላሳ ጊዜ ተባዝቶ የሚገኘውን ውጤት እንደ ካሣ ለማግኘት መብት ይኖረዋል ።

፪/ ከአንድ ዓመት በላይ ሲሠራ ቆይቶ ከሥራ ለሚሰናበት ሠራተኛ የሚከፈለው ካሣ ከአንድ ዓመት በላይ አከታትሎ ለሠራበት ጊዜ በዚሁ በአንቀጽ ፱ በንዑስ ክፍል (፩) ላንድ ዓመት አገልግሎት በተወሰነው ካሣ ላይ ለያንዳንዱ ዓመት አገልግሎት በተጨማሪ ሃያ አምስት በመቶ (25%) እየታከለበት ይከፈለዋል ። ሆኖም በዚህ አኳኋን የሚከፈለው ካሣ ከሠራተኛው መካከለኛ የቀን አበል ሂሣብ ከ፲፪ ጊዜ መብለጥ የለበትም ።

፫/ ይህ አንቀጽ ፱ በ፲፱፻፶፪ ዓ.ም. በወጣው የፍትሐ ብሔር ሕግ በቁጥር ፪ሺ፭፻፸፫ እና ፪ሺ፭፻፸፬ በተመለከቱት ሁኔታዎች ፈንታ ተተክቶአል ።

www.chilot.me

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

አንቀጽ ፱ (፩) የእንግሊዝኛው እትም---- የተከፈለው ወይም ሊከፈለው የሚገባው ሂሣብ «የቀን መካከለኛው ውጤት» ይላል ።

የተጠቀሰው ሕግ

የፍ.ሕ. ፲፱/በተ. የ. ፪ (፲፱፻፶፬) አን. ፪ሺ፭፻፸፫ እና ፪ሺ፭፻፸፬ ።

የፍርድ ቤት ውሳኔዎች ማስታወሻ ።

ከአንድ ዓመት በታች ለሠራ ሠራተኛ ስለሚሰጥ ካሣ

አንድ ሠራተኛ ምንም እንኳ ለአሠሪው ያገለገለበት ዘመን ከአንድ ዓመት ያነሰ ቢሆንም በቂ ባልሆነ ምክንያት ከሥራ ሲወጣ ካሣ እንዲከፈለው ያስፈልጋል ሲል የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ ቦርድ የሰጠውን ውሳኔ የጠቅላይ ንጉሠ ነገሥት ፍርድ ቤት አጸደቀው ። በፍትሐ ብሔር ሕግ ቁጥር ፪ሺ፭፻፸፫ እና ፪ሺ፭፻፸፬ የተደነገገው ሕግ ተለውጦ በ፲፱፻፶፮ በወጣው የሕግ ክፍል ማስታወቂያ ቁጥር ፫፻፪ አንቀጽ ፱ መተካቱ በፍትሐ ብሔር ሕግ ያልነበረውን የበለጠ መብት ለሠራተኛ ለመስጠት የታቀደ እንደመሆኑ መጠን፣ የዚሁ ሕግ ክፍል ማስታወቂያ አንቀጽ ፱ ሠራተኛው በቂ ባልሆነ ምክንያት ከሥራ በሚሰናበትበት ወቅት ለሠራተኛው ያነሰ መብት የሚሰጥ ነው ብሎ መተርጐም ከአንቀጽ ፱ ዓላማ ጋር በግልጽ ተቃራኒ ይሆናል ።

የሱራቫራ ጄሴፒ ይግባኝ ባይ፣ ጋቫው በዛ ዘርፉ መልስ ሰጭ

(ጠቅላይ ንጉሠ ነገሥት ፍርድ ቤት፣ አዲስ አበባ፣ ፲፱፻፶፰ ዓ. ም.) የኢትዮጵያ ሕግ መጽሔት፣ ፫ኛ ቮልዩም፣ ገጽ ፳፱ ።

፲/ የተሻለ የሥራ ውሰታ ተፈጻሚ ስለ መሆኑ

ይህ ደንብ ከመውጣቱ በፊት ወይም በኋላ በግል የተደረገ የሥራ ውል፣ በሠራተኞች የአስተዳደር ደንብ በተመዘገበ የኅብረት ስምምነት ወይም ብይን ወይም በሌላ አኳኋን ሠራተኞች የሚያገኙትን ማናቸውንም የተሻለ ጥቅም ይህ የሕግ ክፍል ማስታወቂያ አይቀንሰውም ።

፲፩/ ይህ ደንብ ስለሚጸናበት ጊዜ

ይህ ደንብ በነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ከሦስት (፫) ወር በኋላ ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፱/፰ (፲፱፻፶፯) ግ. ፰ ታረመ ።

አዲስ አበባ ታኅሣሥ ፳፭ ቀን ፲፱፻፶፯ ዓ.ም.

www.chilot.me

፺፬/፬ (፲፱፻፷፯) ት. ፴፯*

ስለአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መሥሪያ ቤት የወጣ ትእዛዝ ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን ውስጥ በማኅበራዊ ኑሮና በኤኮኖሚ ረገድ በሚደረገው መሻሻል የሠራተኛ አስፈላጊነት ያለማቋረጥ እያደገ በመሔዱ ፤

ጠቃሚ የሆነ ሥራን በማከናወን በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን በተዘረጋው የልማት ተግባር ዕርዳታውን ለሚሰጥ ማናቸውም ሰው በተለይ እንድናስብለትና ድጋፋችንም እንዳይለየው ማድረግ የሚገባው መሆኑን በማሰብ ፤

ይኸንንም አሳባችንን ከፍጻሜ ለማድረስ የአሠሪና የሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መሥሪያ ቤት ማቋቋም ተገቢና አስፈላጊ በመሆኑ ፤

በተሻሻለው ሕገ መንግሥታችን በ፳፯ኛው አንቀጽ የተጻፈውን ተመልክተንና የሚኒስትሮች ምክር ቤታችን የመከረበትን ዓይተን ቀጥሎ ያለውን አዘናል ።

ምዕራፍ ፩ ፤ ጠቅላላ ።

፩/ **አጭር አርእስት ።**

ይህ ትእዛዝ «ስለአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መሥሪያ ቤት መቋቋም በ፲፱፻፷፯ ዓ. ም. የወጣ ትእዛዝ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ **ትርጉም ።**

በዚህ ትእዛዝ ውስጥ የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም ካልተሰጠው በቀር ፡—

፩/ «ሠራተኛ» ሲባል በ፲፱፻፶፪ ዓ. ም. በወጣው የፍትሐ ብሔር ሕግ በቁጥር ፪ሺ፭፻፲፪ እንደተመለከተው የሥራ ውል ግዴታ የገባ ሰው ማለት ነው ።
ሆኖም ፤

ሀ/ የቤት አሽከርን ፤

ለ/ ለተወሰነ ጊዜ ተቀጥረው ከሚሠሩት ሠራተኞች በስተቀር ከአሥር የሚበልጡ ቋሚ ሠራተኞች የሚገኙበት የእርሻን ውጤት ለማዘጋጀት ወይም ለመለዋወጥ እንዱስትሪ አቋቁሞ በሚሠራ የእርሻ ድርጅት ውስጥ ተቀጥረው የሚሠሩትን ሠራተኞች ሳይጨምር በሌሎች የእርሻና የከብት እርባታ ሥራ የተሠማሩትን ሠራተኞች ፤

ሐ/ በመንግሥት ሠራተኞች ማስተዳደሪያ ጠቅላይ መሥሪያ ቤትና የመንግሥት ሠራተኞች የ፲፱፻፶፬ ዓ. ም. ትእዛዝ በአንቀጽ ፫ እንደተወሰነው የመንግሥት ሠራተኞች የተባሉትን ፤

---

*የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

በ፹፩/፷፫ (፲፱፻፷፭) ት. ፵፯ በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

www.chilot.me

ለዚህ ትእዛዝ አፈጻጸም ሠራተኛ ለሚለው ቃል የተሰጠው ትርጉም አይመለከታቸውም ።

ስለሆነም መንግሥት ወይም የመንግሥት አስተዳደር ወይም የቴክኒክ መሥሪያ ቤቶች በሚያስተዳድሩአቸው እንዱስትሪዎች ፤ ንግድ ቤቶች ወይም ለትርፍ በሚሠሩ ሌሎች የሥራ ድርጅቶች ውስጥ ተቀጥረው የሚሠሩ ሰዎች ለዚህ ትእዛዝ አፈጻጸም እንደ መንግሥት ሠራተኞች አይቆጠሩም ።

፪/ «አሠሪ» ሲባል በዚህ ትእዛዝ እንደተወሰነው ሠራተኞችን ቀጥሮ የሚያሠራ ማናቸውም ሰው ማለት ነው ። ይኸውም መንግሥት ወይም የመንግሥት የአስተዳደር ወይም የቴክኒክ መሥሪያ ቤቶች የሚያስተዳድሩአቸውን የእንዱስትሪዎች ፤ የንግድ ቤቶች ወይም ለትርፍ የተቋቋሙ ሌሎችን የሥራ ድርጅቶች ወይም በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ለአንድ አሠሪ ጥቅም ወይም ወኪል በመሆን የሚሠራውን ማናቸውንም ሰው ይጨምራል ።

፫/ «የሥራ ሁኔታ» ሲባል ስለሠራተኛ አቀጣጠር ይኸውም ስለደመወዝ ፤ ስለካሣ ዓይነት ስለዕረፍትና ፤ ስለሕመም ፈቃድ ፤ ስለዕረፍት ጊዜ ፤ ስለአደጋ መጠባበቂያ ዘዴዎች ፤ በሥራ ምክንያት በሚመጡ በሽታዎችና አደጋዎች ጉዳት ለደረሰባቸው ሰዎች ስለሚከፈል ካሣ ፤ ስለማኅበራዊ ደኅንነትና እነዚህን ስለመሳሰሉት የሥራ ሁኔታዎች በአሠሪዎችና በሠራተኞች መካከል ያለውን ጠቅላላ ግንኙነት ማለት ነው ።

፬/ «ሕጋዊ ውሳኔዎች» ሲባል ስለአሠሪና ሠራተኞች ጉዳይ የወጡትን ሕጎች በሙሉ የተመዘገቡትን የኅብረት ስምምነቶች በዕርቅ ወይም በፍርድ የተበየኑትንና የአሠሪና የሠራተኛ ጉዳይ ቦርድ የሰጠውን ውሳኔ ሁሉ ማለት ነው ።

፭/ «ሚኒስትር እና ሚኒስቴር» ሲባል የሕዝባዊ ኑሮ ዕድገትና የማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስትርና የሕዝባዊ ኑሮ ዕድገትና የማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር ነው ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፭/፳፫ (፲፱፻፶፰) ት. ፵፯ አን. ፲፯ (ቀድሞ የሕዝባዊ ኑሮ ዕድገት ሚኒስቴር እየተባለ ለሚጠራው በዚህ ትእዛዝ የሕዝባዊ ኑሮ እድገትና የማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር የሚል ስያሜ በመስጠት) በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

የተጠቀሱ ሕጎች

የፍ.ሕ. ፲፱/በተ. የ. ፪ (፲፱፻፶፱) አን. ፪ሺ፭፻፲፪ ። የመንግሥት ሠራተኞች ማስተዳደሪያ ጠቅላይ መሥሪያ ቤትና የመንግሥት ሠራተኞች የ፲፱፻፶፬ ዓ. ም. ትእዛዝ ፤ ፳፩/፫ (፲፱፻፶፬) ት. ፳፫ አን. ፫ ፤ ፰ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፪—፫ ።

ምዕራፍ ፪ ።

የአሠሪና የሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ

መሥሪያ ቤት ።

፫/ ስለአሠሪና ሠራተኛ መቆጣጠሪያ መሥሪያ ቤት አቋምና ድርጅት ።

፩/ በዚህ ትእዛዝ «የአሠሪና የሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መሥሪያ ቤት» ተብሎ የሚጠራ አንድ ራሱን የቻለ ድርጅት በሕዝባዊ ኑሮ ዕድገትና የማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር ውስጥ ተቋቁሞአል ።

www.chilot.me

፪/ የእሥሪና የሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መሥሪያ ቤት የተለየ በጀት ይኖረዋል ። ሥራውንም በሚኒስትሩ መሪነትና ተቆጣጣሪነት ራሱን ችሎ ያከናውናል ።

፫/ የእሥሪና የሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መሥሪያ ቤት ፡—

ሀ/ እኛ የምንሾመው አንድ ሰው ለመሥሪያ ቤቱ ሥራ መልካም አፈጻጸም ፤ እንዲሁም ተገቢ የሆኑትን ሕጎችና ደንቦችን በሥራ ላይ ለማዋል ኃላፊ ሆኖ የሚሠራ የመሥሪያ ቤቱ አስተዳዳሪ ፤

ለ/ በአንቀጽ ፬ የተመለከቱትን ተግባሮችና ግዴታዎች እንዲሁም በየጊዜው ሚኒስትሩ በተጨማሪ የሚሰጣቸውን ሥራ ለመፈጸም ቁጥራቸው በቂ የሆኑና ችሎታ ያላቸው ከሚኒስትሩ የሚሰጣቸውን የመታወቂያ ወረቀት የያዙ ተቆጣጣሪዎችና ፤

ሐ/ ሌሎችም ለመሥሪያ ቤቱ አስፈላጊ የሆኑ ሠራተኞች ይኖሩታል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፸፩/፹፫ (፲፱፻፶፰) ት. ፵፩ አን. ፲፭ (ቀድሞ የሕዝባዊ ኑሮ እድገት ሚኒስቴር እየተባለ ለሚጠራው በዚህ ትእዛዝ የሕዝባዊ ኑሮ እድገትና የማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር የሚል ስያሜ በመስጠት) በግ. ባ. በቻሻለ ።

፬/ የእሥሪና ሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መሥሪያ ቤት ኃላፊነትና ተግባር ።

የእሥሪና የሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መሥሪያ ቤት ለጉዳዩ አግባብ ያላቸውን ሕጎች መሠረት በማድረግ ፡—

፩/ እሥሪዎች ስለሥራ ሁኔታዎችና ስለሠራተኞች አቀጣጠር በተለይም ሠራተኛን ከአደጋ ለመጠበቅ ፤ ስለጤንነት ፤ ስለሠራተኛ ደኅንነት ፤ ስለሥራ ሰዓት ፤ ስለትርፍ የሥራ ሰዓት ፤ ስለሌሊት ሥራ ፤ ስለዓመት ፈቃድ ፤ በሕመምና በወሊድ ምክንያት ስለሚሰጥ ፈቃድ ፤ ስለዕረፍት ጊዜ ፤ አካለ መጠን ስላልደረሱ ልጆችና ስለሴቶች አቀጣጠር ፤ ደመወዝን በተወሰነ ጊዜ ስለመክፈል ፤ ስለኢንሹራንስ ፤ በሥራ ምክንያት ስለሚደርሱ አደጋዎችና ለሙያ ሥራ በሽታዎች ስለሚከፈል ካሣና ስለሥራ ፈቃድ የተሰጡትን ሕጋዊ ውሳኔዎች ሁሉ መፈጸማቸውንና ኢትዮጵያውያንን በሥራ ስለማሰልጠን ተፈላጊውን እርምጃ መውሰዳቸውን ማረጋገጥ ፤

፪/ እሠሪዎችና ሠራተኞች ሕጋዊ ውሳኔዎች በይበልጥ ለመፈጸም የሚችሉበትን የቴክኒክ ምክርና ማስታወቂያ በተለይም ማናቸውም ድርጅት ከመቋቋሙ ፤ ከመለወጡ ወይም ከመስፋፋቱ በፊት አስቀድሞ እንዲህ ያለውን ምክርና ማስታወቂያ መስጠትና ፤

፫/ ባሉት ሕጋዊ ውሳኔዎች ያልተጠበቁ ጉድለቶች ፤ ወይም የማይገቡ ተግባሮች ሲኖሩ ጉዳዩ የሚመለከተው ባለሥልጣን እንዲያውቅ ማድረግ አለበት ።

ምዕራፍ ፫

ፍጻሜ ።

፭/ ደንቦች ስለማውጣት ።

ሚኒስትሩ በእሥሪና ሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መሥሪያ ቤት የሚቀርብለትን ሐሳብ ተመልክቶ በዚህ ትእዛዝ ላይ የሰፈሩትን ውሳኔዎች በሚገባ ለማስፈጸም ደንቦች ማውጣት ይችላል ።

www.chilot.me

፲/ ትእዛዙ ስለሚጸናበት ጊዜ ።

ይህ ትእዛዝ በነጋሪት ጋዜጣ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

አዲስ አበባ ኅዳር ፳፩ ቀን ፲፱፻፶፮ ዓ.ም.

፳፫/፲፱ (፲፱፻፶፮) አ. ፪፻፹፱

የሥራ ሁኔታዎች ደረጃ ስለመወሰንና ማስፈጸም የወጣ አዋጅ ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን ውስጥ የሚገኘው የሠራተኛው ሕዝባችን ሕይወት፣ ሙሉ ሰውነቱ፣ ጤንነቱና የሕሊና ክብሩ (ሞራሉ) እንዲጠበቅ የሥራ ሁኔታዎችን ደረጃ መስጠትና መወሰን አስፈላጊ ስለሆነ፤

ተሻሽሎ በወጣው ሕገ መንግሥታችን በ፴፬ኛውና በ፹፰ኛው አንቀጾች የተጻፈውን ተመልክተንና የሕግ መምሪያና የሕግ መወሰኛ ምክር ቤቶቻችን የመከሩበትን ዓይተን ቀጥሎ ያለውን አውጀናል ።

ምዕራፍ ፩ ።

ጠቅላላ ።

፩/ አጭር አርእስት

ይህ አዋጅ «በ፲፱፻፶፮ ዓ.ም. ስለሥራ ሁኔታዎች ደረጃ የወጣ አዋጅ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ ስለተሻሩ ሕጎች

በ፲፱፻፶፪ ዓ.ም. ከወጣው የፍትሐ ብሔር ሕግ በስተቀር በቁጥር ፺፰/፲፱፻፵፬ ዓ.ም. ስለ ፋብሪካ መቆጣጠር በወጣው አዋጅ ውስጥ ሠራተኛና አሠሪን የሚመለከቱት አንቀጾችና በዚህ አዋጅ ውስጥ ስለተመለከቱት ጉዳዮች ከዚህ ቀደም በጽሑፍም ሆነ በልማድ ሲሠራባቸው የቆዩት ሌሎች ሕጎች ሁሉ በዚህ አዋጅ ተሽረዋል ።

የተጠቀሰው ሕግ

የፍ.ሕ. ፲፱/በተ. የ. ፪ (፲፱፻፶፪) ።

፫/ ትርጓሜዎች

የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም ካልተሰጠው በቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፤

፩/ «አደጋ» ሲባል አንድ ሠራተኛ ሥራውን ሲፈጽም ወይም ከሥራው ጋር ግንኙነት ባለው ምክንያት በድንገት ያልታሰበ አደጋ ስለደረሰበት የሞተ እንደሆነ ወይም

www.chilot.me

መደዳውን እስከ አምስት ቀን ድረስ ወይም ከዚህ በላይ ለሆነ ጊዜ በፊት ሊሰጥ የሚችለውን የሥራ ፍሬ ከመስጠት የሚያግደው የአካል ጉድለት ወይም ጉዳት ሲያገኘው ማለት ነው ።

፮/ «ቦርድ» ሲባል በዚህ አዋጅ በስድስተኛው አንቀጽ መሠረት የተቋቋመውን የሥራ ሁኔታዎች አማካሪ ቦርድ ማለት ነው ።

፯/ «አደገኛ ሥራ» ሲባል አንድ ድርጅት በተለይ የሥራው ዓይነት ወይም አሠራር ወይም ሥራውን የሚያከናውንበት ሕንፃ አጥር ግቢው ፤ የመኪናዎቹ ፤ የፋብሪካው ፤ የመሣሪያዎቹ ወይም የዕቃዎቹ ሁኔታ ወይም አቀማመጥ ወይም የአሠራሩ ዘዴ በሠራተኞቹ ሕይወት ፤ አካል ወይም ጤንነት ላይ ዘወትር የማይደርስ ዓይነት (ልዩ) አደጋን የሚያስከትል ሆኖ ሲገኝ ማለት ነው ።

፰/ «ሠራተኛ» ሲባል በ፲፱፻፶፪ ዓ. ም. በወጣው ፍትሐ ብሔር ሕግ ቁጥር ፪ሺ፭፻፲፪ እንደተመለከተው የሥራ ውል ግዴታ የገባ ማንኛውም ሰው ማለት ነው ። ሆኖም ፤

ሀ/ የቤት አሽከርን ፤

ለ/ ለተወሰነ ጊዜ ተቀጥረው የሚሠሩትን ሰዎችና ከአሥር የሚያንሱ ቀዋሚ ሠራተኞች በአንቀጽ ፬ በንዑስ አንቀጽ ፪ በተመለከቱት በእርሻ ውስጥ የሚሠሩ የእርሻ ወይም የከብት ርባታ ሠራተኞችን ፤

ሐ/ በመንግሥት ሠራተኞች ማስተዳደሪያ ጠቅላይ መሥሪያ ቤትና የመንግሥት ሠራተኞች የ፲፱፻፶፬ ዓ. ም. ትእዛዝ በአንቀጽ ፫ እንደተወሰነው የመንግሥት ሠራተኞችን አይጨምርም ።

ስለሆነም መንግሥት ወይም የመንግሥት የአስተዳደር ወይም የቴክኒክ መሥሪያ ቤቶች የሚያስተዳድሩአቸው እንዱስትሪዎች ፤ ንግድ ቤቶች ወይም ለትርፍ በሚሠሩ ሌሎች የሥራ ድርጅቶች ውስጥ ተቀጥረው የሚሠሩ ሰዎች ለዚህ ድንጋጌ አፈጻጸም እንደመንግሥት ሠራተኞች አይቆጠሩም ።

፱/ «አሠሪ» ሲባል በዚህ አዋጅ እንደተወሰነው ሠራተኞችን ቀጥሮ የሚያሠራ ማንኛውም ሰው ማለት ነው ። ይኸውም መንግሥት ወይም የመንግሥት አስተዳደር ወይም የቴክኒክ መሥሪያ ቤቶች የሚያስተዳድሩአቸውን የእንዱስትሪዎች ፤ የንግድ ቤቶች ወይም ለትርፍ የተቋቋሙ ሌሎችን የሥራ ድርጅቶች ወይም በቀጥታ ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ለአንድ አሠሪ ጥቅም ወይም ወኪል በመሆን የሚሠራውን ማንኛውንም ሰው ይጨምራል ።

፲/ «የእንዱስትሪ ሥራ ድርጅት» ሲባል በኤሌክትሪክ ፤ በእንፋሎት ፤ በውኃ ወይም በሌላ የመኪና ኃይል እየተንቀሳቀሰ በማሰናዳት ፤ በማዘጋጀት ፤ በመገጣጠም ፤ በማደስ ወይም በመለወጥ ዕቃዎች ለመሥራት ወይም አገልግሎት ለመስጠት የተቋቋመ ድርጅት ማለት ነው ።

፲፩/ «የሥራ ሁኔታ» ሲባል ስለሠራተኛ አቀጣጠር ይኸውም ስለደመወዝ ፤ ስለካሣ ዓይነት ፤ ስለዕረፍትና ስለሕመም ፈቃድ ፤ ስለ ዕረፍት ጊዜ ፤ ስለአደጋ መከላከያ ዘዴዎች በሥራ ምክንያት በሚመጡ በሽታዎችና አደጋዎች ጉዳት ለደረሰባቸው ሰዎች ስለሚከፈል ካሣ ፤ ስለማኅበራዊ ደኅንነትና እነዚህን ስለመሳሰሉት የሥራ ሁኔታዎች በአሠሪዎችና በሠራተኞች መካከል ያለውን ጠቅላላ ግንኙነት ማለት ነው ።

፲፪/ «ሕጋዊ ውሳኔዎች» ሲባል ስለአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ የወጡትን ሕጎች ፤ በሙሉ የተመዘገቡትን የኅብረት ስምምነቶች ፤ በዕርቅ ወይም በፍርድ የተበየኑትንና የአሠሪና የሠራተኛ ጉዳይ ቦርድ የሰጠውን ውሳኔ ማለት ነው ።

www.chilot.me

፱/ «ሚኒስትር» ሲባል የሕዝባዊ ኑሮ እድገትና የማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስትር ማለት ነው ።

፲/ «ትእዛዝ» ሲባል ስለአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መሥሪያ ቤት መቋቋም በ፲፱፻፶፯ ዓ. ም. (ትእዛዝ ቁጥር ፴፮/፶፯) የወጣውን ትእዛዝ ማለት ነው ።

፲፩/ «አካለ መጠን ያላደረሱ» ሲባል ዕድሜያቸው ፲፰ ዓመት ያልሆናቸውን ወንዶች ወይም ሴቶች ማለት ነው ።

፲፪/ «አዋጅ» ሲባል በቁጥር ፪፻፲/፲፱፻፶፮ ዓ.ም. ስለአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ የወጣውን አዋጅ ማለት ነው ።

የተጠቀሰው ሕግ

የፍ. ሕ. ፲፱/በተ. የ. ፪ (፲፱፻፶፪) አን. ፪ሺ፭፻፲፪ ። የመንግሥት ሠራተኞች ማስተዳደሪያ ጠቅላይ መሥሪያ ቤትና የመንግሥት ሠራተኞች የ፲፱፻፶፩ ዓ. ም. ትእዛዝ ፣ ፳፭/፫ (፲፱፻፶፩) ት. ፳፫ አን. ፫ ፣ ፰ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፪ ፣ ፫ ። ስለአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መሥሪያ ቤት የወጣ ትእዛዝ ፣ ፳፬/፬ (፲፱፻፶፯) ት. ፴፮ ፣ ፳፰ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፰ ። ስለአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ የወጣ አዋጅ ፣ ፳፫/፫ (፲፱፻፶፮) አ. ፪፻፲ ፣ ፳፰ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፮ ።

፬/ አዋጁ ስለሚጸናባቸው የሥራ ክፍሎች ።

ይህ አዋጅ ፤

፩/ በኢንዱስትሪ ሥራ ድርጅቶች (በዚህ አዋጅ እንደተተረጐመው) ፤

፪/ ሰብላቸውን ለማዘጋጀት ወይም ለመለዋወጥ በአቋቋሙት ኢንዱስትሪ በሚገለገሉ የእርሻ ሥራ ድርጅቶች ፤

፫/ በሕንፃና በመንገድ ሥራዎች ፤

፬/ ሕጋዊ ውሳኔዎች በሚጸኑባቸው ሌሎች ድርጅቶች እና

፭/ ሚኒስትሩ በየጊዜው በነጋሪት ጋዜጣ በሚያወጣቸው ደንቦች እየወሰነ በሚያስታውቃቸው ሌሎች ድርጅቶች ላይ ተፈጻሚነት ይኖረዋል ።

ምዕራፍ ፪ ።

የሚኒስትሩ ሥልጣንና ተግባር

፭/ ስለሚኒስትሩ ሥልጣንና ተግባር ።

ሚኒስትሩ ፤

፩/ የአሠሪና የሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መ/ቤትን ሥራ መምራትና መቆጣጠር

፪/ በፍትሐ ብሔር ሕግ በቁጥር ፪ሺ፭፻፵፪ መሠረት «የሙያ ሥራ በሽታዎችን» ዝርዝር ማውጣት ፤

፫/ ይህ አዋጅ ተፈጻሚ በሚሆንባቸው ድርጅቶች ውስጥ የሚገኙ ሠራተኞች ጤናቸው የሚጠበቅበትን ፤ በሽታና ጉዳት እንዳይደርስባቸው መከላከል የሚቻልበትን ዘዴ መወሰን ፤

፬/ ከዚህ በላይ በአንቀጽ «፫» (፫) በተመለከተው መሠረት አደገኛ የሆኑትን ሥራዎች ወይም የሥራ ድርጅቶች ለይቶ መመደብ ፤ የእነዚህንም ድርጅቶች በሥራ ሠራ

www.chilot.me

ተኛ ላይ የሚያስከትለው ጠንቅ በፍትሐ ብሔር ሕግ በቁጥር ፪ሺ፭፻፶፪ መሠረት የደረሱ የሙያ በሽታዎች ሆነው ይቆጠራሉ ።

፭/ ማናቸውም ድርጅት በአደገኛ ዕቃ የሚገለገልበትን ፣ አደገኛ መኪና የሚከራይበትን ፣ ለትርኢት የሚቀርብበትን ፣ የሚሸጥበትንና ለአገልግሎት የሚውልበትን ሁኔታ መወሰን ፤

፮/ ይህን አዋጅ ትእዛዙን ወይም በዚህ አዋጅ መሠረት የሚወጡትን ደንቦች ለማስፈ ጸም አስፈላጊ ሲሆን ተገቢውን የአስተዳደር ቅጣቶች መወሰን ፤

፯/ የዚህን አዋጅ ውሳኔዎችና የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መ/ቤት ሕጋዊ ተግባሩን ሲያከናውን ባጋጠመው ጉድለት ምክንያት የሰጠው ውሳኔ ቅጣትንም የሚያስከትል ሆኖ ሲገኝ በፍርድ ቤት ለማስፈጸም ተገቢውን እርምጃ መውሰድ ፤

፰/ በሥራ ላይ ስለሚመጣ ጉዳት ሕዝቡን ለማስተማር ፕሮግራምና ፕላን አውጥቶ እየተቆጣጠረ ማስፈጸም ፤
ይኸውም ፤

ሀ/ በእንዱስትሪም ሆነ ወይም በቴክኒክ ረገድ ያለውና የሚደረገው የሥልጣኔ እርምጃ ሊያስከትል የሚችለውን አደጋና ጉዳት ፣ እንዲሁም ከእነዚህ አደጋ ዎችና ጉዳቶች የሚጠበቅበትንና የሚከላከልበትን ዘዴ ሕዝቡ እንዲያውቅ ፤ በገጠርና በከተማ ማስታወቅ በትምህርት ቤቶችም ማስተማርና ፤

ለ/ በጠቅላላው ለሠራተኞች በተለየም በአደገኛ ሥራ ላይ ላሉ ሠራተኞች በበአ ደጋ መከላከልና ስለጤና አጠባበቅ የትምህርት ፕሮግራም ማዘጋጀት ጭምር ነው ።

፱/ ስለሥራ ሁኔታ ጥናት ማድረግና ስታቲስቲክስ መያዝ ፣ በተለይም በእነዚህ ብቻ ሳይወሰን ፤

ሀ/ አደጋዎችንና የሙያ በሽታዎችን በመዝገብ መያዝ ፣ ማጥናት ፣ መመርመርና ማመዛዘን ውጤቱንም በስታቲስቲክስ መልክ አዘጋጅቶ መግለጫ ማውጣት ፤

ለ/ በማኅበራዊ ኑሮና በቴክኒክ ረገድ በሚደረገው ዕድገት መሠረት የሥራ ሁኔታ ደረጃ እያደገ እንዲሄድ አስፈላጊውን እርምጃ መውሰድና ፤

፲/ በዚህ አዋጅ መሠረት አሠሪዎችና ሠራተኞች ሪፖርት የሚያቀርቡበትንና መዝገብ የሚይዙበትን ፎርሞች ማዘጋጀት አለበት ።

<u>የተጠቀሰው ሕግ</u>

የፍ. ሕ. ፲፱/በተ. የ. ፪ (፲፱፻፶፪) አን. ፪ሺ፭፻፶፪ና የሚከተሉትንም ጭምር ።

፮/ <u>ስለሥራ ሁኔታ አማካሪ ቦርድ መቋቋም ፣ ስለአባሎቹ ፣ ስለተግባሩ ፣</u>

፩/ ከዚህ በታች ቦርድ ተብሎ የሚጠራ የሥራ ሁኔታ አማካሪ ቦርድ በሚኒስትሩ ውስጥ በዚህ አዋጅ ተቋቁሟል ። የዚህም ቦርድ አባሎች በአሠሪና ሠራተኛ ማኅበሮች ተመርጠው የሚቀርቡት ከሌሎች አስፈላጊ ኤክስፐርቶች ጋር ቁጥራቸው ከአምስት የማያንስ ከዘጠኝ የማይበልጥ ሆኖ በሚኒስትሩ ይሾማሉ ። ከዚህም በቀር ሚኒስትሩ በየጊዜው የቦርዱ ጊዜያዊ አባሎች ለመሾም ይችላል ።

፪/ የቦርዱ አባሎች ለሦስት ዓመት ጊዜ ይሾማሉ ። ይሁን እንጂ በሚቀጥለው በያን ዳንዱ ዓመት በየጊዜው ከአገልግሎት ላይ ካሉት ከሦስት አንድ እጅ የማይበዙት

www.chilot.me

አባሎች የአገልግሎታቸው ጊዜ በማናቸውም አንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ እንዲያልቅ የመጀመሪያው ሹመት ሲሰጥ የአንድ (፩)፣ የሁለት (፪) እና የሦስት (፫) ዓመት አገልግሎት ጊዜ ተለይቶ መታወቅ አለበት ። አባሎቹንም እንደገና ለመሾም ይቻላል ።

፫/ ቦርዱ ሚኒስትሩ ከሚኒስቴሩ ውስጥ በሚወክላቸው ባለሥልጣኖች አማካይነት ስለ ጠቅላላ የሥራ ሁኔታዎች ወይም ስለአንድ የተለየ የሥራ ሁኔታ ምክር ለመስጠትና አሳብ ለማቅረብ ለሚኒስትሩ ኃላፊ ነው ።

ምዕራፍ ፫

የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መ/ቤት ሥልጣንና ተግባር ።

፯/ ስለሥራ ሁኔታ ተቆጣጣሪዎች ሥልጣንና ተግባር ።

የአሠሪና የሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መ/ቤት በትእዛዙ በ፩ኛው አንቀጽ የተመለከተውን ኃላፊነቱን ለመፈጸም የሥራ ሁኔታ ተቈጣጣሪዎች ፤

፩/ በማናቸውም የሥራ ሰዓት በቅድሚያ ሳያስታውቁ ሠራተኞች ተቀጥረው በሚሠሩበት ማናቸውም ሥፍራ ለመግባት ፤

፪/ ሕጋዊ ውሳኔዎች ሁሉ በሚገባ መፈጸማቸውን ለማረጋገጥ የሚያስፈልገውን ማናቸውንም ምርመራ ፤ ሙከራ ወይም ጥያቄ ለማድረግ ፤ በተለይም በእነዚህ ብቻ ሳይወሰኑ ፤

ሀ/ የማናቸውንም ሕጋዊ ውሳኔ አፈጻጸም ስለሚመለከቱ ጉዳዮች ማንኛውንም አሠሪ ወይም ሠራተኛ ብቻውን ወይም ምስክሮች ባሉበት ለመጠየቅ ፤

ለ/ በሕጋዊ ውሳኔዎች መሠረት መኖር የሚገባቸውን ጽሑፎች ፣ መዝገቦችና ሌሎችን ሠነዶች ለመቆጣጠርና ለመገልበጥ ወይም ከእነዚህ ጽሑፎች ውስጥ ለመቅዳት ፤

ሐ/ ሠራተኞች ተቀጥረው በሚሠሩበት ሥፍራ በሕጋዊ ውሳኔዎች መሠረት ሊለጠፉ የሚገባቸው ማስታወቂያዎች መለጠፋቸውን ለማረጋገጥና ፤

መ/ ሠራተኞች ተቀጥረው በሚሠሩበት ሥፍራ የሚገኘውን ማናቸውንም ነገር በመጠኑ ወስደው በሠራተኞች ላይ ጉዳት የሚደርስ መሆን አለመሆኑን ለመመርመር ሥልጣን ይኖራቸዋል ። ሆኖም ለዓይነት ስለሚወሰደው ነገር ለባለ ንብረቱ በቅድሚያ ሲነገረውና ራሱ ወኪል ሊወስድ አስፈላጊ የሆነው ነገር በሚወሰድበት ጊዜ በሥፍራው ለመገኘት መብት አለው ።

፰/ ስለሥራ ሁኔታ ተቆጣጣሪዎች የማስፈጸም ሥልጣን ።

፩/ የሥራ ሁኔታ ተቆጣጣሪ በማናቸውም ድርጅት አጥር ግቢ ውስጥ በፋብሪካው ፤ በመኪናው ፤ በመሣሪያዎቹ ወይም በዕቃዎቹ ወይም የድርጅቱ ሥራ በሚካሄድበት ዘዴ ምክንያት ለሠራተኞቹ ጤንነትና ደኅንነት አሥጊ ሆኖ ሲያገኝ ሁኔታውን ለማሻሻል ከዚህ በታች የተመለከቱትን እርምጃዎች ይወስዳል ።

ሀ/ እንዲህ ያለውን የሥራ ሁኔታ ለማረም አስፈላጊውን እርምጃ እንዲወስድ የሥራ ሁኔታ ተቆጣጣሪው አሠሪውን ያዘዋል ።

www.chilot.me

ለ/ አሠሪው ትእዛዙን ከተቀበለ በኋላ ፤ በመጠነኛ ጊዜ ውስጥ አስፈላጊውን እርምጃ ሳይወስድ ቢቀር የሥራ ሁኔታ ተቆጣጣሪው ፤

፩/ ለሠራተኞች ጤንነትና ደኅንነት የሚያሠጋ ወይም አደጋን የሚያስከትል የሆነው የሥራ ሁኔታ ይወገድ ዘንድ አስፈላጊው ለውጥ በተወሰነ ጊዜ ውስጥ እንዲፈጸም ፤

፪/ ሁኔታው በሠራተኞች ጤንነትና ደኅንነት ላይ ወዲያውኑ አደጋ የሚያደርስ ሲሆን ግን ፤ አደጋውን ለመከላከል ማናቸውንም አስፈላጊ እርምጃ ጊዜ ሳይወስድ እንዲፈጸም ላሠሪው ትእዛዝ ይሰጣል ።

ሐ/ የሥራ ተቆጣጣሪው በቴክኒክ ወይም በሕግ ረገድ ጥርጣሬ የሚያሳድርበት ጉዳይ ሲያጋጥመው ወዲያውኑ አስፈላጊው ውሳኔ እንዲሰጥና በውሳኔውም መሠረት አስፈላጊው ትእዛዝ እንዲተላለፍ ጉዳዩን ላስተዳዳሪው ማቅረብ አለበት ።

፪/ አንድ የሥራ ሁኔታ ተቆጣጣሪ በአንቀጽ ፺ በንዑስ አንቀጽ ፩ (ሀ) ወይም (ለ) መሠረት በሚሰጠው ትእዛዝ አሠሪው ያልተስማማ እንደሆነ ፤ ወዲያውኑ ለከፍተኛው ፍርድ ቤት ይግባኝ ማለት ይችላል ። ሆኖም በሠራተኞቹ ደኅንነት ወይም ጤንነት ላይ ወዲያውኑ አደጋ የሚያደርሰውን ሁኔታ ለመከላከል በንዑስ አንቀጽ ፩ (ለ) ፪ መሠረት የሥራ ሁኔታ ተቆጣጣሪው የሰጠው ትእዛዝ ይግባኙ እስኪታይ ድረስ ከመፈጸም አይታገድም ።

፫/ የፍርድ ሚኒስትራችን ሕግን ተከትሎ በዚህ አዋጅ መሠረት ለፍርድ ቤቶች የሚቀርቡትን ጉዳዮች በተፋጠነና በተሟላ አኳኋን እንዲፈጸሙ ለማድረግ በፍርድ ቤቶች ውስጥ ስለ አሠሪና ሠራተኞች ጉዳይ የተለዩ ክፍሎች እንዲቋቋሙ ያደርጋል ።

፬/ የሥራ ሁኔታ ተቆጣጣሪዎችን ተግባር ስለመወሰን ።

፩/ የአሠሪና የሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መ/ቤትና ተቆጣጣሪዎች ሥራቸውን ሁሉ ያለአድልዎ ትክክለኛ በሆነ መንገድ መሥራት አለባቸው ። ይሁን እንጂ ከሠራተኞቹና ከአሠሪዎቹ ወይም ከድርጅቶቻቸው የሚቀርቡላቸውን ተገቢ መስለው የታዩዋቸውን ምክርና አሳብ ተቀብለው ማመዛዘን ይኖርባቸዋል ።

፪/ የሥራ ሁኔታ ተቆጣጣሪዎች በሥራ ክርክሮችና በኅብረት ክርክሮች ውስጥ በአስማሚነት ሆነ ወይም በሽምግልና መልክ በምንም ዓይነት ጣልቃ መግባት የለባቸውም ።

፫/ ማንኛውም የሥራ ሁኔታ ተቆጣጣሪ ባለንብረት ወይም የጥቅም ተካፋይ የሆነበትን የሥራ ድርጅት እንዲቆጣጠር አይፈቀድለትም ።

፬/ ማንኛውም የሥራ ሁኔታ ተቆጣጣሪ በዚህ ሕግ መሠረት የመቆጣጠር ተግባሩን ሲፈጽም ያገኘውን ማናቸውንም የፋብሪካ ፤ የንግድ ወይም የሴሎች የሥራ ክፍሎችን ምሥጢር በዚህ ሥራ ላይ ሳለ ወይም ከተሰናበተ በኋላ ፤ ለማንም ሰው መግለጽ የለበትም ።

፭/ ማንኛውም የሥራ ሁኔታ ተቆጣጣሪ ስለ አንድ ጉድለት ወይም የሕግ ውሳኔዎችን ስለመተላለፍ አቤቱታ ሲደርሰው አቤቱታው ከየት እንደደረሰው ለማንም ሌላ ሰው መግለጽ አይገባውም ። በተለይም የቁጥጥር ጉብኝት የሚያደርገው ለአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መ/ቤት አቤቱታ ስለቀረበ መሆኑን ለአሠሪዎች ሆነ ለወኪሎቻቸው መግለጽ የለበትም ።

፮/ የሥራ ሁኔታ ተቆጣጣሪ የመቆጣጠር ተግባሩን ለመፈጸም በአንድ ድርጅት የሥራ ቦታ ሲገኝ ፤ የሥራውን አፈጻጸም የሚያስተጓጉልበት ካልሆነ በቀር በድርጅቱ ውስጥ መገኘቱን ለአሠሪው ማስታወቅ አለበት ።

www.chilot.me

ምዕራፍ ፬ ።

ስለ አሠሪዎች ኃላፊነት ።

፲/ ጠቅላላ ድንጋጌዎች ።

ማንኛውም አሠሪ እንደ ድርጅቱ ልዩ ሁኔታና በድርጅቱ ውስጥ እንደሚገኙት ልዩ ዓይነት ሥራዎች የሠራተኞቹን አካል ፣ ጤንነትና ደኅንነት ለመጠበቅ አስፈላጊውን እርምጃ ሁሉ ይወስዳል ፤ እንዲሁም በተለይም በእነዚህ ብቻ ሳይወሰን ፤

፩/ ሥራውን የሚካሄድበትን ሕንፃና ቅጥር ግቢውን በሕጋዊ ውሳኔዎች መሠረት ማደራጀትና አስፈላጊ የሆኑትን የአደጋ መከላከያ ፣ የጤንነት መጠበቂያ ዘዴዎችንና እንዲሁም በተመሳሳይ ድርጅቶች ውስጥ የሚገኙትን ሌሎች አስፈላጊ ነገሮች ሁሉ ማዘጋጀት ፤

፪/ በድርጅቱ ውስጥ የሚሠሩት አካለ መጠን ያላደረሱ ልጆችና ሴቶች ፤ እንዲሁም ድኩማን የሆኑ ሰዎች አደጋ እንዳይደርስባቸው ልዩ ጥንቃቄና መከላከያ ማድረግ ፤

፫/ ከአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መ/ቤትና ሕጋዊ ውሳኔዎችን በሥራ ላይ እንዲያውሉ የማስፈጸም ኃላፊነት ከተሰጠው ማንኛውም ሌላ ባለሥልጣን ጋር መተባበርና መረዳዳት ፤

፬/ በመሥሪያ ቤቱ ውስጥ ያሉትን ያደጋ መከላከያና የጤንነት መጠበቂያ ዘዴዎችን ለማሻሻል ከሠራተኞችና ተገቢም ሆኖ ሲገኝ ከሠራተኞቹ ማኅበር ጋር በቅርብ እየተመካከረ መሥራት ፤

፭/ በሥራ ምክንያት የሚደርስ አደጋ ስለመከላከልና ጤንነትን ስለመጠበቅ ዘዴ ፣ በጠቅላላውና እንዲሁም ስለተወሰኑ ሌሎች ይህንን የመሰሉ ጉዳዮች ለሠራተኞቹና በተለይም ለአዲስ ሠራተኞች አስፈላጊም ሲሆን ሥራው በሚካሄድበት ሥፍራ በሥራቸው ወይም የሠራተኞቹ ቤተ ሰብ በመሆናቸውም ምክንያት አዘውትረው ለሚገኙ የራሱ ሠራተኞች ሳልሆኑ ሰዎች ትምህርት መስጠትና በተጨማሪም የአደጋ ተከላካይ ሠራተኛ መሾም እና ፤

፮/ በድርጅቱ ውስጥ በሚገኙ አደገኛ መሣሪያዎች ላይ ወይም አጠገብ ግልጽ የሆኑ ማስታወቂያዎችና ማስጠንቀቂያዎች እንዲሚታዩ አድርጎ መለጠፍ አለበት ። ለዚሁም የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መሥሪያ ቤት ለዓይነት ከሚያዘጋጃቸው ማስታወቂያዎች ሊገለብጥ ይችላል ።

፲፩/ አደጋንና የሙያ ሥራን በሽታዎች ስለ ማስታወቅ ።

ማናቸውም አደጋ ወይም የሙያ ሥራ በሽታ ሲደርስ አሠሪው ወዲያውኑ ለአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መ/ቤት ማስታወቅ አለበት ። በማስታወቂያውም ላይ ያሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መሥሪያ ቤት አስፈላጊ ናቸው ብሎ የሚወስናቸው ዝርዝሮች መገኘት አለባቸው ።

፲፪/ የኃላፊነት ኢንሹራንስ ስለ መግባት ግዴታ ።

በአንድ አንድ ልዩ የሥራ ድርጅቶች ውስጥ በሚሠሩ ሠራተኞች ላይ ለሚደርስ አደጋ ፣ አሠሪዎች በፍትሐ ብሔር ሕግ ፳፻፷፮ እስከ ፳፻፹፱ ባሉት ቁጥሮች መሠረት ለሚደርስባቸው ኃላፊነት ኢንሹራንስ መግባት የሚያስፈልጋቸው ለመሆኑ ሲያረጋግጥ ፣ አሠሪዎቹ በግዴታ ኢንሹራንስ እንዲገቡ ሚኒስትሩ በየጊዜው በነጋሪት ጋዜጣ በሚያወጣቸው ደንቦች ሊወስን ይችላል ። እንዲህ ያሉትም ኢንሹራንሶች ሚኒስትሩ በተባሉት ደንቦች ውስጥ በሚወስናቸው ግዴታዎች መሠረት መሆን አለባቸው ።

www.chilot.me

የተጠቀሰው ሕግ

ፍ.ሕ. ፲፱/በተ. የ. (፲፱፻፶፱) አን. ፪ሺ፭፻፺፭—፪ሺ፭፻፶፱ ።

ምዕራፍ ፫ ።

ስለ ልዩ ሁኔታዎች ውሳኔ ።

፲፫/ አካለ መጠን ያላደረሱ ሴቶችና ወንዶች ልጆችን ስለ መቅጠር ።

፩/ ዕድሜው ከአሥራ አራት ዓመት በታች የሆነ ማንኛውም ልጅ የቅርብ ቤተ ሰቦቹ በሚሠሩበት ድርጅት ውስጥ ካልሆነ በቀር በኢንዱስትሪ ሥራ ድርጅት ውስጥ ሠራተኛ ሆኖ አይቀጠርም ።

፪/ ዕድሜው ከአሥራ አራት ዓመት በላይ ከአሥራ ስምንት ዓመት በታች የሆነ ማንኛውም ልጅ ፤

ሀ/ ከወላጆቹ አንዱ ወይም ሞግዚቱ በጽሑፍ ገልጾ ካልተስማማ በስተቀር ፤

ለ/ አደገኛ የሥራ ድርጅት ተብሎ በተመደበ ሥራ ውስጥ ፤

ሐ/ በሌሊት ሥራ ፤

ሌሊትም ሲባል ፦

፩/ ዕድሜው ከአሥራ ስድስት ዓመት በታች ለሆነና አካለ መጠን ላላደረሰ ልጅ ከምሽቱ አራት ሰዓት እስከ ንጋቱ አሥራ ሁለት ሰዓት ያለውን ጊዜ ፤

፪/ ዕድሜው በአሥራ ስድስትና በአሥራ ስምንት ዓመት መሐከል ለሆነ አካለ መጠን ላላደረሰ ልጅ ከምሽቱ አራት ሰዓት እስከ ንጋቱ አንድ ሰዓት ባለው ጊዜ ውስጥ መደዳውን ከሰባት ሰዓት በላይ ማለት ነው ።

መ/ በቀን ከስምንት ሰዓት ወይም በሳምንት ከአርባ ስምንት ሰዓት የበለጠና ፤

ሠ/ በቁጥር ሥራ ወይም በመገጣጠም ሥራ መሥመር ላይ (አሲምብሊ ላይን) ተቀጥሮ እንዲሠራ አይፈቀድም ።

፫/ ዕድሜው ከአሥራ ስምንት ዓመት በታች የሆነ ሠራተኛ ሁሉ ጸንተው በሚገኙ ሕጋዊ ውሳኔዎች መሠረት በግዴታ መከታተል የሚገባውን የማሠልጠኛ ትምህርት እንዲከታተል አሠሪው በቂ ጊዜ መስጠት አለበት ።

፬/ ማንኛውም አሠሪ አካለ መጠን ያላደረሱ ልጆችን ከመቅጠሩ በፊት በራሱ ወጪ አስፈላጊው የሕክምና ምርመራ እንዲሰጣቸው ማድረግ አለበት ። ከተቀጠሩም በኋላ ሚኒስትሩ የሥራውን ዓይነት በመመልከት በሚወስነው ጊዜ የሕክምና ምርመራ እንዲሰጣቸው ያደርጋል ። አካለ መጠን ያላደረሰ ማንኛውም ልጅ አካሉ ወይም አቅሙ አይፈቅድለትም ተብሎ በተወሰነ ባንድ ዓይነት ሥራ ውስጥ ተቀጥሮ እንዲሠራ ወይም ሥራውን እንዲቀጥል አይፈቀድም ።

፭/ አካለ መጠን ስላላደረሱ ልጆች አቀጣጠር በሚገባ ለመቆጣጠር እንዲቻል ማንኛውም አሠሪ የአሠሪና የሠራተኛ ጉዳይ መቆጣጠሪያ መ/ቤት አስፈላጊ ነው ሲል በሚወስነው መሠረት ተገቢውን ዝርዝር የያዘ መዝገብ መያዝ አለበት ።

፮/ ሚኒስትሩ አስፈላጊ ሲሆን ቦርዱን አማክሮ ከዚህ በላይ በአንቀጽ (፲፫) በንዑስ አንቀጽ (፩) እና (፪) የተመለከቱት ውሳኔዎች መፈጸማቸው እንዲቀር መፍቀድ ይችላል ።

www.chilot.me

፲፬/ ስለ ሴቶች አቀጣጠር ።

አሠሪዎች የጾታ ልዩነት ሳያደርጉ ለተመሳሳይ ሥራ እኩል ደመወዝ መክፈል አለባቸው።

ምዕራፍ ፮ ።

ስለ ልዩ ልዩ ጉዳዮች ።

፲፭/ ስለ ተሻሉ የሥራ ሁኔታዎች ።

በግል የሥራ ውለታ ፤ በሠራተኛ መተዳደሪያ ደንቦች በተመዘገቡ የኅብረት ስምምነቶች፤ በብይን ወይም አሁን ጸንተው በሚገኙ ወይም ለወደፊት በሚወጡ ሌሎች ሕጋዊ ውሳኔዎች መሠረት ፤ ሠራተኞች ያገኙዋቸውን የተሻሉ የሥራ ሁኔታዎች ሁሉ ይህ አዋጅ አይቀንስባቸውም ።

፲፮/ ደንቦችን ስለ ማውጣት ።

ሚኒስትሩ ይህን አዋጅ በሚገባ ለማስፈጸም ደንቦችን ማውጣት ይችላል ።

፲፯/ ስለ ቅጣት ።

ይህንን አዋጅ ወይም በዚህ አዋጅ መሠረት የሚወጡትን ደንቦች የሚተላለፍ ማንኛውም ሰው በ፲፱፻፵፱ ዓ. ም. በወጣው የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ መሠረት ይቀጣል ።

የተጠቀሰው ሕግ

የወ.መ.ሕ. ፲፯/በተ. የ. ፩ (፲፱፻፵፱) ።

፲፰/ አዋጁ ስለሚጸናበት ጊዜ ።

ይህ አዋጅ በነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

አዲስ አበባ ዛሬ ሚያዝያ ፳፰ ቀን ፲፱፻፶፰ ዓ. ም.

www.chilot.me

ክፍል ፳፱

ትምህርት ፣ ሥነ ጥበብ እና ፣ ታሪካዊ ቅርሶች ።

፳፭/፯ (፲፱፻፶፰) አ. ፪፻፳፱*

ስለጥንታዊ ታሪካዊ ቅርሶች የወጣ አዋጅ ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

በኢትዮጵያ የሚገኙት ጥንታዊ ሐውልቶች ፤ ጽሑፎችና ሌላ ዓይነት ቅርሶች የአገራችንና የሕዝባችን ታሪካዊነት ምስክሮች ከመሆናቸውም በላይ ፤ ሲወርዱና ሲዋረዱ የመጡ የኢትዮጵያውያን ሀብቶች ስለሆኑ ፤

እንደዚህ ያሉትን ጥንታዊ ሐውልቶችና ታሪካዊ ቅርሶች ፈልጎ ማግኘት ፣ መጠበቅ ፣ ማስቀመጥና ማጥናት አስፈላጊ ስለሆነ ፤

በተሻሻለው ሕገ መንግሥታችን በ፴፬ኛውና በ፹፰ኛው አንቀጾች የተደፈረውን ተመልክተን ፤ የሕግ መወሰኛና የሕግ መምሪያ ምክር ቤቶች የመከሩበትን ዓይተንና ፈቅደን ቀጥሎ ያለውን አውጀናል ።

፩/ ይህ አዋጅ «የ፲፱፻፶፰ ዓ.ም. የጥንታዊና ታሪካዊ ቅርሶች አዋጅ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ በዚህ አዋጅ ፤

ሀ/ «ጥንታዊ ቅርስ» ማለት ከ፲፰፻፶፪ ዓ.ም. በፊት የተሠራ ማናቸውም ዓይነት ሰው ሠራሽ ሥራ ወይም ዕቃ ማለት ነው ።

ለ/ «ባለሥልጣን አስተዳዳሪ» ማለት የአርኪዮሎጂ መሥሪያ ቤት ሹም ማለት ነው ።

ሐ/ «ሰው» ማለት ማናቸውም ሰው ወይም ማናቸውም ማኅበር ፣ ቤተ ክርስቲያንም ጭምር ወይም ድርጅት ማለት ነው ።

ጥንታዊ ቅርሶች የአገሪቱ ሀብቶች ስለመሆናቸው ።

፫/ ሀ/ ይህ አዋጅ በሚጸናበት ቀን በኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኙት የሚንቀሳቀሱና የማይንቀሳቀሱ ጥንታዊ ቅርሶች ሁሉ ፤ ከዚህ ቀጥሎ እንደተመለከተው የሚተዳደሩ የአገሪቱ ሀብቶች መሆናቸው ተወስኗል ። በዚህ አዋጅ ውስጥ በተገለጸው ጊዜና አኳኋን የተባሉትን ጥንታዊ ቅርሶች ጥገና የሚያስፈልጋቸውን ከሥራ ሚኒስትር ጋር እየተመካከረ ታሪካዊው መልክ ሳይለወጥ ወይም ሳይበላሽ በማስጠገን ለማስ

---

* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

በ፳፯/፲፩ (፲፱፻፶፱) ማ. ፳፪ (እንግሊዝኛው ብቻ) ታረመ ፤ በ፳፮/፳፫ (፲፱፻፶፰) ት. ፵፰ በግ. ሊ. ተሻሻለ ።

www.chilot.me

ተዳደር ፣ ለመቆጣጠር ፣ ለመጠበቅና ለማስጠበቅ ፣ የተረከበውንና በእጁ ያለውን ለማኖር ለባለሥልጣኑ አስተዳዳሪ መብት ተሰጥቶታል ።

ለ/ በዚህ አዋጅ የተፈቀደውን ሳይተላለፍ ጥንታዊና ታሪካዊ ቅርሶችን ፈልጎ ለማግኘት፣ ለመጠበቅና ለማስጠበቅ ፣ ለማስቀመጥ ፣ ለማጥናትና አስፈላጊውን ለማድረግ ለሰባሥልጣኑ አስተዳዳሪ መብት ተሰጥቶታል።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማሰረጃ

በ፳፩/፳፫ (፲፱፻፶፰) ት. ፵፮ አን. ፪ (፲፭ ፣ ፲፱ ፣ ፳፱) ፣ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩—፪ (፲፭ ፣ ፲፱ ፣ ፳፱) (የሥራና የመገናኛ ሚኒስቴርን በሁለት በመከፈል) በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

፬/ ይህ አዋጅ ከጸናበት ቀን ጀምሮ የማናቸውም ዓይነት ጥንታዊ ቅርስ ባለቤት የሆነ ወይም የተባሉትን ቅርስ ያገኘ ሰው በእጁ ያለውን ወይም ያገኘውን ታሪካዊ ቅርስ ለባለሥልጣኑ አስተዳዳሪ ማስታወቅና ማስመዝገብ አለበት ።

አሁን ስለሚገኙት ጥንታዊ ቅርሶች ።

፭/ ይህ አዋጅ በሚጸናበት ቀን ማናቸውም ዓይነት ጥንታዊ ቅርስ በእጁ የሚገኝ ማናቸውም ሰው በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፯ በተመለከተው መሠረት ተጠይቆ ለባለሥልጣኑ አስተዳዳሪ እስኪያስረክብ ድረስ ፤ በእጁ ያለውን የጥንት ሀብት ዘርዝር ለባለሥልጣኑ ካስታወቀ በኋላ ፤ በእጁ ሊቆይ ይችላል ።

፮/ ከባለሥልጣኑ አስተዳዳሪ ወይም በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፲ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ፤ ባለሥልጣኑ አስተዳዳሪ በሚያወጣቸው ደንቦች ከተወከለው የበታች ባለሥልጣን አስተ ዳዳሪ ፤ ወይም ወኪል መሥሪያ ቤት ፈቃድ ካልተሰጠው በቀር ጥንታዊ ቅርስ የተባለ ውንባ ሁሉ ከኢትዮጵያ ውጭ ማስተላለፍ ፤ መሸጥ ፤ መለወጥ ፤ ማዛወር ፤ በስጦታ መልክም ሆነ በመሳሰለው መንገድ ሁሉ ከኢትዮጵያ እንዲወጣ ማድረግ አይችልም ። ያለ ፈቃድ ከኢትዮጵያ ወደ ውጭ እንዲወጣ ያደረገ ፤ የሸጠ ፤ ያዋዋለና እንዲወጣ የረዳ ሁሉ በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፲፩ እንደተመለከተው አስፈላጊው ቅጣት ይፈጸምበታል ።

፯/ ባለሥልጣኑ አስተዳዳሪ በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፲ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት በሚወ ጡት ደንቦች ፤

ሀ/ በቤተ ክርስቲያን የሚገኙትን ማናቸውንም የታሪክ ዕቃዎች ከቦታቸው እንዳሉ ለመመዝገብና ለመቆጣጠር ፤

ለ/ በየግል ሰዎች እጅ ያሉትንና ወደፊትም ተፈልገው የሚገኙትን የታሪክ ቅርሶች በየጊዜው ለማዛወርና ለመረከብ ይችላል ።

ነገር ግን በተሻሻለው ሕገ መንግሥታችን በአንቀጽ ፵፱ የተመለከተውን በመከተ ልና በመፈጸም ካልሆነ ፤ ወይም ከባለሀብቱ ጋር በመስማማት ካልሆነ በቀር ፤ ማናቸውም የግል ሰው እንደዚሁ እንዲያዛውር ወይም እንዲያስረክብ ሊገደድ አይችልም ።

የተጠቀሰው ሕግ

የተሻሻለው ሕገ መንግሥት ፣ ፲፭/፪ (፲፱፻፵፰) አ. ፻፵፱ አን. ፵፱ ፣ ፩ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩—፵፱ ።

፰/ በተሻሻለው ሕገ መንግሥታችን በአንቀጽ ፵፩ በተመለከተው መሠረት ፤ የሚኒስትሮቻችን ምክር ቤት አንዳንድ ሥፍራዎችን ፤ ቤቶችንና ሌሎችንም ቀበሌዎች ታሪካዊ ቦታዎች

www.chilot.me

ናቸው ብሎ በድንጋጌ ሊያስታውቅ ይችላል ። የተባሉትንም ቦታዎች ባለሥልጣኑ እስ ተዳዳሪ ወስዶ ለማስተዳደር ይችላል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፮/፲፭ (፲፱፻፶፱) ማ. ፳፫ (እንግሊዝኛው ብቻ) ታረመ ። (ይህ አንቀጽ ከመጀመሪያው የእንግሊዝኛ ቅጅ ተሰርዞአል ።)

የተጠቀሰው ሕግ

የተሻሻለው ሕገ መንግሥት ፣ ፲፭/፪ (፲፱፻፵፰) አ. ፻፵፱ አን. ፵፱ ፣ ፩ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩—፵፱ ።

ጥንታዊ ቅርሶችን ለማግኘት ስለሚደረገው ፍለጋ ።

፱/ በዚህ አዋጅ በአንቀጽ ፲ በተፈቀደው መሠረት ባለሥልጣኑ አስተዳዳሪ የሚያወጣው የጥንታዊ ቅርስ ፍለጋ የፈቃድ አሰጣጥ ደንብ እንደሚጠይቀው አስፈላጊው ፈቃድ ካልተሰጠው በቀር ፤ በግልም መሬት ቢሆን ወይም በመንግሥት መሬት ላይ ማንም ሰው በኢትዮጵያ ውስጥ የጥንታዊ ቅርስ ፍለጋ ሥራ እንዳፈጸም አይፈቀድለትም ።

ደንቦች ።

፲/ ባለሥልጣኑ አስተዳዳሪ ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ስለሚመለከቱ ጉዳዮች ደንቦች ሊያወጣ ይችላል ።

ሀ/ የጥንታዊ ቅርስ ፍለጋ ፈቃድ የሚወጣበትን መሠረት ፤ ለዚሁ ፈቃድ ማመልከቻ የሚቀርብበትን ጊዜና አኳኋን እንደዚሁም የሚከፈለውን ገንዘብ በመወሰን መግለጽ ፤

ለ/ የጥንታዊ ቅርስ ፍለጋ ፈቃድ የተሰጣቸው ሰዎች ሁሉ የፍለጋውን ተግባር የሚፈ ጽሙበትን አኳኋን መግለጽ ፤

ሐ/ አንዳንድ ዓይነት ጥንታዊ ቅርሶች በእጃቸው የሚገኙባቸው ሰዎች ፤ እነዚሁ ቅር ሶች ያሏቸው ስለመሆኑ ለባለሥልጣኑ አስተዳዳሪ እንዲያስታውቁ ማድረግ ፤

መ/ ጥንታዊ ቅርሶችን ከኢትዮጵያ ወደ ውጭ አገር ለማውጣት የሚሰጠው ፈቃድ የሚገኝበትን መሠረት ለዚሁ ፈቃድ ማመልከቻ የሚቀርብበትን ጊዜና አኳኋን ለዚሁ የሚከፈለውን ገንዘብና ይህን የመሰለ ፈቃድ ለመስጠት የሚችሉ የበታች ባለሥልጣኖች ወይም ወኪል መሥሪያ ቤቶች እንዳሉ መግለጽ ፤

ሠ/ በጠቅላላው ይህ አዋጅ የሚያዘውን በተሻለ መንገድ እንዲፈጸም ማድረግ ፤

፲፩/ ይህ አዋጅ የሚያዘውን ወይም አዋጁ በሚያዘው መሠረት የሚወጡትን ማናቸውንም ደንቦች ተላልፎ የተገኘ ሰው በወንጀለኛ መቅጫ ሕግ በተመለከተው ተገቢ አንቀጾች ይቀጣል ።

የተጠቀሰው ሕግ

እዚህ የተጠቀሱት የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ አንቀጾች በመጀመሪያ ወ.መ.ሕ. ፲፮/በተ. የ. ፩ (፲፱፻፵፱) አን. ፻፷፩ ፣ ፬፻፶፰ ፣ ፯፻፵ እንደሆኑ ይገመታል ።

አዋጁ የሚጸናበት ቀን ።

፲፪/ ይህ አዋጅ በነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

አዲስ አበባ ጥር ፳፩ ቀን ፲፱፻፶፰ ዓ. ም.

www.chilot.me

፳፭/፲፯ (፲፱፻፶፰) ት. ፵፭*
የኢትዮጵያ ጥንታዊ ቅርሶች አስተዳደርን ስለማቋቋም የወጣ ትእዛዝ ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

የኢትዮጵያን ጥንታዊ ታሪካዊ ቅርሶች ፈልጎ ለማግኘት ፤ ለመጠበቅ ፤ ለማስቀመጥና ለማጥናት አላፊ የሚሆን አንድ አስተዳዳሪ መሥሪያ ቤት ማቋቋም አስፈላጊ ሆኖ በመገኘቱ ፤ በተሻሻለው ሕገ መንግሥታችን በአንቀጽ ፳፯ የተጻፈውን መሠረት በማድረግና የሚኒስትሮች ምክር ቤታችን የመከረበትን ተመልክተን ፤ ቀጥሎ ያለውን አዘናል ።

፩/ አጭር አርእስት ።

ይህ ትእዛዝ «የ፲፱፻፶፰ ዓ.ም. የኢትዮጵያ ጥንታዊ ታሪካዊ ቅርሶች አስተዳደር ማቋቋሚያ ትእዛዝ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ አቋም ።

የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ባለሥልጣን መሥሪያ ቤት በመሆን ራሱን ችሎ የሚተዳደር (ከዚህ ቀጥሎ «አስተዳደር» እየተባለ የሚጠራ) አንድ የኢትዮጵያ ጥንታዊ ታሪካዊ ቅርሶች አስተዳደር በዚህ ትእዛዝ ተቋቁሟል ።

፫/ ተግባርና ኃላፊነት ።

አስተዳደሩ ሕግን ተከትሎ ቀጥሎ የተመለከቱት ዓላማዎችና ተግባሮች ይኖሩታል ።

፩/ የኢትዮጵያ ጥንታዊ ሐውልቶች ፤ ጽሑፎችና ሌላም ዓይነት ጥንታዊ ታሪካዊ ቅርሶች ተፈልገው እንዲገኙ ፤ እንዲጠበቁ ፤ እንዲቀመጡና እንዲጠኑ በማድረግ ጠቃሚና አስፈላጊ የሆነው እርምጃ ሁሉ እንዲወሰድ ተገቢውን ሁሉ ይፈጽማል ።

፪/ የኢትዮጵያ ጥንታዊ ታሪካዊ ቅርሶች በደንብ የሚያዙበትን ፤ የሚታደሱበትን ጥንታዊ ቅርጻቸውን ሳይለወጥ እንደገና የሚሠሩበትንና ከያሉበት የሚሰበሰቡበትን ምቹ መንገድ ሁሉ ያዘጋጃል ።

፫/ የኢትዮጵያ ጥንታዊ ታሪካዊ ቅርሶች ተፈልገው ሊገኙ የሚችሉበትን ፤ የሚቀመጡበትንና በሌላም አኳኋን የሚገኙበትን ሥፍራና ሁኔታ በመዝገብ ይይዛል ።

፬/ የኢትዮጵያን ጥንታዊ ታሪካዊ ቅርሶች በለውጥ ለመስጠት ፤ ለሌላ ለማዛወር ፤ ወደ ውጭ አገር ለመላክ ስለሚያስፈልገው ፈቃድ መሠረታዊ መምሪያዎችን ያዘጋጃል ፤ ለዚሁም የሚያስፈልገውን ፈቃድ ይሰጣል ።

፭/ የጥንታዊ ታሪካዊ ቅርሶች ፍለጋ ያደርጋል ፤ ይህንኑ ተግባር ለሚያከናውኑ ሰዎችም ፈቃድ ይሰጣል ።

፮/ የኢትዮጵያ ጥንታዊ ታሪካዊ ቅርሶች ምርመራና ዝና እንዲስፋፋ ያበረታታል ፤ እንዲሁም ሕዝቡ በነዚሁ ነገሮች ላይ ያለውን ስሜት ያነቃቃል ።

---

* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

በ፳፯/፲፰ (፲፱፻፷፩) ማ. ፳፱ (እንግሊዝኛው ብቻ) ታረመ ።

www.chilot.me

፬/ **የመሥሪያ ቤቱ ሥልጣን ።**

እስተዳደሩ ዓላማዎቹንና ተግባሮቹን ፍጻሜ ለማድረስ የሚያስፈልገው ሥልጣን ሁሉ ይኖረዋል ፤ ሕግ የወሰነለትን ድንበር ሳያልፍ በሥራ አስኪያጁ አማካይነት ሥልጣኑን ሊሠራበት ይችላል ። በተለይም በነዚህ ብቻ ሳይወሰን የሚከተሉትን ለመፈጸም ሥልጣን አለው ።

፩/ በስሙ ውል ለመዋዋል ፤
፪/ ለመክሰስና ለመከሰስ ፤
፫/ የሚንቀሳቀስና የማይንቀሳቀስ ንብረት ለመሰብሰብ ፤ ባለቤት ለመሆን ፤ እጅ ለማድረግ ፤ ለማስተዳደርና ለመሸጥ ፤ ለመለወጥ ፤
፬/ በሕግ በተፈቀደው መሠረት ገንዘብ ለማበደርና ክሬዲት ለመቀበል ፤
፭/ ስጦታዎችንና መዋጮዎችን ለመጠየቅና ለመቀበል ፤
፮/ ታሪካዊ ሥፍራዎችንና ሐውልቶችን ለማየት የሚመጣው ሕዝብ የሚከፍለውን የመግቢያ ዋጋ ወስኖ ለማስከፈል ፤ ለመሰብሰብ ፤ ለመቀበልና ለማስቀመጥ ፤
፯/ ራሱ የሰበሰበውን ወይም በማናቸውም ሁኔታ በርሱ እጅ የሚገኘውን ገንዘብ በሕግ መሠረት ለማስተዳደር ፤
፰/ በጠቅላላው ከዚህ በላይ የተዘረዘረውን ወይም በሌላ አኳኋን በሕግ የተሰጠውን ሥልጣኑን ሥራ ላይ ለማዋል አስፈላጊ ሆነው የሚገኙትን ሕጋዊ ተግባሮችና ነገሮች ሁሉ ማድረግ ይችላል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፷፮/፲፭ (፲፱፻፶፱) ግ. ፳፱ (እንግሊዝኛው ብቻ) ታረመ ።

፭/ **የሥራ አስፈጻሚ ቦርድ ።**

፩/ አስተዳደሩ ሥራውን የሚያካሂደው (ከዚህ ቀጥሎ «ቦርድ» እየተባለ በሚጠራው) በሥራ አስፈጻሚው ቦርድ የበላይ ተቆጣጣሪነት ነው ። የቦርዱም አባሎች ፤

ሀ/ ልዑል አልጋ ወራሽ ፤ የቦርዱ ሊቀ መንበር ።

ለ/ እንደገና ለመሾም የሚችሉ ሆነው በያንዳንዱ የሹመት ወቅታቸው ለአምስት ዓመት የሚያገለግሉ ቁጥራቸው ከ፬ ያላነሰ ፤ ግን ከ፰ ያልበለጠ በኛ የሚሾሙ ሰዎች ናቸው ።

፪/ ቦርዱ በጠቅላላው ለአስተዳደሩ ሥራ ክንውን አስፈላጊ የሆኑትን መሠረታዊ መምሪያዎችና ፕሮግራሞች ለማውጣት ኃላፊ ይሆናል ።

፫/ ቦርዱ እጅግ ቢያንስ በዓመት አንድ ጊዜ የሚሰበሰብ ሲሆን ፤ ከዚህም በቀር ስለ ቦርዱ ሥራ አካሄድ ራሱ በሚያወጣው የውስጥ ደንብና የሥራ አፈጻጸም ሥነ ሥርዓት መሠረት አስፈላጊ ሆኖ በተገኘ ጊዜ ሁሉ ስብሰባ ያደርጋል ። ከአባሎቹ ግማሾቹ ከተገኙ ቦርዱ ምልዓተ ጉባዔ ይኖረዋል ። ቦርዱ ውሳኔዎችን የሚሰጠው በድምፅ ብልጫ ነው ። ድምፁ በትክክል የተከፈለ እንደሆነ ሊቀ መንበሩ ያለበት ወገን ይጸናል ።

፮/ **የጥንታዊ ታሪካዊ ቅርሶች ዲሬክተር ።**

ቦርዱ በሚሰጠው መሠረታዊ መምሪያና ፕሮግራም መሠረት አስተዳደሩ ሊፈጽም የሚገባውን ተግባርና ኃላፊነት ሁሉ የሚያከናውን የአስተዳደሩ ዋና ሥራ አስፈጻሚ የሆነ አንድ የጥንታዊ ታሪካዊ ቅርሶች ዲሬክተር ይኖራል ።

www.chilot.me

፯/ <u>የገንዘብ ዝግጅት ፡፡</u>

፩/ በሚከተለው ሁኔታ የሚሰበሰበው ገንዘብ የሚጠራቀምበት ሂሣብ ይቋቋማል ፡፡

ሀ/ ለአስተዳደሩ የሚደረገው ዳረጎት ፤ መዋጮና ስጦታ ፤

ለ/ በማናቸውም አስተዳደሩ በሚፈጽመው የሥራ ክንውን ምክንያት የሚገኝ ገቢና እንዲሁም ታሪካዊ ስፍራዎችንና ሐውልቶችን ለመጐብኘት የሚከፈለው ገንዘብ ፤

ሐ/ በጥንታዊ ታሪካዊ ቅርሶች ዲሬክተር ተዘጋጅቶ ቦርዱ በሚያጸድቀው በጀት መሠረት መንግሥት ለአስተዳደሩ የሚያደርገው ዓመታዊ የድጋፍ መዋጮ ፤

፪/ ይህ ገንዘብ የተጣለበትን ተግባርና ኃላፊነት ለመፈጸም በሚያስችለው አኳኋን ሕጋዊ በሆነ መንገድ በሚያዝበት በአስተዳደሩ ስም በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ወይም በሌላ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ በሚወክለው ባንክ ውስጥ በሚከፈት ልዩ የማጠራቀሚያ ሂሣብ ይቀመጣል ፡፡

፫/ አስተዳደሩ ስለሥራው ክንውን ሁኔታና ስለገንዘቡም ወጭና ገቢ የተጠናቀቀ የሂሣብ መዝገብ በመያዝ ፤ እያንዳንዱ የበጀት ዓመት ባለቀ በሦስት ወር ውስጥ ያለፈውን ዓመት የገንዘብ ሁኔታ የሚገልጽ ራፖር እያዘጋጀ ለቦርዱ ፤ ለዋና ኦዲተርና ለገንዘብ ሚኒስትር ያቀርባል ፡፡

፰/ <u>ደንብ ስለማውጣት ፡፡</u>

አስተዳደሩ ይህ ትእዛዝ የሚያዘውን በተሻለ መንገድ እንዲፈጸም ለማድረግ ደንብ ለማውጣት ይችላል ፡፡

፱/ ትእዛዙ የሚጸናበት ቀን ፡፡

ይህ ትእዛዝ <u>በነጋሪት ጋዜጣ</u> ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል ፡፡

አዲስ አበባ ሰኔ <u>፲፩</u> ቀን <u>፲፱፻፶፰</u> ዓ. ም.

www.chilot.me

፯/፫ (፲፱፻፵) ት. ፫*

ስለትምህርት ቦርድ አቋቋም ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ

እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ

ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

በንጉሠ ነገሥት መንግሥታችን ግዛት ትምህርት እንዲስፋፋና ሕዝባችን በትምህርትና በጥበብ እያደገ እንዲሄድ ወደ ከፍተኛው የዕውቀት ደረጃ እንዲደርስ አስበን ፤

ከኛ ጋር በቀጥታ እየተገናኘ የሚሠራና በኛ የሚመራ አንድ የትምህርትና የሥነ ጥበብ ቦርድ እንዲቆም አስፈላጊ መሆኑን ተረድተን ፤

በሕገ መንግሥታችን በ፲፩ኛው ክፍል የተመለከተውን አይተን እንደሚከተለው አዘን ሾመናል ።

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ</u>

እዚህ የተጠቀሰው ሕገ መንግሥት በ፲፱፻፳፫ ዓ. ም. የወጣው ሕገ መንግሥት ነው ። ይህ ሕገ መንግሥት ተሽሮ በ፲፱፻፵፰ ዓ. ም. ማለት በ፲፭/፪ (፲፱፻፵፰) አ. ፪፻፴፱ የወጣው የተሻሻለው ሕገ መንግሥት ጸደቀ ። ከ፲፱፻፳፫ ዓ. ም. ሕገ መንግሥት ለተጠቀሰው አንቀጽ መተኪያ የሆነው አንቀጽ ፳፯ ነው።

፩/ በንጉሠ ነገሥት መንግሥታችን ግዛት ስለትምህርትና ሥነ ጥበብ ስለመንፈሳዊና አእምሮ ማሳደጊያ ትምህርት ስለነዚህ ሥራዎች የንጉሠ ነገሥት መንግሥታችን የሚያከናውነውን ሁሉ ማስኪድ ፣ ማስተዳደር ፣ መጠበቅ ፣ መምራት ፣ መቆጣጠር በተለይ በእኛ ጠባቂነት ውስጥ ሆኖ ፤

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ</u>

በ፳፭/፱ለ (፲፱፻፶፰) ት. ፴፫ አን. ፳፯ ፣ ፯ <u>የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፫—፳፯</u> (የመጀመሪያ ደረጃ ትምህርት ቤቶችን አስተዳደር ወደ አውራጃ የውስጥ አስተዳደር በማዛወር) በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

፪/ አንድ ፕሬዚዳንትና ሰባት (፯) አባሎች ሆነው የሚሠሩበት አንድ የትምህርትና የሥነ ጥበብ ቦርድ ቆሞአል ።

፫/ ስለትምህርትና ሥነ ጥበብ ቦርድ ሥልጣንና ሥራ በጠቅላላም ስለትምህርት ሥራ አካሄድ ፈቅደን የምንሰጠው ደንብ <u>በነጋሪት ጋዜጣ</u> ይወጣል ።

አዲስ አበባ ኅዳር ፳ ቀን ፲፱፻፵ ዓ.ም.

<u>* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ</u>

በ፳፭/፱ለ (፲፱፻፶፰) ት. ፴፫ በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

www.chilot.me

፳/፫ (፲፱፻፵፯) አ. ፺፬

ስለትምህርት የገንዘብ ወጪ አወሳሰን አዋጅ ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

ለሕዝባችን ሁሉ ትምህርት በሰፊው እንዲደርሰው ሳናቋርጥ ያሰብንበት በመሆኑና ሕዝባችንም በጠቅላይ ግዛቶች ውስጥ የትምህርት ሥራ አካሄድ ተካፋይ የሚሆንበት ጊዜው በመድረሱ ፤

በሕገ መንግሥታችን በ፹፰ኛው ክፍል እንደተመለከተው የሕግ መምሪያና የሕግ መወሰኛ ምክር ቤቶች የመከሩበትን ተመልክተንና ፈቅደን የሚከተለውን አውጀናል ።

፩/ ይህ አዋጅ ስለትምህርት የገንዘብ ወጪ አወሳሰን የ፲፱፻፵፯ ዓ.ም. አዋጅ ተብሎ ይጠቀሳል ፤ በነጋሪት ጋዜጣ ከታተመበትም ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

፪/ በያንዳንዱ ጠቅላይ ግዛት ከዚህ ቀጥሎ የተመለከቱት አባሎች የሚገኙበት ከዚህ በታች በ፫ኛውና በ፬ኛው ቁጥር እንደተጻፈው ሆኖ የትምህርት ቦርድ ቆሞአል ።

   ሀ/ ከጠቅላይ ግዛት የማዘጋጃ ቤት አማካሪዎች አንድ አባል ፤ እርሱም በማዘጋጃ ቤት አማካሪዎች ብቻ በምሥጢር የዕጣ ምርጫ ይመረጣል ።

   ለ/ ለሕግ መምሪያ ምክር ቤት ምርጫ በሚደረግበት አኳኋን ከጠቅላይ ግዛቱ ከያንዳንዱ አውራጃ አንድ አባል ይመረጣል ። የአመራረጡም ሥርዓት በሕግ መምሪያ ምክር ቤት እንደሚደረገው አኳኋን ይፈጸማል ። የመጀመሪያው ምርጫ ይህ አዋጅ ከሚጸናበት ቀን አንስቶ ከ፮ ወር በማይበልጥ ጊዜ ውስጥ ደግሞም በያመቱ በጥቅምት ፳፫ ቀን ይደረጋል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (ሀ) የእንግሊዝኛው ቅጅ «በምሥጢር በሚደረግ ምርጫ ይመረጣሉ» ይላል ።

፫/ ጠቅላይ ገዥው በሹመቱ ላይ ለጠቅላይ ግዛቱ የትምህርት ቦርድ አባል ነው ። የቦርዱም ፕሬዚዳንት እርሱ ይሆናል ። ጠቅላይ ገዥው በሌለ ጊዜ የጠቅላይ ግዛቱ ዋና ዲሬክተር ፕሬዚዳንት ይሆናል ፤ እርሱም በሌለ ጊዜ የጠቅላይ ግዛቱ ዋና ጸሐፊ ፕሬዚዳንት ይሆናል ።

፬/ የጠቅላይ ግዛቱ የትምህርት ሥራ አስኪያጅና በዋናው ከተማ ውስጥ የሚገኘው የዋናው ትምህርት ቤት ሥራ መሪ በዚህ ሥራቸው ላይ ሳሉ የጠቅላይ ግዛቱ የትምህርት ቦርድ አባሎች ይሆናሉ ።

፭/ በሥራቸው አባሎች ከሆኑት ከአገረ ገዥውና ከየትምህርት ቤቱ አባሎች በቀር ለጠቅላይ ግዛቱ የትምህርት ቦርድ አባሎች ለመሆን የሚመረጡት ሰዎች ዕድሜአቸው ፳፭ ዓመት የሞላቸውና በተወከሉበትም በጠቅላይ ግዛቱ ከአምስት ዓመት የማያንስ ጊዜ የኖሩ እንዲሆኑ ያስፈልጋል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

የዚህ አንቀጽ የእንግሊዝኛው ቅጅ «ዕድሜያቸው ከ፳፩ ዓመት የማያንስ» ይላል ።

www.chilot.me

፯/ ለጠቅላይ ግዛቱ የትምህርት ቦርድ ከሚመረጡት አባሎች ውስጥ እኩሌቶቹ በዕጣ ምርጫ በየሦስት ዓመት ይሰወጣሉ ። እንደገናም ሲመረጡ ይቻላል ። ስለሆነም ከመጀመሪያው ምርጫ በኋላ በጠቅላይ ግዛቱ ስለምርጫ በሚደረገው በመጀመሪያው የትምህርት ቦርድ ስብሰባ በ፫ኛውና በ፮ኛው ዓመት የሚለወጡ አባሎች በዕጣ ምርጫ ይወሰናሉ ።

፰/ የጠቅላይ ግዛቱ የትምህርት ቦርድ ተግባሮች የሚከተሉት ናቸው ።

ሀ/ እጅግ ቢያንስ በስድስት ወር አንድ ጊዜና ከአባሎች ከሦስት አንዱ እጅ በስብሰባ በሚወስኗቸው ሌሎች ጊዜዎች ስብሰባ ማድረግ ።

ለ/ ለተወከሉበት ጠቅላይ ግዛት የጠቅላይ ግዛቱን የትምህርት እርምጃ ማወቅና ደግሞም ስለመጀመሪያ ደረጃና ከፍተኛ ትምህርት ጉዳይ ምክራቸውንና ሐሳባቸውን ለትምህርት ሚኒስቴር ማቅረብ ።

ሐ/ በዚህ አዋጅ በ፰ኛው ቁጥር እንደተመለከተው የገንዘብ ሚኒስቴር ፣ ወይም ሥልጣን የተሰጠው ወኪል በየዓመቱ የሚያቀርብላቸውን የተመዛዘነ ሂሳብ መመርመርና በተወከሉበት ጠቅላይ ግዛት የተሰበሰበው የትምህርት ታክስ ለዚያው ጠቅላይ ግዛት ለመጀመሪያ ደረጃ ትምህርት ውጭ መደረጉን ማረጋገጥና ስለዚህም ወጭ ማናቸውንም ሐሳቦች ወይም ምክሮች ለትምህርት ሚኒስቴር ማቅረብ ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

የዚህ አንቀጽ የእንግሊዝኛው ቅጅ «የትምህርት ሚኒስቴር» ይላል ።

፲/ ሀ/ በ፲፱፻፵፱ ዓ.ም. ስለትምህርት ታክስ በወጣው አዋጅ መሠረት የተሰበሰበው የጠቅላይ ግዛቱ የትምህርት ታክስ በተሰበሰበበት ጠቅላይ ግዛት ለመጀመሪያ ደረጃ ትምህርት ብቻ ወጭ መደረግ አለበት ።

ለ/ የገንዘብ ሚኒስቴር ወይም ሥልጣን የተሰጠው ወኪሉ በየዓመቱ ከታኅሣሥ ወር እስከ መጋቢት ፴ ቀን ድረስ በጠቅላይ ግዛቱ የተሰበሰበውን የትምህርት ታክስ ብዛቱን የሚያሳይና ለምን ለምን ጉዳይ ወጭ እንደ ተደረገ የሚያሳይ የተመዛዘነ ሂሳብ ለጠቅላይ ግዛቱ የትምህርት ቦርድ ማቅረብ አለበት ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

የዚህ አንቀጽ ንዑስ ክፍል (ለ) የእንግሊዝኛው ቅጅ «የገንዘብ ሚኒስትር» ብሎ ይጀምራል ።

የተጠቀሰው ሕግ

ስለመሬት ግብር የወጣው አዋጅ ፣ ፬/፬ (፲፱፻፵፬) አ. ፰ ፣ ፲፯ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፲፩ ።

፱/ ይህ አዋጅ ከወጣበት ቀን አንስቶ የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስቴር ለቦርዱ እያቀረበ ከተፈቀደ በኋላ ፣ ተስማምቶ በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን ውስጥ የሚገኘውን የትምህርት ቤት ከዚህ በታች ባሉት ክፍሎች ይመድባል ።

ሀ/ መጀመሪያ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ።

ለ/ ከፍተኛ ትምህርት ቤቶች ፣ ይህም ቃል ዩንቨርሲቲዎችን ፣ የመምህራን ማሠልጠኛ ትምህርት ቤቶችን ፣ የተግባረ እድ ትምህርት ቤቶችን ፣ ሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶችንና ከመጀመሪያ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ፣ ከፖሊስና ከጦር መኰንኖች ማሠልጠኛ ትምህርት ቤቶች በቀር ሌሎችን ትምህርት ቤቶች ሁሉ ይጨምራል ።

www.chilot.me

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

የዚህ አንቀጽ የእንግሊዝኛው ቅጅ «የትምህርት ሚኒስትር» ይላል ።

፲/ ሀ/ በዘጠኝ ቁጥር በ(ሀ) ንዑስ ክፍል ውስጥ እንደተመለከተው በአዲስ አበባ ላይ ከሚገኙት የመጀመሪያ ደረጃ ትምህርት ቤቶች በቀር መጀመሪያ ደረጃ ትምህርት ቤቶች ተብለው የተመደቡት የትምህርት ቤቶች ወጭ ሁሉ ትምህርት ቤቶቹ በሚገኙበት ጠቅላይ ግዛት ከሚሰበሰበው የትምህርት ታክስ ወጭ መደረግ አለበት ፡፡

ለ/ በዘጠኝ ቁጥር በ(ለ) ንዑስ ክፍል ውስጥ እንደተመለከተው ከፍተኛ ትምህርት ቤቶች ተብለው የተመደቡ የትምህርት ቤቶች ወጭ ሁሉ ከንጉሠ ነገሥት መንግሥት ጠቅላይ ግምጃ ቤት ወጭ መደረግ አለበት ።

አዲስ አበባ ኅዳር ፳ ቀን ፲፱፻፵ ዓ.ም.

፳/፰ (፲፱፻፶፫) መ. ፪፻፹፬

የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዩኒቨርሲቲ ቻርተር

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

ያገራችን ተማሪዎችና ሌሎች የውጭ አገር ተማሪዎች ከፍተኛ ትምህርትን የሚያገኙበት ፤ እንዲሁም በየትኛውም የዓለም ክፍል ከሚገኙት ዩኒቬርሲቲዎች ጋር እኩል የሆነ ከፍተኛ ትምህርት የሚሰጥበት ዩኒቬርስቲ እንዲቋቋም ማድረግ ፈቃዳችን በመሆኑ እንዲሁም ይህ ዩኒቬርስቲ እኛ በምንሰጠው ንጉሠ ነገሥታዊ ቻርተር እንዲሠራ አስፈላጊ መሆኑን በመንገዘብ ፤

እንዲሁም አውቀን በልዩ ፈቃዳችንና በራሳችን ሐሳብ ለኛ ለራሳችንና ለንጉሠ ነገሥት መንግሥታችን ወራሾችም ይህ ዩኒቬርስቲ በአካልም ሆነ በስም የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዩኒቬርስቲ በመባል ተሰይሞ ይኖራል ። እንዲሁም የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዩኒቬርሲቲ በሚያደርገው ውሳኔ ለሁል ጊዜ ሲጸና ወይም ሲለወጥ ፤ ሲለይ የሚችል አንድ መደበኛ ማኅተም ኖሮት በዚሁ እኛ በሰጠነው የመተዳደሪያ ሕግ በተዘረዘረው ደንብ መሠረት ሥልጣንና መብት ኖሮት እንዲቋቋም ፈቅደን ይህን ቻርተር ሰጥተናል ።

በዚሁም መሠረት ከላይ እንደተጠቀሰው ሕጉን የምናጸናው ፤ የምናውጀው ፤ የምንሸመውና የምናስታውቀው ከዚህ በሚከተለው መሠረት ነው ።

አጭር ስያሜ

፩/ ይህ ቻርተር «የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዩኒቬርስቲ ቻርተር» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

ትርጓሜ

፪/ በዚሁ ቻርተር ውስጥ በተቀዳሚውና በተከታዩ ሌላ ትርጉም እንዲሰጠው ካልተደረገ በቀር ፡—

ሀ/ «አካዳሚክ ኮሚሽን» ማለት በዚህ ቻርተር አንቀጽ ፳፬ መሠረት የተቋቋመው የያንዳንዱ ክፍል (ፋኩልቲ) የአካዳሚክ ኮሚሽን ማለት ነው ።

www.chilot.me

ለ/ «ቦርድ» ማለት በዚህ ቻርተር በአንቀጽ ፱ በተጠቀሰው መሠረት በኢትዮጵያ የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዩኒቨርሲቲ የአስተዳደር ቦርድ ማለት ነው ።

ሐ/ «ሴንትር» ማለት በአዲስ አበባ ከሚገኘው ከዩኒቨርስቲው ቅጥር ግቢና ውጭ የሚገኝ የዩኒቨርስቲው ቅርንጫፍ ማለት ነው ።

መ/ «ጉባዔ» ማለት ስለ ከፍተኛ ትምህርት ጉዳይ ምክር የሚያቀርብ የመማክርት ኮሚቴ ነው ።

ሠ/ «ምክር ቤት» ማለት የዩኒቨርሲቲው የፋኩልቲ ምክር ቤት ማለት ነው ።

ረ/ «ፋኩልቲ» ማለት ወደ ዲግሪ የሚመራ ትምህርት የሚሰጥበት የዩኒቨርስቲው አንድ ክፍል ነው ።

ሰ/ «የፊናንስ ዓመት» ማለት የኢትዮጵያ የፊናንስ ዓመት ነው ።

ሸ/ «ከፍተኛ ትምህርት» ማለት ከ፪ኛ ደረጃ ትምህርት በላይ የሆነ ሲሆን ፤ ለከፍተኛ ሊቅነት ፤ ለመምህራን ማሠልጠኛና በየሴንተሮቹም የሚሰጡትን የዩኒቨርስቲ ትምህርቶች ይጨምራል ።

ቀ/ «ፕሬዚዳንት» ማለት የዩኒቨርስቲው ፕሬዚዳንት ማለት ነው ።

በ/ «ሠራተኞች» ማለት መምህራንና የአስተዳደር ሠራተኞችን ይጨምራል ።

ተ/ «መምህራን» ማለት ፕሮፌሰሮችን ፣ ተባባሪ ፕሮፌሰሮችን ፣ ረዳት ፕሮፌሰሮችን ፣ ሌክቸረርስን ፤ ረዳት ሌክቸረርስን ፤ ተጋባዥ ሌክቸረርስን ፤ የከፍተኛ ምርምራ ጥናት ሠራተኞችንና በዩኒቨርስቲው ውስጥ በማስተማር ላይ የሚገኙትን ሁሉ ይጨምራል ።

ቸ/ «ዩኒቨርስቲ» ማለት በኢትዮጵያ የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዩኒቨርስቲ ማለት ነው ።

ኀ/ «ምክትል ፕሬዚዳንት» ማለት በዚህ ደንብ አንቀጽ ፳፫ መሠረት የሚሾም የዩኒቨርስቲው ምክትል ፕሬዚዳንት ማለት ነው ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

እንግሊዝኛው «ሴንተር» ማለት አዲስ አበባ ከሚገኘው ከዋናው ቅጥር ግቢ ውጭ የሚገኝ የዩኒቨርሲቲው ቅርንጫፍ ማለት ነው ።

ሥልጣን ።

፫/ ዩኒቨርስቲው ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ሥራዎችና ሥልጣኖች ይኖሩታል ። እነዚህም ሥራዎችና ሥልጣኖች በዚህ ቻርተር አንቀጽ ፱ ለተቋቋመው ቦርድ ተሰጥቷል ።

ሀ/ ለዩኒቨርሲቲው የተመደቡትን የከፍተኛ ትምህርት ድርጅቶችና ቅርንጫፍ ክፍሎች ሁሉ መምራት ፤ መቆጣጠርና ማስተባበር ፤

ለ/ ለዩኒቨርሲቲው ጉዳይ ለአገልግሎት የሚሆኑ የሚንቀሳቀሱም ሆኑ የማይንቀሳቀሱ ንብረቶች ፣ ገንዘብ ፣ አክሲዮን ፣ ዋስትና ፣ ለዩኒቨርስቲው ተስማሚ ሆነው ከተገኙ ለመውሰድ ፤ እጅ ለማድረግ ፤ ለመጠቀም እንዲሁም ለመቀበል ፣ በስጦታ መልክ ለመረከብ ፤ ለመግዛት ፣ ለማከራየት ፣ በኑዛዜ ወይም በሌላ መልክ የሚተላለፍ ቢኖርም ሀብቱን ለማዛወርና ባለቤት ለመሆን ፤

ሐ/ ለመሸጥ ፣ ለመለወጥ ፣ ለማከራየት ፣ በዋስትና ለማስያዝ ወይንም በሌላ መልክ መልክ ለመሥራት ፤ በከፊልም ሆነ በሙሉ ማንኛውንም የሚንቀሳቀስ ንብረት

www.chilot.me

ለመሸጥ ፣ በውስጡም ሆነ በውጭ ያለውን መብቱን ፣ ስሙን ወይም ጥቅሙን ለማዛወር ፣ ዩኒቬርሲቲውን ሊጠቅም የሚችለውን መሣሪያዎችና ሠነዶች ሁሉ እንዲሁም በሌሎች አስፈላጊ በሆኑ ነገሮች ለመሥራት ፤

መ/ ባለው ገንዘብ ወይም በችሮታ ለመተዳደሪያ የተቀበለውን ሀብት በሙሉ ወይንም በከፊል እሥራ ላይ ለማዋል ፤

ሠ/ ለዩኒቬርሲቲው አገልግሎት አስፈላጊ ወይም ምቹ ቢሆን ቤቶችን ለመሥራት ፣ በደንብ ለመያዝ ፣ ለመለወጥ ፣ ለመጠገን ፣ ሁሉንም የዩኒቬርስቲ ቤቶችና አጥር ግቢ ለማደስና ለማሻሻል ፤ ይህንን ለመሳሰለ ሥራና ለዩኒቬርስቲው ዕቃዎችና መሣሪያዎች መግገርያ ተፈላጊውን ገንዘብ ለማውጣት ፤

ረ/ የዓመቱ በጀት እስኪፈቀድ ድረስ አስፈላጊውን ወጭ ለማድረግ ፤ የተመደበውን በጀት ሳያልፍ ብዛቱ ያልተወሰነ ገንዘብ ለመበደር ፤

ሰ/ ከማንኛውም ባለሥልጣን ፣ ማኅበር ፣ የግል ድርጅት ፣ የመንግሥት ፣ የማዘጋጃ ቤት ወረዳ ወይንም ሌላ ቦታ ለዩኒቬርስቲው ሥራና ግብ ተስማሚ ለሚሆን ዓላማ በገንዘብ ረገድ ለመዋዋል ፣ ወይንም ለመስማማት ፣ ከላይ ከተጠቀሱት ከየትኛውም ክፍልና እንዲሁም ይህን ከመሳሰሉት ድርጅቶች ወይንም መሥሪያ ቤቶች መብቶችን ፣ ጥቅሞችንና ኮንሴስዮኖችን የሚያስፈልጉና ሊሠራባቸው የሚቻል ከሆነ ለማግኘት እንዲሁም እነዚህን መሰሎች በሆኑ መብቶች ፣ ጥቅሞችና ኮንሲስዮኖች መሥራትና መጠቀም ፤

ሸ/ የዩኒቬርሲቲውን ዓላማ እግቡ ለማድረስና ሥልጣኑንም በሥራ ላይ ለማዋል ጠቃሚ ወይንም አስፈላጊ መስሎ የሚታየውን ማንኛውንም ነገር መፈጸም ።

የአስተዳደር ቦርድ ።

፩/ ከዚህ በታች የተዘረዘሩት አባሎች ሁነው የሚመክሩበት አንድ የአስተዳደር ቦርድ ተቋቁሞአል ።

ሀ/ የቦርዱ ኤክስ ኦፊሲዮ አባል ፤

ፕሬዚዳንቱ ፤

ለ/ የተሾሙ አባሎች ፤

ከትምህርት ፣ ከእርሻና ከጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ከያንዳንዳቸው አንዳንድ አባልና በተጨማሪ በእኛ የተሾሙ አምስት አባሎች ፤

ሐ/ የተመረጡ አባሎች ፤

የዩኒቬርስቲ ትምህርታቸውን ጨርሰው የሚወጡት ተማሪዎች ቁጥራቸው ሁለት መቶ (፪፻) ሲሞላ ከመካከላቸው አንድ ሰው የቦርድ አባል ሊመርጡ ይችላሉ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

የእንግሊዝኛው ቅጂ «በኛ የሚመረጡ ስምንት አባሎች ---» ይላል ።

፪/ ከነዋሪ መምህራንና ሠራተኞች መካከል ከፕሬዚዳንቱ በስተቀር የቦርዱ አባል ለመሆን ሊሾም ወይም ሊመረጥ አይችልም ።

፫/ ሀ/ ቦርዱ ለሚያደርጋቸው ስብሰባዎች ሊቀ መንበር የሚሆን ከአባሎቹ መካከል አንድ ሰው ይመረጣል ።

www.chilot.me

ለ/ ሊቀ መንበሩ በማይገኝበት ጊዜ ስብሰባውን የሚመራ ከተሰበሰቡት የቦርዱ አባሎች መካከል አንድ ሰው ይመረጣል ።

፯/ በአንቀጽ ፫ ከተሰጠው ሥራና ሥልጣን በስተቀር ቦርዱ በተጨማሪ ከዚህ የሚከተሉት ሥራዎችና ሥልጣኖች ይኖሩታል ።

ሀ/ ለሚያደርጋቸው ስብሰባዎች ሁሉ መምሪያና የስብሰባ አመራር ደንብ ማውጣት ፤

ለ/ ዩቨኒርሲቲው በአካዳሚክም ሆነ በአስተዳደር የሚመራበትን ጠቅላላ ሕግ መወሰንና መመሥረት ፤

ሐ/ የዩኒቨርሲቲው ፕሬዚዳንት ሆኖ የሚሾመውን ሰውና ስለሹመቱም የሚያስፈልገውን ስምምነት አዘጋጅቶ ለኛ ማቅረብ ፤

መ/ ለዩኒቨርሲቲው መምህራንና ሠራተኞች የሚቀጠሩበትን ደንብና ስምምነት ማጽደቅ ፤

ሠ/ ለዩኒቨርሲቲው ሴንተሮችን ፣ ክፍሎችንና ኢንስቲቲውሽኖችን እንደአስፈላጊነታቸው ማቋቋምና መጠበቅ ፤

ረ/ ለምርምራና ጥናት አስፈላጊውን ድርጅት መስጠት ፤ ሲያስፈልግም የጥናቱን ውጤት እንዲወጣ መጽሔት ማድረግ ፤

ሰ/ የዩኒቨርሲቲውን ዓርማና ልዩ ምልክት ማውጣት ፤

ሸ/ በዚህ ደንብ በአንቀጽ ፳፪ መሠረት የያመቱን በጀት ለዩኒቨርሲቲው ቻንስለር ማቅረብ ፤ እንዲጸድቅ ማድረግና የተሰናዳው በጀት ከሚቀጥለው የሥራ ዓመት ቀደም በማለት ከየካቲት ፩ ቀን በፊት ለቻንስለሩ እንዲቀርብ ማድረግ ፤

ቀ/ ለዩኒቨርስቲው የሚከፈለውን ገንዘብ መወሰንና መቁረጥ ፤

በ/ ዩኒቨርሲቲውን ነክ ስለሆነ ጉዳይ ከማንኛውም መምህር ወይም ሠራተኛ መካከል ወይንም በዩኒቨርሲቲው ሹማምንት የተሰጠ ውሳኔ ሲኖርና በዚህም ውሳኔ ያልተደሰተ ሰው የሚያቀርበውን ይግባኝ መስማት ፤

ተ/ ስለ ዩኒቨርሲቲው ሂሳብና ገንዘብ አያያዝ የሚያመለክት ሠነድ ባስፈለገ ጊዜ ሁሉ መቆጣጠርና እንዲቀርብለት ማድረግ ፤

ቸ/ ተማሪዎቹን ስለማስወጣት ያለውን የዲስፕሊን ጉዳይ ሁኔታውን በደንብ መከታተል ፤

ኀ/ ከምክር ቤቱ ጋር ከተመካከረ በኋላ ስለክብር ዲግሪዎች አሰጣጥ የሚያስፈልገውን ሁሉ ለቻንስለሩ ማቅረብ ፤

ነ/ ማናቸውም እስከ ዛሬ ተቋቋመና ወደፊትም የሚቋቋም የከፍተኛ ትምህርት ድርጅት የዩኒቨርሲቲው ጥገኛ እንዲሆን ሲያመለክት አስፈላጊውን ውሳኔ ሰጥቶ ማጽደቅ ፤

ኘ/ በኢትዮጵያ ውስጥ ከሚገኙና ከውጭ አገር ከፍተኛ ትምህርት ቤቶች ጋር አስፈላጊውን እካዴሚክ ስምምነት ማድረግና አስፈላጊውን መፈጸም ፤

አ/ ስለደመወዝና ስለ ቀን አበል አስፈላጊውን ጠቅላላ ፖሊሲ መወሰን ፤

ከ/ ይህን ቻርተር መሠረት በማድረግ ሌሎችም ለዩኒቨርሲቲው ጠቃሚ መስለው የሚታዩትን ጉዳዮች ሁሉ መፈጸም ።

www.chilot.me

፰/ ሀ/ ቦርዱ የሚያደርጋቸው ስብሰባዎች ባመት ከስድስት ጊዜና ከየተርሙ ከሁለት ጊዜ ማነስ አይገባቸውም ።

ለ/ የቦርዱ ሊቀ መንበር የስብሰባውን ጊዜ ይወስናል ፤ አስፈላጊ መስሎ ሲታይ ውም በማናቸውም ጊዜ ስብሰባውን መጥራት ይችላል ።

ሐ/ ከሦስት ያላነሱ የቦርዱ አባሎች ስብሰባ እንዲደረግ ሲጠይቁ ሊቀ መንበሩ ቦርዱ እንዲሰበሰብ ያደርጋል ።

መ/ ስብሰባው ሊደረግ ሦስት ቀን ያህል ሲቀረው ለቦርዱ አባሎች የጽሑፍ ማስ ታወቂያ ይደርሳቸዋል ።

፱/ ሀ/ በማናቸውም ስብሰባ ከቦርዱ አባሎች ከአምስቱ እጅ ሦስቱ ከተሰበሰቡ ስብ ሰባው ውሳኔ ሊሰጥ ይችላል ።

ለ/ ቦርዱ በሚያደርገው ስብሰባ ማንኛውም ጉዳይ ባሉት አባሎች በድምፅ ብልጫ ከተደገፈ ይጸድቃል ።

ሁለቱም ወገን እኩል ሆኖ ቢገኝ የሊቀ መንበሩ ተጨማሪ ድምፅ የደገፈው አሳብ ይጸናል ።

ሐ/ ቦርዱ የሚያደርገው ውሳኔ ሁሉ በቃለ ጉባኤ መዝገብ ውስጥ እየሰፈረ ሊቀ መንበሩና ጸሐፊው ይፈርሙበታል ።

፲/ ለቦርዱ አባሎች የሚከፈል ቀዋሚ ደመወዝ አይኖርም ሆኖም ለዩኒቬርስቲው አገልግሎት የሚያወጡት ገንዘብ ቢኖር ግን ቦርዱ ካጸደቀው ሊከፈላቸው ይችላል።

፲፩/ ሀ/ ስለ ከፍተኛ ትምህርት እርምጃ ምክር የሚሰጥ የአባሎቹን ቁጥር እኛ ተስ ማሚ መስሎ እንደታየን የምንወስነው አንድ አማካሪ ኰሚቴ ተቋቁሟል ።

ለ/ ከነዚሁ ኰሚቴ አባሎች መካከል የኰሚቴውን ስብሰባ የሚሠራ አንድ ሊቀ መንበር በኛ ይመረጣል ።

ሐ/ የኰሚቴው ሥራ እንደሚከተለው ነው ፤

፩/ ስለከፍተኛ ትምህርት ሁኔታ እኛንና ፕሬዚዳንቱን ማማከር ፤

፪/ የዩኒቬርሲቲው ዝና የሚታወቅበትንና በኢትዮጵያም ከፍተኛ ትምህርት የተፋጠነ እርምጃ እንዲያገኝ አስፈላጊውን ነገር ሁሉ ማድረግ ።

፲፪/ ከዚህ በታች የተዘረዘሩት አባል ሆነው የሚመሩበት አንድ የዩኒቨርሲቲው ፋኩልቲ ጉባዔ ተቋቁሟል ።

ሀ/ ፕሬዚዳንት ፤

ለ/ ምክትል ፕሬዚዳንቶች ፤

ሐ/ የያንዳንዱ ፋኩልቲ ዲን ፤

መ/ የተማሪዎች ዲን ፤

ሠ/ የፋኩልቲ ክፍል ያልሆኑትን ድርጅቶች የሚመሩ የክፍል ዲሬክተሮች ፤

ረ/ የፋኩልቲ ክፍል ያልሆኑ ፤ የዩኒቬርሲቲው ቅርንጫፎችና ኢንስቲቲውሽኖች ዲሬክተሮች ፤

ሰ/ በአካዳሚው ዓመት ከሁለተኛው ሳምንት ሳያልፍ በእያንዳንዱ ዲን ሰብሳቢነት በያንዳንዱ ፋኩልቲ ሙሉ ጊዜ የሚያስተምሩ መምህራን የሚመርጡአቸው ከያንዳንዱ ፋኩልቲ ሦስት አባሎች ።

www.chilot.me

፲፫/ ፕሬዚዳንቱ የጉባዔው ሊቀ መንበር ይሆናል ። የአካዳሚው ምክትል ፕሬዚዳንትም ም/ሊቀ መንበር ሆኖ ይሠራል ። በያመቱ መጀመሪያ ስብሰባ ላይ የጉባዔው ጸሐፊ ይመረጣል ።

፲፬/ ሀ/ ጉባዔው በየተርሙ መጀመሪያ ባሉት አራት ሳምንቶች ውስጥና ሊቀ መንበሩ በሚወስናቸው ጊዜያት ስብሰባ ያደርጋል ።

ለ/ ከሦስት የማያንሱ የጉባዔው አባሎች በጠየቁ ጊዜ ሊቀ መንበሩ ስብሰባ እንዲ ጠራ ያደርጋል ።

ሐ/ ከጉባዔው አባሎች ከአምስት እጅ ሦስት በስብሰባው ላይ ሲገኙ የስብሰባው ውሳኔ ይጸናል ።

፲፭/ ቦርዱ በሚሰጠው ጠቅላላና ልዩ ልዩ መምሪያ መሠረት ጉባዔው የሚከተሉትን ይፈጽማል ።

ሀ/ ለስብሰባው አመራር ደንብ ያወጣል ።

ለ/ በተቋቋሙት ፋኩልቲዎችና እንዲሁም ቅርንጫፎች ክፍሎችና እንስቲቲው ሽኖች ውስጥ እንዶአስፈላጊነቱ መጠን ኮርሶችንና ትምህርቶችን ይሰጣል ፤ ያጸቁማል ።

ሐ/ በዩኒቬርሲቲው ውስጥ ትምህርታቸውን ለፈጸሙ ተማሪዎች የሚሰጠውን ዲግሪ ፣ ዲፕሎምና የምስክር ወረቀት እንደየደረጃው እየወሰነ እንዲሰጥ ያደር ጋል ።

መ/ ፋኩልቲዎች ፣ የዩኒበርሲቲው ቅርንጫፍ ድርጅቶች ፣ ክፍሎችና ኢንስቲቲውሽ ኖች እንዲቋቋሙ ለቦርዱ አሳብ ማቅረብና እነዚህም የሚመሩበትን ደንብና የትምህርቱንም ደረጃ ሌላውንም ተፈላጊ ነገሮች ሁሉ ይወስናል ።

ሠ/ በኢትዮጵያ ውስጥ ሆነ በውጭ አገር ከሚገኙ ትምህርት ቤቶች ጋር ቦርዱ በሚፈቅደው መሠረት አስፈላጊ የአካዳሚክ ስምምነቶችን ያደርጋል ።

ረ/ ቦርዱ ሲፈቅድ ማንኛውም ኢንስቲትውት የዩኒቬርሲቲው ጥገኛ ለመሆን ሲጠ ይቅ ይህንኑ ይወስናል ።

ሰ/ አስፈላጊ የሆነውን ማንኛውንም የዩኒቬርሲቲ መግቢያ ጠቅላላ ደንብ ያወጣል።

ሸ/ የፈተናን አሰጣጥ ዘዴና ሁኔቴ እንዲሁም የዲግሪን ፣ የዲፕሎምና የምስክር ወረ ቀትን ጠቅላላ ደረጃ ይወስናል ።

ቀ/ በዲስፕሊን በኩል በጠቅላላውም ሆነ በተለይ የሚቀርቡትን ችግሮች አስፈላ ጊውን እየፈጸመ ያስወግዳል ። በዲስፕሊን በኩል ጉድለት የሚገኝበት ተማሪ እንዲቀጣ ፤ ለተወሰነ ጊዜ ከትምህርት እንዲታገድ ወይም ከትምህርት ቤት እን ዲወጣ ለቦርዱ እያቀረበና እያስወሰነ አስፈላጊውን ይፈጽማል ።

በ/ በጠቅላላው በዩኒቬርሲቲው ውስጣዊ አስተዳደር ያሉትን ጠቅላላና ዝርዝር ጉዳዮች እያጠና ውሳኔ ይሰጣል ። አካዳሚክ ነክ በሆኑ ጉዳዮች በዩኒቬርሲቲው አባሎችና ልዩ ልዩ ድርጅቶች የሚቀርበውን ክስ ይሰማል ።

፲፮/ ሀ/ ማንኛውም የጉባኤው ውሳኔ በተሰበሰቡት አባሎች ድምፅ ብልጫ ይወሰናል ። ሁለቱም ወገን እኩል ሲሆን ግን የሊቀ መንበሩ ተጨማሪ ድምፅ የሚደገፈው አሳብ ይጸናል ።

ለ/ የምክር ቤቱ ውሳኔ በቃለ ጉባዔው መዝገብ እየሰፈረ ሊቀ መንበሩና ጸሐፊው ይፈርሙበታል ።

www.chilot.me

የዩኒቨርሲቲው ቻንስለር ።

፲፯/ ሀ/ የዩኒቨርሲቲው ቻንስለር እኛ ራሳችን በማንሆንበት ጊዜ ተተኪ የሚሆን አንድ ቻንስለር በኛ ይሾማል ።

ለ/ ቻንስለሩ ለሥራው በማይገኝበት ጊዜ የቻንስለርነቱን ሥራ የሚያከናውን አንድ ምክትል ቻንስለር በኛ ይሾማል ።

፲፰/ ቻንስለሩ ዲግሪ ፣ ዲፕሎምና የምስክር ወረቀት በሚሰጥበትና በማንኛውም የምረቃ ቀን በዩኒቨርሲቲው ተገኝቶ ዲግሪዎችንና ሰርቲፊኬቶችን ይሰጣል ።

፲፱/ በኛ የሚሾመው ፕሬዚዳንት የሚሠራበትን ሁኔታና የሚቀጠርበትን ውል ቦርዱ ይወስናል ።

፳/ ሀ/ ፕሬዚዳንቱ የዩኒቨርሲቲው ሥራ መሪና አስፈጻሚ ይሆናል ።

ለ/ የዩኒቨርስቲው መምህራን ና ሠራተኞች ከፕሬዚዳንቱ ሥር ሆነው እርሱ ወይንም ኃላፊነት የሰጣቸው ሌሎች ሹማምንት የሚያዋጡትን መምሪያና ትእዛዝ እየተቀበሉ ይፈጽማሉ ።

፳፩/ ፕሬዚዳንቱ ከጉባኤው ጋር እየተመካከረና ቦርዱ በሚያጸድቀው መሠረት መምህራንና ሠራተኞች የሚቀጠሩበትን ደንብና የሥራቸውንም ሁኔታ ይወስናል ።

፳፪/ ሀ/ ፕሬዚዳንቱ ከጉባኤው ጋር እየተመካከረ የዩኒቨርሲቲውን ያመት በጀት አዘጋጅቶ ለቦርዱ ያቀርባል ።

የዩኒቨርሲቲው ባጀት ለቦርዱ የሚቀርበው ባጀቱ እሥራ ላይ ከሚውልበት ዓመት ቀደም ብሎ ከጥር ፴ ቀን በፊት መሆን አለበት ።

ለ/ የዩኒቨርሲቲውን በጀት በተፈቀደው መሠረት እንዲሠራበት ለማድረግ ሥልጣን አለው ።

ሐ/ ፕሬዚዳንቱ የዩኒቨርሲቲውን የዓመት የሥራ እርምጃ ሪፖርር ለቦርዱ ያቀርባል ።

መ/ ፕሬዚዳንቱ በየዓመቱ በቦርዱ በሚመረጡት ኦዲተሮች የዩኒቨርሲቲው ሂሳብ እንዲመረመር ያደርጋል ።

ምክትል ፕሬዚዳንቶች ።

፳፫/ ሀ/ ቦርዱ ለምክትል ፕሬዚዳንትነት በፕሬዚዳንቱ ከሚቀርቡለት ዕጩዎች ሁለት ሰዎች መርጦ ለኛ አቅርቦ እንዲሾሙ ያደርጋል ።

ለ/ አንዱ ምክትል ፕሬዚዳንት ስለአካዳሚክ ጉዳይ ፣ ሁለተኛው ደግሞ ስለአስተዳደርና ስለልማት ጉዳይ ኃላፊዎች ይሆናሉ ።

፳፬/ ፕሬዚዳንቱ በማይኖርበት ጊዜ ወይም ፕሬዚዳንቱ በማናቸውም ምክንያት ሥራውን ለማካሄድ በማይችልበት ጊዜ የአካዳሚኩ ምክትል ፕሬዚዳንት ተተክቶ የፕሬዚዳንትነቱን ሥራ ይሠራል ።

የዩኒቨርሲቲው የአካዳሚክ ድርጅት አቋም ።

፳፭/ ዩኒቨርሲቲው ፋኩልቲዎች ፣ ሴንተሮች ፣ ልዩ ልዩ ድርጅቶችና ኢንስቲቲውሽኖች ይኖሩታል ።

www.chilot.me

ፋኩልቲዎች ።

፳፯/ ሀ/ ዩኒቨርሲቲው ለዲግሪ ደረጃ በሚያደርሱ ልዩ ልዩ ፋኩልቲዎች ይከፈላል ።

ለ/ በያንዳንዱ ፋኩልቲ የሚገኙት አስተግሪዎች ቢያንስ ሁለት ሦስተኛው የሙሉ ጊዜ መምህራን መሆን አለባቸው ።

፳፰/ እያንዳንዱ ፋኩልቲ ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ሹማምንቶች ይኖሩታል ።

ሀ/ ዲን ፣ ይህ ሹም የፋኩልቲው ሥራ መሪና ለዚህም ክፍል አመራር ኃላፊ የሆነ ሰው ነው ።

ለ/ ፕሮፌሰሮች ፣ የፕሮፌሰርነት ማዕርግ የሚሰጠው በሙሉ ጊዜያቱ መምህር ለሆነና ከአሥር (፲) ዓመት የማያንስ ከፍተኛ የማስተማር ልምድ ላለው ፣ ወይም በሚያስተምረው ትምህርት በትምህርት ጎደኞቹ ዘንድ ከፍ ያለ ዝና ላገኘ ሰው ብቻ ነው ። ፕሮፌሰሩ በተቻለ መጠን የዶክተርነት ወይም የዚህ ተመሳሳይ የሆነ ዲግሪ ሲኖረው ይገባል ። የፕሮፌሰርነት ማዕርግ የሚሰጠው በጉባዔው ሲሆን አስቀድሞ ቦርዱ ይህንኑ ማጽደቅ አለበት ። ፕሮፌሰሩ በዚህ ማዕርግ ሊጠራበት የሚችለው በዩኒቨርሲቲው ውስጥ በሚያገለግልበት ዘመን ብቻ ነው ።

ሐ/ ተባባሪ ፕሮፌሰሮች ፣ ተባባሪ ፕሮፌሰር የሚሆን መምህር የፋኩልቲው የሙሉ ጊዜ መምህር መሆን አለበት ። ተባባሪ ፕሮፌሰር ቢቻል የዶክተርነት ወይንም የዚህ ተመሳሳይ የሆነ ዲግሪ ሲኖረው ይገባል ። ተባባሪ ፕሮፌሰር በማስተማር ሥራው ከሰባት (፯) ዓመት ያላነሰ ከፍ ያለ አገልግሎትና በሚያስተምረው ትምህርት ከጓደኞቹ ዘንድ ከፍ ያለ እስተ ያየትን ያገኘ መሆን አለበት ። የተባባሪ ፕሮፌሰርነት ማዕርግ የሚሰጥ ጉባዔው ነው ።

መ/ ረዳት ፕሮፌሰሮች ፣ ረዳት ፕሮፌሰርነት በሙሉ ጊዜያቱ በመምህርነት ለሚሠራ የፋኩልቲ አባል ለሆነ ሰው የሚሰጥ ሲሆን ማዕርጉ የሚሰጠው መምህር ከሦስት (፫) ዓመት ላላነሰ ጊዜ ደንበኛ የሆነ የማስተማር ችሎታ ላሳየና ቢያንስ በሚያስተምረው ትምህርት የባችለር ዲግሪ ያለው መሆን አለበት ።

ሠ/ ሌክቸረር ፣ ሌክቸረርነት በሙሉ ጊዜያት በመምህርነት ለሚሠራ ለፋኩልቲ አባል የሚሰጥ ማዕርግ ነው ፣ ይህም መምህር ቢያንስ በሚያስተምረው ትምህርት የባችለር ዲግሪ ያለው መሆን አለበት ።

ረ/ ረዳት ሌክቸረር ፣ የረዳት ሌክቸረርነት ማዕርግ በሙሉ ጊዜያት በመምህርነት የሚሠራ ለፋኩልቲ አባል የሚሰጥ መነሻ ማዕርግ ነው ። ይህም መምህር ቢያንስ በሚያስተምረው ትምህርት የባችለር ዲግሪ ያለው መሆን አለበት።

፳፱/ ማንኛውም መምህር በሚያስተምርበት ዕውቀት ሙሉ ችሎታና በአስተማሪነቱም የታወቀ ፣ በምርምር ሥራ የተመሠገነ ካልሆነ በዩኒቨርሲቲው ውስጥ በመምህርነት ሊቀጠር አይችልም ።

፴/ በዩኒቨርሲቲው ውስጥ የሚገኙ ፋኩልቲዎች ሁሉ እያንዳንዳቸው አንዳንድ የአካዳሚክ ኮሚሽን ይቋቋምላቸዋል ፣ የአካዳሚ ኮሚሽኖቹም እያንዳንዳቸው የሚከተሉት አባሎች ይኖሩዋቸዋል ።

www.chilot.me

ሀ/ ሊቀ መንበር የሚሆነው የፋኩልቲው ዲን ።

ለ/ በፋኩልቲው ውስጥ ሙሉ ጊዜያቸውን በሚያስተምሩ አባሎች የሚመረጡ አምስት መምህራን ።

፴/ እያንዳንዱ የአካዳሚክ ኮሚሽን ከዚህ የሚከተሉትን ሥራዎች ይፈጽማል ፡—

ሀ/ እያንዳንዱ ፋኩልቲ በክፍሉ የሚሰጡትን የትምህርት ፕሮግራሞች እያዘ ጋጀ ይወስናል ። እንዲሁም የዩኒቨርሲቲውን ጠቅላላ አመራር ሳያቃውስ አስፈላጊ ሲሆን ማናቸውንም የፕሮግራም መለዋወጥ ሊፈጽም ይችላል።

ለ/ እያንዳንዱ ፋኩልቲ በክፍሉ ውስጥ የሚሰጠውን ዓመታዊ ወይም የመጨ ረሻ ወይም ሌሎች ፈተናዎች ያዘጋጃል ።

ሐ/ ዲግሪ ፣ ዲፕሎም ወይም ሌላ ዓይነት የምስክር ወረቀት የሚገባቸውን ተማ ሪዎችና የሚሰጣቸውን ማዕርግ ለይቶ ለጉባኤው ያቀርባል ።

መ/ ተማሪዎችን ወደ ከፍተኛ ክፍል ለማዛወር የሚያስፈልገውን ለጉባዔው ያቀርባል ።

ሠ/ ፋኩልቲውን የሚመለከት ማንኛውንም የአካዳሚ ጉዳይ እየተከታተለ ይፈጽማል ።

፴፩/ ሀ/ በያንዳንዱ ተርም እያንዳንዱ የአካዳሚክ ኮሚሽን ከአምስት ያላነሱ ስብ ሰባዎች ማድረግ አለበት ።

ለ/ ስብሰባዎችም የሚደረጉት ፣

፩/ የተርሙ ሥራ በተጀመረ በሁለት (፪) ሳምንቶች ውስጥ ፤

፪/ ተማሪዎቹን ለማስመረቅ ከሚሰጠው የመጨረሻ ፈተና በፊት ባሉ አሥር (፲) ቀናት ውስጥ በዚህ ስብሰባ ፈተናውን የሚወስዱ ተማሪ ዎች ይመረጣሉ ፤ የሚሰጠውም ፈተና ይወሰናል ፤

፫/ የመጨረሻው ፈተና ከተሰጠ በኋላ በፈተናው ያለፉት ተማሪዎች ዝርዝር ይወሰናል ፤

፬/ የመጨረሻው ፈተና ከመሰጠቱ ከሰባት (፯) ቀን በፊት ፈተናው ይወ ሰናል ፤

፭/ ፈተናው ከተሰጠና ወረቀቶቹ ከታረሙ በኋላ ቀጥሎ ምን ዓይነት አመ ራር እንደሚወሰድ ይወሰናል ።

ሐ/ የአካዳሚክ ኮሚሽን ሊቀ መንበር አስፈላጊ መስሎ ሲታየው በማናቸውም ጊዜ አባሎቹ እንዲሰበሰቡ ማድረግ ይችላል ። እንዲሁም ኮሚሽኑ አባሎቹ ከሦስት ያላነሱ ሲጠይቁ ሊቀ መንበሩ ስብሰባውን ይጠራል ።

መ/ በማንኛውም ስብሰባ ቢሆን የአካዳሚኩ ኮሚሽን የሚያደርገው ውሳኔ የሚ ጸናው የተሰበሰቡት አባሎች የኮሚሽኑ ሦስት አምስተኛ ሲሆኑ ነው ።

ሠ/ የአካዴሚኩ ኮሚሽን የሚያደርገው ውሣኔ የሚጸናው በድምፅ ብልጫ ነው። ሁለቱም ወገኖች እኩል ሲሆን የሊቀ መንበሩ ተጨማሪ ድምፅ የሚደግፈው ወገን ይጸናል ።

ረ/ የአካዴሚክ ኮሚሽኑ የሚያደርገው ማንኛውም ውሳኔ በቃለ ጉባኤው መዝ ገብ ሠፍሮ ሊቀ መንበሩና ጸሐፊው ይፈርሙበታል ።

፴፪/ ይህ ቻርተር ከቦርዱ አባሎች ከሦስቱ እጅ ሁለቱ እንዲሻሻል ሲስማሙ ቦርዱ ይህንኑ ለኛ አቅርቦ አስፈላጊው መሻሻል ይደረጋል ።

አዲስ አበባ የካቲት ፳፭ ቀን ፲፱፻፶ ዓ. ም.

www.chilot.me

፳፯/፲፱ (፲፱፻፷) ት. ፶፪

የአሥመራ ዩኒቨርሲቲ ቻርተር ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

የአሥመራ ዩኒቨርሲቲ ታህሣሥ ፲፫ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ.ም. በ «ፒያ ማትሬስ ኔግሪሺያ» መንፈሳዊ ድርጅት ተቋቁሞ ጥር ፲፱ ቀን ፲፱፻፷ ዓ.ም. በኛ በኦፊሴል ስለተመረቀ እና ፡—

በትምህርት ረገድ መንግሥታችን የሚያከናውናቸውን ሥራዎች ለማሟላት የግል ድርጅቶች ወይም ሰዎች በሥራው ተካፋይ እንዲሆኑ ማበረታታትና ማነቃቃት ተግባራችን ስለሆነ ፤ ይህ ቻርተር ከዚህ በታች በተዘረዘረው አኳኋን እንዲሠራበት ፈቅደናል ።

፩/ አጭር አርእስት ።

ይህ ቻርተር «የአሥመራ ዩኒቨርሲቲ ቻርተር» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ ትርጓሜ ።

በዚህ ቻርተር ተባእታይ ተውላጠ ስም ለሁለቱም ጾታዎች ማለት ለወንድም ለሴትም የሚያገለግል ሆኖ የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም ካላስፈለገ በቀር ፤

፩/ «የአካዳሚክ ባለሥልጣኖች» ማለት በዚህ ቻርተር በአንቀጽ ፬ ውስጥ የተዘረዘሩት የዩኒቨርሲቲው የአካዳሚ ባለሥልጣኖች ማለት ነው ።

፪/ «የአካዳሚክ ኮሚሽን» ማለት በዚህ ቻርተር በአንቀጽ ፲፫ መሠረት የተቋቋመው የዩኒቨርሲቲው የእያንዳንዱ ክፍል (ፋኩልቲ) ወይም ኮሌጅ የአካዳሚክ ኮሚሽን ማለት ነው ።

፫/ «ቦርድ» ማለት በዚህ ቻርተር በአንቀጽ ፲፫ መሠረት የተቋቋመው የዩኒቨርሲቲው የአስተዳደር ቦርድ ማለት ነው ።

፬/ «መንፈሳዊ ድርጅት» ማለት የ«ፒያ ማትሬስ ኔግሪሺያ መንፈሳዊ ድርጅት» ማለት ነው ።

፭/ «መዋጮ ከፋይ አባሎች» ማለት ከየዓመቱ ከሃምሳ ሺህ የኢትዮጵያ ብር ያላነሰ ገንዘብ ለዩኒቨርሲቲው ስጦታ የሚያደርጉ የግል ድርጅቶች ወይም ሰዎች ማለት ነው ።

፮/ «የፋኩልቲው ምክር ቤት» ማለት በዚህ ቻርተር አንቀጽ ፲፭ መሠረት የተቋቋመ የአሥመራ ዩኒቨርሲቲ የፋኩልቲ ምክር ቤት ማለት ነው ።

፯/ «የሙሉ ጊዜ መምህራን» የሚባሉት በዩኒቨርሲቲው ከተቀጠሩት መምህራን መካከል ከዩኒቨርሲቲው ሥራ ሌላ የማይሠሩ የሙሉ ጊዜ መምህራን ማለት ነው።

፰/ «ሚኒስትር» እና «ሚኒስቴር» ማለት የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስትርና ሚኒስቴር ማለት ነው ።

፱/ «ፕሬዚዴንት» ማለት የአሥመራ ዩኒቨርሲቲ ፕሬዚዴንት ማለት ነው ።

፲/ «የፕሬዚዴንት ምክር ቤት» ማለት በዚህ ቻርተር አንቀጽ ፲፯ መሠረት የተቋቋመ የፕሬዚዴንቱ ምክር ቤት ማለት ነው ።

www.chilot.me

፲፩/ «ሠራተኞች» የሚለው ቃል መምህራንንና የአስተዳደር ሠራተኞችን ይጨምራል።

፲፪/ «መምህራን» ማለት ፕሮፌሴሮችን ፣ ተባባሪ ፕሮፌሰሮችን ፣ ረዳት ፕሮፌሰሮችን፣ ሌክቸረርስን ፣ ረዳት ሌክቸረርስን ፣ ጐብኚ ፕሮፌሰሮችን ፣ ተጋባዥ ሌክቸረርስን ፣ የከፍተኛ ምርመራ ጥናት ሠራተኞችንና በአሥመራ ዩኒቨርሲቲ ውስጥ በማስተማር ላይ የሚገኙትን ሁሉ ይጨምራል ።

፲፫/ «ዩኒቨርሲቲ» ማለት በኢትዮጵያ የአሥመራ ዩኒቨርሲቲ ማለት ነው ።

፲፬/ «ም/ፕሬዚዴንት» ማለት በዚህ ቻርተር አንቀጽ ፲፭ መሠረት የሚሾም የዩኒቨርሲቲው ም/ፕሬዚዴንት ማለት ነው ።

፫/ የዩኒቨርሲቲው መቋቋም ።

የአሥመራ ዩኒቨርሲቲ በስሙና በሥራው እንደ አንድ አካል ተጠሪ ሆኖ በመቋቋም ዩኒቨርሲቲው እንደሚፈቅደው እየተለወጠ ወይም እየተሻሻለ የሚሠራበት አንድ የታወቀ ማኅተም ይዞ ዘመን ሳይወሰንበት በዚህ ቻርተር በተመለከተው መሠረት ሥራውን እንዲያካሂድ ፈቅደናል ።

፬/ ተግባርና ዓላማ ።

፩/ ዩኒቨርሲቲው የተቋቋመው ለትምህርት ዕድገት ለመርዳትና በሊበራል ፣ በሳይንቲፊክና በአስተዳደር ሞያዎች የአካዳሚክ ዲግሪ እንዲያገኙ ወጣቶችን ዝግጁ ለማድረግ ነው ።

፪/ ዩኒቨርሲቲው የተቋቋመው በመሠረቱ ለኢትዮጵያ ተማሪዎች ቢሆንም የሃይማኖት ፣ የዘር ወይም የጐሣ ልዩነት ሳይኖር አስፈላጊው ችሎታ ላላቸው ለማናቸውም ዜጋ ለወንዶችም ሆነ ለሴቶች ተማሪዎች ክፍት ነው ።

፭/ ተግባርና ሥልጣን ።

የዩኒቨርሲቲው ሕጋዊ አካል ያለው ሆኖ ከጠባዩ ጋር የሚስማሙት መብቶችና ግዴታዎች ሁሉ አሉት ። በነዚሁም መብቶችና ግዴታዎች ሥልጣን ያለው የአስተዳደሩ ክፍል በአንድነትና በነጠላ ይሠራባቸዋል ።

ዩኒቨርሲቲው ከዚህ በላይ በተመለከተው ብቻ ሳይወሰን ለጉዳዩ አግባብነት ያላቸውን የኢትዮጵያ ሕጎችና ይህንን ቻርተር መሠረት በማድረግ ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ተግባሮችና ሥልጣኖች ይኖሩታል ። እነዚህም ፦

፩/ በትምህርት የሚገኙ የአካዳሚ የምስክር ወረቀቶች ፣ ዲፕሎማዎችና ዲግሪዎች ወይም የክብር ዲግሪ ለመስጠት ፤

፪/ በአስተዳደር ቦርድ ዘንድ አስፈላጊ ሆነው የሚገኙትን ፋኩልቲዎች ፣ ኮሌጆች፣ ትምህርት ቤቶችና ሌሎችንም የትምህርት ድርጅቶች ለመክፈት ፤

፫/ በጠቅላላና በተለይ የሚሠራባቸውን ሥርዓቶችና ደንቦች ለመወሰን ፤

፬/ አስፈላጊ መስሎ እንደታየው የሚዳሰስም ፣ ሆነ የማይዳሰስ የሚንቀሳቀስ ሆነ የማይንቀሳቀስ ማናቸውንም ዓይነት ሀብት በዕርዳታ ፣ በማዛወር ፣ በግዢ ፣ በኪራይ ፣ በስጦታ ፣ በክፍያ ፣ በውርስ ፣ ወይም በሌላ አኳኋን ለማግኘት ለመውሰድና ለመቀበል ፤

፭/ ሀብቱን በሙሉም ሆነ በከፊል ፣ እንዲሁም ማናቸውም መብት የባለቤትነት ማስረጃ ወይም ከዚሁ ጋር ተያይዞ የሚገኘውን ጥቅም ለመሸጥ ፣ ለመለወጥ ፣ ለማ

www.chilot.me

ከራየትና ፤ በዋስትና ለማስያዝ ወይም በሌላ አኳኋን እንዳስፈለገው ለማዋል ፤ ዋጋ ያላቸውን ሠነዶች ለማዘጋጀት ፤ ለመፈጸምና ይህንኑ በሥራ ላይ ለማዋል አስፈላጊ የሆኑትን ሥራዎችና ሌሎችንም ነገሮች ሁሉ ለማከናወን ፤

፯/ ያለውን ወይም በአደራ ስም የያዘውን ገንዘብ ወይም በከፊል በሚጠቅም ሥራ ላይ ለማዋል ወይም ለማበደር ፤

፰/ የዩኒቨርሲቲውን መደበኛና ካፒታል ወጪ ለማስገኘት አስፈላጊ የሆነውን ገንዘብ በሙሉ ወይም በከፊል ለመበደር፤

፱/ የዩኒቨርሲቲውን ዓላማና ተግባር ለመፈጸም ከሚረዳ ከማናቸውም ሰው ወይም በሕግ የሰውነት መብት ከተሰጠው ሰው ወይም ሰዎች እንደዚሁም የመንግሥትም ሆነ የግል ከማንኛውም ባለሥልጣን ጋር ኮንትራት ለማድረግ ወይም ማናቸውንም ስምምነት ለመዋዋል ፤

፲/ የዩኒቨርሲቲውን ተግባርና ዓላማ ለመፈጸምና በሥልጣኑም ለመሥራት የሚያስፈልጉትን ወይም የሚረዱትን ሌሎች ሥራዎች ሁሉ ለማከናወን ።

፮/ የሚኒስትሩ ኃላፊነት ።

ሚኒስትሩ በመላ ኢትዮጵያ ለትምህርት ሥራ አመራር በጠቅላላው ኃላፊ በመሆኑ የዩኒቨርሲቲውን ተግባርና ሥራ ለመቆጣጠር ከዚህ በታች በተዘረዘሩት ብቻ ላይ ወሰን በተለይም ፡—

፩/ በዩኒቨርሲቲው ውስጥ ስለሚሰጠው የትምህርት ካሪኩለም ሚኒስትሩ ያቋቋመው የትምህርት ደረጃ መጠበቁንና መፈጸሙን ፤

፪/ የአካዳሚ የምስክር ወረቀቶችን ፤ ዲፕሎማዎችንና ዲግሪዎችን ለመስጠት ሚኒስትሩ ያቋቋመው የትምህርት ደረጃ መጠበቁንና መፈጸሙን ፤

፫/ የዩኒቨርሲቲ መምህራን ለዩኒቨርሲቲው መምህርነት ሚኒስትሩ የመደበውን የትምህርት ደረጃና ችሎታ የፈጸሙ መሆናቸውን ፤

፬/ ዩኒቨርሲቲው ተማሪዎችን የሚቀበልበት የትምህርት ደረጃ በኢትዮጵያ ውስጥ ሌሎች ተመሳሳይ ዩኒቨርሲቲ ተማሪዎችን የሚቀበሉበትን የትምህርት ደረጃ የተከተለ መሆኑን ለመቆጣጠር ፤

፭/ ዩኒቨርሲቲው የሚቀበለው የትምህርት ዋጋ ሚኒስትሩ ለአገሪቱ ከመደበው በላይ እንዳይሆን ለመቆጣጠር ፤ ሥልጣንና ኃላፊነት አለው ።

፯/ የአስተዳደር አቋሞች ።

በዩኒቨርሲቲው የአስተዳደር አቋም ውስጥ ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ሰዎችና አካሎች ይገኙበታል ።

፩/ ሰዎች ፤

ሀ/ ቻንስለሩ

ለ/ ም/ቻንስለሩ

ሐ/ ፕሬዚዴንቱ

መ/ ም/ፕሬዚዴንቶች

ሠ/ የፋኩልቲና የኮሌጅ ዲኖች ፤

www.chilot.me

፪/ አካሎች ፣

ሀ/ የአስተዳደር ቦርድ

ለ/ የፋኩልቲ ምክር ቤት

ሐ/ የአካዳሚ ኮሚሽን

መ/ የፕሬዚዴንቱ ምክር ቤት ፤

፰/ ቻንስለር ፣ የቻንስለሩ ሥልጣን ።

፩/ የዩኒቨርሲቲው ቻንስለር እኛ ራሳችን በማንሆንበት ጊዜ ፣ ተተኪ የሚሆን አንድ ቻንስለር በኛ ይሾማል ፤

፪/ ቻንስለሩ ቀጥሎ የተዘረዘሩት ሥልጣኖች ይኖሩታል ፤

ሀ/ ዲግሪ ፣ ዲፕሎማና የምስክር ወረቀት በሚሰጥበትና በማናቸውም የምረቃ ቀን በዩኒቨርሲቲው ተገኝቶ ዲግሪዎችን ለመስጠት ፤

ለ/ ፋኩልቲዎች ፣ ኮሌጆች ፣ ትምህርት ቤቶችና የትምህርት ድርጅቶች እንዲቋቋሙ ወይም እንዲዘጉ ለመፍቀድ ፤

ሐ/ የዩኒቨርሲቲውን ፕሬዚዴንት ሹመት ለመፍቀድ ፤

መ/ ለአስተዳደር ቦርድ ሁለት አባሎች ለመሾም ፤

፱/ ምክትል ቻንስለር ፣ የምክትል ቻንስለሩ ተግባርና ኃላፊነት ።

፩/ ለመንፈሳዊ ድርጅት የበላይ ኃላፊ የሚሆን አንድ ም/ቻንስለር ይኖራል ።

፪/ ምክትል ቻንስለሩ ከዚህ በታች ያለው ተግባርና ኃላፊነት ይኖረዋል ።

ሀ/ ቻንስለሩን አስፈቅዶ ፕሬዚዴንቱን ለመሾም ፤

ለ/ ልዩ ልዩ ዲኖችን ለመሾም ፤

ሐ/ ቻንስለሩን አስፈቅዶ ፋኩልቲዎች ፣ ኮሌጆች ፣ ትምህርት ቤቶችንና የትምህርት ድርጅቶች እንዲቋቋሙ ወይም እንዲዘጉ ለመፍቀድ ፤

መ/ የአስተዳደር ሹማምንቶችን ሹመት ለመፍቀድ እና ፤

ሠ/ በቦርዱ አሳሳቢነት በዓመቱ በጀት ውስጥ ያልተመደበውን ድንገተኛ ወጪ ለመፍቀድ ።

፲/ ፕሬዚዴንት ፣ የፕሬዚዴንቱ ሥልጣን ።

፩/ ቻንስለሩን አስፈቅዶ በምክትል ቻንስለሩ የሚሾም አንድ የዩኒቨርሲቲ ፕሬዚዴንት ይኖራል ። ፕሬዚዴንቱ በኢትዮጵያ ውስጥ ሕጋዊና መደበኛ መኖሪያ ያለው መሆን አለበት ።

፪/ ፕሬዚዳንቱ የዩኒቨርሲቲው የበላይ ሥራ አስፈጻሚ በመሆኑ የዩኒቨርሲቲውን ሥራ በሚገባና በተሟላ አኳኋን ለመፈጸም ኃላፊ ይሆናል ።

፫/ የዩኒቨርሲቲው ሠራተኞችና ተማሪዎች ሁሉ የፕሬዚዴንቱ ታዛዦች ስለሆኑ በቀጥታ በርሱ ወይም ሥልጣን በሰጣቸው ሠራተኞች አማካይነት የሚሰጣቸውን መምሪያና ትእዛዝ መፈጸም አለባቸው ።

www.chilot.me

፬/ ከዚህ በላይ በክፍል (፫) ከተዘረዘሩት ሥልጣኖች በቀር ፕሬዚዳንቱ የሚከተለው ሥልጣን አለው ።

ሀ/ የፋኩልቲውን ምክር ቤት አስፈቅዶ ሁለቱን ምክትል ፕሬዚዴንቶች ለመ ሾም ፤

ለ/ ምክትሉን ቻንስለር አስፈቅዶ የአስተዳደር ሹማምንቶችን ሁሉ ለመሾም ፤

ሐ/ በምክትሉ ቻንስለር የሚሾሙትን ዲኖች መርጦ ለማቅረብ ፤

፭/ ምክትል ፕሬዚዳንቶች የአስተዳደር ሹማምንቶችና ዲኖች ፕሬዚዳንቱ እስከፈቀደ ድረስ በሥራቸው ላይ ይቆያሉ ።

፲፩/ ም/ፕሬዚዴንቶች ፤ የም/ፕሬዚዴንቶች ኃላፊነት ።

፩/ በዚህ ቻርተር አንቀጽ ፲ ክፍል (፬) መሠረት የሚሾሙ የዩኒቨርሲቲው ሁለት ምክትል ፕሬዚዴንቶች ይኖራሉ ።

፪/ አንዱ ምክትል ፕሬዚዴንት ለአካዳሚክ ጉዳይ ኃላፊ ሲሆን ፤ ሁለተኛው ምልክት ፕሬዚዴንት ለአስተዳደሩ ፤ ለገንዘብ ጉዳይና ለሂሳብ ቁጥጥሩ ኃላፊ ይሆናል ።

፫/ ፕሬዚዳንቱ በማይኖርበት ወይም ፕሬዚዳንቱ በማናቸውም ምክንያት ሥራውን ለማካሄድ በማይችልበት ጊዜ የአካዳሚኩ ምክትል ፕሬዚዳንት ተተክቶ የፕሬዚዴ ንቱን ሥራ ይሠራል ።

፲፪/ ዲኖች ፤ የዲኖች ኃላፊነት ።

፩/ በዚህ ቻርተር በአንቀጽ ፱ በክፍል (፪) (ለ) በተጻፈው መሠረት የሚሾም የፋኩሊቲ ወይም የኮሌጅ የበላይ ኃላፊ የሚሆን አንድ ዲን ይኖራል ።

፪/ እያንዳንዱ ዲን የየፋኩልቲውን ወይም የየኮሌጁን ደንብ መሠረት በማድረግ ፋኩልቲውን ወይም ኮሌጁን ለሚመለከቱ የአካዳሚክና የሥነ ሥርዓት ጉዳዮች ኃላፊ ይሆናል ።

፲፫/ የአስተዳደር ቦርድ ፤ የአስተዳደሩ ቦርድ ተግባርና ኃላፊነት ።

፩/ የአስተዳደር ቦርድ ቀጥሎ የተዘረዘሩት አባሎች ይኖሩታል ።

ሀ/ በቻንስለሩ የሚሾሙ ሁለት አባሎች ፤

ለ/ የትምህርት ሚኒስትር ወይም ከሚኒስትሩ የሚወከል ፤

ሐ/ በመንፈሳዊ ድርጅት የሚሾሙ አምስት አባሎች ፤

መ/ የዩኒቨርሲቲው ፕሬዚዴንት ፤

ሠ/ ሁለቱ ምክትል ፕሬዚዳንቶች ፤

ረ/ ለሁለት ዓመት ጊዜ እንዲያገለግል በፋኩልቲው ምክር ቤት የተመረጠ አንድ አባል ፤

ሰ/ ለሁለት ዓመት ጊዜ እንዲያገለግሉ ቻንስለሩን አስፈቅዶ ከመዋጮ ከፋዮች መካከል ምክትል ቻንስለሩ የመረጣቸው ሁለት አባሎች ፤

፪/ ሀ/ የቦርዱ አባሎች በቦርዱ ስብሰባ ሊቀ መንበር ሆኖ የሚሠራ ከአባሎቹ መካ ከል አንድ ሊቀ መንበር ይመርጣሉ ፤

ለ/ በማናቸውም የቦርዱ ስብሰባ ሊቀ መንበሩ በሌለ ጊዜ በስብሰባው የተገኙት አባሎች የስብሰባው ሊቀ መንበር ሆኖ የሚሠራ ከአባሎቹ መካከል አንድ አባል ይመርጣሉ ፤

www.chilot.me

ሐ/ ቦርዱ በዓመት ፫ ጊዜ ደንበኛ ስብሰባ ያደርጋል ፤

መ/ የቦርዱ ሊቀ መንበር ስብሰባ የሚደረግበትን ጊዜ ይወስናል ። እንዲሁም አስ ፈላጊ መስሎ ከታየው በማናቸውም ጊዜ ስብሰባ እንዲደረግ ጥሪ ለማድረግ ይችላል ፤

ሠ/ ከቦርዱ ከሦስት የማያንሱ አባሎች ስብሰባ እንዲደረግ በጠየቁ ጊዜ ሊቀ መንበሩ ስብሰባ እንዲደረግ ጥሪ ማድረግ አለበት ፤

፪/ ቦርዱ የዩኒቨርሲቲውን ዓላማ ወደ ፍጻሜ ለማድረስ የሚያስፈልገው በቂ ሥል ጣን ኖሮት ፤ ከዚህ በታች በተሰጠው ሥልጣን ብቻ ሳይወሰን በዚህ ቻርተር የተጻፉትን ጠብቆ ቀጥሎ የተዘረዘሩትን ለመፈጸም ተግባርና ሥልጣን ይኖ ረዋል ።

ሀ/ የዩኒቨርሲቲውን የአካዳሚክና የአስተዳደር ጠቅላላ ፖሊሲ ለማቋቋምና ለመ ወሰን ፤

ለ/ ለዩኒቨርሲቲው የልማት ፕላን ለማቋቋም ፤

ሐ/ የፋኩልቲው ምክር ቤት ወይም የአካዳሚክ ኮሚሽን ፤ ስለየክፍላቸው አዘጋ ጅተው የሚያቀርቡትን የዩኒቨርሲቲውን የውስጥ ደንብ ለመወሰን ፤

መ/ አስቀድሞ በተቋቋሙ ፋኩልቲዎች ውስጥ ዲግሪ የሚሰጥባቸው ትምህርቶችን ለማቋቋም ወይም ለመዝጋት ፤ እንደዚሁም ፋኩልቲዎች ፣ ኮሌጆች ፣ ትምህርት ቤቶችና የትምህርት ድርጅቶች እንዲቋቋሙ ወይም እንዲዘጉ ለምክትል ቻን ስለሩ አሳብ ለማቅረብ ፤

ሠ/ የአካዳሚ ኮሚሽን በሚያቀርበው አሳብ መሠረት ከፍተኛና አነስተኛ የት ምህርት ክፍሎች ለማቋቋም ወይም ለመዝጋት ፤

ረ/ በዩኒቨርሲቲው ውስጥ እያንዳንዱ የአካዳሚ ሆነ የአስተዳደር ሠራተኛ የሚ ሾምበትን ስምምነትና ሁኔታ ለመፍቀድ ፤

ሰ/ የትምህርት ሚኒስትሩ በጠቅላላ ለአገሪቱ ከወሰነው ሳይተላለፍ ለዩኒቨርሲ ቲው የሚከፈለውን የትምህርት ዋጋና ሌላም ተጠያቂ ክፍያ ለመመደብና ለመወሰን ፤

ሸ/ ፕሬዚዳንቱ በሚያቀርበው አሳብ መሠረት ለእያንዳንዱ የአካዳሚክ ዓመት መደበኛውንና ድንገተኛውን በጀት ለመወሰንና የዩኒቨርሲቲውን ሂሳብ የሚ መረምር የኦዲተር ድርጅት ለመሾም ፤

ቀ/ በኦዲተሩ የተመረመረው ሂሳብ የሚቀጥለው የበጀት ዓመት አራተኛው ወር ከመግባቱ አስቀድሞ ለትምህርት ሚኒስትር መቅረብ አለበት ። ድንገተኛ የወጭ በጀትም በምክትል ቻንስለሩ መፈቀድ አለበት ።

በ/ ለዩኒቨርሲቲው ጥቅም የሚያስፈልጉትን ከዚህ ቻርተር ወይም ከኢትዮጵያ ሕጎች ጋር ተቃራኒ ያልሆኑትን ሌሎች ጉዳዮችን ሁሉ ለመፈጸም ፤

፲፩/ የፋኩልቲው ምክር ቤት ፤ ተግባሩና ሥልጣኑ ።

፩/ የፋኩልቲው ምክር ቤት ከዚህ በታች የተዘረዘሩት አባሎች አሉት ።

ሀ/ ፕሬዚዴንት ፤

ለ/ ምክትል ፕሬዚዴንቶች ፤

www.chilot.me

ሐ/ የእያንዳንዱ ፋኩልቲና ኮሌጆች ፡ ዲኖች ፤

መ/ የፋኩልቲው ክፍል ሆነው ያልተቋቋሙት ትምህርት ቤቶች እና የትምህርት ድርጅቶች ኃላፊዎች ፤

ሠ/ በየአካዳሚክ ኮሚሽኖቻቸው የተመረጡ ከእያንዳንዱ ፋኩልቲና ኮሌጅ ሁለት አባሎች ፤

፪/ ሀ/ ፕሬዚዳንት የምክር ቤቱ ሊቀ መንበር ሆኖ ይሠራል ። የአካዳሚኩ ምክትል ፕሬዚዴንት ደግሞ የምክር ቤቱ ም/ሊቀ መንበር ሆኖ ይሠራል ።

ለ/ ምክር ቤቱ በዓመት ሁለት ጊዜና ሊቀ መንበሩ በሚወስነው በሌላም ጊዜ መደበኛ ስብሰባ ያደረጋል ።

ሐ/ ከፋኩልቲው ምክር ቤት ከሦስት የማያንሱ አባሎች ስብሰባ እንዲደረግ ከጠየቁ ሊቀ መንበሩ ስብሰባ እንዲደረግ ጥሪ ማድረግ አለበት ።

፫/ ከቦርዱ በሚሰጠው ጠቅላላ ፖሊስና መምሪያ እንደዚሁም በዚህ ቻርተር የተጸፈውን መሠረት በማድረግ የፋኩልቲው ምክር ቤት ከዚህ ቀጥሎ የተዘረዘሩትን ለመፈጸም ተግባርና ሥልጣን ይኖረዋል ።

ሀ/ የእያንዳንዱን ፋኩልቲ የትምህርት መስጫ ጊዜ ለመመርመር ፤ ለማስተባበርና የዩኒቨርሲቲውን ጠቅላላ የትምህርት መስጫ ጊዜ ለመወሰን ፤

ለ/ ልዩ ልዩ የምስክር ወረቀቶችን ፤ ዲፕሎማዎችና ዲግሪዎችን ለማግኘት የሚያስችለውን የጥናት ፕላን ለመፍቀድና በትምህርት የሚገኘውን ስለ ክብር ዲግሪ የሚሰጥበትን ለመወሰን ፤

ሐ/ ስለትምህርት አሰጣጥና ሥነ ሥርዓት ጉዳዮች ውሳኔ ለማድረግ ፤

መ/ ፕሬዚዳንቱ ለሚያቀርብለት ጉዳይ አስተያየት ለመስጠት ፤

ሠ/ የምክትል ፕሬዚዴንቶችን ሹመት ለመፍቀድና የፕሬዚዴንቱ ምክር ቤት አሳብ ሲያቀርብ በዩኒቨርሲቲው ውስጥ በአካዳሚ ደረጃ የሚሰጠውን እድገት ለመፍቀድ ፤

ረ/ በየሁለት ዓመት ለቦርዱ አንድ አባል ለመምረጥ ፤

ሰ/ ስለዩኒቨርሲቲው መልካም አስተዳደር በሚወጡት ጠቅላላና ልዩ ደንቦች በተሰጠው በማናቸውም ሥልጣን ለመሥራት ፤

፲፩/ የአካዳሚክ ኮሚሽንስ ፡ ተግባራቸውና ሥልጣናቸው ።

፩/ እያንዳንዱ ፋኩልቲ ወይም ኮሌጅ አንድ የአካዳሚ ኮሚሽን ይኖረዋል ።

፪/ የአካዳሚኩ ኮሚሽን ከዚህ የሚከተሉት አባሎች ይኖሩታል ።

ሀ/ የኮሚሽኑ ሊቀ መንበር የሚሆነው የፋኩልቲው ወይም የኮሌጁ ዲን ፤

ለ/ ፋኩልቲውን ወይም የኮሌጁን በመምህርነት ሙሉ ጊዜ የሚያገለግሉ ፕሮፌሰሮች ፤ ተባባሪ ፕሮፌሰሮች እና ረዳት ፕሮፌሰሮች ፤

፫/ ሀ/ እያንዳንዱ የአካዳሚክ ኮሚሽን በዓመት አራት ጊዜ መደበኛ ስብሰባ ያደርጋል ።

ለ/ ሊቀ መንበሩ አስፈላጊ መስሎ ከታየው የአካዳሚኩ ኮሚሽን በማናቸውም ጊዜ እንዲሰበሰብ ጥሪ ማድረግ ይችላል ። እንደዚሁም ከአካዳሚኩ ኮሚሽን ሦስት አባሎች ከጠየቁ ስብሰባ እንዲደረግ ጥሪ ማድረግ አለበት ።

፬/ የአካዳሚኩ ኮሚሽን የሚከተለው ተግባርና ሥልጣን ይኖረዋል ።

www.chilot.me

ሀ/ በፋኩልቲው ወይም በኮሌጁ የሚሰጡትን የምስክር ወረቀቶች ዲፕሎማዎችና ዲግሪዎች ለማግኘት የሚያስፈልገውን የጥናት ፕሮግራምና ልዩ ልዩ ትምህርት የሚሰጥበትን የትምህርት ሥሌዳ ማዘጋጀት ፤

ለ/ የትምህርት አሰጣጥን ዘዴ ለማሻሻል አስፈላጊውን አሳብ ማቅረብ ፤

ሐ/ የፋኩልቲውን ወይም የኮሌጁን የአካዳሚክና የሥነ ሥርዓት ጠባይ በሚመለከቱ ጉዳዮች ውሳኔ መስጠት ፤

መ/ ዩኒቬርሲቲው ለፋኩልቲው ወይም ለኮሌጁ የሚሾማቸውን የደረጃ እድገት የሚሰጣቸውን ወይም ከሥራ የሚያሰናብታቸውን መምህራን ስም ለፕሬዚዳንቱ ማቅረብ ፤

ሠ/ ከሌሎቹ ዩኒቬርሲቲዎች ወይም የትምህርት ድርጅቶች ተማሪዎችን የሚቀበልበትን የትምህርት ደረጃ መወሰን እና ፤

ረ/ ዲኑ በሚያቀርብለት በማናቸውም ጉዳይ ላይ አስተያየት መስጠት ፤

፲፯/ የፕሬዚዴንቱ ምክር ቤት ፤ ተግባሩና ሥልጣኑ ።

፩/ የፕሬዚዴንቱ ምክር ቤት ከዚህ በታች የተዘረዘሩት አባሎች ይኖሩታል ።

ሀ/ የምክር ቤቱ ሊቀመንበር የሚሆነው ፕሬዚዴንቱ ፤

ለ/ ምክትል ፕሬዚዴንቶች ፤

ሐ/ ዲኖች ፤

መ/ በቀዋሚነት ወይም በጊዜያዊነት በፕሬዚዳንቱ የሚሾሙ ሌሎች ሹማምንቶች ፤

፪/ ሀ/ የፕሬዚዴንቱ ምክር ቤት በየሁለት ወር መደበኛ ስብሰባ ያደርጋል ።

ለ/ ሊቀ መንበሩ አስፈላጊ መስሎ ከታየው ስብሰባ እንዲደረግ በማናቸውም ጊዜ ጥሪ ለማድረግ ይችላል ። እንደዚሁም ከፕሬዚዴንቱ ምክር ቤት ሦስት አባሎች ከጠየቁ ስብሰባ እንዲደረግ ጥሪ ማድረግ አለበት ።

፫/ የፕሬዚዴንቱ ምክር ቤት የዩኒቬርሲቲውን ሥራ በማካሄድ ረገድ የፕሬዚዴንቱ ረዳት ከመሆኑም በላይ የቦርዱን ፤ የፋኩሊቲውን ምክር ቤትና የአካዳሚኩ ኮሚሺን ውሳኔዎችን ለማስተባበርና ለማስፈጸም ኃላፊ ይሆናል ። ከዚህ በላይ በተሰጠው ኃላፊነት ብቻ ሳይወሰን የፕሬዚዴንቱ ምክር ቤት በተለይ ቀጥሎ የተዘረዘሩትን ለመፈጸም ተግባርና ሥልጣን ይኖረዋል ።

ሀ/ በቦርዱ ፤ በፋኩሊቲው ምክር ቤት እና በአካዳሚኪ ኮሚሽኖች የተሰጡትን ውሳኔዎች መፈጸም ወይም ለሌሎች ኮሚቴዎች አሳልፎ መስጠት ፤

ለ/ እንዲፈቀድ ለቦርዱ የሚቀርበውን የፋኩሊቲውን ምክር ቤትና የአካዳሚክ ኮሚሽን አሳብ መመርመር ፤ ማስተባበርና ስለዚሁም ልዩ ስብሰባ እንዲደረግ ለፕሬዚዴንቱ አሳብ ማቅረብ ፤

ሐ/ እንዲፈቀድ ለቦርዱ ከመቅረቡ አስቀድሞ በጀቱን ማጥናት ፤ እንደዚሁም ለዩኒቬርሲቲው ንብረት አስተዳደር ኃላፊ መሆን ፤ እና

መ/ የአካዳሚክ ኮሚሽን በሚያቀርበው አሳብ መሠረት የዩኒቬርሲቲውን ልዩ ልዩ ሠራተኞች መሾም የደረጃ እድገት መስጠት ፤ ከሥራ ማሰናበት ወይም የሥራ መልቀቂያ ጥያቄዎች መቀበል ።

፲፰/ የዩኒቬርሲቲው አካሎች ስብሰባና የድምፅ አሰጣጥ ሥነ ሥርዓት ።

ከዚህ ቀጥሎ በተዘረዘሩት ውሳኔዎችና በዚህ ቻርተር በተጻፉት አግባብ ባላቸው ሌሎች ውሳኔዎች መሠረት የዩኒቬርሲቲው አካሎች ለየስብሰባቸው ደንብ ያወጣሉ ።

www.chilot.me

፭/ የእያንዳንዱ ስብሰባ ንግግርና ውሳኔ እያንዳንዱ የዩኒቨርሲቲው አካል በሚመርጠው ጸሐፊ በቃለ ጉባዔ መዝገብ ላይ እንዲሠፍር ተደርጎ ሊቀ መንበሩና ጸሐፊው ይፈር ሙበታል ።

፮/ የዩኒቨርሲቲው አካሎች የእያንዳንዱን ስብሰባ ማስታወቂያ ስብሰባው ሊደረግ ከተ ወሰነበት ቢያንስ ከሦስት ቀን አስቀድሞ ለእያንዳንዱ አባል በጽሑፍ ይሰጠዋል ።

፫/ ከእያንዳንዱ የዩኒቨርሲቲው አካል ከጠቅላላው አባሎች ግማሾቹና አንድ ሌላ ተጨ ማሪ በስብሰባው ከተገኙ ውሳኔ ለመስጠት የሚያስፈልገው ቁጥር (ኮረም) እንደተ ገኘ ይቆጠራል ።

፬/ ውሳኔ የሚሰጠው በስብሰባው በተገኙት አባሎች የድምፅ ብልጫ ሲሆን ፤ ድምፁም እኩል ለእኩል የተከፈለ እንደሆነ የሊቀ መንበሩ ተጨማሪ ድምፅ የሚደግፈው ወገን የጸና ይሆናል ።

፲፭/ <u>የአካዳሚ ድርጅትና ቋንቋ ።</u>

፩/ ሀ/ ዩኒቨርሲቲው በፋኩሊቲዎች ፣ በኮሌጆች ፣ ትምህርት ቤቶች ፣ የትምህርት ድርጅ ቶችና ከፍተኛና አነስተኛ የትምህርት ክፍሎች ይከፋፈላል ።

ለ/ ፋኩሊቲዎች ተማሪው በዩኒቨርሲቲው ውስጥ ዲግሪ የሚያገኝባቸውን የተወ ሰኑ ትምህርቶች የማስተማር ኃላፊነት ይኖራቸዋል ።

ሐ/ ኮሌጆች በዩኒቨርሲቲው ውስጥ በመጀመሪያዎቹ ሁለት የትምህርት ዓመታት ተማሪዎቹን ወደፋኩሊቲው ከመግባታቸው በፊት የማዘጋጀት ኃላፊነት ይኖ ራቸዋል ።

፪/ አንድ ዓይነት ወይም ተመሳሳይ ትምህርት የሚሰጥባቸው ብዙዎች አነስተኛ ክፍ ሎች አንድ ከፍተኛ የትምህርት ክፍል ይሆናሉ ። እንዲሁም ጠቅላላ ተመሳሳይ ትምህርት የሚሰጥባቸው ብዙዎች ከፍተኛ የትምህርት ክፍሎች እንደ አንድ ፋኩ ልቲ ይሆናሉ ።

፫/ አንድ ትምህርት ቤት ወይም የትምህርት ድርጅት ተማሪው ምርምር የሚያደርግ በት ወይም በአካዳሚ ጥናት ረገድ በአንድ ሙያ የሚሰለጥንበት የጥናት ቦታ የሚዘ ጋጀት ኃላፊነት ይኖረዋል ። ይህ ዓይነቱ ትምህርት ቤት ከአንድ ዓይነት ፋኩልቲ ጋር የተያያዘ ሊሆን ወይም ለብቻው ሊቋቋም ይችላል ።

፬/ ሀ/ የዩኒቨርሲቲው መደበኛ ቋንቋ አማርኛ መሆን አለበት ።

ለ/ በዩኒቨርሲቲው ውስጥ ትምህርት የሚሰጥበት ቋንቋ በመሠረቱ አማርኛና እንግሊዝኛ መሆን አለበት ።

፲፮/ <u>የአካዳሚ ደረጃና መምህራን ።</u>

ከዲኑ በስተቀር እያንዳንዱ ፋኩልቲና ኮሌጅ ፣ ፕሮፌሰሮች ፣ ተባባሪ ፕሮፌሰሮች ፣ ረዳት ፕሮፌሰሮች ፣ ሌክቸረርና ረዳት ሌክቸረሮች ይኖሩታል ።

የእነዚህ መምህራን የአካዳሚ ደረጃ እንደሚከተለው መሆን አለበት ።

፩/ አንድ ፕሮፌሰር የዶክተር ዲግሪ ያለው ሆኖ ከታወቀ ዩኒቨርሲቲ ወይም ከፍተኛ ደረጃ ካለው የትምህርት ድርጅት የዚሁ ተመሳሳይ ዲግሪ ያለው ሆኖ መጀመሪያ ስላደረገው ምርምር ወይም ውጤት ማስረጃ መስጠትና ቢያንስ የአሥር ዓመት የአካዳሚ የሥራ ልምድ ወይም በልዩ ሙያው በሊቃውንት ዘንድ ስመ ጥሩ መሆን አለበት ።

፪/ አንድ ተባባሪ ፕሮፌሰር የዶክተርነት ዲግሪ ወይም የዚሁ ተመሳሳይ ያለው ሆኖ በመጀመሪያ ባደረገው ምርምር የማስተማር ጥላነት ያለው መሆኑን ማሳየትና ቢያ

www.chilot.me

ንስ የሰባት ዓመት የአካዳሚ የሥራ ልምድ ያለው ወይም በልዩ ሙያው በሲታው ንት ዘንድ ስመ ጥሩ መሆን አለበት ።

፫/ አንድ ረዳት ፕሮፌሰር በሚያስተምረው ትምህርት የማስትሬት ዲግሪ ወይም ከከብር ጋር የቢ.ኤ.ዲግሪ ኖሮት ቢያንስ የሦስት ዓመት የአካዳሚ የሥራ ልምድ ያለው መሆን አለበት ።

፬/ አንድ ሌክቸረር በሚያስተምረው ትምህርት የባቸለር ዲግሪ ኖሮት ቢያንስ የአንድ ዓመት የአካዳሚ ሥራ ልምድ ያለው መሆን አለበት ።

፭/ አንድ ረዳት ሌክቸረር በሚያስተምረው ትምህርት የባችለር ዲግሪ ያለው መሆን አለበት ።

፳/ ስለሥነ ሥርዓት አከባበር ።

ፕሬዚዴንቱ ወይም ወኪሉ ከቦርዱ የሚሰጠውን ጠቅላላ ፖሊስና መምሪያ ጠብቆ ሥነ ሥርዓትን በሚያጓድሉ የዩኒቬርሲቲው ሠራተኞችና ተማሪዎች ላይ አስፈላጊውን የሥነ ሥርዓት ማስከበሪያ እርምጃ ሊወስድ ይችላል ።

የሥነ ሥርዓት እርምጃ የተወሰደበት ማንኛውም የዩኒቬርሲቲው ሠራተኛ ወይም በሥነ ሥርዓት ምክንያት ከትምህርት ቤት እንዲወገድ የተወሰነበት ተማሪ ለቦርዱ ይግባኝ ለማለት መብት አለው ። ቦርዱም የሚሰጠው ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል ።

፳፩/ ደንብ ።

ቦርዱ ይህንን ቻርተር በተሻሻለ አኳኋን ለማስፈጸም የውስጥ ደንብ ሊያወጣ ይችላል ።

፳፪/ ስለ ቻርተሩ መሻሻል ።

ይህ ቻርተር እንዲሻሻል ከቦርዱ አባሎች ከሦስቱ እጅ ሁለት እጅ ወይም ከዚህ የበለጡ አባሎች አሳብ ሲያቀርቡ ቦርዱ ይህንኑ ለእኛ አቅርቦ አስፈላጊው መሻሻል ይደረጋል ።

፳፫/ የሚጸናበት ጊዜ ።

ይህ ቻርተር በነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

አዲስ አበባ ሐምሌ ፲ ቀን ፲፱፻፷፰ ዓ. ም.

፳፰/፩ (፲፱፻፷፩) ት.፶፩

የተባበሩት መንግሥታት የትምህርት ፣ የሳይንስና የባህል ድርጅት ብሔራዊ ኮሚሽን በኢትዮጵያ ለማቋቋም የወጣ ትእዛዝ ፣

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

ዓለም በትምህርት ፣ በሳይንስና በባህል ረገድ የሚያደርገውን ጠቃሚ እርምጃ ሕዝባችን ለአእምሮው ማጐልመሻና ለኑሮው ማዳበሪያ እንዲያውለውና እንዲሁም ኢትዮጵያ በትምህርት ፣

www.chilot.me

በሳይንስና በባህል ረገድ ስለምታደርገው እርምጃ መረጃዎች በሚገባ እንዲሰበሰቡ ፣ እንዲጠበቁና ለዓለም እንዲሠራጩ ለማድረግ የዘወትር ዓላማችንና ሐሳባችን ስለሆነ ፤

ይህንኑም ዓላማችንን ከግቡ ለማድረስ የተባበሩት መንግሥታት የትምህርት ፣ የሳይንስና የባህል ድርጅት (ከዚህ በኋላ «ዩኔስኮ» እየተባለ የሚጠራ) ብሔራዊ ኮሚሽን እንዲቋቋም አስፈላጊ መሆኑን ተመልክተን ፤

የሚኒስትሮች ምክር ቤታችንም መክሮ ያቀረበልንን ፈቅደን በተሻሻለው ሕገ መንግሥታችን በአንቀጽ ፳፯ መሠረት ቀጥሎ ያለውን አዘናል ።

፩/ አርእስት ።

፩/ አጭር አርእስት ።

ይህ ትእዛዝ «የዩኔስኮ ብሔራዊ ኮሚሽን የተቋቋመበት የ፲፱፻፷፩ ዓ.ም. ትእዛዝ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ የኮሚሽኑ መቋቋም ።

፪/ የኮሚሽኑ መቋቋም ።

በትምህርትና ሥነ ጥበብ ሚኒስቴር የሚደገፍ ከዚህ በኋላ «ኮሚሽን» እየተባለ የሚጠራ አንድ ራሱን የቻለ የዩኒስኮ ብሔራዊ ኮሚሽን በዚህ ትእዛዝ ተቋቋሟል ።

፫/ ዓላማዎችና ተግባሮች ።

፫/ ዓላማዎች ።

የኮሚሽኑ ዓላማዎች ከዚህ የሚከተሉት ይሆናሉ ።

፩/ ከዩኔስኮ ጋር በቅርብ በመተባበር በኢትዮጵያ ውስጥ የትምህርት ፤ የሳይንስና የባህልን ሥራዎች ማበረታታትና ማስፋፋት ፤

፪/ በኢትዮጵያ ሕዝብና በዓለም ሕዝብ መካከል የትምህርት ፤ የሳይንስና የባህል መለዋወጥ እየተስፋፋ እንዲሄድ መርዳት ፤

፬/ ተግባሮች ።

፩/ ኮሚሽኑ ዓላማዎቹንና ተግባሮቹን ለመፈጸም ተገቢ በሆኑት አካሎች አማካይነት ቀጥሎ የተዘረዘሩትን ይፈጽማል ።

ሀ/ ከዓላማዎቹ ጋር በተያያዙ ጉዳዮች ጥናት ማድረግና የጥናቱን ውጤቶች አሳትሞ ማውጣት ፤

ለ/ ከዩኔስኮ ጋራ ግንኙነት ያላቸውን በኢትዮጵያ ውስጥ የትምህርት ፤ የሳይንስና የባሕልን ሥራዎች ማስተባበርና ማስፋፋት ፤

ሐ/ በሀገሪቱ ውስጥ ካሉ የመንግሥትና የግል ድርጅቶች ጋር መተባበርና ከዩኔስኮ ጋራ ስላላቸው የሥራ ግንኙነት ለነዚህ ድርጅቶች ምክር መስጠት ፤

መ/ የራሱን ዓላማዎች ለመፈጸም ከዩኔስኮ ጋር ፕሮግራሞች የሚስፋፉበትን መንገድና ዘዴ ማጥናትና የዩኔስኮ ፕሮግራሞች በኢትዮጵያ ውስጥ በሚገባ መፈጸማቸውን መከታተል ፤

www.chilot.me

·/ ለኢትዮጵያ የሚሰጠው የዩኔስኮ የቴክኒክና የገንዘብ ዕርዳታና እንዲሁም በዩኔስኮ አማካይነት የሚሰጠው ማንኛውም ሌላ ዕርዳታ በሚገባ መገኘቱን ማረጋገጥ፤

/ ለዩኔስኮ ጽሕፈት ቤት ለአባል አገሮች ብሔራዊ ኮሚሽኖችና እነዚህን ለመሰሉት ሌሎች ኢንተርናሺናል ድርጅቶች አስፈላጊውን መረጃ መስጠት፤

/ ከዩኔስኮና ከሌሎች አባል አገሮች ጋር ግንኙነት ስላላቸው የኮሚሽኑ የትምህርት፣ የሳይንስና የባህል ሥራዎች በተገቢው መገናኛ አማካይነት ለኢትዮጵያ ሕዝብ ማስረዳትና እንዲሁም ስለትምህርት፣ ስለሳይንስና ስለባህል ጉዳዮች መረጃዎችን ለዩኔስኮና ለአባል አገሮች ማሠራጨት፤

/ ወደዩኔስኮ ጉባዔዎችና ዩኔስኮ ጠቀስ ወደሆኑት ሌሎች ስብሰባዎች የሚላኩት የኢትዮጵያ መልእክተኞች ስለጉዳዩ ተገቢው መረጃና ምክር የሚሰጣቸው መሆኑን ማረጋገጥ፤

/ ከዩኔስኮ ጽሕፈት ቤት ጋራ በመተባበር የዩኔስኮ ፕሮግራሞች በሥራ ላይ በሚውሉበት ጉዳይ ተካፋይ መሆንና፤

ከግል ምንጮች ስጦታና ዕርዳታ ለመቀበል የሚቻልበትን መምሪያ መወሰን።

ሚሽኑ ሥራውን በተሻለ አኳኋን ለመፈጸም ተጨማሪ ድርጅቶች ወይም ኮሚቴች ለማቋቋም ይችላል።

፬/ አካሎች ።

ዊያን አካሎች ።

ከዚህ የሚከተሉት ሦስት ዋና አካሎች ይኖሩታል።

ራ አስፈጻሚው ምክር ቤት፤

ቅላላው ጉባዔና

ሚው ጽሕፈት ቤት፤

፭/ ሥራ አስፈጻሚ ምክር ቤት ።

፡ አስፈጻሚው ምክር ቤት ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ሰባት (፯) ሰዎች በአባል ይገኙበታል።

የትምህርትና ሥነ ጥበብ ሚኒስትር ወይም የእርሱ ቀዋሚ እንደራሴ ኤክስ ኦፊሺዮ አባልና ፕሬዚዴንት፤

የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስቴር አንድ (፩) እንደራሴ ኤክስ ኦፊሺዮ አባል፤

የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዩኒቨርሲቲ አንድ (፩) እንደራሴ ኤክስ ኦፊሺዮ አባል፤

ከጠቅላላው ጉባዔ ኤክስ ኦፊሺዮ አባሎች መካከል የተመረጠ አንድ አባል፤

ከጠቅላላው ጉባዔ ልዩ አባሎች መካከል የተመረጡ ሦስት (፫) አባሎች፤

www.chilot.me

፪/ የተመረጡት የሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤት አባሎች ለሁለት (፪) ዓመት ጊዜ የሚያገለግሉ ሆኖ ምትኮቻቸው እስኪመረጡ ድረስ በሥራቸው ላይ ይቆያሉ ።

፯/ ሥራና ሥልጣን ።

ሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤት የኮሚሽኑ ከፍተኛ አካል ይሆናል ። ይህም በመሆኑ የኮሚሽኑን መምሪያዎች ይወስናል ። ሥራውን ይመራል ፤ መፈጸሙንም ያረጋግጣል ።

፰/ ስብሰባና ሥነ ሥርዓት ።

፩/ ሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤት ራሱ በወሰናቸው ጊዜያቶች ወይም አስቸኳይ ጉዳይ ቢገጥም በሊቀ መንበሩ ወይም በዋናው ጸሐፊ ጥሪ ይሰበሰባል ።

፪/ ሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤት የራሱን የሥነ ሥርዓት ደንብ ያወጣል ።

፮/ ጠቅላላ ጉባዔ ።

፱/ አቋም ።

ጠቅላላው ጉባዔ ከዚህ የሚከተሉት ሰዎች በአባልነት ይገኙበታል ።

፩/ የትምህርትና የሥነ ጥበት ሚኒስትር ወይም በእርሱ የተወከሉ ከፍተኛ ሹም ፕሬዚዳንት ፤

፪/ በጠቅላላው ጉባዔ ለየድርጅቶቻቸው እንደራሴዎች የሚሆኑ ወይም በስብሰባዎቹ እንደራቤዎቻቸው እንዲሆኑ ከየድርጅቶቻቸው በሚላኩ ከፍተኛ ሹማምንት የሚወከሉ ከዚህ በታች የተዘረዘሩ አሥራ ሁለት (፲፪) ኤክስ ኦፊሺዮ አባሎች ። በዚህ አኳኋን የሚወከሉት ሹማምንት ጥልቅ የሆነ የብሔራዊነት ፤ የትምህርት ፤ የሳይንስና የባህል ስሜቶች ያሏቸው ሰዎች ሆነው ለሁለት (፪) ዓመት ያገለግላሉ ።

የእርሻ	ሚኒስትር
የንግድና የእንዱስትሪ	»
የገንዘብ	»
የውጭ ጉዳይ	»
የማስታወቂያና የቱሪዝም	»
የማዕድን	»
የሕዝባዊ ኑሮና የማኅበራዊ ጉዳይ	»
የፕላንና የልማት	»
የሕዝብ ጤና ጥበቃ	»
የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዩኒቨርሲቲ	ፕሬዚዳንት

የጠቅላይ ሚኒስትር ጽሕፈት ቤት አንድ (፩) እንደራሴ
የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስቴር አንድ (፩) እንደራሴ

፫/ በቂ ከሆነ የትምህርት ችሎታ ጋር ጥልቅ የሆነ የትምህርት ፤ የሳይንስ ፤ የባሕልና የብሔራዊነት ስሜቶች ያሏቸው ሆነው ነዋሪነታቸው በአዲስ አበባ ውስጥ የሆነ አሥራ ሁለት (፲፪) ልዩ አባሎች ። ልዩ አባሎች በጠቅላላው ጉባዔ ፕሬዚዴንት የሚሾሙ ሆነው ለሁለት (፪) ዓመት ያገለግላሉ ። ልዩ አባሎች እንደገና ለመሾም ይችላሉ ።

www.chilot.me

፬/ ፕሬዚዳንቱ በማንኛውም ጊዜና በየጊዜው የጠቅላላውን ጉባዔ አባሎች ቁጥር ለማሳደግ ይችላል ፤ ሆኖም የአባሎቹ ቁጥር እንዲያድግ ሲደረግ የኤክስ ኦፊሺዮ አባሎች ቁጥርና የልዩ አባሎች ቁጥር እኩል ማደግ አለበት ።

፲/ ምክትል ፕሬዚዴንት ።

ጠቅላላው ጉባዔ ከኮሚሽኑ ልዩ አባሎች መካከል ለሁለት (፪) ዓመት የሚያገለግል አንድ ምክትል ፕሬዚዴንት ይመርጣል ። ምክትሉ ፕሬዚዴንት እንደገና ለመመረጥ ይችላል ።

፲፩/ ተግባርና ሥልጣን ።

ጠቅላላው ጉባዔ ከዚህ የሚከተሉት ተግባሮችና ሥልጣኖች ይኖሩታል ።

፩/ የሥራ አስፈጻሚውን ምክር ቤት የዓመት ሪፖርት ተቀብሎ መፍቀድ ፤

፪/ የኮሚሽኑ የዓመት የበጀት ግምት ተቀብሎ መፍቀድ ፤

፫/ ኮሚሽኑ ስለሚፈጽማቸው ፕሮግራሞችና የኮሚሽኑን ሥራ ለማፋጠን ስለሚረዱት ሌሎች እርምጃዎች ለሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤት አሳብ ማቅረብ ፤

፬/ ተጨማሪ ድርጅቶችና ኮሚቴዎች እንዲቋቋሙ ለሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤት አሳብ ማቅረብ ።

፲፪/ ስብሰባና ሥነ ሥርዓት ።

፩/ ጠቅላላው ጉባዔ በየዓመቱ ቢያንስ ሁለት (፪) ጊዜና ከአባሎቹ የሚበዙት ከጠየቁ ወይም ፕሬዚዳንቱ ጥሪ ካደረገ ከዚህም የበለጠ ጊዜ ይሰበሰባል ። የመጀመሪያው ስብሰባ ይህ ትእዛዝ ከሚጸናበት ቀን ጀምሮ በሁለት (፪) ወር ጊዜ ውስጥ ይሆናል ።

፪/ ጠቅላላው ጉባዔ የራሱን የሥነ ሥርዓት ደንብ ያወጣል ።

፯/ ቀዋሚ ጽሕፈት ቤት ።

፲፫/ አቋምና አላፊነት ።

፩/ ቀዋሚው ጽሕፈት ቤት አንድ ዋና ጸሐፊና ለኮሚሽኑ ሥራ አስፈላጊ የሆኑት ሠራተኞች ይኖሩታል ።

፪/ ቀዋሚው ጽሕፈት ቤት ሪፖርር የሚያቀርበውና ተጠያቂ የሚሆነው በቀጥታ ለሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤት ነው ።

፲፬/ ዋና ጸሐፊ ።

፩/ ዋናው ጸሐፊ በትምህርት ፤ ፕሮግራም በማዘጋጀትና በአስተዳደር ረገድ ሰፊ የሆነ የሥራ ልምድና እንዲሁም ጥልቅ ከሆነ የብሔራዊነት ፤ የትምህርት ፤ የሳይንስና የባህል ስሜት ጋራ ችሎታ ያለው ሰው ሆኖ በጠቅላላው ጉባዔ ፕሬዚዴንት አሳሳቢነት በኖ ይሾማል ።

፪/ ዋናው ጸሐፊ የኮሚሽኑ የአስተዳደር ዋና ሹም ይሆናል ፤

፫/ ዋናው ጸሐፊ ለሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤትና ለጠቅላላው ጉባዔ የአስተዳደር ሹም ሆኖ ይሠራል ። እርሱም በስብሰባው ድምፅ የመስጠት መብት አይኑረው እንጂ በሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤትና በጠቅላላው ጉባዔ ስብሰባዎች ሁሉ ይገኛል ።

www.chilot.me

፲፩/ ሠራተኞች ።

የቀዋሚው ጽሕፈት ቤት ሠራተኞች በቁጥር ፳፫/፲፱፻፶፬ በወጣውና በተሻሻለው የመንግሥት ሠራተኞች ማስተዳደሪያ ጠቅላይ መሥሪያ ቤትና የመንግሥት ሠራተኞች ትእዛዝ መሠረት እየተመረጡ ይሾማሉ ።

የተጠቀሰው ሕግ

የመንግሥት ሠራተኞች ማስተዳደሪያ ጠቅላይ መሥሪያ ቤትና የመንግሥት ሠራተኞች ትዕዛዝ ፣ ፳፭/፫ (፲፱፻፶፬) ት. ፳፫ ፣ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፪ ።

፲፪/ ተግባር ።

ቀዋሚው ጽሕፈት ቤት ከዚህ የሚከተሉትን ተግባሮች ይፈጽማል ።

፩/ የኮሚሽኑን የዓመት ፕሮግራምና በጀት ማዘጋጀትና ለሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤት ማቅረብ ፤

፪/ የሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤትና የጠቅላላው ጉባዔ ስብሰባዎች ስለሚሆኑበት ቀን ፣ ጊዜ ፣ ሥፍራና በስብሰባዎቹ ስለሚነጋገሩባቸው ጉዳዮች ሐሳብ ማቅረብና ይህንኑ ለአባሎቹ ሁሉ ማስታወቅ ፤

፫/ የሥራ አስፈጻሚውን ምክር ቤትና የጠቅላላውን ጉባዔ ስብሰባዎችና ቃለ ጉባዔዎች መመዝገብ ፤

፬/ የዩኔስኮን ፕሮግራሞችና የኮሚሽኑ ጠቅላላ መምሪያ መሠረት በማድረግ የትምህርትን ፣ የሳይንስንና የባህልን መረጃዎች ማጥናት ፣ መሰብሰብ ፣ መመርመርና ማሠራጨት ፤

፭/ ለሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤት አቅርቦ ለማስፈቀድ የራሱን ሥነ ሥርዓትና የውስጥ ደንቦች ማዘጋጀት ፤

፮/ የዩኔስኮ ፕሮግራሞች በሀገሪቱ ውስጥ በሚገባ መፈጸማቸውን መከታተል ፣ ማረጋገጥና ይህንኑ መመዝገብ ፤

፯/ የኮሚሽኑን ተጨማሪ ድርጅቶችና ከሚቴዎች ሥራ መርዳት ፣ ማስተባበርና ማስፋፋት ፤

፰/ ከዩኔስኮው የኢትዮጵያ ቀዋሚ መልእክተኛ ጽሕፈት ቤት ጋር ግንኙነት ማድረግና ሥራውን ማስተባበር ፤

፱/ ከአባል አገሮች ብሔራዊ ኮሚሽኖችና ከዩኔስኮ ጽሕፈት ቤት ጋራ ግንኙነት ማድረግ ፤

፲/ የሥራ አስፈጻሚውን ምክር ቤት የዓመት ሪፖርት ማዘጋጀትና ለጠቅላላው ጉባኤ ማቅረብ ፤

፲፩/ ለሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤት አስፈላጊ መስለው የሚታዩትን ሌሎችንም ተግባሮች መፈጸም ።

፫/ ገንዘብ ።

፲፫/ ምንጭ ።

የኮሚሽኑ ሥራ የሚካሄደው ከኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት በጀት በሚሰጠው ገንዘብ ነው ። ሆኖም ኮሚሽኑ የገንዘብ ፍላጐቱን ለማሟላት እንዲረዳው ከሌሎችም ምንጮች ስጦታና ዕርዳታ መቀበል ይችላል ።

www.chilot.me

፲፰/ <u>በጀት ።</u>

፩/ ዋናው ጸሐፊ ከሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤት ጋራ በመመካከር የዓመቱን የበጀት ግምትና ፕሮግራም ያዘጋጃል ።

፪/ ከመንግሥቱ በሚሰጠው የበጀት ክፍል ሥራ አስፈጻሚው ምክር ቤት ከተስማማ በት በኋላ እንዲፈቀድና ተገቢው እርምጃ እንዲወሰድ ለመንግሥት ይቀርባል ።

፱/ <u>የመጨረሻ ውሳኔዎች ።</u>

፲፱/ <u>ትእዛዙ የሚጸናበት ቀን ።</u>

ይህ ትእዛዝ <u>በነጋሪት ጋዜጣ</u> ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

አዲስ አበባ ጥር ፳፫ ቀን ፲፱፻፷፩ ዓ.ም.

፷፰/፲፱ (፲፱፻፷፩) ት. ፶፰

የሥራ እስኪያጆች ማሠልጠኛ ድርጅትን ለማቋቋም
<u>የወጣ ትእዛዝ ።</u>

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

በዘመናዊ ዕውቀት የደረጁ ሥራ እስኪያጆች ማሠልጠን ፣ ማበረታታትና ማደርጀት እንዲሁም ሕዝባችን በጠቅላላው የንጉሠ ነገሥቱ መንግሥት ግዛት የኢኮኖሚና የማኅበራዊ ዕድገት በብዛትና በተሟላ ሁኔታ ተካፋይ እንዲሆን መደገፍና መርዳት አስፈላጊ ስለሆነ ፤

እነዚህም የማሠልጠንና የማደርጀት ዓላማዎች በተሟላና በተፋጠነ ሁኔታ ሲፈጸሙ የሚቻለው እንደዚህ የመሰሉትን አገልግሎቶች የመስጠቱና የማስተባበሩ ኃላፊነት የሚሰጠው እራሱን የቻለ የመንግሥት ባለሥልጣን በማቋቋም ስለሆነ ፤

በተሻሻለው ሕገ መንግሥታችን በአንቀጽ ፳፯ መሠረት የሚኒስትሮች ምክር ቤታችን መክሮበት ያቀረበልንን ተመልክተን የሚከተለውን አዝዘናል ።

፩/ <u>አጭር አርእስት ፤</u>

ይህ ትእዛዝ «የሥራ እስኪያጆች ማሠልጠኛ ድርጅት የተቋቋመበት የ<u>፲፱፻፷፩</u> ዓ.ም. ትእዛዝ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ <u>ትርጓሜ ፤</u>

በዚህ ትእዛዝ ውስጥ የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጓሜ ካላስፈለገው በቀር ፤

ሀ/ «ቦርድ» ማለት በዚህ ትእዛዝ አንቀጽ ፲ መሠረት የተቋቋመ ሥራ አስፈጻሚ ቦርድ ማለት ነው ፤

www.chilot.me

ለ/ «ዋና ሥራ አስኪያጅ» ማለት በዚህ ትእዛዝ በአንቀጽ ፯ መሠረት ዋና ሥራ አስኪያጅ ሆኖ የሚሾመው ሹም ማለት ነው ፤

ሐ/ «ጉባዔ» ማለት በዚህ ትእዛዝ አንቀጽ ፰ የሚቋቋመው ብሔራዊ ጉባዔ ማለት ነው።

፫/ የድርጅቱ መቋቋም ፤

ከዚህ ቀጥሎ «ድርጅት» እየተባለ የሚጠራ አንድ ራሱን የቻለ የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት የሥራ አስኪያጆች ማሠልጠኛ ድርጅት በዚህ ትእዛዝ ተቋቁሟል ። የድርጅቱም ዋና መሥሪያ ቤት አዲስ አበባ ውስጥ ይሆናል ።

፬/ የድርጅቱ ዓላማዎች ፤

የድርጅቱ ዓላማዎች ሕዝባችን በንጉሠ ነገሥቱ መንግሥት የኢንዱስትሪና የኤኮኖሚ ዕድገት በብዛትና በተሟላ ሁኔታ ተካፋይ እንዲሆን በቀጥታ ርዳታና በኤክስቴንሽን አገልግሎቶች አማካይነት መደገፍና መርዳት ሲሆኑ በተለይም ፤

ሀ/ ተቋቁመው ለሚገኙት ወይም ወደፊት ሥራ ለሚወጥኑ ሁሉ በጥቃቅን የሥራ ድርጅቶች የገቢር የሆነ የማሠልጠኛና የአማካሪነት አገልግሎት በመስጠት ፤

ለ/ ለሥራ ወጣኞች የኤክስቴንሽን አገልግሎትና ሌላም ዓይነት ርዳታ ለሚሰጡ ድርጅቶች በሥራ አስኪያጅነትና በሥራ ወጣኝነት የአማካሪነት አገልግሎት በመስጠት ፤

ሐ/ ለሕዝብ አገልግሎትና ጥቅም በሚሰጡ ድርጅቶች ቅምር በከፍተኞች የመንግሥትና የግል የሥራ ድርጅቶች ውስጥ ለሚሠሩ ሥራ አስኪያጆች የሥራ አስኪያጅነት ልምምድ በመስጠት ፤

፭/ ስምምነት ፤

ድርጅቱ አገልግሎቶቹን ለማስፋፋትና ዓላማዎቹን ለመፈጸም መንግሥት ስለድርጅቱ ሥራዎች ከማንኛውም ወገን ወይም ወገኖች ጋር የተዋዋለውን ወይም የሚዋዋለውን ማንኛውንም ስምምነት በሥራ ላይ ለማዋል ይችላል ።

፮/ ቦርድ ፤

ሀ/ የድርጅቱ ሥራ ከዚህ ቀጥሎ «ቦርድ» እየተባለ በሚጠራው በአንድ ሥራ አስፈጻሚ ቦርድ ጠቅላላ ቁጥጥር ስር ይሆናል ። ቦርዱ ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ሰዎች ይገኙበታል ።

፩/ የቦርዱ ሊቀ መንበር የሚሆነው የሕዝባዊ ኑሮ ዕድገትና የማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስትራችን ፤

፪/ የንግድ ፣ የኢንዱስትሪና የቱሪዝም ሚኒስትራችን ፤

፫/ የእርሻ ሚኒስትራችን ፤

፬/ የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስትራችን ፤

፭/ የድርጅቱ ዋና ሥራ አስኪያጅ ።

ለ/ ከዚህ በታች የተዘረዘሩት የድርጅቱ ሥልጣኖች ሁሉ ለቦርዱ ተሰጥተዋል ።

ቦርዱም ድርጅቱን በሚገባ ለማስተዳደር አስፈላጊ እስከሆነ ድረስ በሥልጣኑ እንዲሠራበት ዋናውን ሥራ አስኪያጅ ይወክላል ።

www.chilot.me

፭/ በመንግሥት ሠራተኞች ማስተዳደሪያ ጠቅላይ መሥሪያ ቤትና የመንግሥት ሠራተኞች ትእዛዝ (በትእዛዝ ቁጥር ፳፫/፶፬ ማሻሻያና በታረመው) እንደዚሁም በደንቡ መሠረት ፤

ሀ/ የድርጅቱን ሥራ በሚገባ ለማካሄድ የሚያስፈልጉትን ሠራተኞች ለመምረጥና ለመቅጠር ፤

ለ/ ከላይ እንደተጠቀሰው የተቀጠሩትን ሠራተኞች ከሥራ ለማሰናበት ፤

ሐ/ የድርጅቱን ከፍተኛ ሹማምንት ቅጥርና የሥራ ስንብት ለመፍቀድ ፤

፮/ የውስጥ ደንቦችና ሥነ ሥርዓቶችን ለመፍቀድ ፤

፯/ በተገቢው መንገድ በኩል ከማንኛውም መንግሥት ወይም መንግሥታት ወይም ከሌላ ምንጭ የውጭ ርዳታ ለመጠየቅ ፤

፰/ ድርጅቱ ለሚሰጠው አገልግሎት ተገቢ ገንዘብ ለማስከፈል ፤

፱/ የድርጅቱን ዓመታዊ ፕሮግራምና በጀት ለመፍቀድ ፤

፲/ ከዚህ በላይ በተሰጠው ጠቅላላ ሥልጣን ብቻ ሳይወሰን ድርጅቱ በተለይ ቀጥሎ የተዘረዘሩትን ለመፈጸም ይችላል ።

ሀ/ የሚንቀሳቀስና የማይንቀሳቀስ ንብረት ለመግዛት ለንብረቱ ባለቤት ለመሆንና ንብረቱን ለመሸጥ ፤ ለመለወጥ ፤

ለ/ የሚንቀሳቀስና የማይንቀሳቀስ ንብረት ለማከራየትና ለመበደር ፤

ሐ/ ከሌሎች ጋር ውል ለመግባት ፤

መ/ ለመክሰስና ለመከሰስ ፤

ሐ/ ቦርዱ በያንዳንዱ የበጀት ዓመት ውስጥ በየሦስት (፫) ወር አንድ ጊዜና ለድርጅቱ ሥራ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በሌሎችም ጊዜያቶች በሊቀ መንበሩ ይሰበሰባል ።

<u>የተጠቀሰው ሕግ</u>

የመንግሥት ሠራተኞች ማስተዳደርያ ጠቅላይ መ/ቤትን ስለማቋቋም ፤ ፳፩/፫ (፲፱፻፷፱) ት. ፳፫ ፣ ፳ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፪ ።

፯/ <u>ዋና ሥራ አስኪያጅ ፤</u>

በሕዝባዊ ኑሮ ዕድገትና የማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስትራችን አሳሳቢነት በቦርዱ የሚሾም አንድ ዋና ሥራ አስኪያጅ ይኖራል ። ዋናው ሥራ አስኪያጅ በቦርዱ ጠቅላላ ተቆጣጣሪነት የድርጅቱን ሥራ በሚገባ ለማካሄድ ፤ ለማስተዳደርና ለመምራት ኃላፊ ይሆናል ። ዋናው ሥራ አስኪያጅ ከቦርዱ በሚሰጡት ሥልጣኖች ሁሉ ይሠራባቸዋል ። በበኩሉም ድርጅቱን በሚገባ ለማስተዳደር አስፈላጊ እስከሆነ ድረስ ሥራውን ፤ ተግባሩንና ሥልጣኑን አስፈላጊ ለሆኑት ለሌሎች የድርጅቱ ከፍተኛ ሹማምንት በከፊል ለመስጠት ይችላል ።

፰/ <u>ብሔራዊ ጉባዔ ፤</u>

ሀ/ ድርጅቱ አንድ ብሔራዊ ጉባዔ ይኖረዋል ፤ ጉባዔውም ከዚህ በታች የተዘረዘሩት አባሎች ይገኙበታል ።

www.chilot.me

፩/ የሕዝባዊ ኑሮ ዕድገትና የማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስትራችን ፤

፪/ የንግድ ፡ የኢንዱስትሪና የቱሪዝም ሚኒስትራችን ፤

፫/ የእርሻ ሚኒስትራችን ፤

፬/ የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስትራችን ፤

፭/ የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ዩኒቬርሲቲ ፕሬዚዴንት ፤

፮/ የንግድ ምክር ቤት ፕሬዚዴንት ፤

፯/ የኢትዮጵያ አሠሪዎች ማኅበር ፕሬዚዴንት ፤

፰/ የኢትዮጵያ ሠራተኞች ማኅበር ፕሬዚዴንት ፤

ለ/ ጉባዔው በሕዝባዊ ኑሮ ዕድገትና የማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስትራችን ሊቀ መንበርነት ይሰበሰባል ።

ሐ/ የድርጅቱ ዋና ሥራ አስኪያጅ የጉባዔው ሥራ አስፈጻሚ ጸሐፊ ሆኖ ያገለግላል ።

መ/ ጉባዔው የድርጅቱን ጠቅላላ መምሪያ ለማውጣትና ለመወሰን ኃላፊ ይሆናል ።

፱/ የድርጅቱ ገቢ ፤

ሀ/ መንግሥት ከሚሰጠው የገንዘብ መዋጮ ፤

ለ/ ከግል ፡ ከሕዝብና ከማንኛውም ምንጭ ወይም ምንጮች ለድርጅቱ ከሚደረገው የገንዘብ መዋጮ ስጦታና ክፍያ ፤

ሐ/ ድርጅቱ ለሚሰጠው አገልግሎት ከሚከፈል ገንዘብ ፤

መ/ ድርጅቱ ከሚቀበለው ከማንኛውም ሌላ ገንዘብ የሚገኝ ይሆናል ።

፲/ የድርጅቱ ገንዘብ የማይዘዋወር ስለመሆኑ ፤

በዚህ ትእዛዝ በአንቀጽ ፱ መሠረት የተጠራቀመው ገንዘብ በድርጅቱ ሂሳብ በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ወይም ይህ ባንክ በሚወክለው በሌላ ባንክ ተቀማጭ ሆኖ ቦርዱ በየጊዜው ለሚወስናቸው ጉዳዮች በድርጅቱ ወጭ ይሆናል ።

፲፩/ ዓመታዊ ፕላንና ሪፖርት ፤

ሀ/ ዋና ሥራ አስኪያጁ ስለመጭው ዓመት የድርጅቱን ሥራ ፕላን አዘጋጅቶ ለቦርዱ ማቅረብ አለበት ፤

ለ/ በያንዳንዱ የበጀት ዓመት ማለቂያ ዋና ሥራ አስኪያጁ ስለድርጅቱ ሥራ የዓመት ሪፖርት አዘጋጅቶ ለቦርዱ ማቅረብ አለበት ።

፲፪/ ትእዛዙ የሚጸናበት ቀን ፤

ይህ ትእዛዝ በነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

አዲስ አበባ ሰኔ ፲ ቀን ፲፱፻፷፩ ዓ.ም.

www.chilot.me

፳፰/፲፰ (፲፱፻፷፩) ት. ፶፰

ብሔራዊ የትምህርት ኮሚሽን ለማቋቋም የወጣ ትእዛዝ ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

ኢትዮጵያ ከጥንት ጀምራ ያፈራችው ትምህርትና ሥልጣኔ ያላት አገር በለሆነች ፤ በአሁኑ ክፍለ ዘመን ደግሞ ኅብረተሰቡን ወደ ዘመናዊ ሥልጣኔና ከፍተኛ የኑሮ ደረጃ ለማራመድ ስለወሰነች ፤

ትምህርት ለትውልድ እየተላለፈና እየተሻሻለ የሚሔድ ነዋሪ ሀብት በመሆኑ ፤ ሕዝቡም በጠቅላላ የአንድነት ኑሮውን ለማበልጸግና ለማጠንከር የሚያስችለው ፤ ልማትም የሚመራበትን ሁኔታ የሚያረጋግጥና ወደ ከፍተኛ ደረጃ የመድረስም ተስፋ ዓይነተኛ መግሪያ በመሆኑ ፤

የኢትዮጵያን የትምህርት አጳም እያጠና ሐሳብ የሚያቀርብ ብሔራዊ የትምህርት ኮሚሽን ማቋቋም አስፈላጊ ሆኖ ስለአገኘነው ፤

የሚኒስትሮች ምክር ቤታችን መክሮ ያቀረበልንን ዓይተን ፤ በተሻሻለው ሕገ መንግሥታችን አንቀጽ ፳፯ መሠረት ቀጥሎ ያለውን አዘናል ።

፩/ አጭር አርእስት ፤

ይህ ትእዛዝ «ብሔራዊ የትምህርት ኮሚሽን የተቋቋመበት የ፲፱፻፷፩ ዓ.ም. ትእዛዝ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ ብሔራዊ የትምህርት ኮሚሽን መቋቋም ፤

በዚህ ትእዛዝ የተመለከቱትን ሥራዎች የሚያከናውን ብሔራዊ የትምህርት ኮሚሽን (ከዚህ በኋላ «ኮሚሽን» ተብሎ የተሰየመ) ተቋቁሟል ። ኮሚሽኑ ኃላፊነቱ በቀጥታ ለጠቅላይ ሚኒስትራችን ይሆናል ።

፫/ ሥራ ፤

ኮሚሽኑ የሚቀጥሉትን ሥራዎች ይፈጽማል ፤

ሀ/ ትምህርት በኢትዮጵያ በጠቅላላው ሊኖረው የሚገባው ዓላማና ግብ ከጥንቱና ከአሁኑ የተሻለውን አዋህዶና አዛምዶ ኅብረተ ሰቡ በአንድነት በዓላማዊም ሆነ በመንፈሳዊ ረገድ ከፍተኛ ብልጽግናን የሚያገኝበትን መንገድና ዘዴ እያጠና ማቅረብ ፤

ለ/ በአገሪቱ ፍላጎትና ችሎታ መጠን የኢትዮጵያ ሕዝብ በሙሉ በብዛትም ሆነ በዓይነት ተመሳሳይና የተመጣጠነ የትምህርት ዕድል የሚያገኝበትን መንገድ በየጊዜው እያጠና ማቅረብ ፤

ሐ/ የአንደኛ ፤ የሁለተኛና የከፍተኛ ደረጃ ትምህርት ዓላማ በጠቅላላው ከአገሪቱ ፍላጎት ጋር ተዛምዶ እንዲቀናበር ፤ አረማመዱም የተፈለገውን ውጤት የሚሰጥበትን መንገድ ማጥናትና ማቅረብ ፤

መ/ የኢትዮጵያ የትምህርት ዓላማ ቅድሚያው ለልማት በመሆኑ የአእምሮ ዕውቀትና የእጅ ሙያ እንዲሁም በዕድሜ ለገፉት ሰዎች የሚሰጠው ከሞያ ጋር የተያያዘ

www.chilot.me

ትምህርት ተዛምዶ የያንዳንዱ ምድብ ትምህርት ውጤት በኅብረተ ሰቡ ኑሮ ውስጥ ሰምሮ እንዲገኝ፤ ከመጀመሪያ ጀምሮ በየደረጃውና በያቅጣጫው ጠቃሚነቱ ታውቆ ለአገሪቱ ልማት መፋጠን ዓይነተኛ መሣሪያ የሚሆንበትን ዘዴ እየመረመረና እያ ጠና ውጤቱን መግለጽ ።

፬/ ሥራውን የሚያካሄድበት ሁኔታ ፤

ኮሚሺኑ ሥራውን የሚያከናውነው ከዚህ በሚከተለው አኳኋን ነው ።

ሀ/ ከላይ የተዘረዘሩትን ሥራዎች ለማከናወን ኮሚሺኑ አስፈላጊ ሆኖ ባገኘው ጊዜ ማንኛውንም ሰው ወይም ድርጅት ትምህርት ነክ በሆነ ጉዳይ ላይ በጽሑ ፍም ሆነ በቃል ለመጠየቅ ይቻላል ፤

ለ/ ልዩ ጥልቅ ጥናቶች ሲያስፈልግ በየጊዜው መምሪያ ሃሳብ በመስጠት እያስጠና ያቀርባል ፤

ሐ/ ትምህርትን ከሚደግፉ ከልዩ ልዩ ድርጅቶች ጋር የሐሳብ መለዋወጥና ሲያ ስፈልግም የጥናት ዕርዳታ ለመጠየቅ ይችላል ፤

መ/ ቢያንስ በዓመት አንድ ጊዜ የሥራውን ውጤት መግለጫ ለጠቅላይ ሚኒስትራችን ያቀርባል ፤

ሠ/ ኮሚሺኑ የራሱን የሥራ አፈጻጸም ሥነ ሥርዓት ያወጣል ።

፭/ አቋም ፤

ሀ/ ኮሚሺኑ በኛ የሚሾሙ ቁጥራቸው ከሃያ አንድ የማይበልጥ አባሎች ይኖሩታል ። ከአባሎቹ መካከል አንድ ሊቀ መንበርና አንድ ምክትል ሊቀ መንበር በኛ ይሾማሉ።

ለ/ ኮሚሺኑ ቋሚ ጽሕፈት ቤትና ጽሕፈት ቤቱንም የሚመራ አንድ ዋና ጸሐፊና አስፈላጊውም ሠራተኞች ይኖሩታል ።

፮/ በጀት ፤

ኮሚሺኑ ከመንግሥት የሚሰጥ ዓመታዊ በጀት ይኖረዋል ።

፯/ ትእዛዙ ስለሚጸናበት ጊዜ ፤

ይህ ትእዛዝ በነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

አዲስ አበባ ግንቦት ፴ ቀን ፲፱፻፷፩ ዓ. ም.

www.chilot.me

ክፍል ፴

የሕዝብ ጤና ጥበቃ ።

፮/፪ (፲፱፻፴፱) መ. ፸፯ *

የዋናው መድኃኒት ቤት ኮርፖሬሽን ቻርተር

በኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛትም ሆነ በውጪም አገር መድኃኒቶችንና የሕክምና የፋርማሲም መሣሪያዎች ለመሰብሰብና ለማስቀመጥ ለማከፋፈልም ሙሉ ሥልጣን ያለው ዋናው የመድኃኒት ቤት ኮርፖሬሽን ተብሎ የመንግሥት ኮርፖሬሽን የሚቋቋምበትንና የሚሠራበትን መወሰን ስለፈለግንና፤

የተባለውም ዋናው የመድኃኒት ቤት ኮርፖሬሽን በመንግሥታችን ቻርተር እንዲቋቋም የሚሻል ሆኖ ስለተሰማን፤

በፈቃዳችንና አሳባችን በዚህ የመንግሥታችን ቻርተር እኛና የእኛ ወራሾች የመድኃኒት ቤት ኮርፖሬሽን በስምም በሥራም ዋናው የመድኃኒት ቤት ኮርፖሬሽን ተብሎ የተቋቋመ ሆኖና በዚህ የመንግሥት ቻርተር እንደተገለጸው የኮርፖሬሽኑ ዲሬክተሮች ጉባዔ በተሰጣቸው ሥልጣን ሊለውጡት የሚቻል የጋራ ማኅተም ያለው እንዲሆን ፈቅደናል ። ደግሞም ቀጥሎ ያለውን ፈቅደናል ።

፩/ የኮርፖሬሽኑ ስም ዋናው የመድኃኒት ኮርፖሬሽን ሆኖ ከእንግዲህ ወዲህ ኮርፖሬሽን እየተባለ ይጠራል ።

፪/ የኮርፖሬሽኑ ዋናው የጽሕፈት ቤትና የንግድ ቤት በአዲስ አበባ በአርበኞች መንገድ በሚገኘው የመድኃኒት ቤቶች ውስጥ ነው ። ኮርፖሬሽኑም በማናቸውም ጊዜ ኢትዮጵያዊ መሆን አለበት ።

፫/ ኮርፖሬሽኑ የሚሠራቸው ሥራዎች፣ ዓይነትና የሥራውም ዓላማና ምክንያት እንደሚከተለው ነው ።

በኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛት ውስጥም ሆነ በውጪም ማናቸውንም ዓይነት የመድኃኒት፣ የሕክምናና የፋርማሲ ዕቃዎችንና መሣሪያዎችን በመግዛት፣ በመሰብሰብና በማከፋፈል እንደወኪልና ስለኢትዮጵያ መንግሥትም ሆኖ እንዲሠራ ነው ።

በኢትዮጵያም ሆነ በውጭ አገር ማናቸውም ዓይነት መድኃኒት፣ የሕክምናና የፋርማሲ ዕቃዎችና መሣሪያዎች በግዥም ሆነ በሌላ መንገድ ለመሰብሰብና ለማከማቸት፣ ለማከፋፈልና ለማበደር፣ ለመበደርም እንደዚሁም ይህን የተመለከተውን ሥራ ለመፈጸም የሚመቹትን የቤትና ቦታ የሚጨበጡና የማይጨበጡም ንብረቶችን በግዥም ሆነ በሌላ መንገድም እጅ ማድረግ ።

በኢትዮጵያም ሆነ በውጭ አገር መድኃኒቶችንና የሕክምና የፋርማሲም መሣሪያዎችን ስለመሸጥና ስለማከፋፈል ውል መዋዋል ። እንደዚሁም ይህን የተመለከተውን ሥራ ለመፈጸም የሚሆኑትን የሚጨበጡና የማይጨበጡ ንብረቶችን መያዝና መስጠት፣ መግዛትና መሸጥ ወይም በኮሚሲዮን እጅ ማድረግ፣ ደግሞም ሕግ በሚፈቅደው መሠ

---

* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

በ፳/፯ (፲፱፻፶፫) መ. ፪፻፹ ተሻሻለ፤ በን. ሕ. ፺፱/በተ. የ. ፫ (፲፱፻፶፪) በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

www.chilot.me

ረት ማናቸውንም ኮርፖሬሽን ፣ ኩባንያዎች ፣ ትረስት ፣ ንግድ ቤቶች ፣ ማኅበሮች በጠቅላላ ውም ይህን የመሳሰለውን ሥራ ለመሥራት በሕዝብ ወይም ባንዳንድ ሰው የተቋቋሙ ትን የኮርፖሬሽኑ ጥቅም ያለባቸውን ሥራዎች ለመደገፍ ገንዘብ ፣ ክሬዲት ወይም ንብ ረት ማበደር ወይም በዋስትና በሌላም መንገድ መርዳት ፣ በጠቅላላውም የኮርፖሬሽኑን ግዴታ ሁሉ ለመጠበቅና የኮርፖሬሽኑ ጥቅም ያለበትን ሁሉ ግምቱን ለማስከበር አስፈ ላጊ የሆነውን ማድረግ ፤

ገንዘብ ክሬዲት ወይም ንብረት መበደር ፣ ውል መዋዋል ፣ የሚተላለፍ ወይም የማይ ተላለፍ ግዴታ መግባት ፣ ይህን ለማግኘትም አስፈላጊ መስሎ በታየ ጊዜ በመሐላም ሆነ ወይም በእጁ ያለውንና ወደፊትም የሚኖረውንም ትርፍ መያዣ መስጠት ፤

ይህን በመሳሰለ ሌላ ሥራ ከሌሎቹ ጋራ ተካፋይ በመሆንም ቢሆን ወይም ስለነሱም ሆኖ ቢሆን በማናቸውም መንገድና አኳኋን ቀጥሎ የተመለከተውን ለመፈጸም የሚረዳውን ሁሉ ማድረግ ፤

፬/ ኮርፖሬሽኑ ሥራውንና ጽሕፈት ቤቱን በኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት ግዛት ውስጥና በውጭም አገር ማቋቋም ይችላል ። ደግሞም ቀደም ብሎ የተመለከተው ሥራው የቆመበትን ጉዳይ ምክንያቱን እንዲራረጥንም ለመፈጸምና እንደዚሁም በስኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ሆኖ ወይም በወኪልነት መድኃኒቶችንና የሕክምና የቀዶጥገናም መሣሪያዎችን በኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት ግዛትና በውጭም አገር በመግዛት ፣ እጅ በማድረግ ፣ በማከፋፈል ለመሥራት የሚያስችለው ሙሉ ሥልጣን ተሰጥቶታል ።

፭/ ኮርፖሬሽኑ ሊያወጣው የሚችል የባለድርሻዎች ቁጥር እያንዳንዱ ባለ አንድ መቶ ብር (የኢት. ፻) ወይም አንድ መቶ ብር (የኢት. ፻) የሚያወጣ ዕቃ ወይም ሌላ ንብረት ሆኖ ፻ሺህ ድርሻ ነው ። ድርሻውን የሚያመለክት ቼክ ይሰጣል ፣ የድርሻውንም ልክ የሚያመለክተውም ቼክ ዋጋ በጥሬ ገንዘብ ይከፈላል ፤ ወይም በዲሬክተሮች ጉባዔ ተስ ናድቶ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትራችን ምስክርነቱን በሚሰጥበት አንቀጽ ፬ መሠረት መናገጃ ፣ ንብረት ፣ ዕቃ ፣ መሣሪያ ፣ መሬት ሌላም ይህን የመሰለ ሁሉ በለውጡ ተሰጥቶ ሊገዛ ይቻላል ።

በዚህ አኳኋን ለኮርፖሬሽኑ ስለሚሰጠው ዕቃ የዕቃው ዋጋ እየተገመተ እያንዳንዱ ያንድ መቶ የኢትዮጵያ ብር (የኢት. ፻) የሆነ የድርሻ ወረቀት በተገመተው ሂሳብ ልክ ይሰ ጣል ። እንደዚህ ያለውም የድርሻ ወረቀት ካንዱ ሰው ወደ ሌላው ማስተላለፍ የሚቻ ለው ያስተላላፊውና የሚተላለፍለት ሰው ስም ለዚሁ ጉዳይ በተሰናዱት የኮርፖሬሽኑ መዝገቦችና ማስረጃዎች ላይ ከተጻፈ በኋላ ብቻ ነው ።

ኮርፖሬሽኑ ሥራውን ቢያንስ በአንድ መቶ ሺህ የኢትዮጵያ ብር (የኢት. ፻ሺ) ይጀምራል ። የኢትዮጵያ መንግሥት ባንክም ይህ ገንዘብ በባንኩ መቀመጡን እንዲመሰክር ያስፈልጋል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፪/፰ (፲፱፻፶፭) ኢ. ፪፻፷ ፣ ፲፭ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፬ ፣ ፳፪/፰ (፲፱፻፶፭) ት. ፴፣ ፲፭ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፮፤ መጀመሪያ በኢትዮጵያ መንግሥት ባንክ ብቻ ይከናወኑ የነበሩት ሥራዎች አሁን የኢትዮጵያ ንግድ ባንክና የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ ተከፋፍለው እንዲሠሩ ተደረገ ።

፮/ ይህ ኮርፖሬሽን ላልተወሰነ ዘመን ተቋቁሟል ። ቢሆንም የዲሬክተሮች ጉባዔ ባንድ ቃል እንዲፈርስ የወሰነ እንደሆነ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትራችን ፈቅዶ እንደ ሕጉ ሊፈርስ ይችላል ።

www.chilot.me

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳/፮ (፲፱፻፶፫) መ. ፪፻፹ አን. ፪ ተሻሻለ ።

፯/ የባለድርሻዎቹ ንብረትና ርስት በድርሻቸው ልክ ከሚደርሳቸው በላይ እንደ ከፋይ አይሆንም ።

፰/ የሥራው አካሄድና የዲሬክተሮቹ ፤ የባለድርሻዎቹ በጠቅላላውም የኮርፖሬሽኑ ሥልጣን ተጣርቶ ይለይና ይወሰን ዘንድ የሚከተለው ተጨማሪ ድንጋጌ ተሰጥቷል ።

ሀ/ ለዲሬክተሮችና ሌላም የኮርፖሬሽኑ ሠራተኞች ለኮርፖሬሽኑ ስለሚያደረጉት አገልግሎት የሚከፈለውን ደመወዝ የዲሬክተሮች ጉባዔ በድምፅ ብልጫ ይወስናል።

ለ/ የዲሬክተሮች ጉባዔ የኮርፖሬሽኑን ዝርዝር የውስጥ ደንብ ይነድፋል ፤ የኮርፖሬሽኑ ማኅተም ይኖረዋል ፤ ይህ ማኅተም ለማናቸውም የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት መሥሪያ ቤቶች በሚጻፉ ደብዳቤዎች በዋናው ላይና እንደዚሁም ኮርፖሬሽኑ ከአንድ ሺህ ብር (የኢት. ፩ሺ) በላይ ባለዕዳ የሚሆንበትን በሚያስረዱ ሠነዶች ላይ ይታተማል ።

መ/ ዲሬክተሮቹ ፤ ከሚገኘው ነፃ ትርፍ ላይ ሃምሳ በመቶ (50%) በተለይ ለመጠባበቂያ እንዲቀመጥ ያደርጋሉ ፤ ይህም አደራረግ መጠባበቂያው የካፒታሉ ሁለት እስረኛ እስኪሆን ድረስ ይቀጥላል ፤ ቀጥሎ ከተመለከተው አኳኋን በቀርም ዲሬክተሮቹ ለያንዳንዱ ባለድርሻ የሚደርሰውን የትርፍ ድርሻ መወሰንና ማከፋፈል ይችላሉ ። የኮርፖሬሽኑ አቋቋሚዎች ግን ኮርፖሬሽኑን በማቋቋም ስለአደረጉት አገልግሎት ምንም ዋጋ አይሰጣቸውም ።

ሠ/ በማናቸውም የዲሬክተሮቹ ስብሰባ ቢያንስ ግማሻቸው እንዲገኙበት ያስፈልጋል ፤ የሚቆረጠውም በድምፅ ብልጫ ሆኖ የድምፁ ልክ እኩል ሆኖ በሚገኝበት ጊዜ ፕሬዚዴንቱ ያለበት ወገን ድምፅ መቁረጫ ይሆናል ።

ረ/ አስፈላጊ ሲሆን የኮርፖሬሽኑን አለኝታ ሁሉ የዲሬክተሮች ጉባዔ ገምቶ ይወስናል። በዚሁም አኳኋን የሚደረገው ግምት ከኮርፖሬሽኑ ጋር ግንኙነት ላላቸው ሰዎች ሁሉ የመጨረሻ ውሳኔ ነው ። እንደዚህ ያለውም ውሳኔ ሲደረግ ስለባለደንበኛነት ምንም ግምት አይታሰብም ። በአደራረጉም ላይ የዲሬክተሮች ጉባዔ የኮርፖሬሽኑን አለኝታ የተቻለውን ያህል በጊዜው የገበያ ዋጋ መሠረት እንዲሆን እያደረገ ኮርፖሬሽኑ ያለበትንም ዕዳ ድንገተኛውንና ቀደም ብሎ የተከፈለውንም ጭምር ማሰብ አለባቸው ። እንደዚህ ያለውን ውሳኔ በማከናወን ላይ የዲሬክተሮቹ ጉባዔ ማናቸውም የሕዝብ ሆነ ፣ ወይም የንግድ ቤት ሂሳብ ሠራተኛ የዲሬክተሮች ጉባዔ የሚፈቅደው ከሆነ እንዲረዳ ማድረግ ይችላሉ ። ይህም የሂሳብ ሠራተኛ የኮርፖሬሽኑ መርማሪም ሊሆን ይችላል ፤ እንዲሆን ግን ግዴታ የለበትም ። ማናቸውም ሰው ስለ ውሳኔው የፕሬዚደንቱንና የገንዘብ ያገር ወይም የጸሐፊውን ምስክርነት በመቀበሉ በማናቸውም ዓይነት አላፊነት ተጠያቂ አይሆንም ።

ቀ/ ዋጋ እየተቀበለ ሥራውን በሙሉ ወይም በክፍሉ ከሚያካሂድለት ወይም ከሚያካሂዱለት ከሌላ ኮርፖሬሽን ወይም የንግድ ማኅበር ወይም ትረስት ጋር በየጊዜው ኮርፖሬሽኑ መዋዋል ይችላል ፤

በ/ በዚህ በኮርፖሬሽኑ ሠነድ ላይ በሌላ ክፍልና በየጊዜውም በሚወጡ ዝርዝር ደንቦች ላይ ከሚመለከተው በቀር የኮርፖሬሽኑ ሥራ ሙሉ ሥልጣን ተሰጥቷቸው የዲሬክተሮቹ ጉባዔ ይካሄዳል ። ስለዚህ የዲሬክተሮች ጉባዔ በየጊዜው እንደተሰማው የሚከተለውን ይፈጽም ዘንድ ተጣርቶ ሥልጣን ተሰጥቶታል ፡-

www.chilot.me

፮/ ባለድርሻዎቹ ያስናዱት ፤ ወይም ያስናዱዋቸው ዝርዝር ደንቦች የማሻሻሉን ሥልጣን በወሰኑበት ዝርዝር ደንብ ከተከለከለው በቀር ማናቸውንም የኮርፖሬሽኑን ዝርዝር ደንብ ለማሻሻል እንዲችል ፤

፯/ ለኮርፖሬሽኑ ከሚቀረው የተጣራ ትርፍ ገንዘብ ላይ ለባለድርሻዎች ለማከፋፈል ወይም ለማናገጃው ገንዘብ መጠባበቂያ ይሆን ዘንድ ወይም በዚህ ሁኔታ ከተወሰነው ከማናቸውም ክፍል ጋራ ለማይቃወስ ሌላ ጉዳይ ይሆን ዘንድ ለመወሰን እንዲችል ፤

፰/ ከኮርፖሬሽኑ ዲሬክተሮች የሚበዙት ለኮርፖሬሽኑ ጥቅም ነው በማለት የኮርፖሬሽኑን ሥራ ወደ ሌላ ባለድምፅ ትረስት እንዲተላለፍ ባደረጉ ጊዜ በማስተላለፍ ፤ ወይም ዕቃውን በማዘዋወር ምክንያት ፤ ወይም የተባለው ትረስት በመፍረሱ ምክንያት የሚደርሰውን ወጪ ኮርፖሬሽኑ እንዲከፍል ለማድረግ እንዲችል ፤

፱/ ከትልቁ መዝገብ ዋና ፤ ወይም ኮፒ በቀር ባለድርሻዎች ሊመለከቷቸው የሚችሉትን አሁን ያሉትንና ወደ ፊትም የሚኖሩትንም የሒሳብ ደብተሮች ስንቱንና እስከየት በምን አኳኋንና በምን ቦታ የኮርፖሬሽኑ ለድርሻዎች መመርመር እንደሚፈቅድላቸው መወሰን እንዲችል ፡ ማናቸውም ባለድርሻ በኮርፖሬሽኑ ሕግ ፤ ወይም የዲሬክተሮች ጉባዔ ውሳኔ የኮርፖሬሽኑ ባለድርሻዎች በድምፅ ብልጫ ካልተፈቀዱለት በቀር የሒሳብ ደብተሮችንና ማስረጃዎችን መመርመር አይችልም ።

ተ/ ዲሬክተሮቹ በዲሬክተርነት ፣ በሠራተኛነት ፣ በባለድርሻነት ፣ በአባልነት ፣ በባለአደራነት ፤ በባለጥቅምነትና በሌላም መንገድ አብረው ከተያያዙበት ኮርፖሬሽን የንግድ ማኅበር ፤ ትረስት ሌላም ማኅበር ጋር ኮርፖሬሽኑ በሽያጭነትም ቢሆን በገዢነት መዋዋል ይችላል ። ዲሬክተሮቹ ከሁለቱም ወገን ባለጥቅም መሆናቸው ዕንቅፋት አይሆንም ። ይህም ምክንያት ሆኖ የንግዱ ግንኙነት በዚህ አይታጎደም ። እንደዚሁም በማናቸውም ዲሬክተር በዚህ አደራረግ በሚያገኘው ጥቅም በኮርፖሬሽኑም ሆነ በባለድርሻዎቹም ተጠያቂነት የለበትም ። ቢሆንም የኮርፖሬሽኑ ዲሬክተርነት ወይም ሠራተኛነት ካልተሰጠው ባለድርሻ በቀር ፤ ዲሬክተር ወይም ሠራተኛ የሆነ እንደሆነ ፤ ይህንኑ ዲሬክተሮች ሁሉ እንዲያውቁት መግለጽ አለበት ።

በሌላ ኮርፖሬሽን ንግድ ትረስት ወይም የንግድ ማኅበር ያነስተኛ ድርሻ ባለቤት ፤ ወይም ጥቅም መሆን ይህን ኮርፖሬሽን የሚቃወም ሆኖ አይቆጠርም ።

ቸ/ ዕቃን እንደዚሁም የኮርፖሬሽኑን ርስትና ማናቸውንም አለኝታን የባለደንበኛነት መብትም ጭምር ለመሸጥ ወይም ስለመለወጥ በድምፅ ብልጫ በተቆረጠ ጊዜ ዋጋው በሙሉ ፤ ወይም በክፍሉ የሌላ ኮርፖሬሽን ንግድ ፣ ትረስት ፣ ወይም የንግድ ማኅበር ባለድርሻ ፣ ባለገንዘብ ፣ ባለመያዣ ፣ መሆኑን በሚያስረዳ ሁኔታ ሊከፈል ይቻላል ።

ነ/ ኮርፖሬሽኑ እንዲፈርስ ወይም የሚያፈርሰው አደራረግ በድምፅ ብልጫ በተቆጠረ ጊዜ ከአበዳሪዎችና በላጭ አስተያየት ከተሰጣቸው ባለድርሻዎች መብት በቀር የዲሬክተሮች ጉባዔ የኮርፖሬሽኑን በጥሬ ገንዘብ ፤ ወይም በዕቃና በርስት ያለውን ሀብት በሙሉ ፤ ወይም በክፍሉ ባንድ ጊዜ ፤ ወይም በቀስታ ለባለድርሻዎች ለመከፈልና የድርሻውን ልክ ለማወቅ የተባለውን የኮርፖሬሽኑን ሀብት የዋጋ ግምት ያወጣ ዘንድ ሥልጣን ይሰጠዋል ። አከፋፈሉም በፍጹም ባይሆን እንኳ የተቻለውን ያህል ትክክል እንዲሆን ያስፈልጋል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

የዚህ አንቀጽ ንዑስ ክፍል (ቀ) የእንግሊዝኛው ፍች «ዋጋ እየተቀበለ» የሚል አነጋገር የለውም ።

www.chilot.me

፱/ የኮርፖሬሽኑ አሠራር አቋቋም የውስጥ ደንብም ከንግድ ሕግ ጋራ ትክክለኛ መሆን አለበት ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በን. ሕ. ፲፱/በተ. የ. ፫ (፲፱፻፶፪) በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

አዲስ አበባ ጥቅምት ፳፪ ቀን ፲፱፻፴፱ ዓ.ም.

፪/፪ (፲፱፻፴፱) አ. ፳፮ *

ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

ለሕዝባችን ጤናና በመንግሥታችን ውስጥ ባሉት ከተሞች በጽዳት እንዲጠበቁ አስፈ ላጊ መሆኑን ስለተረዳነው በአገር ግዛት ሚኒስትራችን አመልካችነት ቀጥሎ ያለውን አውጀ ናል ።

፩/ ይህ አዋጅ የሕዝብ ጤና ጥበቃ የ፲፱፻፴፱ ዓ. ም. ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።
፪/ በ፮/፲፪ (፲፱፻፴፱) አ. ፺፩ አን. ፲፯ ፤ ፴ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፫—፲፯ ተሻረ ።
፫/ በ፮/፲፪ (፲፱፻፴፱) አ. ፺፩ አን. ፲፯ ፤ ፴ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፫—፲፯ ፤ ተሻረ ።
፬/ የጤና ጥበቃ የሕክምና ሹም በቆመባቸው ከተማዎች እርሱና የማዘጋጃ ቤት ዲሬክተር በጽሕፈት ካልፈቀዱ በቀር ቤት ለመሥራት አይቻልም ።

የፍርድ ውሳኔዎች ማስረጃ

እስተድሞ ሳይስማማበት የተሠሩት ቤቶች እንዲፈርሱ ማዘጋጃ ቤት
የሰጠውን ትእዛዝ ፍ/ቤቱ መርምሮ ውድቅ እንዲያደርግ

የቀረበ ክስ ።

በ፲፱፻፴፱ ዓ.ም. የወጣው አዋጅ ቁጥር ፺፩ አንቀጽ ፭ መሠረት የማዘጋጃ ቤቱ ዲሬክተር በዚሁ አዋጅ ቁጥር ፬ የተደነገገውን በመተላለፍ የተሠሩ ቤቶችን እንዲፈርሱ ሊያደርግ ይችላል ። ቤቱ እንዲ ፈርስ የሚሰጠውም ትእዛዝ ለባለንብረቱ እንጂ ለሌላ ለማንም ሰው መተላለፍ የለበትም ። ስለዚህ የማ ዘጋጃ ቤቱ ዋና እንስፔክተር ቤቱን እንዲያፈርስ ለአራዳ ወረዳ ግዛት ጽ/ቤት የሰጠው ትእዛዝ ሕገ ወጥ ነው ።

* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

በ፮/፲፪ (፲፱፻፴፱) አ. ፺፩ ተሻሻለ ፤ (የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ፤ ፮/፲፪ (፲፱፻፴፱) አ. ፺፩ አን. ፲፯ የእንግሊዝኛው ቅጅ የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ፤ ፪/፪ (፲፱፻፴፱) አ. ፳፮ ተሽሮአል ይላል ። የአማርኛው ቅጅ ግን አን. ፬ እና ፭ አለመሻራቸውን ያረጋግጣል ።)

www.chilot.me

ሕጉ አንድ የተወሰነ ሥልጣንን በተለይ ለማዘጋጃ ቤቱ ዲሬክተር መድቦ ሲሰጠው ከዚሁ ሥልጣኑ የመነጨ ትእዛዝን ለማስተላለፍ የግል ተግባሩ ስለሆነ ፣ ማንም ሌላ ባለሥልጣን በዲሬክተሩ ስምምነት በራሱ ይሆን መስሉን ትእዛዝ ሲያስተላልፍ አይችልም ። የተሰጠው ትእዛዝ በማዘጋጃ ቤቱ ዲሬክተር ሳይሆን በዋና እንስፔክተር ስለሆነ የከሳሽ ቤት እንዲፈርስ የተሰጠውን ትእዛዝ ሽረናል ሲል የከፍተኛው ፍርድ ቤት ወሰነ ።

እያሴው መለስ ከሳሽ ፣ የአዲስ አበባ ማዘጋጃ ቤት መልስ ሰጭ
(ከፍተኛው ፍርድ ቤት ፣ አዲስ አበባ ፲፱፻፶፭ ዓ. ም.) ፣ የኢትዮጵያ ሕግ መጽሔት ፣ ፫ኛ ቮልዩም ፣ ገጽ ፴፱ ።

፭/ በዚህ አዋጅ በ፩ኛው ክፍል የተነገረውን ቃል በመተላለፍ የተሠራ ቤት የማዘጋጃ ቤት ዲሬክተር እንዲፈርስ ያደርጋል ። በእንደዚህ ያለ አኳኋን ይፍረስ የማለት ትእዛዝ በሚሰጥበት ጊዜ ለሚፈርስበት ሰው ኪሣራ አይሰጠውም ።

የፍርድ ውሳኔዎች ማስረጃ

አስቀድሞ ሳይስማማበት የተሠሩት ቤቶች እንዲፈርሱ ማዘጋጃ ቤት የሰጠውን ትእዛዝ ፍ/ቤቱ መርምሮ ውድቅ እንዲያደርግ የቀረበ ክስ ።

በ፲፱፻፵፱ ዓ.ም የወጣው አዋጅ ቁጥር ፺፩ አንቀጽ ፳ መሠረት የማዘጋጃ ቤቱ ዲሬክተር በዚሁ አዋጅ ቁጥር ፬ የተደነገገውን በመተላለፍ የተሠሩ ቤቶችን እንዲፈርሱ ሊያደርግ ይችላል ። ቤቱ እንዲፈርስ የሚሰጠው ትእዛዝ ለባለንብረቱ እንጂ ለሌላ ለማንም ሰው መተላለፍ የለበትም ። ስለዚህ የማዘጋጃ ቤቱ ዋና እንስፔክተር ቤቱን እንዲያፈርስ ለአራዳ ወረዳ ግዛት ጽ/ቤት የሰጠው ትእዛዝ ሕገ ወጥ ነው ።

ሕጉ አንድ የተወሰነ ሥልጣንን በተለይ ለማዘጋጃ ቤቱ ዲሬክተር መድቦ ሲሰጠው ከዚሁ ሥልጣኑ የመነጨ ትእዛዝን ለማስተላለፍ የግል ተግባሩ ስለሆነ ፣ ማንም ሌላ ባለሥልጣን በዲሬክተሩ ስምምነት በራሱ ይሆን መስሉን ትእዛዝ ሊያስተላልፍ አይችልም ። የተሰጠው ትእዛዝ በማዘጋጃ ቤቱ ዲሬክተር ሳይሆን በዋና እንስፔክተር ስለሆነ የከሳሽ ቤት እንዲፈርስ የተሰጠውን ትእዛዝ ሽረናል ሲል የከፍተኛው ፍ/ቤት ወሰነ ።

እያሴው መለስ ከሳሽ ፣ የአዲስ አበባ ማዘጋጃ ቤት መልስ ሰጭ ፣
(ከፍተኛው ፍ/ቤት አዲስ አበባ ፲፱፻፶፭ ዓ. ም.) ፣ የኢትዮጵያ ሕግ መጽሔት ፣ ፫ኛ ቮልዩም ፣ ገጽ ፴፱ ።

፮/ [፴፮/፲፪ (፲፱፻፵፱) አ. ፺፩ አን. ፲፯ ፣ ፴ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፫—፲፮ ተሻረ ።]

ጥቅምት ፳፩ ቀን ፲፱፻፷፩ ዓ.ም. አዲስ አበባ

www.chilot.me

፮/፲፱ (፲፱፻፴፱) አ. ፺፩ *

በኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛት ውስጥ የሕዝብን ጤና ጥበቃ ለመወሰን የወጣ አዋጅ

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

በሕገ መንግሥታችን በ፴፬ኛው አንቀጽ የተጻፈውን ተመልክተን ፤ የሕግ መምሪያና የሕግ መወሰኛ ምክር ቤቶች የመከሩበትን ዓይተንና ፈቅደን ቀጥሎ ያለውን አውጀናል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

እዚህ ላይ የተጠቀሰው ሕገ መንግሥት በ፲፱፻፳፫ ዓ.ም. የወጣው ነው ። ይህ ሕገ መንግሥት ተሽሮ በ፲፱፻፵፰ ዓ.ም. ማለት በ፲፭/፪ (፲፱፻፵፰) አ. ፻፵፱ ፤ ፩ የተጠቃለሉ የኢ.ት. ሕጎች ፩ ፤ የወጣው የተሻሻለው ሕገ መንግሥት ጸደቀ ። ከ፲፱፻፳፫ ዓ.ም. ሕገ መንግሥት ለተጠቀሰው አንቀጽ መተኪያ የሆነው የተሻሻለው ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፹፰ ነው ።

፩/ ይህ አዋጅ «የ፲፱፻፴፱ ዓ.ም. የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፩ኛ/ ክፍል

የቃል አገባብ ትርጉም

፪/ በዚህ አዋጅ በልዩ ካልተመለከተ በቀር ከዚህ በታች ያሉት የቃላት ትርጉም እንደሚከተለው ነው ።

ሀ/ «የሕዝብ ጤና ጥበቃ» ማለት በኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛት ውስጥ ልዩነት በሌለው አኳኋን የሕዝብ ጤና መጠበቅና ማበረታታት ማለት ነው ።

ለ/ «የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሥራዎች» ማለት የሕዝብን ጤና የሚጐዱትን በሽታዎች እንዳይነሡ ለመከላከል ለማዳንና ለመቆጣጠር በሰፊው የተቋቋሙ ሥራዎች ናቸው። ሥራዎቹም የጽዳት የሕክምናን ሥራዎች ይጨምራሉ ።

ሐ/ «ጽዳት» ሲባል የምግብ ፤ የመጠጦች ፤ የቤቶች ፤ የፋብሪካዎች ፤ መጠባበቅና የውሀ ጉድጓዶች ፤ ቦዮች ፤ ሽንት ቤቶችና የቆሻሻ መሔጃዎች የሥራቸውን ሁኔታ መጠበቅን ይጨምራል ።

መ/ «የሕክምና ሥራዎች» ማለት የበሽታ መከላከያ ምርመራና ማዳኛ ፤ እንዲሁም የሕክምና ትምህርት ምርመራና የሠራተኞች ሥርዓት ጭምር ያለባቸው የቴክኒክ ሥራዎች ሁሉ ናቸው ።

---

* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

በ፱/፳ (፲፱፻፵፪) አ. ፻፲፩ ፤ ፲/፲፪ (፲፱፻፵፫) አ. ፻፲፱ ተሻሻለ ፤ በ፯/፯ (፲፱፻፵) ት. ፬ ፤ በወ.መ. ሕ. ፲፯/በተ. የ. ፩ (፲፱፻፵፱) ፤ በ፳፩/፱ለ (፲፱፻፶፰) ት. ፴፫ በግ. ሰ. ተሻሻለ ።

www.chilot.me

ሠ/ «የሕዝብ ምግብ ማሻሻል» ሲባል ፦

ሀ/ ለሕይወት አስፈላጊ የሚሆነውን የምግብ ኙጋርና የሰውነትን ጤናና ኃይል ማጉደልን ማጥናት በተለየም በሀገሩ ውስጥ ያሉትን ብርቱና አስቸጋሪ በሽታዎች የሚበረቱበትና ሞት የሚበዛበት የሚበቃ ምግብ ባለመመገብ መሆኑን ማጥናት ።

ለ/ የጤንነትንና የደኅንነትንም ነገር ፣ ጤንነትና ደኅንነትንም የሚያስገኙትን ምግብና ይህን የመሰለውን ማጥናት ፣

ሐ/ ለመላው ሕዝብ ልክኛውን ምግብና አመጋገቡን የሚያስተምሩትን መንገድ ማሰብ ማለት ነው ። ሚኒስትሩ ማለት የጤና ጥበቃ ሚኒስትራችን ማለት ነው ፤

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፩/፯ (፲፱፻፵፯) ት. ፩ ፣ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩ ፣ («የአገር ግዛት ሚኒስቴር» እየተባለ ይጠራ የነበረው «የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር» ተብሎ እንዲጠራ ተደረገ) በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

፪/ ክፍል

ዋናው መሥሪያ ቤት

፫/ በኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛት ውስጥ ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ ጥንቃቄና መስፋፋት ሚኒስትሩ አላፊ ነው ።

፬/ ሀ/ ስለዚህ አዋጅ አፈጻጸም ከዚህ በታች በ፭ኛው ክፍል በተዘረዘሩት ነገሮችና ስለ ሕዝብ ጤና ጥበቃ ጠቅላላ አስተያየት በራሱ ሐሳብ ፤ ወይም በየጊዜው በሚያመለ ግክቱት አኳኋን በልዩ ዕውቀቱ የሚመክር አንድ ኮንሱልታቲፍና እማካሪ ኮሚቴ ሚኒስትሩ ያቆማል ።

ለ/ ይህ ኮሚቴ «ከዚህ በታች ኮሚቴው» እየተባለ የተጠራው ጠቅላይ ጤና ጥበቃ የአማካሪ ኮሚቴ ተብሎ ይጠራል ። ኮሚቴውም የጤና ጥበቃ ሚኒስትር በነጋሪት ጋዜጣ ማስታወቂያ አውጥቶ የሚሾማቸው ቁጥራቸው ካሥራ አንድ የማያንሱ አባሎች ይኖሩታል ።

ሐ/ ኮሚቴው ለሥራው መልካም አካሄድ አስፈላጊ የሚሆኑትን ያህል ኤክስፐርቶች ቀጥሮ ለማሠራት ይችላል ።

መ/ ሚኒስትሩ የኮሚቴውን የስብሰባ ደንቦች የሚወስኑ ልዩ ደንቦች ለማውጣት ይችላል ።

፭/ ሚኒስትሩ ከኮሚቴው ጋራ የሚያደርጋቸው ደንቦችና ጠቅላላም ምክሮች በቀር በልዩ ዕውቀታቸው እንዲመረምሯቸው የሚከተሉትን ነገሮች ለኮሚቴው ያቀርባል ፦

ሀ/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሥራ ፣ ተግባሮችና ከድንገተኛ ነገሮች መጠበቂያ ልዩ ሁናቴዎች ፤

ለ/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሕግ ፤

ሐ/ የተማሩና እስፔሺያሊስት ሠራተኞች አቀጣጠር ፣

መ/ የበጀት ግምት ፤

ሠ/ ስለሠራተኞች ማሠልጠንና የሕክምናና የጽዳት ትምህርት ፣

ረ/ የሠራተኞች ሥርዓት ።

www.chilot.me

፯/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ሚኒስትሩ ተግባሮችን የሚፈጽምበት ሥራ ማስፈጸሚያ መሥሪያ ቤት ነው ፤ ሚኒስትሩ ከኮሚቴው ጋር እየተማከረ የሚኒስትሮች ምክር ቤትን አስፈቅዶ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴርን የያንዳንዱን ክፍል ሥራ ሥልጣኖችና ተግባሮች ወስኖ በየጊዜው ቀዋሚ የሆኑ ልዩ ደንቦች ያወጣል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፯/፯ (፲፱፻፵) ት. ፬ ፤ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩ ፤ [የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴርን በማቋቋም («የጤና ክፍል» የሚባለውን መሥሪያ ቤት በመሻር)] በግ.ሳ. ተሻሻለ ።

፯/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ተግባሮች የሚከተሉትንም ይጨምራሉ ፦

ሀ/ በኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛት ውስጥ የሕዝብን ጤና ሁኔታዎችና የጽዳትንም አኳኋን መመርመርና ጤናማ አኗኗር የሚስፋፋባቸውን ፕላኖች ማውጣት ፤

ለ/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ክፍሎች በጠቅላላውም አስተዳደር መመርመርና መቆጣጠር በውስጣቸው ያሉትንም ሠራተኞች ሥርዓት መጠባበቅ ፤

ሐ/ የሕዝብን ጤና ጥበቃ ጉዳይ የሆኑትን ተግባሮች ሁሉ ያገር ግዛት ሚኒስትርና ኮሚቴው እንዲያውቃቸው ማድረግ ፤

መ/ ለሕዝብ ጤና መከላከያ በቂ የሆኑትን ነገሮች ሁሉ በቶሎ ማድረግ ፤

ሠ/ በሌላ አኳኋን በልዩ ካልተመለከተ በቀር የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሕጎች መፈጸማቸውን መመርመርና መቆጣጠር ፤

ረ/ በሕጉ መሠረት ማናቸውም ሐኪሞች ፤ የጥርስ ሐኪሞች ፤ መድኃኒት ሻጪዎችና መድኃኒት ቀማሚዎች ፤ መዝገብ መግባት ፤

ሰ/ በሕጉ መሠረት ፤ ሚኒስትሩ የፈቀደላቸውን የሕዝብ ጤና ጥበቃ የሚሠሩትን ሕዝብን የሚረዱ ማኅበሮች ፤ ወይም ማናቸውንም ሌላ ማኅበር ፤ ወይም የግል ሰዎች የጤና ጥበቃ ሥራዎች መመርመርና መቆጣጠር ፤

ሸ/ ኮሚቴው ፤ ወይም ኢንተርናሲዮናል የጤና ጥበቃ ሥራዎች የሚጠይቁትን የአስታትስቲክስ ማመልከቻ መሰብሰብና መሥራት ፤ ከነዚህም ሥራዎች ጋር መጻጻፍ ፤

ቀ/ ሠራተኞቹ ሁሉ ሕክምናንና ከዚሁ ጋራ ግንኙነት ያላቸውን የሥነ ጥበብ አር ምጃዎች ሁሉ እንዲያውቁት ማድረግ ፤

በ/ የሕክምናና የጽዳት ትምህርት ማቆምና ችሎታ የምስክር ወረቀት መስጠት ፤

ተ/ ኮሚቴው በሚያማክረው አኳኋን ሚኒስትሩ የሚኒስቴሮች ምክር ቤትን አስፈቅዶ በሚያወጣው ቀዋሚ ደንብ መሠረት ያመቱን ራፖር ማዘጋጀትና ለሚኒስትሩና ለኮሚቴው ማቅረብ ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፯/፯ (፲፱፻፵) ት. ፬ ፤ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩ በግ.ሳ. ተሻሻለ ፤ (ቀድሞ «የጤና ክፍል» ይሠራው የነበረውን ሥራ የሚሠራ «የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር» ተቋቋመ) ፤ ፳፩/፲፩ (፲፱፻፶፩) ት. ፴፫ አን. ፬፫ ፤ ፯ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፫—፳፯ ፤ (የመንግሥት ጤና ጣቢያዎችንና ሴንተሮችን ቁጥጥር ለአውራጃው የውስጥ አስተዳደር ይሰጣል ።)

www.chilot.me

፫ኛ ክፍል

በየአውራጃውና በየሀገሩ ስለሚገኙ መሥሪያ ክፍሎች

፩/ እያንዳንዱ ጠቅላይ አገረ ገዥ ባውራጃው ላለው የሕዝብ ጤና ጥበቃ ለጤና ጥበቃ ሚኒስትር አላፊ ነው ። አንድ ያውራጃ ጤና ጥበቃ ሹምና አንድ ያውራጃ ጤና ጥበቃ ምክር ቤት ለዚህ ሥራ ረዳት ይኖረዋል ።

፪/ በዚህ አዋጅ መሠረት የጠቅላይ አገረ ገዢው ተግባሮች የሚከተሉትን ይጨምራሉ፦

ሀ/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሕግን ማስፈጸም ፤

ለ/ ጠቅላላ ፣ ወይም ድንገተኛም ቢሆን የሕዝብ ጤና ጥበቃ ትእዛዞችና ማመልከቻዎች ሁሉ እንዲፈጸሙ ማድረግ ፤

ሐ/ ለሕዝብ ጤና መጠባበቂያ ማስፈጸሚያ የሚሆኑትን ነገሮች ሁሉ ማድረግ ፤

መ/ ካውራጃው የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ጋራ ተባብሮ ያመጡን የበጀት ሒሳቦችና ግምቶች ማዘጋጀት ፤

ሠ/ ወጭውን ገንዘብ መመርመርና መቆጣጠር ።

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ</u>

በ፷/፯ (፲፱፻፵) ት. ፬ ፣ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፭ በግ. ሳ. ተሻሻለ ፤ (ቀድሞ «የጤና ክፍል» ይሠራው የነበረውን ሥራ የሚሠራ «የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር» ተቋቋመ ።)

፲/ ያውራጃው የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ተግባሮች ባሉበት አውራጃ የሚከተሉትን ይጨምራል ፦

ሀ/ የሕዝብን ጤና ሁኔታዎች መመርመርና የሚደረገውንም መምከር ፤

ለ/ በሕዝብ ጤና ላይ ጉዳት የሚያመጡትን ነገሮች ሁሉ የጠቅላይ አገረ ገዥውና የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር እንዲያውቃቸው ማድረግ ፤

ሐ/ ድንገተኛ ነገር በተገኘ ጊዜ ለሕዝብ ጤና ጥበቃ መከላከያ አስፈላጊ የሚሆኑትን ነገሮች መምከር ፤

መ/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሕግ መፈጸሙን መመርመር ፤

ሠ/ ከመንግሥትና የመንግሥት ካልሆኑ የጤና ጥበቃ መሥሪያ ቤቶች የሕዝብን ጤና ጥበቃ ክፍሎችና ፣ ትምህርት ያላቸው የሕክምና ሠራተኞች በሚያዙት መሠረት ፣ የቴክኒክ አላፊነቶች ሥራውን ለመምራትና መቆጣጠር ፤

ረ/ ከጠቅላይ አገረ ገዢው በታች ሆና ላውራጃው የሕዝብ ጤና ጥበቃ የተወሰነውን ገንዘብ ማስተዳደርና መቆጣጠር ፤

ሰ/ በተጠየቀ ጊዜ የእነዚህን ሁሉ እስታቲስቲክ ራፖርና ሒሳቦች ማዘጋጀትና ለጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ማቅረብ ።

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ</u>

በ፷/፯ (፲፱፻፵) ት. ፬ ፣ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፭ በግ. ሳ. ተሻሻለ ፤ (ቀድሞ «የጤና ክፍል» ይሠራው የነበረውን ሥራ የሚሠራ «የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር» ተቋቋመ።)

www.chilot.me

፲፩/ ሀ/ ያውራጃው ጠቅላይ አገረ ገዥ (ከዚህ ቀጥሎ ምክር ቤት እየተባለ የሚጠራውን ያውራጃ ምክር ቤት ስብሰባ ይጨምራል ።

የምክር ቤቱም አባሎች የሚከተሉት ናቸው ፦

ያውራጃው የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ፤

ያውራጃው ዲሬክተር ፤

ከንቲባው ፤ ወይም ያውራጃው ዋና ያገር ግዛት ጽሕፈት ቤት ያለበት የከተማው ሹም ።

በተቻለ ጊዜ በጽዳት ረገድ የሥራ ልምድ ያለው አንድ መሐንዲስ ፤ አንድ የጤና ጥበቃ ሹም ።

ለ/ ሚኒስትሩ በሌላ አኳኋን ካላዘዘ በቀር የምክር ቤቱ ሥልጣን እንደኮሚቴው ሥልጣን ነው ።

ስለሥራው አካሄድ ለያንዳንዱ አውራጃ የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ቀዋሚ የሆነ ልዩ ደንብ ያወጣል ።

ሐ/ የምክር ቤቱን ጸሐፊ ጠቅላይ አገረ ገዥው ይሾማል ።

፲፪/ ሀ/ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ከተማው የሚገኝበትን አውራጃ ጠቅላይ አገረ ገዥው ለጤና ጥበቃ ሚኒስትር በሚሰጠው አደራ መሠረት በከተማው የሕዝብ ጤና ጥበቃ ይቆማል ።

ለ/ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ በከንቲባው ፤ ወይም በከተማው ሹም የሚተዳደር በሆነ ጊዜ ሥራውን በመተባበር እንዲሠራና በተቻለ አኳኋን እንዲካሄድ ጠቅላይ አገረ ገዥው ካውራጃው የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ጋራ ተማክሮ አንድ የጤና ጥበቃ ሹም ይሾማል ።

ሐ/ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሥራዎች ፤ በከንቲባው ወይም በከተማው ሹም አስተዳዳሪነት ውስጥ ካልሆኑ በቀር ያውራጃው የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም አላፊ ሆኖ ሥራውን ያካሄዳል ።

፲፫/ የከንቲባው ወይም የከተማው ሹም ተግባሮች የጤና ጥበቃን ዋና መሥሪያ ቤትና የጠቅላይ አገረ ገዥውን ሥልጣንና ሥራ ሳያጓድል የሚከተሉትን ይጨምራል ፦

ሀ/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሕግ ማስፈጸም ፤

ለ/ ጠቅላላ ወይም ድንገተኛ የሕዝብ ጤና ጥበቃ የሆኑትን ትእዛዞችና ማመልከቻዎች ሁሉ ማስፈጸም ፤

ሐ/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም በሐሳቡ ለሕዝብ ጤና መጠባበቂያ አስፈላጊ የመሰሉትን ነገሮች ሁሉ ማድረግና ማስፈጸም ፤

መ/ ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ መልካም እርምጃና ስለጤናም መከላከል በሕዝብ መልካም አኗኗር ረገድ በጠቅላላው ከማዘጋጃ ቤት ምክር ቤት ጋር ተባብሮ መሥራት ።

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ</u>

በ፯/፯ (፲፱፻፵፰) ት.፬ ፤ <u>፫ የተጠቃለሉ የኢ.ት. ሕጎች ፩</u> በግ.ባ ተሻሻለ ፤ (ተድሞ «የጤና ክፍል» ይሠራው የነበረውን ሥራ የሚሠራ «የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር» ተቋቋመ ።)

፲፬/ የጤና ጥበቃ ሹም ባለበት የከተማ ክልል ውስጥ ተግባሮቹ የሚከተሉት ይሆናሉ ፦

ሀ/ የሕዝብ ጤና ሁኔታዎችን ሁሉ ጠይቆ ማወቅና የሕዝብን ጤና ጥበቃ ሕግ የሚፈጽምባቸውን ጥብቅ ሁኔታዎች መምከር ፤

www.chilot.me

ለ/ ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ የተስፋፉት ሥራዎች ሁሉ ያውራጃው ጤና ጥበቃ ሹም እንዲያውቃቸው ማድረግ ፤

ሐ/ ለድንገተኛ ነገሮች ለሕዝብ ጤና ጥበቃ መከላከያ አስፈላጊ የሚሆኑትን ለከንቲባው ወይም ለከተማው ሹም ማማከር ፤

መ/ ከአውራጃው የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም በታች ሆኖ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሥራዎችንና የዚሁንም ሠራተኞች የቴክኒክ አፈጻጸም ተግባሮች መቆጣጠርና ሥራውንም እየመራ ማስኬድ ፤

ሠ/ ከከንቲባው ወይም የከተማው ሹም በታች ሆኖ ለማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ የተወሰነውን ገንዘብ ማስተዳደርና መቆጣጠር ።

፬ኛ ክፍል

ጠቅላላና ለጊዜው ስለሚሆኑ ደንቦች

፲፩/ ፩/ ሚኒስትሩ የሚኒስትሮች ምክር ቤትን አስፈቅዶ በኮሚቴው ረዳትነት እንዳስፈላጊነቱ መጠን ከዚህ በታች ስላሉት ጉዳዮች ሁሉ ፤ ወይም ስለአንዳንዶቹ ደንቦች የሚከፈልባቸውንም ገንዘቦች ስለመወሰን ደንብ ለማውጣት ይችላል ።

ስለሆነ ግን በ፲፱፻፴፯ ዓ.ም. በቁጥር ፳፬ ስለማዘጋጃ ቤቶች ሥራ በወጣው አዋጅ መሠረት ለማዘጋጃ ቤት ለተወሰነው ግብር የሕዝብ ጤና ጥበቃ ከዚህ በታች በተዘረዘሩት ጉዳዮች ሒሳብ ለማዘጋጃ ቤት ይሰጣል እንጂ ራሱ ገንዘብ አያስከፍልም።

ሀ/ ለሕዝብ ጤና ጥበቃ ሥራዎችና ለክፍሎቻቸውም አቋቋምና አስተዳደር ፤

ለ/ በሽታዎችን ለመከላከል ፤ ለማስታወቅና ለመጠባበቅ ፤

ሐ/ ተላላፊና በየጊዜው የሚነሱትን በሽታዎች ለመቆጣጠር ፤

መ/ ለጽዳትና ለቤት አሠራር ፤

ሠ/ በሽታ የሚያጋቡ እንስሶችን ተባዮችን ለመከላከልና ለማጥፋት ፤

ረ/ ለመቃብር በታዎችና ሥራዎች ፤

ሰ/ አመንዝራዎችንና ቤተኛ አዳሪዎችን ለመቆጣጠርና በደንብ ለማስተዳደር ፤

ሸ/ ለድንገተኛ ነገሮች የሚሆኑትን አስፈላጊዎች ለማቆም ፤

ቀ/ ለመንግሥት ፤ ወይም ለግል ሰዎች ፤ ልዩ ማኅበሮች ፤ ለሆስፒታሎች ፤ ክሊኒኮች ፤ የሕክምና ቤቶች ፤ የጽዳት ቤቶች ፤ አዚሊሞች ቤቶችና ለሕዝብ ጤና ጥበቃ የሚስፋፉ ሌሎች ማኅበሮች ፤

በ/ ፩/ ስለጽዳት አጠባበቅና የጽዳትን ደንብ ባጎደለ ሰው ላይ ስለሚፈጸሙ ቅጣቶች የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትሩ መቀጫውን ወስኖ በሕግ ክፍል ማስታወቂያ እንዲያወጣ ፈቅደንለታል ፤

፪/ ስለ ከተማ ጽዳት አኳኋን በአዋጅ በተጻፈው መሠረት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር በሕግ ክፍል ማስታወቂያ ያወጣቸውን ወይም የሚያወጣቸውን ደንቦች እንዲያስፈጽሙ ፖሊሶችና የጽዳት ዘበኞች ታዘዋል ።

ተ/ ለጤና አስፈላጊ መስሎ የታየውን ሊሸጥ የቀረበውን ወይም ያልቀረበውን ማናቸውንም ምግብና መጠጥ ሁሉ ለመያዝ ፤ ለመከልከል እንዳይሸጥ ፤ እንዳይበላና እንዳይወጣ ለማድረግ አስፈላጊም ሲሆን እንዲጣል ፤ እንዲፈስ ፤ እንዲቃጠል ፤ ወይም እንዲጠፋ ለማድረግ ።

www.chilot.me

፪/ በዚህ አዋጅ መሠረት የሚወጣውን ማናቸውንም ደንብ የሚጥስ ማናቸውም ሰው ከጥፋተኛ ተቆጥሮ በፍርድ ቤት በተመሠከረበት ጊዜ የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ በሚያዘው መሠረት ይቀጣል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፬/፰ (፲፱፻፴፪) አ. ፻፲፩ ፣ ፲/፲፪ (፲፱፻፴፫) አ. ፻፲፱ ተሻሻለ ፤ በወ. መ. ሕ. ፲፯/በተ. የ. ፩ (፲፱፻፶፱) አን. ፳፻፰ ፣ ፳፻፹፭ ፣ ፳፻፸፪ በግ.ሳ. ተሻሻለ ፤ (እነዚህ አንቀጾች ስለ ጤና አጠባበቅ የወጡትን ሕጎች ለሚጥሱ የተወሰኑትን ቅጣቶች ይገልጻሉ ።)

የተጠቀሰው ሕግ

የማዘጋጃ ቤቶች አዋጅ ፣ ፬/፮ (፲፱፻፴፮) አ. ፸፬ ፣ ፮ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩ ።

፲፮/ የመንግሥት ፣ ወይም የግል ሰዎች ማናቸውም ሥልጣን ፣ ወይም ማኅበር የሕዝብ ጤና ጥበቃ ለሆኑት ጉዳዮች ይህን አዋጅና በዚህ አዋጅ መሠረት የሚወጣውን ማናቸውንም ደንብ መፈጸም አለባቸው ።

፲፯/ በ፲፱፻፴፭ ዓ.ም. በወጣው የጤና ጥበቃ አዋጅ በ፩ኛውና በ፭ኛው ክፍል የተጻፈው የጸና ሆኖ ፣ በሌላው ይህ አዋጅ ተተክቷል ፤ ስለሆነም በዚህ አዋጅ መሠረት ሌላ ደንብ ወጥቶ ካላፈረሳቸው በቀር በቀድሞው አዋጅ መሠረት የወጡት ደንቦች ሁሉ ይጸናሉ ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

የዚህ አንቀጽ የእንግሊዝኛው ትርጁ የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ፣ ፪/፪ (፲፱፻፴፬) አ. ፳፯ ተሽሯል ሲል የዚሁ አንቀጽ የአማርኛው ጽሑፍ ግን አንቀጽ ፩ እና ፭ን አይሽራቸውም ።

አዲስ አበባ ነሐሴ ፳፩ ቀን ፲፱፻፴፱ ዓ.ም.

፪/፲፩ (፲፱፻፴፭) ሕ. ፳፭*

በ፲፱፻፴፭ ዓ.ም. ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ በወጣው አዋጅ መሠረት የወጡ ደንቦች ።

እነዚህ ደንቦች በ፲፱፻፴፭ ዓ.ም. በወጣው አዋጅ ቁጥር ፳፯ በአንቀጽ ፪ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር የወጡ ናቸው ።

፩/ ይህ ደንብ የሕዝብ ጤና ጥበቃ «የ፲፱፻፴፭ ዓ.ም. ደንብ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

---

*የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ፣ ፪/፪ (፲፱፻፴፬) አ. ፳፯ አን. ፫ ፣ በ፯/፲፪ (፲፱፻፵፱) አ. ፺፩ አን. ፲፯ ተሻረ ፤ የመሻሪያው አንቀጽ በተሻረው አንቀጽ መሠረት የወጡት ደንቦች ሁሉ በሥራ ላይ እንዲቆዩ በግልጽ ይናገራል ።

የመጀመሪያው መግቢያ የአዋጁን አንቀጽ ፪ ይጠቅሳል ። ለሚኒስትሩ የደንብ ማውጣት ሥልጣን የሚሰጠው የአዋጅ ቁጥር ፳፯ አን. ፫ ስለሆነ አን. ፪ የተባለው በእትም ስሕተት መሆኑ ግልጽ ነው ። ቀደም ሲል በአገር ግዛት ሚኒስትር ይከናወን የነበረው የጤና ጥበቃ ሥራ በ፯/፯ (፲፱፻፴) ት. ፱ ለሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር ተዛወረ ።

www.chilot.me

፪/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ወይም በርሱ ፈቃድ እንዲሠራ ሥልጣን የተሰጠው ማንኛውም ሰው ሥራውን ለመፈጸም በማነኛውም ቤት ለመግባት ይችላል ።

፫/ የጤና ጥበቃ ሹም ማንኛውንም ጉድጓድ ለሕዝብ ጤና አደገኛ መስሎ በታየው ጊዜ እንደዚህ ያለው ጉድጓድ እንዲዘጋ ያደርጋል ።

፬/ እንደዚህ ያሉትን ጉድጓዶች እንዲደፈኑ የጤና ጥበቃ ሹም በፈለገ ጊዜ እንዲዘጉ ለማድረግ ማነኛውም ባለሥልጣን ግዴታ አለበት ።

የምግብ ዓይነቶችን ስለመያዝ

፭/ የጤና ጥበቃ ሹም በሐሳቡ ለሕዝብ ጤና በተበላ ጊዜ አደገኛ መስሎ የታየውን ማንኛውንም ምግብ እንዲያዝ ያደርጋል ።

፮/ ማነኛውንም እንደዚህ ያሉትን ምግብ ዓይነቶች እንዲያዙና እንዲጠፉ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም በፈለገ ጊዜ ማነኛውም ባለሥልጣን ይህንኑ ወደ ፍጻሜ ማድረስ አለበት ።

መድኃኒት ስለመርጨትና ፈንጣጣ ስለመከተብ

፯/ በማንኛውም ቤት ወይም ክፍል በሽታ እንዳይኖር ፤ እንዳይለግ ወይም እንዳይስፋፋ ለማድረግ የጤና ጥበቃ ሹም አስፈላጊ መስሎ እንደታየው ፤ መድኃኒት እንዲረጭ ወይም እንዳይተላለፍ እንዲያደርጉ ያዝዛል ። ተላላፊ በሽታ የያዘው ወይም ሊይዘው መስሎ የታየውን ማንኛውንም ሰው ።

፰/ የጤና ጥበቃ ሹም ከሌላ ሰው ተለይቶ ለብቻው እንዲሆንና ገላውንም መድኃኒት እንዲቀባና እንዲታከም ያዛል ።

፱/ የጤና ጥበቃ ሹም ፈንጣጣ (ታይፎይድ ፤ ፓራታይፎይድና ታይፋይስ) እነዚህን የተስቦ ዓይነት በሽታዎችን ሁሉ ለመቃወም ማነኛውም ሰው እንዲከተብ ያዛል ።

፲/ ከዚህ በላይ በ፯ና በ፰ ደግሞ በ፱ ክፍል ውስጥ የጤና ጥበቃ ሹም የሰጠውን ደንብ የተላለፈ ማንኛውም ሰው ከጥፋተኛ ይቆጠራል ።

ቆሻሻ ስለመጣል ።

፲፩/ በማንኛውም ቦታ ወይም ቤት የሚኖር ሰው ሁሉ የከብቱን እበት ወይም ፋንድያ በተለየ ለዚሁ ጉዳይ በተወሰነው ሥፍራ ላይ እንዲጣል ያደርጋል ።

፲፪/ በማንኛውም ቦታ ወይም ቤት የሚኖር ሰው ሁሉ ማንኛውንም ዓይነት ቆሻሻ በማንኛውም መንገድና የሕዝብ ሥፍራ ላይ እንዳይጥል ፤ ማንኛውንም ቆሻሻ ጥራጊ እበት ወይም ማንኛውንም ጉዳት የሚያመጣ ነገር እንዳያስቀምጥ እንዳያቃጥል ፤ ወይም እንዳያስጥል ፤ እንዲቀመጥ ወይም እንዲቃጠል እንዳያደርግ ተከልክሏል ።

፲፫/ የማዘጋጃ ቤት በማንኛውም ቤት ወይም ቦታ የሚኖረውን ሰው ሁሉ አስፈላጊ መስሎ እንደታየው የሠገራ መቀመጫ እንዲያበጅ ያዘዋል ።

፲፬/ በማንኛውም ቦታ ወይም ቤት የሚኖር ሰው በቤቱ ወይም በቦታው ላይ ፈረሶች ፤ በቅሎች ፤ አህዮች ፤ በጐች ፤ ፍየሎች ፤ ውሾች ፤ ወይም አሳማዎች ፤ በቤት ወይም በቦታው ላይ በሞቱ ጊዜ በሐያ አራት ሰዓት ውስጥ ለማዘጋጃ ቤት ማስታወቅ አለበት ።

፲፭/ ማንም ሰው በማንኛውም መንገድ ወይም የሕዝብ ሥፍራ ላይ ወይም በማንኛውም የውሀ መሄጃ ላይ በኩሬ በወንዝ ወይም በውሀ መሔጃ ላይ ማንኛውንም ጥንብ ለመጣል ለማስቀመጥ ወይም እንዲጣል ፤ ወይም እንዲቀመጥ ለማድረግ ክልክል ነው ።

፲፮/ ከ፲፩ኛው እንስቶ እስከ ፲፭ኛው ድረስ ፲፭ኛው ጭምር ያለው በማዘጋጃ ቤት ክልል ውስጥ ብቻ ይጸናል ።

አዲስ አበባ ሐምሌ ፳፩ ቀን ፲፱፻፴፭ ዓ.ም.

www.chilot.me

፪/፲፩ (፲፱፻፴፫) ሕ. ፳፮*

በ፲፱፻፴፫ ዓ.ም. ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ በወጣው አዋጅ መሠረት የወጡ ደንቦች ።

እነዚህ ደንቦች የ፲፱፻፴፫ ዓ.ም. የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ የ፲፱፻፴፫ ዓ.ም. አዋጅ ቁጥር ፳፮ አንቀጽ ፫ (ተ) በተሰጠው ሥልጣን መሠረት በአገር ግዛት ሚኒስቴር የወጡ ናቸው ።

፩/ እነዚህ ደንቦች «በ፲፱፻፴፫ ዓ.ም. ስለውሽ በሽታ የወጡ» ደንቦች ተብለው ሊጠቀሱ ይቻላል ።

፪/ በነዚህ ደንቦች አኳኋን ውሽ ሲባል ሴት ውሽና ቡችላ ጭምር ነው ።

፫/ ማንኛውም ማስረጃ ምልክት ያለበትና የሌለበትም ውሻ ቢሆን የውሻ በሽታ ይዞት በአደባባይ ውስጥ የተገኘ እንደሆነ ማንኛውም የፖሊስ ሹምና ወይም ይህንን ሥራ እንዲሠራ ከፖሊስ ጠቅላይ ሹም የተፈቀደለት ማንኛውም ሰው ሊገድለው ይችላል ።

አዲስ አበባ ሐምሌ ፳፱ ቀን ፲፱፻፴፫ ዓ.ም.

---

* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ፣ ፪/፪ (፲፱፻፴፬) አ. ፳፮ አን. ፫ (ተ) በ፯/፲፪ (፲፱፻፴፱) አ. ፺፩ አን. ፲፯ ተሻረ ፤ የመሻሪያው አንቀጽ በተሻረው አንቀጽ መሠረት የወጡት ደንቦች ሁሉ በሥራ ላይ እንዲቆዩ በግልጽ ይናገራል ።

ቀደም ሲል ባገር ግዛት ሚኒስትር ይከናወን የነበረው የጤና ጥበቃ ሥራ በ፯/፯ (፲፱፻፴፰) ት. ፩ ለሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር ተዛወረ ።

የዚህ ሕግ ክፍል ማስታወቂያ አንቀጽ ፩ የአማርኛው ቅጅ ንዑስ አንቀጽ ፪ የለውም ።

www.chilot.me

፯/፩ (፲፱፻፵) ሕ· ፻፬*

በ፲፱፻፵ ዓ.ም. ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ በወጣው አዋጅ መሠረት የወጡ ደንቦች ።

እነዚህ ደንቦች በ፲፱፻፵፬ ዓ.ም. በወጣው የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ቁጥር ፩፻፪ አንቀጽ
(፲) ለ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር የወጡ ናቸው ።

የተጠቀሰው ሕግ

በ፯/፯ (፲፱፻፵) ት. ፬ ፣ በወ. መ. ሕ. ፲፯/በተ. የ. ፩ (፲፱፻፵፱) በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

ክፍል ፩

ጠቅላላ

፩/ እነዚህ ደንቦች «የ፲፱፻፵ ዓ.ም. የሕመምተኞች መለያ ደንቦች» ተብለው ሊጠቀሱ ይቻላል ።

፪/ በነዚህ ደንቦች ውስጥ በቃላት ተጨማሪነት ሌላ ትርጉም ካልተሰጣቸው በቀር ፦ «ለመግቢያ የተፈቀደ ስፍራ» ማለት ስለነዚህ ደንቦች ጉዳይ ፣ በአዲስ አበባ ፣ በአዲግራት ፣ በባቲ ፣ በአይሻ ፣ በካራመራ ፣ በሞያሌ ፣ በጋምቤላ ፣ ያሉ የጉምሩክ ጣቢያዎች በነጋሪት ጋዜጣ ወይም ባገር ውስጥ በሚታተም ጋዜጣ በሚያወጣቸው ማስታወቂያዎች የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር «ለመግቢያ የተፈቀዱ ስፍራዎች» ናቸው ብሎ በየጊዜው የሚያስታውቃቸው ሌሎችም ስፍራዎች ናቸው ።

«የበሽታ ስፍራ» ማለት የጤና ጥበቃ ሚኒስትር በነጋሪት ጋዜጣ ፣ ባገር ውስጥ በሚወጣው ጋዜጣ ማስታወቂያ «የበሽታ ስፍራ» ነው ብሎ የሚያስታውቃቸው ከኢትዮጵያ ውጪ ያሉ ማናቸውም ስፍራዎች ማለት ነው ።

«መታገድ » ማለት ባንድ ተሽከርካሪ መኪና ውስጥ ሆነው ወይም የኳራንቲን ሹም በቀጥታ ሊቆጣጠረው በሚችል በማናቸውም የጤና ጥበቃ ጣቢያ ፣ ወይም ቤቶች ውስጥ ሰዎችን ለይቶ ማስቀመጥ ማለት ነው ።

«የኳራንቲን ሹም» ማለት የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት የጤና ጥበቃ መሥሪያ ቤት ደግሞም ስለነዚህ ደንቦች ጉዳይ ይህ መሥሪያ ቤት የሾመው ማናቸውም የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ወይም የሕክምና ክፍል ሹም ጭምር ማለት ነው ።

«ምርመራ» ማለት ያልተለዩ ሰዎች ፣ ነገር ግን በሚሄዱበት መንገድ በልዩ ልዩ ስፍራዎች የኳራንቲን ሹም ባዘዘው ዓይነት አቅራቢያ ባሉት የሕዝብ ጤና ጥበቃ መሥሪያ ቤት የሕክምና ክፍል ሹማምንት እንዲመረምሩ የሚታዘዙ ማለት ነው ።

«የጸና የጤና ምስክር» ማለት አንድ ሰው የኮሌራ ክትባት ተከትቦ ከ፮ ቀን ያላለፈው ነገር ግን ይህንኑ መከተቡን የሚመሰክር በስሙ የተጻፈ ፮ ወር ያላለፈው የምስክር ወረቀት ማለት ነው ።

---

*የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ፣ ፲/፪ (፲፱፻፵፩) አ. ፩፻፲ አን. ፫ (ለ) ፣ በ፯/፲፪ (፲፱፻፵፪) አ. ፲፩ አን. ፲፯ ተሻረ ፤ የመሻሪያው አንቀጽ በተሻረው አንቀጽ መሠረት የወጡት ደንቦች ሁሉ በሥራ ላይ እንዲቆዩ በግልጽ ይናገራል ።

ቀደም ሲል በአገር ግዛት ሚኒስትር ይከናወን የነበረውን የጤና ጥበቃ ሥራ በ፯/፯ (፲፱፻፵) ት. ፬ ለጤና ጥበቃ ሚኒስትር ተዛወረ ።

www.chilot.me

«ተሸከርካሪ» ማለት ማናቸውንም ዓይነት አይሮፕላን በባቡርና ሌላም የማመላለሻ መሣሪያ ሁሉ ማለት ነው ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፯/፯ (፲፱፻፵፱) ት. ፬ ፡ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩ ፤ «የሕዝብ ጤና ጥበቃ ምክትል ሚኒስትር» እና «የሕዝብ ጤና ጥበቃ ክፍል» እየተባለ ቀድሞ በዚህ አዋጅ ይነበብ የነበረው «የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር እና «የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር» ተብሎ እንዲነበብ ተደርጐ ተሻሻለ ።

በሰባተኛው ፓራግራፍ ለ «የጸና የጤና ምስክር» የሚለውን ትርጓሜ ሲሰጥ በእንግሊዝኛው ቅጂ «የስድስት ወሩ የመጨረሻ ስድስት ቀኖች አይቆጠሩም» ይላል ።

ክፍል ፪

ስለ ኳራንቲን ።

፫/ ማናቸውም ሰው ወይም ተሽከርካሪ በተፈቀደው የመግቢያ ስፍራ ካልሆነ በቀር ፣ በማናቸውም ስፍራ ወደ ኢትዮጵያ መግባት ክልክል ነው ።

፬/ በነዚህ ደንቦች የታቀዱት መከላከያዎች በሚገባ ተደራጅተው ተፈጻሚነታቸውን የሚያረጋግጥ ማስታወቂያ በጤና ጥበቃ ሚኒስትር በጋዜጣ እስኪወጣ ድረስ ፣ በሽታው ከገባበት አገር ወይም ሥፍራ በእግር ፣ በከብት ፣ በማናቸውም ተሽከርካሪ የሚመጣ ፣ ወይም በዚያ ያለፈ ሰው ወይም ተሽከርካሪ ወደ ኢትዮጵያ መግባት ክልክል ነው ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፯/፯ (፲፱፻፵፱) ት. ፬ ፡ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩ በግ. ሳ. ተሻሻለ ፤ (ቀድሞ በዚህ አንቀጽ «የጤና ጥበቃ ሚኒስትር ምክትል ምኒስትር» እየተባለ ይነበብ የነበረው በግልጽ ሳይነገር የጤና ጥበቃ ሚኒስትር ተብሎ እንዲነበብ ተደረገ ።)

፭/ ሀ/ ያንድ ተሽከርካሪ ኃላፊ የሆነ ሰው ወደ ተፈቀደው የመግቢያ ሥፍራ በደረሰ ጊዜ ፤

፩/ ተሽከርካሪው ተመርምሮ እንዲያልፍ እስኪፈቀድለት ድረስ እተሽከርካሪው ውስጥ ያሉት ሰዎች እውጭ ካሉት ጋር እንዳይገናኙ ወይም ጭነቱ እንዳይራገፍ ማድረግ ፤

፪/ የኳራንቲን ሹም የሚሰጠውን ትእዛዝ መፈጸም ደግሞም ፤

፫/ ወረቀቶችን ሁሉ ለኳራንቲኑ ሹም ማቅረብና የሚጠይቀውን ሁሉ በመሐላ መልስ መስጠት ፣ ደግሞም ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ አስፈላጊ የሆነትን እሱ የሚያውቃቸውን ሁሉ ማስታወቅ አለበት ።

ለ/ በእንደዚህ ያለ ተሽከርካሪ የሚገኙ ሠራተኞችና መንገደኞች የኳራንቲን ሹም አስፈላጊ መስሎ ሲታየው የሚያቀርብላቸውን ጥያቄ ምለው መልስ መስጠት ግዴታቸው ነው ።

፮/ ቀጥሎ በተመለከቱት ላይ የኳራንቲን ሥርዓት ይፈጸምባቸዋል ፤

ሀ/ የሚገባ በሆነ ዓይነት ወይም በተተካከለ ሁኔታ የጤና ሠነዶች ያልያዘ ተሽከርካሪ ፤ ደግሞም

ለ/ የጸና የጤና ምስክር ሳይዝ የመጣ ሰው ፤ ወይም የያዘው የጤና ምስክር ያልተስተካከለ ሲሆን ፤

www.chilot.me

፯/ ሀ/ በኢትዮጵያ ውስጥ የጤና ምስክር የሚሰጥ የኳራንቲን ሹም ነው ።

ለ/ የጤናው ምስክር «ንጹሕ» ወይም «ያልተጣራ» ተብሎ ይነገራል ፤ «ንጹሕ» የሚባለው የተሽከርካሪው የመሄጃው አገር ፤ ደግሞም የመጣበት አገር ፤ ወይም በየመንገዱ በሚቆምበት ሥፍራ የኮሌራ ሕመም የሌለበት አገር ሲሆን ነው ።

ደግሞም «ያልተጣራ» የሚባለው እላይ ከተዘረዘሩት አገሮች ባንዳቸው ኮሌራ ያለ እንደሆነ ነው ።

፰/ ሀ/ የኳራንቲን ሹም የጤና የምስክር ወረቀት ከመስጠቱ በፊት ወደ ውጭ አገር ለመሄድ የተነሣውን እያንዳንዱን ተሽከርካሪ መኪና ይመረምራል ። ሁኔታውም የማያጠግብ ሆኖ ያገኘው እንደሆነ ለተሽከርካሪው አስፈላጊውን ያደርጋል ።

ለ/ የኮሌራ ሕመም ምልክት የታየባቸውን ሰዎችና ከነሱም ጋራ ግንኙነት ያላቸው የኮሌራን ሕመም ሊያስተላልፉ ይቻላል ተብለው የሚታሰቡትን ሰዎች ፤ ከተሽከርካሪው እንዳይወርዱ ለመከልከል አስፈላጊውን ያደርጋል ።

ሐ/ የኳራንቲን ሹም በሱ በራሱ ተመልካችነት እንደደረሱ ፤ ከበሽታ አስተላላፊነት እንዲነጹ ካልተደረገ በሽታ ለማስተላለፍ የሚችሉ ናቸው ተብለው የሚገመቱትን ሸቀጦች ወይም የንግድ ዕቃዎች ወደ ውጭ አገር እንዳይላኩ ለመከልከል አስፈላጊውን ያደርጋል ።

፱/ በነዚህ ደንቦች በ፯ኛውና በ፰ኛው አንቀጽ የተጻፉት ጥንቃቄዎች በአዲስ ሥፍራ የኮሌራ በሽታ ተላለፈ በሚባልበት ጊዜ ይፈጸማሉ ። በሽታው ተላለፈ ሊባል የሚቻለው በሽታው ከተጀመረበት ስፍራ አልፎ ባቅራቢያው በመገኘቱ በወትሮው ስፍራ ሊወሰን አለመቻሉ ሲታወቅ ነው ።

፲/ ሀ/ ስለኳራንቲን አገልግሎት የሚከፈለውን ገንዘብ የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ሊወስነው ይችላል ።

ለ/ ከበሽታ ስለማንጻት ፤ ስለተሽከርካሪውና ስለጭነቱም የሚደረገውን ወጭ ሁሉ የተሽከርካሪው ኃላፊ ይከፍላል ።

ሐ/ የመታገድ ፤ የምግብ ፤ የመድኃኒትና የማስታመም ወጪን ሁሉ በመታገዱ ውስጥ ያለ ሕመምተኛ ለየራሱ ይከፍላል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፯/፯ (፲፱፻፵፯) ት. ፩ ፤ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩ በግ.ሳ. ተሻሻለ ፤ (ቀድሞ በዚህ አንቀጽ «የጤና ጥበቃ ምክትል ሚኒስትር» እየተባለ ይነበብ የነበረው በግልጽ ሳይነገር «የጤና ጥበቃ ሚኒስትር» ተብሎ እንዲነበብ ተደረገ ።)

፲፩/ ሀ/ እነዚህ ደንቦች ስለ «ምርመራ» በሚፈጸሙበት ጊዜ ሁሉ በቂ የጤና ማረጋገጫ ለመስጠት በማይችሉ ፤ ወይም የኳራንቲን ሹም በጠየቀው ምርመራውን ለማስፈጸም በሚያስፈልገው ዓይነት የሚከተሉትን ለማስታወቅ ባልቻለው ሰው በምርመራ ውሳኔ ፋንታ የመታገድ ውሳኔ ይደረግበታል ።

ስም ፤ ዕድሜ ፤ የመጣበት ስፍራ ፤ የተነሣበት ቀን ፤ በኢትዮጵያ ውስጥ የሚሄድበት ትክክለኛ አድራሻ በታዘዘው የምርመራ ጊዜ ውስጥ ከኢትዮጵያ ወጥቶ የሚሄድ እንደሆነ ወዴት እንደሚሄድ ።

ለ/ በመታገድ ወይም በምርመራ ውስጥ ያሉ ሰዎች የኳራንቲን ሹም አስፈላጊ መስሎ በታየው ሁኔታ የክሊኒክና የባክቴሪዮሎጂክ ምርመራ ሲደረግ የተቻላቸውን እርዳታ ማድረግ አለባቸው ።

www.chilot.me

ሐ/ በመታገድ ውስጥ ባሉ ሰዎች መሐከል ፤ አዲስ የኮሌራ ሕመም የተነሳ እንደሆነ ወይም መነሳቱ ያጠራጠረ እንደሆነ በቀሩት ሰዎች ላይ ወይም ከነዚህ አዲስ ሕመምተኞች ጋር በተገናኙት ሰዎች ላይ የመታገድ ጊዜ ይቀጠልባቸዋል ።

ክፍል ፫

የንግድና የመንገደኞች ዕቃ ከበሽታ እንዲለይ ስለመጠበቅ ።

፲፪/ ሀ/ በሦስተኛው አንቀጽ የተጻፈውን ሳይለቅ በመሬትም ሆነ በአየር መመላለሻ ወዳገር ውስጥ የሚገባ ፤ ወይም ባገር ውስጥ የሚተላለፍ የንግድና የመንገደኛ ዕቃ ከመግባት አይከለከልም ፤ ወይም ከበሽታ አስተላላፊነት ለማንጻት አስፈላጊ ሆኖ ከሚገኘው ጊዜ የበለጠ በድምበሮችና በወደብ ከተማዎች ታግዶ አይቀይም ።

ለ/ ገላ ንክ ልብስና ሌላም ዓይነት ልብስ ያልጋ ልብስ ፤ ፍራሽና ትራስ ፤ በቅርብ ጊዜ ተለብሶ የነበረ ሁሉ ከበሽታ አስተላላፊነት እንዲነጻ ይደረጋል ።

ስለሆነ ግን የትኩስ ዓሣ ፤ የዛጐል ዓሣ ፤ ቅጠላቅጠል ወይም የኳራንቲን ሹም ዘር ዝሮ ያስታወቃቸው ለሰው ምግብ የሚሆኑ ሌሎች ነገሮች ሁሉ የኮሌራን ጀርም ያጠፋል ተብሎ በሚገመት አኳኋን እንዲነጻ ካልተደረገ ወዳገር ውስጥ እንዳይገባ ይከላከላል ።

፲፫/ እንዲህ ባለው አያያዝ እንዲነፃ ለማድረግ የኳራንቲን ሹም የሚስማማ መስሎ በታየው ሁኔታና ስፍራ ሆኖ በተቻለ መጠን በዕቃ ላይ የሚመጣው ጉዳት ያነሰ በሚሆንበት አኳኋን ይፈጸማል ።

፲፬/ የኳራንቲን ሹም አስፈላጊ መስሎ ቢታየው የልብስንና ዋጋቸው ቀላል የሆኑትን ሌሎች ዕቃዎች ለንግድ ጉዳይ በብዙ ተጭነው ያልመጡ የሆኑትን ጨርቃጨርቅ ጭምር እንዲቃጠሉ ለማድረግ ይችላል ።

፲፭/ ሀ/ የጤና ጥበቃ ሚኒስትር ከበሽታ በማንጻት ወይም በሌላ አያያዝ ወይም በ፲፬ኛው አንቀጽ መሠረት በተጻፈው አኳኋን ዕቃ በማጥፋት ኪሣራ ይከፈል እንደሆነና ደግሞም የሚከፈለውን መጠን ይወስናል ። በነዚህም ነገሮች የጤና ጥበቃ ሚኒስትር ውሳኔ የመጨረሻ ይሆናል ።

ለ/ የንግድ ዕቃ ወይም የመንገደኛ ሻንጣ በነዚህ ደንቦች በተጻፈው መሠረት ደንብ ሲፈጸምባቸው የኳራንቲን ሹም ባለጥቅሙ በጠየቀው ጊዜ የተፈጸመባቸውን ሁኔታዎች የሚያሳይ የምስክር ወረቀት በነፃ ይሰጠዋል ።

ሐ/ ከበሽታ ስለማንጻትና ስለሌላም ሥራዎች የሚከፈለውን ገንዘብ የጤና ጥበቃ ሚኒስትር ይወስናል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፯/፯ (፲፱፻፵) ት. ፩ ፤ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩ በግ.ሳ. ተሻሻለ ፤ (ቀድሞ በዚህ አንቀጽ «የጤና ጥበቃ ምክትል ሚኒስትር» እየተባለ ይነበብ የነበረው በግልጽ ሳይነገር «የጤና ጥበቃ ሚኒስትር» ተብሎ እንዲነበብ ተደረገ ።)

ክፍል ፬

ልዩ ልዩ ።

፲፮/ የኮሌራ የመጀመሪያ ምልክቶች የታየባቸው ፤ ነገር ግን የኮሌራ ጀርም ያልተገኘባቸው ወይም የተገኙባቸው ጀርሞች በትክክል የኮሌራ ጀርም የማይመስሉ ሆነው የተገኙባቸው ፤ ስለኮሌራ እንዲደረግ የታዘዘው ይፈጸምባቸዋል ።

www.chilot.me

፲፯/ አንድ ተሸከርካሪ ወዲያው እንደመጣ ተመርምረው የሚገኙት በሽታ አስተላላፊዎች የኳራንቲን ሹም እንደሚወስነው የጥበቃ ወይም የምርመራ ሥርዓት ይፈጸምባቸዋል ።

፲፰/ በሽታ በተገኘባቸው ተሽከርካሪዎች የሚከተለው ሁኔታ ይፈጸምባቸዋል ።

ሀ/ የሕክምና ምርመራ ፤

ለ/ ሕመምተኞቹን በፍጥነት ከሰው መለየት ፤

ሐ/ የተሽከርካሪው ሠራተኞችና መንገደኞች ተሽከርካሪው ከደረሰበት ቀን አንስቶ እስከ ፭ ቀን ድረስ በመታገድ ወይም በምርመራ ሥርዓት እንዲቆዩ ማድረግ ፤ ስለሆነ ግን የጸና የጤና ምስክር ያላቸው ሰዎች የምርመራ ሥርዓት እንጂ የመታገድ ሥርዓት አይፈጸምባቸውም ።

መ/ የተሠራበት ያልጋ ልብስ ፣ ትራስና ፍራሽ ፤ የሚለበስ ጨርቅ ፤ ሌሎችም ነገሮች ፣ ምግቦችም ጭምር ለመግቢያ በተፈቀደው ስፍራ የኳራንቲን ሹም በቅርብ ጊዜ ውስጥ ከበሽታ ተነካክቷል ብሎ የሚጠረጠረው ሁሉ ከበሽታ አስተላላፊነት እንዲነጻ ይደረጋል ፤

ሠ/ ኮሌራ የያዛቸው ሰዎች የመጡበት ተሽከርካሪ ወይም የኳራንቲኑ ሹም ከበሽታ ተነካክቷል ብሎ የሚጠረጥረው ተሽከርካሪ ከበሽታ እንዲነፃ ይደረጋል ።

ረ/ ጭነት በኳራንቲን ሹም ተመልካችነት ይራገፋል ። እሱም ተሸካሚዎቹ በበሽታ እንዳይነደፉ ለመከልከል አስፈላጊውን ያደርጋል ። እነዚህ ሠራተኞች እራገፈው ከጨረሱበት ቀን አንሥቶ ከምስት ቀን ለማይበልጥ ጊዜ በመታገድ ወይም በምርመራ ሥርዓት እንዲቆዩ ይደረጋል ።

ሰ/ በተሽከርካሪው ውስጥ የተገኘ የመጠጥ ውሀ በተጠረጠረ ጊዜ ከበሽታ እንዲነጸ ከተደረገ በኋላ ይፈስሳል የውሀ በርሚሎችም እንደዚሁ ከበሽታ እንዲነጹ ከሆኑ በኋላ ጤናማ የሚጠጣ ውሀ ይሞላባቸዋል ።

፲፱/ ኮሌራ አለበት በማለት በሚያጠራጥረው መኪና የመጡ መንገደኞችና ሠራተኞች መኪናው ከገባ በኋላ ከ፭ ቀን ላልበለጠ ጊዜ በምርመራው ውስጥ ሊቆዩ ግዴታ አለባቸው፣ ሠራተኞቹም በዚሁ ጊዜ ከመኪናው ወይም ከኳራንቲን ሹም በተወሰነላቸው ቦታ መቆየት አለባቸው ።

፳/ በሽታ ካለበት ቦታ በአየር ወይም በምድር ወደ ኢትዮጵያ የመጡ ሰዎች ለኳራንቲን ሹም የኮሌራ መድኃኒት ክትባት እንዳላቸው የሚበቃ ማስረጃ ሲሰጡ ለጊዜው የቆመውን ትእዛዝ ከመፈጸም በመሰላቸው መጠን የኳራንቲን ሹሞች ነፃነት ሊሰጡ ይችላሉ።

፳፩/ የጤና ጥበቃ ሚኒስትር ከዚህ በላይ የተጻፈውን ደንብ ሳይታወም በተፈቀደላቸው መግቢያ በታዎች ለመመርመርና ለማገድ ለሰዎች ፣ ለሸቀጥ ፤ ለዕቃም እንዲመረምሩና በሽታውን የማያስተላልፍ መድኃኒት እንዲደረግባቸው ፤ ሰዎችም እንዲከተቡ መመርመሪያና ማገጃ ዝግጁ ጣቢያዎች ያቆማል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፷/፯ (፲፱፻፶፱) ት. ፬ ፣ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፭ በግ.ሰ. ተሻሻለ ፤ (ቀድሞ በዚህ አንቀጽ «የጤና ጥበቃ ምክትል ሚኒስትር» እየተባለ ይነበብ የነበረው ፣ በግልጽ ሳይነገር «የጤና ጥበቃ ሚኒስትር» ተብሎ እንዲነበብ ተደረገ ።)

፳፪/ አስፈላጊነቱ እየታየ የኳራንቲኑ ሹም በባቡርና በሌላም መኪና የተያዘውን የሚጠጣውን ውሀ ሁሉ ንጹሕና ጠቃሚ እንዲሆን አስፈላጊውን መድኃኒት ሊያደርግበት ይችላል ።

www.chilot.me

፳፫/ ማንኛውም ይህን ደንብ ፤ ወይም በዚሁ ደንብ መሠረት የሚወጣውን ትእዛዝ ሁሉ የሚተላለፍ ሰው እንደወንጀለኛ ተቆጥሮ የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ በሚያዘው መሠረት ይቀጣል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በወ. መ. ሕ. ፲፮/በተ. የ. ፩ (፲፱፻፵፱) አን. ፭፻፰ ፡ ፯፻፹፭ በግ.ላ. ተሻሻለ ፤ (እነዚህ አንቀጾች ስለጤና ጥበቃ የወጡትን ደንቦች ለሚጥሱ የቅጣት ውሳኔ ይሰጣሉ ።)

አዲስ አበባ መስከረም ፲፰ ቀን ፲፱፻፵ ዓ.ም.

፲/፩ (፲፱፻፵፫) ሕ. ፻፵፭

በ፲፱፻፴፱ ዓ.ም. ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ የወጡ ደንቦች

እነዚህ ደንቦች በ፲፱፻፴፱ ዓ.ም. በወጣው የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ቁጥር ፺፩ አንቀጽ ፲፩ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር የወጡ ናቸው ።

፩/ ይህ የሕግ ክፍል ማስታወቂያ «የ፲፱፻፵፫ ዓ.ም. የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ደንብ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ እነዚህ ደንቦች የሚሠራባቸው በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር ፈቃድ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ አገልግሎት በተቋቋመባቸውና በየአውራጃው የሚገኙ የጤና ጥበቃ ሹማምንት በሕክምናና በጽዳት አኳኋን በሚገባ ለሚቆጣጠሩዋቸው ከተሞች ጭምር ሆኖ በነጋሪት ጋዜጣ ከወጡበት ቀን ጀምሮ የጸኑ ይሆናሉ ።

፫/ በከንቲባው በከተማው ሹም ፤ ወይም ባውራጃው የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም መሪነት እነዚህ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ደንቦች መፈጸማቸውን የሚመለከት የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ባለሥልጣን ነው ።

፬/ የማዘጋጃ ቤትን የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሥራ የሚቆጣጠርና የሚመራው ሹም በነጋሪት ጋዜጣ በቁጥር ፴፩ ሐምሌ ፲፱፻፴፰ ዓ.ም. በወጣው በ፳፩ኛው የሕግ ክፍል ማስታወቂያ ላይ ከተጻፈው የሕክምና ሹም ጋር ሥልጣኑ የተተካከለ ነው ።

የተጠቀሰው ሕግ

የጤና ጥበቃ ደንቦች ፤ ፪/፲፩ (፲፱፻፵፩) ሕ. ፳፮ ፡ ፴ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፬ ።

፭/ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ወይም ወኪሉ ማናቸውንም ሆቴል ፤ የትያትር ቤት ፤ የሲኒማ ፤ የዳንስ ፤ (የጨዋታ) የምግብና የቡና ፤ የጠጅ ፤ የማረፊያ ፤ የመኖሪያና የክለብ ፤ የጋራዥ ቤቶችን ፤ የቤንዚን ማደያዎችን ፤ ሱካንዳዎችን ፤ ቄራዎችን ፤ ሱቆችን ፤ የዕቃ መደርደሪያዎችን ፤ መደብሮችን ፤ ሌሎችንም በማዘጋጃ ቤት ክልል አዲስ የሚቋቋሙትን ፤ ወይም የተቋቋሙትን ሱቆች ወይም የሕዝብ ሕንፃዎችን ሁሉ ይመረምራል ። የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም የመረመረውን ሁሉ በማመልከቻ ጽፎ ለከንቲባው ወይም ለከተማው ሹም ያመለክታል ። የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም አዲስ የሚቋቋመው ወይም አስቀድሞ ተቋቁሞ የነበረ ሕንፃ ወይም የሚሠራው ቤት በሕዝብ ላይ አደጋን ሊያመጣ የሚችል ነገር ያለበት መሆኑን ወይም መምሰሉን ለከንቲባው ወይም ለከተማው ሹም በሚያመለክት አዲስ ለሚቋቋመው የንግድ ወይም ማናቸውም ቤት ማዘጋጃ ቤት ፈቃድ አይሰጥም ።

www.chilot.me

፯/ እንደዚሁም ባዶ ቦታ ያላቸው ሰዎች የማዘጋጃ ቤት በሚሰጣቸው ፕላን መሠረት ቦታቸውን ማጠርና መጠበቅ አለባቸው ።

፰/ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ወይም ወኪሉ ማናቸውንም አስቀድሞ ተቋቁመው ከማዘጋጃ ቤት የንግድ ፈቃድ ወረቀት የተሰጣቸው ሆቴል ፡ የትያትር ፡ የሲኒማ ፡ የዳንስ (የጨዋታ) ፡ የምግብና የቡና ፡ የጠጅ ፡ የማረፊያ ፡ የመኖሪያና የክለብ ፡ የጋራዥ ቤቶችን ፡ የቤንዚን ማደያዎችን ፡ ልኳንዳዎችን ፡ ቄራዎችን ፡ ሱቆችን ፡ የዕቃ መቸርቸሪያ መደብሮችን ሌሎችንም ከማዘጋጃ ቤት ፈቃድ ተሰጥቷቸው የተቋቋሙ ሱቆችን እየመረመረ የምርመራውን ፍሬ በማመልከቻ ለከንቲባው ወይም ለከተማው ሹም ያስተላልፋል ። ከማዘጋጃ ቤት የንግድ ፈቃድ የተሰጣቸው ቤቶች ለሕዝብ ጤና አደገኞች መስለው ለማዘጋጃ ቤቱ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ቢታዩት ማዘጋጃ ቤቱ የንግድ ፈቃድ ወረቀታቸውን ለማደስ ወይም አዶጋው ከመድረሱ በፊት የፈቃድ ወረቀታቸውን ወይም ለንበራቸው የንግድ ፈቃድ ወረቀት ለመቀበል አይፈቀድላቸውም ።

አዲስ አበባ መስከረም ፳ ቀን ፲፱፻፵፱ ዓ.ም.

፲/፩ (፲፱፻፶፫) ሕ. ፻፵፮

በ፲፱፻፵፱ ዓ. ም. ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ የወጡ ደንቦች

እነዚህ ደንቦች በ፲፱፻፵፱ ዓ. ም. በወጣው የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ቁጥር ፺፩ አንቀጽ
፲፰ (ሀ) በተሰጠው ሥልጣን መሠረት በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር የወጡ ናቸው ።

፩/ ይህ የሕግ ክፍል ማስታወቂያ «በ፲፱፻፵፱ ዓ.ም. ስለውሀ የወጣ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ደንብ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ ለማዘጋጃ ቤቱ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም አደገኛ መሆኑን መርምሮ ያስታወቀውን ውሀ ወይም ምንጭ ወይም ከምንጭ የተቀዳ ውሀ ማናቸውም ሰው ለሕዝብ እንዲያድል አይፈቀድለትም ። በሰው ሰገራ ፡ በእንስሳ ፋንድያ ፡ ወይም በጠጥ ፡ ወይም መርዝ በሆነ ነገር የተበከለ ውሀ የረከሰ (የተበላሸ) ውሀ ይባላል ።

፫/ ማናቸውም ሰው በግቢው ውስጥ አይጥና ዝንብ በሚደርስበት ሁኔታ ዓይነ ምድር መውጣት ወይም እንዲገኝ ማድረግ አይገባውም ። በጠቅላላውም ለዓይነ ምድር ለሽንት ባል ተዘጋጁ በማንኛውም ቦታ ቢሆን ዓይነ ምድር መውጣት ሽንት መሽናት በፍጹም ክልክል ነው ።

፬/ ማንኛውም ሰው ባልተወሰነ ቦታ መሽናት ፡ ኀር መውጣት በፍጹም ክልክል ነው ።

፭/ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹምና የማዘጋጃ ቤት መሐንዲስ ተባብረው ካልፈቀዱና ከንቲባው ወይም የከተማው ሹም ካልፈረሙ በቀር ማንም ሰው ከተማውን አቋርጦ ከሚሄደው ወንዝ ውስጥ ቆሻሻ ውሀ ሲያፈስ አይፈቀድለትም ። ከመኖሪያ ቤት፣ ከሱቅ ፡ ከፋብሪካ ፡ ወይም ከማናቸውም ቤት የሚፈስ እጣቢ ሁሉ ቆሻሻ ውሀ ይባላል ። በማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ጥያቄ መሠረት ማስታወቂያው ከተጻፈ ከ፴ ቀን በኋላ ቆሻሻውን ውሀ ከተማውን ወደሚያቋርጥ ወንዝ ስለማፍሰስ የተፈቀደውን ፈቃድ ከንቲባው ወይም የከተማ ሹም ሊሠርዘው ይችላል ።

፮/ ማናቸውም ሰው ጥልቀቱ ከ፲ ሜትር በሚበልጥ ጉድጓድ ወይም በማያገለግል የውሀ ጉድጓድ ውስጥ ቆሻሻ የውሀ ፍሳሽ ማፍሰስ ፡ ወይም በ፲ ሜትር ወይም በሚበልጥ ጥልቀት የሚገኘውን የምድር ውስጥ ውሀ እንደሚበክል ማድረግ ፡ ወይም መፍቀድ አይገባውም ።

አዲስ አበባ መስከረም ፩ ቀን ፲፱፻፶፫ ዓ. ም.

www.chilot.me

፲/፩ (፲፱፻፵፫) ሕ. ፻፵፯

በ፲፱፻፴፱ ዓ. ም. ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ በወጣው አዋጅ መሠረት የወጡ ደንቦች

እነዚህ ደንቦች በ፲፱፻፴፱ ዓ.ም. በወጣው የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ቁጥር ፺፩ አንቀጽ ፲፫ (ሀ) በተሰጠው ሥልጣን መሠረት በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር የወጡ ናቸው ።

፩/ ይህ የሕግ ክፍል ማስታወቂያ «በ፲፱፻፵፪ ዓ.ም. ስለ ምግብ የወጣ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ደንብ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ ማናቸውም ሰው ለምግብነት የማይገባውን ወይም ለጤና የማይስማማ ምግብ ለሕዝብ ማደል አይገባውም ።

፫/ በሰው ሰገራ የተቀላቀለ ውሀ የሚጠጡ የምግብ አትክልቶች ለሰው ጤና እንደማይስማሙ ይቆጠራል ።

፬/ ለምግብ የሚሆኑትን አትክልቶች በሰው ሰገራ በተቀላቀለ ውሀ ማጠጣት አትክልቶቹ ለሰው ምግብነት የማይስማሙና ጤና እንደሚነሱ የሚታሰቡ ይሆናሉ ።

፭/ የማዘጋጃ ቤት የቄራ ማኅተም የሌለበት ማናቸውም ለሕዝብ የሚሸጥ ሥጋ ለሰው ምግብነት ጤናማ እንዳይደለ የሚታሰብ ነው ።

፮/ ነቀርሳ ፡ ተላላፊ በሽታ ፤ የሚመግል ቁስል የያዛቸው እንስሶች ወተት ለሰው ምግብነት ጤናማ እንዳይደለ የሚታሰብ ነው ።

፯/ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም በቂ በሆነ ምክንያት ለጤና አይስማሙም የሚላቸው ሌሎች ምግቦች ሁሉ እንደዚሁ ለምግብነት የማይስማሙና ጤንነት እንደሚነሱ የሚቆጠሩ ናቸው ።

፰/ ማናቸውም የሆቴል ፤ የቡና ፤ የጠጅ ቤቶች ፤ ጣፋጭ ምግብ ሻጭዎችና ሉካንዳዎች ፤ ወይም ለሕዝብ ምግብ ፤ ወይም መጠጥ የሚያድሉ ሌሎች ሁሉ በሱቃቸው ውስጥ ለጤንነት የማይስማማ ምግብ ፤ ወይም ሰው ሊመገበው የማይገባውን ነገር አጣምረው እንዲሸጡ አይፈቀድላቸውም ።

፱/ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ወይም ወኪሉ ከተጠረጠረው ምግብ ወይም መጠጥ ለምርመራ የሚሆን ባስፈላጊው መጠን ለመያዝና ለመውሰድ ሥልጣን አለው ።

፲/ ተላላፊ በሽታ ወይም የአባለ ዘርዕ በሽታ ያለበት ሰው በሽታው ሊጋባ በሚችልበት ጊዜ ምግብ ወይም መጠጥ በሚሸጥበት ወይም በሚሠራበት ቤት ወይም አቅራቢያ ሊቀጠርና ሊሠራ አይፈቀድለትም ።

፲፩/ ለሕዝብ ምግብ የሚያቀርቡ (የሚሸጡ) ሆቴሎች ፤ ቡና ቤቶች ፤ ጠጅ ቤቶች ፤ ወይም ሌሎች ሱቆች በደኅና አኳኋን ባልታጠቡ ዕቃዎች ምግብ ወይም መጠጥ ማቅረብ አይፈቀድላቸውም ። እንደዚሁም ተበልቶባቸው ወይም ተጠጥቶባቸው በደኅና ተደርገው ባልታጠቡ ቢላዎች ፤ ሹካዎች ፤ ማንካዎች ፤ ወይም ሌሎች ዕቃዎች ምግብ ወይም መጠጥ ማቅረብ አይፈቀድም ። እነዚህም ዕቃዎች ቀጥሎ በተመለከተው ሁኔታ ካልታጠቡ በቀር የጸዱ ሊሆኑ አይችሉም ።

ሀ/ በሙቅ ውሀ በሳሙናና በአልካሊ ቅባቱ እስኪለቅ ማጠብ ፤

ለ/ በሙቅ ውሀ ማለቅለቅ ፤

ሐ/ በንፋስ ማድረቅ ወይም በንጹሕ ጨርቅ መወልወል ።

፲፪/ ለሕዝብ ምግብ ወይም መጠጥ የሚያቀርቡ ሆቴሎች ፤ ቡና ቤቶች ፤ ጠጅ ቤቶች ወይም ሌሎች ሱቆች በቀላል ለማጽዳት አስቸጋሪ በሆኑት እቃዎች ውስጥ ወይም ላይ ምግብ ወይም መጠጥ ለሕዝብ ማቅረብ አይገባቸውም ።

www.chilot.me

፲፫/ ለሕዝብ ምግብ ወይም መጠጥ የሚያቀርቡ ሆቴሎች ፣ ቡና ቤቶች ፣ ጠጅ ቤቶች ፣ ወይም ሌሎች ሱቆች ሥጋን ፣ ወተትን ፣ ቅቤን ፣ ዓይብንና የተዘጋጁ ምግቦችን ፣ ወይም ሌሎች በቀላሉ ሊበከሉ የማይችሉትን ምግቦችና መጠጦች ዝንቦች ፣ በራሪዎችና አጠይች እን ዳይደርሱባቸው አድርገው መጠበቅ ይገባቸዋል ።

፲፬/ ማናቸውም ሉካንዳ ከዝንቦች ፣ ከበራሪዎች ፣ ከአይጦች እንዲሚጠበቅ ሆኖ መሠራትና ሥጋውም ዝንብ ሊገባበት በማይችል ዕቃ ውስጥ ብቻ እንዲቀመጥ ይገባል ።

፲፭/ በሉካንዳ ውስጥ የሚገኙት የሥጋ መደርደሪያዎች ፣ ጠረጴዛዎች ፣ የሥጋ ማጋዣዎች ፣ ማቅረቢያዎች ፣ ወይም ሌሎች ለሥጋ መውሰጃ ወይም ማስቀመጫ የሚያገለግሉ ዕቃ ዎች በልስላሴ የተላጉና ውሀ እንዳማይገባቸው ሁነው በቀላሉ ለመጽዳት የሚችሉ በብ ረት ፣ በቆርቆሮ ፣ በማይዝግ ብረት ፣ በመስተዋት ፣ በለስላሳ ጡብ ፣ በመሳሰሉትም ነገሮች ሊለበዱ ይገባል ።

፲፮/ የሥጋ መደርደሪያዎች ፣ ጠረጴዛዎች ፣ የሥጋ ማጋዣዎች ፣ ማቅረቢያ ዕቃዎች ፣ ዝርግ ሣህ ኖች ፣ ቢላዎች ፣ ድስቶችና የሥጋ መፍጫዎች ወይም በሉካንዳ ውስጥ ለሥጋ ሥራ የሚ ያገለግሉ ሌሎች መሣሪያዎች ሁሉ በየቀኑ በፈላ ውሀ ሲታጠቡና ሊጸዱ ይገባል ።

፲፯/ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ሆቴሎችን ፣ ቡና ቤቶችን ፣ ጠጅ ቤቶችን ፣ ሌሎችንም የምግብና የመጠጥ ሱቆችን ዝርዝር እየጻፈ በሚደለድለው መሠረት እንደ የተራቸው ደረጃቸውን መድቦ የምስክር ወረቀት ይሰጣቸዋል ። እያንዳንዱ የምግብ ወይም የመጠጥ ቤት የደረጀውን የምስክር ወረቀት ለሕዝብ እንዲታይ በግልጽ ቦታ ያስቀምጣል ።

አዲስ አበባ መስከረም ፳ ቀን ፲፱፻፶፫ ዓ.ም.

፲/፩ (፲፱፻፶፫) ሕ. ፻፵፰

በ፲፱፻፵፱ ዓ.ም. ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ በወጣው አዋጅ መሠረት የወጡ ደንቦች

እነዚህ ደንቦች በ፲፱፻፵፱ ዓ.ም. በወጣው የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ቁጥር ፺፩ አንቀጽ ፲፩ (ሀ) በተሰጠው ሥልጣን መሠረት በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር የወጡ ደንቦች ናቸው ።

፩/ ይህ የሕግ ክፍል ማስታወቂያ «በ፲፱፻፶፫ ዓ.ም. ስለጥራጊ የወጣ ደንብ» ተብሎ ሊጠ ቀስ ይቻላል ።

፪/ ማናቸውም ሰው ወይም ባለሱቆችና ባለንግድ ቤቶች ጥራጊና ቁሻሻ የሚያስወግዱ የማ ዘጋጃ ቤት ሠራተኞች እነሱት ድረስ ማዘጋጃ ቤት ባሰናዳው ወይም ራሳቸው ባሰናዱት ማጠራቀሚያ ጥራጊያቸውን ማከማቸት ይገባቸዋል ።

ማጠራቀሚያዎቹ ውሀ የማያስገቡ በንጽሕና ለመያዝ የሚመቹ ሊሆኑና ቀላል ክዳን ሊኖራቸው ይገባል ። ማጠራቀሚያዎቹና ክዳኖቹ ዝንብና አይጦች እንዳይደርሱ ባቸው ሁነው ሊሠሩ ያስፈልጋል ። ጥራጊ ሲባልም ምግብ በሚሠራና በሚበላ ጊዜ የሚወድቀው ትርፍራፊ ጭምር ነው ።

፫/ ማንም ሰው በግቢው ውስጥ ዝንብን የሚያረባ የሚሸት ነገር መጣል አይገባውም ።

አዲስ አበባ መስከረም ፳ ቀን ፲፱፻፶፫ ዓ.ም.

www.chilot.me

፲/፩ (፲፱፻፵፫) ሕ. ፪፵፱

በ፲፱፻፵፱ ዓ.ም. ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ በወጣው አዋጅ መሠረት የወጡ ደንቦች

እነዚህ ደንቦች በ፲፱፻፵፱ ዓ.ም. በወጣው የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ቁጥር ፺፩ አንቀጽ ፲፭ (ሀ) በተሰጠው ሥልጣን መሠረት በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር የወጡ ናቸው ፡፡

፩/ ይህ የሕግ ክፍል ማስታወቂያ «በ፲፱፻፵፪ ዓ.ም. ስለክትባቶች የወጣ ደንብ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ፡፡

፪/ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሥራ በተቋቋመባቸው ከተሞች የሚወለዱ ሕፃናት ሁሉ ካንድ ዓመት ዕድሜያቸው በፊትና ከዚያም በኋላ በየአራተኛው ዓመታቸው በንግ የፈንጣጣ ክትባት ይከተባሉ ፡፡ የልጁ አባት ፣ እናት ፣ ወይም ሞግዚትና አሳዳጊው ወይም አሳዳሪው ልጁን ለማስከተብ ኃላፊነት አለባቸው ፣ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ክሊኒክ የክትባቱን ዝርዝር ሁሉ ጽፎ ያስቀምጣል ፡፡ ማናቸውም ሰው በተፈቀደለት በማናቸውም ሐኪም ዘንድ ልጁን የፈንጣጣ ክትባት ቢያስከትብና ሐኪም የፈረመበትን በቂ የምስክር ወረቀት ለማዘጋጃ ቤቱ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ሲያሳይ በዚህ አንቀጽ የተመለከተው ግዴታ ይቀርለታል ፡፡

አዲስ አበባ መስከረም ፳ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ.ም.

፲/፩ (፲፱፻፵፫) ሕ. ፳፱

በ፲፱፻፵፱ ዓ.ም. ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ በወጣው አዋጅ መሠረት የወጡ ደንቦች

እነዚህ ደንቦች በ፲፱፻፵፱ ዓ.ም. በወጣው የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ቁጥር ፺፩ አንቀጽ ፲፭ (ሀ) በተሰጠው ሥልጣን መሠረት በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር የወጡ ናቸው ፡፡

፩/ ይህ የሕግ ክፍል ማስታወቂያ «በ፲፱፻፵፪ ዓ.ም. ስለመቃብር የወጣ ደንብ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ፡፡

፪/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ከተስማማበት በኋላ ከንቲባው ወይም የከተማው ሹም በከተማው ውስጥ ለሰው መቃብር የሚሆን ቦታ ወስኖ ለሕዝብ በጽሕፈት ያስታውቃል ፡፡ ማንም ሰው የተወሰነውን የመቃብር ቦታ ትቶ የትም ቢሆን በከተማው ውስጥ ሬሣ መቅበር ወይም ማስቀበር አይፈቀድለትም ፡፡

፫/ ሰው ከሞተ በኋላ እስከ ፳፬ ሰዓት ድረስ ጠብቀው በድኑ (ሬሣው) ሳይበሰብስ ሊቀብሩ የሚገባቸው የሟቹ የቅርብ ዘመዶች ናቸው ፡፡ የቅርብ ዘመዶች ሳይቀብሩት ቢቀሩ ሬሣው ያለበት የቤቱ አስተዳዳሪ ይቀብረዋል ፡፡ እሱም ባይቀብረው ለማዘጋጃ ቤቱ አስታውቆ እንዲቀበር ማድረግ ይገባዋል ፡፡

፬/ ሬሣው በሚገባ ለመቀበሩ ኃላፊነት ያለው የመቃብሩ ሹም ስለሆነ ቀጥሎ የተመለከቱትን ተግባሮች ወደ ፍጻሜ ማድረስ ይገባዋል ፡፡

ሀ/ ለሕዝብ የመቃብሩን ቦታ እያመለከተ ያቀባበሩ ደንቦች መፈጸማቸውን ያረጋግጣል (ያመለክታል) ፤

ለ/ ለያንዳንዱ ቀብር የተሰጠው ቦታ ስፋቱ ሁለት (፪) ሜትር በ፹ (ሰማንያ) ጥልቀቱ ከሁለት ሜትር የማያንስ እንዲሁም ሬሣውን ለማጋደም በቂ ሊሆን ያስፈልጋል ፤

www.chilot.me

ሐ/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ሲጠይቀው ለመስጠት እንዲችል የሚቋቋን ስም ለቀብሩ ኃላፊ የሆነውን ሰው ስም የተቀበረበትን ቀንና ሰዓት የተቀበረበትን ቦታ ወይም ቁጥር ወይም ሌላ መለዮ በመዝገብ ይጽፋል ። መዝገቡም በነዚህ ደንቦች የተመለከተውን አቅድ ያመለክታል ፤

መ/ ለማናቸውም ሰው የመቃብር ስፍራ ለሚፈልግ ያለ ዋጋ ይሰጠዋል ። በእንደዚህ ያለው መቃብር ግን ሐውልት አይቆምበትም ። በመልካምም ሁኔታ የተጠበቀ ካልሆነ ከ፲ ዓመት በኋላ ሬሣ ሊቀበርበት አይችልም ። ሬሣው ከተቀበረ በኋላ ከ፲ ዓመት በፊት ግን አውጥቶ ወደሌላ ለማዛወር ይቻላል ፤

ሠ/ የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ወይም ያውራጃው የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ወይም የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ሲፈቅድ ከንቲባው ወይም የከተማው ሹም በጽሑፍ በወሰነው ዋጋ ለሕዝብ የመቃብር ቦታ ሊሸጥ ይችላል ። በዚህ የመቃብር ቦታ ላይ ሐውልት ማቆም ይቻላል ፤

ረ/ የመቃብሩ ሹም ለሚቺ ዘመዶች የመቃብሩን ቦታ በሚያሳያቸው ዓይነት ይቆፍራሉ ። ነገር ግን የሚቺ ዘመዶች መቃብሩን ባይቆፍሩ የመቃብሩ ሹም ያስቆፍራል። ለማስቆፈርም የሚከፈለውን ገንዘብ ከንቲባው ወይም የከተማው ሹም በጽሑፍ ይወስናል ። የዋጋው ልክ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ወይም ያውራጃው የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሹም ካልተስማሙበት አይጸናም ።

አዲስ አበባ መስከረም ፳ ቀን ፲፱፻፴፫ ዓ.ም.

፲/፫ (፲፱፻፴፫) ሕ. ፻፶፩*

በ፲፱፻፴፱ ዓ.ም. ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ በወጣው አዋጅ መሠረት የወጡ ደንቦች

እነዚህ ደንቦች በ፲፱፻፴፱ ዓ.ም. በወጣው የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ቁጥር ፺፩ አንቀጽ
፲፭ (ሀ) በተሰጠው ሥልጣን መሠረት በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር የወጡ ናቸው ።

፩/ ይህ የሕግ ክፍል ማስታወቂያ «የ፲፱፻፴፫ ዓ.ም. ስለአባለ ዘርዕ በሽታዎች የወጣ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ ሌላ ትርጉም ካልተሰጠው በቀር «የሕክምና ባለሥልጣን» ማለት ይህን ደንብ ለማስፈጸም የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር የሾመው ሐኪም ወይም ባለሥልጣን ማለት ነው። «የአባለ ዘርዕ በሽታ» ማለት ወደሰው የሚተላለፍ ቂጥኝ ፤ ጨብጥ ፤ ከርከርና እንዲሁም ሌላ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ያባለ ዘርዕ በሽታ ነው በማለት በየጊዜው የሚያስታውቀውና በነጋሪት ጋዜጣ የሚያሳትመው ነው ። ይህም ሲባል ባረገዙ ሴቶች ፤ በሕፃናት ፤ በጉልማሶች ላይ የቆየ ቂጥኝ ፤ ጨብጥና ከርከር የሚተላለፍም ቢሆን ወይም ባይሆን ከአባለ ዘርዕ በሽታ ይቆጠራል ።

«መዝዋወሪያ ስፍራ» ማለት ሕዝብ ገንዘብ ከፍሎ ወፍም ሳይከፍል ሊገባበት ፤ ሊሄድበት ፤ የሚችል ወይም የሚፈቀድለት ማናቸውም መንገድ ፤ ቤትና መዘዋወሪያ ሥፍራ የሕዝብ ቦታ ይባላል ።

---

*የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

በወ. መ. ሕ. ፲፯/በተ የ. ፩ (፲፱፻፵፱) በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

www.chilot.me

«አመንዝራ» ማለት ስለዝሙት ተግባር በዝሙት አድራጐት የምትተዳደር ሴት ናት ። «ዝሙት» ማለት ለገንዘብ ፍላጐት ፤ ወይም ይህን ለመሳሰለው በያለበት የሚደረግ ፍትወተ ሥጋ ነው ።

የአባለ ዘርዕ በሽታዎችን በነፃና በግዴታ ስለማከም

፫/ ሀ/ የአባለ ዘርዕ በሽታ ያለባቸውን ወይም የተጠረጠሩትን ሰዎች የንጉሠ ነገሥቱ መንግሥት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር በነፃ እያስመረመረ ያሳክማል ። በሽተኛው በሚታከምበት ጊዜ የመድኃኒቱን ዋጋ አይከፍልም ፤ አስፈላጊ መስሎ ሲታይም በሆስፒታል ወይም በሌላ የሕክምና ክፍል ተኝቶ እንዲታከም ይደረጋል ።

ለ/ የአባለ ዘርዕ በሽታ የያዘውን ሰው የሚያክም የተመሰከረለት ሐኪም ወይም በሐኪሙ ተመልካችነት የሚሠራ ብቻ ነው ።

ሐ/ ከአባለ ዘርዕ በሽታ የዳኑትን ሰዎች በማስታወቂያ አሳትሞ ማውጣት እንደወንጀል ይቆጠራል ።

መ/ ከዚህ በላይ በመጀመሪያ ንዑስ አንቀጽ (ሀ) ለተመለከተው አስፈላጊውን መግለጫና መድኃኒት የሚያሰናዳ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ነው ።

ሠ/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር የአባለ ዘርዕ በሽታዎችን ባስፈላጊነቱ መጠን እንዲታወም ያውራጃውን ወይም የቀበሌውን ሆስፒታል አስተዳዳሪ ያዘዋል ፤ ይኸውም ሚኒስቴሩ መድኃኒትና የላቦራቷር መሣሪያዎች በነፃ የሰጠ እንደሆን ነው ።

፬/ በዚህ ደንብ በ፫ኛው ንዑስ አንቀጽ ከተመለከቱት በቀር ሌሎች ሆስፒታሎች ፤ ክሊኒኮች ፤ ዲስፔንሰሪዎች ፤ ወይም ሌላ የሕክምና ቤቶች የአባለ ዘርዕን በሽታ ለመመርመርና ወይም ለማከም በሚያደርጉት ውጭ ከሕዝብ ጤና ጥበቃ መድኃኒት ፤ ወይም እርዳታ በጽሑፍ ጠይቀው በተሰጣቸው ጊዜ በሽተኞችን በነፃ ይመረምሩና ያክሟሉ ወይም መድኃኒት ይሰጣሉ ።

፭/ ሀ/ አንድ ሰው በአባለ ዘርዕ በሽታ ታሞ ፤ ወይም ይዞት በተመደበው ሕክምና መሠረት ሕክምናውን ከፍጻሜ ሳያደርስ በመቅረቱ ለሕክምናው ባለሥልጣን ቅር የሚያሰኘው ቢሆን የሕክምናው ሐላፊ ሕመምተኛውን በግዴታ ለሕክምር ወይም ለምርመራ ወደ ሆስፒታል ሊልከው ይችላል ።

ለ/ የታካሚው በሽተኛ ዕድሜ ከ፲፰ ዓመት በታች የሆነ እንደሆን በዚህ ክፍል የተመለከተው እንዲፈጸም ለማድረግ አላፊዎቹ ወላጆቹ ፤ ወይም ሞግዚቶቹ (አሳዳጊዎቹ) ናቸው ።

ሐ/ በዚህ ክፍል የተመለከተውን ለማስፈጸም የሕክምና ባለሥልጣን በጠየቀ ጊዜ የፖሊስ ኃይል እርዳታ ያደርጋል ።

፮/ ምግብ ፤ መጠጥ ፤ በሚሰናዳበት ፤ ወይም በሚሸጥበት ስፍራ ፤ ወይም ለበሽታው መተላለፍ በሚያመች በማናቸውም አገልግሎት ይልቁንም ሕፃናትን በሞግዚትነት የሚጠብቅ ሰው በቂጥኝ በሽታ ሲሰቃይ የሕክምና ባለሥልጣን እንዳይቀጠር ሊከለክል ይችላል ።

፯/ የአባለ ዘርዕ በሽታ የያዘው ማናቸውም ሰው በፍትወተ ሥጋ ግንኙነት በማድረግ በሽታውን ማስተላለፍ ፤ ወይም በሌላ አኳኋን እንዲተላለፍ ማድረግ ወንጀል ነው ። ማናቸውም በዚህ በሽታ የተነደፈ ፤ ወይም የተጠረጠረ ሰው አስፈላጊውን ሕክምና አድርጐ ለመዳኑ የሕክምና ባለሥልጣን ካልተመሰከረለት የጋብቻ ሥርዓት እንዳይፈጽም ይከለከላል ።

፰/ የአባለ ዘርዕ በሽታን ለመከላከል በሚደረገው ተግባር መሠረት በዚህ በሽታ የተነደፈችውን እርጉዝ ሴት በልዩ ጥንቃቄ ማከም ያስፈልጋል ።

፱/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር በሚያሳናዳቸው ፎርሞች መሠረት የመንግሥት ፤ ወይም የመንግሥት ያልሆኑ ሐኪሞችና ሆስፒታሎች ወይም (ሌላ የሕክምና ክፍሎች) በየሳም

www.chilot.me

ንቱ የአባለ ዘርዕን በሽታዎች ከአዲሶቹ ሕመምተኞች ልዩ ማስረጃ ጋር እየጻፉ ለሕዝብ ጤና ጥበቃ ባለሥልጣኖች ያስተላልፋሉ ።

፲/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር የአባለ ዘርዕ በሽታዎችን አደገኝነት ለሕዝብ ያስታውቃል ። ደግሞም ሚኒስቴሩ ይህንኑ ጉዳይ ለሕዝብ ጥቅምና ትምህርት እንዲሆን በመጻሕፍት እያሳተመ በመምከር ፣ የዚህንም አገልግሎት ለመፈጸም ፈቃደኞች ከሆኑት የበጐ አድራጐት ክፍሎችና ከጤና ጥበቃ መሥሪያ ቤቶች ጋራ ይተባበራል ።

፲፩/ [በወ.መ.ሕ. ፲፯/በተ. የ. ፩ (፲፱፻፵፱) አን. ፷፰ (ስለ አስነዋሪ ልመናና በብልግና አድራጐት ሁከት ስለማንሣት የሚፈጸሙትን ቅጣቶች በመወሰን) በግ.ሰ. ተሻረ ።]

፲፪/ ከሀያ ዓመት ዕድሜ ያነሰ ካላቸው ወጣቶች ጋር አንዲት አመንዝራ የዘሙት ሥራ መሥራት አይገባትም ።

፲፫/ ሀ/ በቤተ ክርስቲያን ፣ በመስገጃ ፣ በትምሬ ቤት ፣ ወይም በግናኖቸውም በተቀደሰ ቦታ አቅራቢያ የዝሙት ሥራ መሥራት ክልክል ነው ።

ለ/ መጠጥ በሚሸጥበት ፣ ወይም በሚመሸትበት ቦታ ፣ ወይም ሱቅ ፣ ወይም ከሱቅ ጋር በተያያዘው ክፍል ውስጥ የዝሙት ሥራ መሥራት ለማንኛይቱም አመንዝራ ክልክል ነው ።

፲፬/ [በወ.መ.ሕ. ፲፯/በተ.የ. ፩ (፲፱፻፵፱) አን. ፮፻፬ (የሌላውን ሰው የአመንዝረኑት ሥራ የዘወትር መጠቀሚያ ስለማድረግ የሚፈጸሙትን ቅጣቶች በመወሰን) በግ.ሰ.ተሻረ ።]

፲፭/ በዚህ የሕግ ክፍል የታዘዘውን የማይፈጽም ወይም የሚጥስ የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ በሚያዘው መሠረት ይቀጣል ።

አዲስ አበባ ኅዳር ፳፩ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ.ም.

፲/፲፪ (፲፱፻፵፫) ሕ. ፻፺፯

በ፲፱፻፴፱ ዓ.ም. ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ በወጣው አዋጅ

<u>መሠረት የወጡ ደንቦች</u>

እነዚህ ደንቦች በሕዝብ ጤና ጥበቃ በ፲፱፻፴፱ ዓ.ም. በወጣው አዋጅ ቁጥር ፺፩ አንቀጽ ፲፭ (ሀ) በተሰጠው ሥልጣን መሠረት በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር የወጡ ናቸው ።

ክፍል ፩

<u>ጠቅላላ ።</u>

፩/ ይህ የሕግ ክፍል ማስታወቂያ «በ፲፱፻፵፫ ዓ.ም. ስለተላላፊ በሽታዎች የወጣ ደንብ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ በዚህ የሕግ ክፍል ማስታወቂያ ተላላፊ በሽታዎች ቀጥሎ እንደተመለከተው በ፪ ይከፈላሉ ።

፩ኛ/ ክፍል

ተላላፊ በሽታዎች የሚከተሉት ናቸው ፡—

ፕሌግ	(የመቅሰፍት በሽታ)
ኮሌራ	» »
ቢጫ ወባ	
ፈንጣጣ	
የተስቦ በሽታ	

www.chilot.me

፪ኛ/ ክፍል

ተላላፊ በሽታዎች የሚከተሉት ናቸው ፡—

ንዳድ	(ወባ)
ደረቅ ምች	(ሬላፕሲንግ ፊቨር)
ዴንጉ	(የምች ትኩሳት)
ሊስማንያሲስ	(አፍንጫና ጉሮሮን የሚያቆስል በሽታ)
ፍላሪያሲስ	(የወስፋት ዓይነት ወስፋት መሰል በሽታ)
ትራፓኖሶሚያሲስ	(ትኩሳትና የደም ማነስን የሚያመጣ በሽታ)
ዴዜንትሪ ባሲሎሪ	(የባሲሉሪ የደም ትቅማጥ)
ዴዜንትሪ አሚቢክ	(የአሜቢክ የደም ተቅማጥ)
ታይፎድና ፖራ ታይፎድ	(የተስቦ ዓይነት በሽታ)
አኪውት ካታራል ጆውንዲስ	(ብርቱ የሐሞት በሽታ)
ሂምራጂክ ጆውንዲስ	(ጉበትና ጣፊያን የሚያሳብጥ በሽታ)
መነንጂቲስ	(ወደ ስረሰር የሚሄድ ተላላፊ ያንገል በሽታ)
ዲፍትሪያ	(የሚቧጠጥ የጉሮሮ በሽታ)
ፖሊዮሚዩሊቲስ	(የአምትንት ሕመም)
ፖሊዮሲፋሊቲስ	(የአንጎል ትኩሳት)
እስካርሌት ፊቨር	(ጉሮሮ የሚያሳብጥ በሽታ)
ሁፒንግ ኮፍ	(ትክትክ ፡ ቀኬ)
አንክሊስ	(ጉድፍ)

ኩፍኝ
ጆሮ ደግፍ
ጥሳጥስ
የውስ (ፍራንቦያሲያ) በአናት ላይ የሚጉረበረብ የትኩሳት በሽታ
የወይልስ በሽታ
ኢንስፋሊቲስ
ነቀርሳ
ዓይነማዝ
ቋምጥና
የዕብድ ውሻ በሽታ
ቲታኖስ
አንትራክስ
ብራሴሊሲስ

ከዚህም በተረፈ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር በሕክምና መማከርት ጉባዔው አማካይነት በየጊዜው የሚያስታውቃቸው ተላላፊ በሽታዎች በዚህ ዝርዝር ተጨማሪዎች ይሆናሉ ።

፫/ በአንደኛ ክፍል የተመደቡት ተላላፊ በሽታዎች እንደተነሱ ለሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር በፍጥነት በቴሌግራም ማስታወቅና በየሳምንቱም ሁኔታውን ማስታወቅ ያስፈልጋል።

የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር በሚያወጣቸው የማስታወቂያ ፎርሞች የተላላፌ በሽታዎች ሁኔታ እየተዘረዘረ ሚኒስቴሩ እንዲያውቀው በየሳምንቱ ይላክለታል ።

የእነዚህን የተላላፊ በሽታዎች ዝርዝር ሐኪሞች ሁሉ በየሳምንቱ እንዲያስተላልፉ ይታዘዛሉ ። የሆስፒታሎች ዲሬክተሮች ስለአስፈላጊዎቹ ራፖርች ማቅረብ ኃላፊዎች ናቸው በሆስፒታሎች ፡ ወይም በስፔሺያሊስቶች በተላለፉት ሕመምተኞች የተገለጠው በሽታ በሁለት ራፖርት ተደጋግሞ እንዳይቀርብ በሕክምናው ኃላፊ ሐኪም ወይም ክፍል ሲተላለፍ ይገባል ።

፬/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር በንጉሠ ነገሥቱ መንግሥት ግዛት ለሚነሱት ተላላፊ በሽታዎች መከላከል በልዩ ዘዴ መጠባበቅ አለበት ፤ እንዲሁም በሕክምና መማከርት ጉባዔ አማካይነት የሚቀርቡለትን ዘዴ እየተመለከተ እንደዚህ ያሉት በሽታዎች እንዳይስፋፉ አስፈላጊ መከላከያዎችን ያዘጋጃል ።

www.chilot.me

ጠቅላይ ገዥዎችና ከንቲባዎች ወይም የከተማ ሹሞች የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር በወከለው የጤና ጥበቃ ሹም አማካይነት በግዛት አገራቸው ውስጥ የተላላፊ በሽታዎችን ሁኔታ ስለመከላከል በመንግሥት በኩል ያለውን ተግባር ለመፈጸም ኃላፊዎች ናቸው ።

፩/ በዚህ የሕግ ክፍል ማስታወቂያ መሠረት ለነዚህ በሽታዎች ለምርመራ ለሕክምና ለክትባት መድኃኒት ለመርጨት ተባዮችን ለማስወገድ በሽተኞችን አግልሎ ለማከም የሚደረገው እርዳታ በነፃ ነው ።

፯/ ተላላፊ በሽታዎች እንዳይስፋፉ ላስፈላጊው ጥንቃቄ ለመፈጸም ወይም ለመከላከል የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ቀጥሎ የሚገኙትን ጉዳዮች በልዩ ሐኪም ወይም በወኪሉ ለማዘዝ ሥልጣን አለው ።

ሀ/ የተላላፊ በሽታ ያደረባቸውን ፤ ወይም የተነደፉትን ወይም ተነድፈዋል በመባል የሚጠረጠሩትን ሰዎች መቆጣጠርና መመርመር በሆስፒታል ወይም በሌላ ቦታ ተወስነው እንዲቀመጡና እንዲጠበቁ ማድረግ ፤

ለ/ የየመኖሪያ ቤቶችን መጐብኘትና ማስመርመር ፤

ሐ/ በማናቸውም ሰው አጥር ግቢ የሚገኘውን የውኃ ማስቀመጫ ገንዳዎችን (ማከማቻዎችን) የውሀ ጉድጓዶችን ፤ ስገራ ቤቶችን ፤ የሽንት መሽኒያዎችን ፤ የጉድፍ መጣያ ጉድጓዶችንና ለጽዳት ተግባር አስፈላጊ የሆኑትን ማስመስመርና ተላላፊ በሽታዎችን ለማራባት የሚያጠራጥሩትን ወይም የሚያስጉትን ስለበሽታው መበፋፋትና መከላከል ፤ ማስወገድ ጠቃሚ መስለው የሚታዩትን ነገር ሁሉ እንዲወገዱ ማስደረግ ፤

መ/ በተላላፊ በሽታ ለሚሰቃዩት ወይም ለሚጠረጠሩት ሰዎች የሕክምና ዕርዳታ ማድረግና የማስታመሚያ ሥፍራ መስጠት ፤

ሠ/ በኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛት ውስጥ የሚጐዳኙትን የውጭ አገር ሰዎች መቆጣጠርና መከታተል ፤

ረ/ ወደ ኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛት ውስጥ በሚገቡት ፤ ወይም በሚወጡት ሰዎች ላይ የሚደረገው መቆጣጠር በኢንተርናሲዮናል ሳኒታሪ ኮንቬንሽን በተደነቡት ደንቦች መሠረት መሆኑን መጠባበቅ ፤

ሰ/ የመድኃኒት መርጨትን አይጦችን ማጥፋትንና የክትባትን ሥራ መከታተል ፤

ሸ/ የሬሣን ቀብርና የበድንን መወገድ መቆጣጠር ፤

ቀ/ ከዚህ በተረፈ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ተላላፊ በሽታዎችን ለመከላከል ወይም ለመቃወም ጠቃሚ መስሎ ወደሚታየው ሥፍራ ሁሉ ሰው መላክና አስፈላጊውን ማድረግ ።

፰/ ወደ ሰው የሚተላለፍ ተላላፊ በሽታ በእንስሳዎች መካከል ቢነሣ የእርሻ ሚኒስቴር ከበሽታው ለመጠንቀቅ ለሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ማስታወቂያ ሲልክለት ይኸው ሚኒስቴር በሽታውን ለመከላከል ከእርሻ ሚኒስቴር ጋር በመተባበር ይሠራል ።

፪ኛ/ ክፍል

በሽታ ለተላለፈበት አገር የወጣ ልዩ ደንብ

፱/ ሀ/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛት በማናቸውም ክፍል አገር አደገኛ የሆነ ተላላፊ በሽታ መነሣቱን ወይም መግባቱን በማናቸውም አኳኋን ከተረዳ በኋላ በነጋሪት ጋዜጣ ወይም በሌላ በተራ ጋዜጣና ማስታወቂያ አሳትሞ በሥፍራው ላይ በሽታ የተነሳበት መሆኑን አስታውቆ በዚህ ደንብ የተመለከቱት ዘዴዎች በቶሎ እንዲፈጸሙ ያደርጋል ።

ለ/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር በሽታ በተነሣበት ግዛት ክፍል የተላላፊ በሽታዎች ተከላካይ ባለሥልጣን ወይም ለዚሁ ሥራ የሚጠቅሙ ባለሥልጣኖች ይሾማል ።

፱/ አደገኛ ተላላፊ በሽታ ሲነሣ ማስታወቅ ግዴታ ስለሆነ ፤ ከዚህ ቀጥሎ የተመለከቱት ሰዎች ሕመምተኛ መኖሩን ሲያረጋግጡ ወዲያው እንደሰሙ በቀበሌው ለሚገኘው የተላላፊ በሽታዎች ተከላካይ ባለሥልጣን ወይም ባቅራቢያው ለሚገኘው የፖሊስ ጣቢያ ማስታወቅ ይገባቸዋል ።

ሀ/ በሽተኛውን የሚያክም ሐኪም የሕክምናውን ሥራ ሳያቋርጥ ፤

ለ/ ሕመምተኛው ዕድሜው ከዐሥራ ስምንት ዓመት በላይ እንዳይሆን ፤

ሐ/ እንደዚህ ያለ በሽተኛ የሚኖርበት የቤተ ሰብ አሳዳሪ ፤

መ/ እንደዚህ ያለ በሽተኛ የሚገኝበት የማንኛውም ሥፍራ ቤትና ቦታ ኃላፊ ።

፲/ አንድ አደገኛ ተላላፊ በሽታ መነሣቱን ያንድ የጦር ሠራዊት ሹም ፤ የፖሊስ ሹም ፤ አስታማሚ ሞግዚት ፤ የጥርስ ሐኪም ፤ ኬሚስት ፤ መድኃኒት ቀማሚ ፤ የጽዳት ሹም ፤ ወይም የአንድ ዲስፔንስሪ አዛዥ ሲሰማ ወዲያው በቀበሌው ለሚገኘው ለተላላፊ በሽታዎች ተከላካይ ባለሥልጣን ማስታወቅ አለበት ።

፲፩/ ሀ/ አንድ ሰው አደገኛ በሆነ ተላላፊ በሽታ መሰታየቱን ወይም በበሽታ መጠርጠሩን ሐኪሙ ወይም የተላላፊ በሽታዎች ባለሥልጣን ሲያውቀው ይኸው ባለሥልጣን ታማሚው በሆስፒታል መታከም ፤ ወይም በሆስፒታል ውስጥ ደንበኛ መቀበያ በሆነው ሥፍራ ተለይቶ ሊጠበቅ ወይም በተለየ ቦታ መኖር ያሻው እንደሆነ መወሰን አለበት ።

ለ/ የተላላፊ በሽታዎች ተከላካይ ባለሥልጣን በ(ሀ) ክፍል በተጠቀሰው ንዑስ አንቀጽ መሠረት ፤ የሚፈጸመውን አገልግሎትና ዘዴዎች ባለማቋረጥ ለሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር በየጊዜያቱ ማስታወቅ አለበት ።

፲፪/ ሐኪሙ ወይም የተላላፊ በሽታዎች ተከላካይ ባለሥልጣን አንድ ሰው አደገኛ በሆነው ተላላፊ በሽታ መታመሙን ወይም መጠርጠሩን በተረዳ ጊዜ አስፈላጊ ቢሆን በግዴታ በሽተኛውን ይዞ ወደ ሆስፒታል እንዲወሰድ ወይም ለዚህ ጉዳይ በተዘጋጀው ቦታ ተለይቶ እንዲቀመጥ ያደርጋል ። በሽተኛው ከፈረበት ሆስፒታል ወይም ቦታ ያለ ኃላፊው ትእዛዝ ሊለቀቅ ወይም ሊሰናበት አይችልም ።

፲፫/ ሐኪሙ ወይም የተላላፊ በሽታዎች ተከላካይ ባለሥልጣን በ፲፪ኛው አንቀጽ የተጠቀሱትን በሽተኞች ለመውሰድና በተለዩ ሆስፒታሎች ወይም ቦታዎች ለመጠበቅ የፖሊስን ዕርዳታ ሊጠይቅ ይችላል ።

፫ኛ/ ክፍል

ልዩ ልዩ

፲፬/ ሀ/ ማንም ሰው እነዚህን ደንቦች የሚቃወም ወይም ተላልፎ የሚገኝ ፤

ለ/ በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ወይም በነዚህ ደንቦች መሠረት አንድ ሐኪም ፤ ወይም የተላላፊ በሽታዎች ተከላካይ ባለሥልጣን ያወጣውን ትእዛዝ እያወቀ የሚያፈርስ ፤

ሐ/ በዚህ የሕግ ክፍል ማስታወቂያ የተሰጠውን የሚፈጽመውን ሠራተኛ ሥራ እንዲሰናከል የሚያደርግ ከወንጀለኛ ተቀጥሮ ተከሶ ስለሕዝብ ጤና አጠባበቅ በወጣው ጣው በ፺፩ ቁጥር አዋጅ በ፲፫ኛው አንቀጽ ይቀጣል ።

አዲስ አበባ ነሐሴ ፳፩ ቀን ፲፱፻፴፫ ዓ. ም.

www.chilot.me

፲/፲፪ (፲፱፻፵፫) ሕ. ፻፶፯

በ፲፱፻፴፱ ዓ. ም. ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ በወጣው አዋጅ መሠረት የወጡ ደንቦች

እነዚህ ደንቦች ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ በ፲፱፻፴፱ ዓ.ም. በወጣው አዋጅ ቁጥር ፺፩ በአንቀጽ ፲፰ (በ) በተሰጠው ሥልጣን መሠረት በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር የወጡ ናቸው ።

፩/ ይህ የሕግ ክፍል ማስታወቂያ «የማዘጋጃ ቤት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ስለጽዳት በቁጥር ፻፲፱ በ፲፱፻፵፫ ዓ.ም. የወጣ ደንብ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ ማንኛውም ሰው ባልተወሰነ ቦታ ሽንት መሽናትና ሠገራ መውጣት በፍጹም ክልክል ነው ። ባልተወሰነ ቦታ ሲሸናና ሠጋራ ሲወጣ የተገኘ ሰው ዜሮ ፳፭ (ሃያ አምስት ሳንቲም) መቀጫ ይከፍላል ባይከፍል ግን አሥራ ሁለት ሰዓት ይታሠራል ።

ይህንኑም የሚያስፈጽሙ የጽዳት ዘበኞችና ፖሊሶች ናቸው ።

አዲስ አበባ ነሐሴ ፳፭ ቀን ፲፱፻፵፫ ዓ.ም.

፯/፪ (፲፱፻፵) ድ. ፱*

ስለመድኃኒት አጠባበቅና አሰጣጥ የወጣ ድንጋጌ

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

በኢትዮጵያ ውስጥ መድኃኒት ቀማሚዎችና መድኃኒት ሻጭዎች መድኃኒቱንም እንዳስፈላጊነቱ ለበሽተኛ ወይም በሌላ ምክንያት መድኃኒት ፈላጊ ለሆኑ ሰዎች የሚሰጡና የጤና ጥበቃን ሥራ የሚሠሩ የልዩ ልዩ አገር ተወላጆችና ዜጐች የሆኑ ሰዎች በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን ስላሉ ፤

የልዩ ልዩ አገር የመድኃኒት ቅመማ ደንብ የተለያየ መሆኑን ተመልክተን የሕዝባችን ጤና በተወሰነ ደንብ እንዲጠበቅ አስበን በሕገ መንግሥታችን በቁጥር ፲፩ የተጻፈውን ተመልክተን ቀጥሎ ያለውን ደንግገናል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

እዚህ የተጠቀሰው ሕገ መንግሥት በ፲፱፻፳፫ ዓ. ም. የወጣው ሕገ መንግሥት ነው ። ይህ ሕገ መንግሥት ተሽሮ በ፲፱፻፵፰ ዓ. ም. ማለት በ፲፩/፪ (፲፱፻፵፰) እ. ፻፵፱ ፣ ፩ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩፣ የወጣው የተሻሻለው ሕገ መንግሥት ጸደቀ ። ከ፲፱፻፳፫ ዓ. ም. ሕገ መንግሥት ለተጠቀሰው አንቀጽ መተኪያ የሆነው የተሻሻለው ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፳፪ ነው ።

---

* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

በ፯/፯ (፲፱፻፵) ት. ፬ በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

www.chilot.me

፩/ ይህ ድንጋጌ «የ፲፱፻፶፱ ዓ.ም. (የፋርማኮፒያ) የመድኀኒት አቀማመምና አሰጣጥ ደንብ ተብሎ» ሊጠቀስ ይቻላል ።

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ</u>

ይህ ድንጋጌ በስህተት «አዋጅ» እየተባለ ይነበብ ነበር ።

፪/ በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን የሚሠራበት የመድኃኒት አቀማመምና አሰጣጥ በአማርኛ ቋንቋ ተዘጋጅቶና ታትሞ እስከሚወጣበት ጊዜ ድረስ ለጊዜው በያምስቱ ዓመት እየታረመና እየታተመ የሚወጣውን አሁንም ፲፫ኛ ጊዜ ታትሞ ከወጣው ጀምሮ የዩ. ኤስ. ኤ. አሜሪካን የመድኃኒት መቀመሚያና መስጫ ደንብ (ፋርማኮፒያ) በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን ደንበኛ የመድኃኒት መቀመሚያና መስጫ ደንብ ሆኖ እን ዲሠራበት አድርገናል ።

ይህንንም ደንብ እንዲፈጸምና እንዲያስፈጽም የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትራችንን አዘነዋል ።

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ</u>

በ፺/፺ (፲፱፻፵፰) ት. ፩ ፣ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩፤ (የጤና ጥበቃ ሚኒስቴርን በማቋቋም ።) በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

አዲስ አበባ ጥቅምት ፰ ቀን ፲፱፻፵፰ ዓ.ም.

፳/፩ (፲፱፻፵፩) አ. ፲*

<u>ስለሐኪሞች መመዝገብ የወጣ አዋጅ</u>

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

በሕገ መንግሥታችን በ፴፬ኛው አንቀጽ የተጻፈውን ተመልክተን ፣ የሕግ መምሪያና የሕግ መወሰኛ ምክር ቤቶች የመከሩበትን ዓይንተና ፈቅደን ቀጥሎ ያለውን አውጀናል ።

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ</u>

እዚህ የተጠቀሰው ሕገ መንግሥት በ፲፱፻፳፫ ዓ. ም. የወጣው ሕገ መንግሥት ነው ። ይህ ሕገ መንግሥት ተሽሮ በ፲፱፻፵፰ ዓ. ም. ማለት በ፲፭/፪ (፲፱፻፵፰) አ. ፻፵፱ ፣ ፩ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩፤ የወጣው የተሻሻለው ሕገ መንግሥት ጸደቀ ። ከ፲፱፻፳፫ ዓ. ም. ሕገ መንግሥት ለተጠቀሰው አንቀጽ መተኪያ የሆነው የተሻሻለው ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፹፰ ነው ።

<u>* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ</u>

በወ.መ.ሕ. ፲፪/በተ. የ. ፩ (፲፱፻፵፱) በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

www.chilot.me

፩/ ይህ አዋጅ «የ፲፱፻፵፮ ዓ.ም. የሐኪሞች መመዝገቢያ አዋጅ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ በዚህ አዋጅ በቃላት ተጨማሪነት ሌላ ትርጉም ካልተሰጠ በቀር «ሐኪሞች» ማለት በመድኃኒት ብቻ የሚያክሙ ሐኪሞች ፤ አካል የሚቀዱ ሐኪሞች ፤ የጥርስ ሐኪሞች ፤ የዓይን ሐኪሞች ፤ መድኃኒት ቀማሚዎች ፤ አዋላጅና አስታማሚዎች ፤ ማንኛውም ሰው ለመመርመር የበሽታውን ዓይነት የሚለይ የሚያስታምም ፤ መድኃኒቱም እንደምን እንደሚደረግ ለማመልከት ችሎታ ያለው ሰው ማለት ነው ።

«ቦርድ» ማለት በ፲፱፻፵፪ ዓ.ም. ለሕዝብ ጤና ጥበቃ በወጣው አዋጅ መሠረት የተቋቋመው የአማካሪዎች ቦርድ ማለት ነው ።

«ሚኒስትር» ማለት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር ማለት ነው ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ፤ ፩/፲፪ (፲፱፻፵፪) አ. ፶፭ ፤ ፴ የተጠቃለሉ የኢ.ት. ሕጎች ፫ ።

፫/ ሀ/ በዚህ አዋጅ በ፫ኛው አንቀጽ መሠረት የተሰጠውን ፈቃድ ካልያዘ በቀር ማንኛውም ሰው የሕክምና ሥራ አይሠራም ።

ለ/ [ከወ.መ.ሕ. ፲፯/በተ. የ. ፩ (፲፱፻፵፱) አን. ፭፻፲፰ (፩) (በ«ሀገሬው ዘዴ መድኃኒት» ማድረግ ሕጋዊ መሆኑን በመግለጽ) በግ.ሳ.ተሻረ ።]

፬/ ሀ/ የሕክምና ሥራ ለመሥራት ፈቃድ ሲጠየቅ በዚህ አዋጅ በ(ሀ) አንቀጽ መሠረት ፤ ደግሞ በዚህ አዋጅ በ(ሐ) አንቀጽ ስለግብር በተነገረው መሠረት የፈቃድ ጠያቂውን ደረጃና ሞያውን ፤ የሞያውን ትምህርት የሚመሰክር ዲፕሎማና የምስክር ወረቀት ወይም ሌላ ሠነድ ከጥያቄው ወረቀት ጋራ አንድነት ሆኖ ለሚኒስትሩ ይቀርባል።

ለ/ ሚኒስትሩ ከሠነዱ ጋራ አንድነት የተያያዘውን ጥያቄ ወረቀት ለቦርዱ ያቀርባል ፤ ቦርዱም ሐሳቡን በጽሕፈት አድርጐ ለሚኒስትሩ ያመለክታል (ይገልጻል) ።

፭/ ሀ/ ቦርዱ ከመሰከረ በኋላ ሚኒስትሩ ፈቃድ ጠያቂውን ወይ ሲቀበለውና (፩) ፈቃድ ጠያቂው ጠባዩ መልካም መሆኑን (፪) የትምህርቱን ሞያ ሥራ ለማካሄድ መቻሉን፤ (፫) የኢትዮጵያ ተወላጅ መሆኑን ወይም በኢትዮጵያ አገር ለመኖር ፈቃድ ማግኘቱን ሲረዳው ሚኒስትሩ የፈቃድ ወረቀት ይሰጠዋል ።

ለ/ የፈቃዱም ወረቀት የሚሰጠው በዚህ አዋጅ በ(ለ) በተነገረው መሠረት ነው ፤ ደግሞም ይኸውም የፈቃድ ወረቀት የሚወጣው በዚህ አዋጅ ስለግብር ጉዳይ በ(ሐ) አንቀጽ በተነገረው መሠረት ነው ።

፮/ የፈቃድ ወረቀቱን የያዘ ሰው የሚሠራው የተፈቀደለትን ሥራ ብቻ ነው ። ሐኪም ወይም ቀዳጅ የሆነ ሰው የጥርስ ሕክምናንና የማዋለድን ሥራ እንዲሠራ ይፈቀድለታል ።

፯/ በዚህ አዋጅ በ(ለ) አንቀጽ በተነገረው መሠረት ሚኒስትሩ የፈቃድ ወረቀት የያዙ ሰዎች በመዝገብ እንዲጻፉ ያደርጋል ።

፰/ ሀ/ በዚህ አዋጅ መሠረት የሕክምና ሥራ እንዲሠራ የፈቃድ ወረቀቱን የተቀበለው ሰው ፤ የማይገባውን ሥራ መሥራቱን ቦርዱ ሲረዳውና ፤ ደግሞም ፈቃድ የተሰጠው ሰው ሥራውን በትክክል አለማካሄዱን ቦርዱ ሲያመለክት ሚኒስትሩ የፈቃድ ወረቀቱን ይወስድበታል ። ወይም እንዲቆይ ይደረጋል ፤ ጊዜውንም ይወስናል ።

ለ/ የፈቃድ ወረቀቱ ይወሰድ ወይም ነገሩ እስኪጣራ ይቆይ ሲባል ፤ የፈቃድ ወረቀቱን የያዘ ሰው የፈቃዱን ወረቀት ለሚኒስትሩ ያስረክባል ።

www.chilot.me

፱/ ሀ/ በዚህ አዋጅ መሠረት ሚኒስትሩ በነጋሪት ጋዜጣ ቢሆንም ወይም በሌሎች ጋዜጣዎች የፈቃድ ወረቀት የተቀበለውን ሰው ሞያውንና ስሙን እንዲሁም የፈቃድ ወረቀት የተወሰደበትን ወይም እንዲቆይ የተደረገውን ሁሉ ስሙንና አድራሻውን ጭምር በመዝገብ እንዲጻፍ ያደርጋል ።

ለ/ በያመቱ በመስከረም ወር በሚታተመው የነጋሪት ጋዜጣ በመዝገቡ ውስጥ ምን ያህል የሕክምና ሠራተኞች እንደቀሩ ስማቸውንና አድራሻቸውን ሞያቸውንም ጭምር ሚኒስትሩ እንዲታተም ያደርጋል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

ሁል ጊዜ በመስከረም ወር ውስጥ በሚታተመው ነጋሪት ጋዜጣ ውስጥ የሚወጣው የሕክምና ሠራተኞች ስም ዝርዝር ጊዜያዊ በመሆኑ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ እንዲታተም አልተደረገም ።

፲/ ሀ/ በዚህ አዋጅ መሠረት ማንኛውም ሰው ቢሆን የፈቃድ ወረቀት ካልያዘ በቀር ሐኪም ነኝ ፤ የጥርስ ሐኪም ነኝ ፤ መድኃኒት ቀማሚ ነኝ ፤ አዋላጅ ነኝ ፤ የዓይን ሐኪም ነኝ፤ ወይም አስታማሚ ነኝ ብሎ በቃልም ሆነ በደብዳቤ የሕክምና ሞያውን ለማስታወቅ አይችልም ።

ለ/ በዚህ አዋጅ መሠረት ማናቸውም ፈቃድ የተቀበለ ሰው በያዘው በተቀበለው ፈቃድ ሥራውን ይሠራል እንጂ ሌላ ችሎታ አለኝ በማለት ሊያመለክት አይችልም ።

፲፩/ የሕክምና ሠራተኞች በገዛ ሥልጣናቸው አስታማሚዎች ፤ ተጠባባቂዎችንና ተማሪዎችን ሊያሠሩ ይችላሉ ። ዳሩ ግን እነዚህ ፈቃድ የሌላቸው ሰዎች መድኃኒት ለመስጠትና በሽተኛንም ለመቅደድ አይፈቀድላቸውም ።

፲፪/ ሚኒስትሩ ወይም እርሱ ሥልጣን የሰጣቸው ለምርመራ ሲሉ ምንጊዜም ቢሆን የሕክምና ሠራተኛውን አጥር ግቢ ይመረምራሉ ።

፲፫/ ሀ/ ፩/ ማንኛውም ሰው በውሸት በጥያቄው ወረቀት ውስጥ ያለችሎታው ችሎታዬ ነው ብሎ የሚያመለክት ሰው ፤

፪/ እንዲሁም በዚህ አዋጅ ውስጥ የተነገረውን ደንብ ሁሉ ያልፈጸመ ሰው ፤ በወንጀለኛነት ተቀጥሮ ሲመሰክርበት የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ በሚያዘው መሠረት ይቀጣል ።

ለ/ በዚሁ አንቀጽ መሠረት ወንጀሉን የመረመረው ፍርድ ቤት ወንጀለኛው የተወነጀለበትን መጣሪያ እንዲወረስ ትእዛዝ ይሰጣል ።

ሐ/ በዚህ አዋጅ መሠረት ፍርድ ቤቱ ሐሳቡን ለሚኒስትሩ ያመለክታል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በወ.መ.ሕ. ፲፯/በተ. ፻. ፩ (፲፱፻፵፱) አን. ፭፻፲፰ ፤ ፭፻፴፰ እና ፭፻፷፱ በግ. ኅ. ተሻሻለ ፤ (እነዚህ አንቀጾች የሕክምናንና የጤና አጠባበቅን ሥራ ያላገባብ ስለመሥራትና ስለሕክምና ጥበብ የወጡትን ደንቦች ስለመጣስ የወጡትን ቅጣት ይገልጻሉ ።)

፲፬/ የዚሁ አዋጅ ሥራ እንዲካሄድ ሚኒስትሩ ደንብ ያወጣል ። ይህም ደንብ የመድኃኒት ሺያጮችንም ይጨምራል ።

፲፭/ እንደሐኪም ፤ እንደቀዳጅ ፤ እንደጥርስ ሐኪም ፤ እንደዓይን ሐኪም ፤ ሆነው በ፲፱፻፴፩ ዓ.ም. ስለሕክምና ሥራ በተነገረው አዋጅ በመዝገብ ገብተው የፈቃድ ወረቀት የተቀበሉ ፤

www.chilot.me

ደግሞም ስለመድኃኒት ቀማሚዎች በ፲፱፻፵፩ ዓ.ም. በወጣው አዋጅ መሠረት በመዝገብ ገብተው የፈቃድ ወረቀት የተቀበሉ ባለፈቃዶች ናቸው ተብለው በዚህ አዋጅ መሠረት ሥራቸውን ይሠራሉ ። የዚህንም አዋጅ ደንብ ሁሉ ለመፈጸም ግዴታ አለባቸው ።

፲፭/ ይኸውም አዋጅ የሚጸናው ከወጣበት ቀን ጀምሮ ነው ።

፲፮/ ስለሕክምና ሥራ መመዝገብ (አዋጅ ቁጥር ፷፯ ፲፱፻፵፩ ዓ.ም.) ደግሞም ስለ መድኃኒት ሻጮችና ስለመድኃኒት ቀማሚዎች (አዋጅ ቍጥር ፵፬ ፲፱፻፵፩ ዓ. ም.) የወጡት አዋጆች በዚህ አዋጅ ተሽረዋል ።

ጽሑፍ (ሀ)

ስለሕክምና ሠራተኞች መዝገብ በ፲፱፻፵፩ ዓ.ም. የወጣ አዋጅ የሕክምና ሥራ ለመሥራት ለፈቃድ ወረቀት ጥያቄ ስለማቅረብ ።

ለክቡር የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር

አዲስ አበባ

፩/ እኔ..
እንደ...ሥራዬን ለመሥራት ጥያቄ አቀርባለሁ ፤

፪/ የሥራ ችሎታየም..

፫/ እኔ በመዝገብ የገባሁት እንደ...
በ...........................አማካይነት በ.................... ....

፬/ በውጭም ቢሆን ፤ በኢትዮጵያ አገርም ቢሆን በሕክምና ሥራዬ ከቶ አልተፈናቀልኩም ።

፭/ ከጥያቄዬ ጋራ ቀጥሎ ያሉትን ሠነዶች አያይዛለሁ ።

፮/ ከዚህ በላይ የተነገሩትን ሁሉ እውነትና ትክክል መሆናቸውን እመሰክራለሁ ።

ሥፍራ..   ዓመተ ምሕረት

የጠያቂው ፊርማ

....

፩/ ስም በሙሉ ከነአድራሻው ተወላጅነቱን ጭምር ፤

፪/ የደረጃውን ዲፕሎማውን የምስክር ወረቀቱን ወይም ጠያቂው የሚያቀርበውን ሌሎቹ ሠነዶች ።

፫/ እመዝገብ የገባውን ሞያውን የመዝገቡን ሥልጣንና የገባበትን ዓመተ ምሕረት ።

ጽሑፍ (ለ)

በ፲፱፻፵፩ ዓ.ም. በአምስተኛው አንቀጽ መሠረት ለሕክምና ሠራተኞች መመዝገብ በወጣው አዋጅ ይኸም...............እመሰክራለሁ ፤ ፊርማው ከዚህ በታች የተጻፈው

www.chilot.me

ሰው በ፲፱፻፵ ዓ. ም. ስለሕክምና ሠራተኞች መመዝገብ በወጣው አዋጅ መሠረት በኢትዮጵያ አገር የሕክምና ሥራውን እንዲቀጥል ተፈቅዶለት ፤ የፈቃድ ወረቀት ተሰጥቶታል

አዲስ አበባ............ቀን ፲፱........ዓ.ም.

ማኅተም

ፊርማ
የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር

የፈቃድ ወረቀት ያዥው
ፊርማ

የመዝገብ ቁጥር............

ግብር............የኢት/ብር..........

ጽሑፍ (ሐ)

ግብር

በ፲፱፻፵ ዓ.ም. በአምስተኛው አንቀጽ መሠረት ስለሕክምና ሠራተኞች መመዝገብ በወጣው አዋጅ መሠረት ፤

ለፈቃድ ወረቀት የሚከፈል ግብር

የኢት/ብር

ለሐኪም ፤ ለቀዳጅ ወይም ለጥርስ ሐኪም ፤ ለዓይን ሐኪም ፤ .... ፫፻
ለመድኃኒት ቀማሚ .... ፪፻
ለአዋላጅ .... ፩፻
ለአስታማሚ .... ፶

አዲስ አበባ መስከረም ፳ ቀን ፲፱፻፵፩ ዓ. ም.

፰ኛ/፲፰ (፲፱፻፵፪) ሕ. ፩፻፲፰*

ስለሐኪሞች አመዘጋገብ በ፲፱፻፵፩ ዓ.ም. በወጣው አዋጅ መሠረት የወጣ ደንብ ።

ምዕራፍ ፩

ጠቅላላ መግለጫ

አንቀጽ ፩

ሥልጣን

ይህ ደንብ የወጣው ስለሐኪሞች አመዘጋገብ በ፲፱፻፵፩ ዓ.ም. በቁጥር በወጣው አዋጅ (ከዚህ በታች አዋጅ እየተባለ በሚጠራው) በአንቀጽ ፲፩ ለሚኒስትሩ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት ነው ።

* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

በ፳፱/፲፭ (፲፱፻፷፪) ሕ. ፫፻፷፭ ተሻሻለ ።

www.chilot.me

አንቀጽ ፩

አጭር አርእስት

ይህ ደንብ «የ፲፱፻፶፮ ዓ.ም. የፋርማሲ ደንብ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

አንቀጽ ፪

የቃል አገባብ ትርጉም

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም እንዲሰጥ የሚያስፈልግ ሆኖ ካልተገኘ በቀር በዚህ ደንብ ውስጥ ፡—

፩/ «ቦርድ» ማለት በ፲፱፻፵፱ ዓ. ም. በቁጥር ፻፷፩ ስለሕዝብ ጤና ጥበቃ በወጣው አዋጅ መሠረት የተቋቋመው የጤና አማካሪዎች ዋና ቦርድ ነው ።

፪/ «ዋናው ፋርማሲስት» ማለት በሚኒስቴሩ ውስጥ ለሚገኘው ለፋርማሲና ላቦራቶሪ ክፍል ኃላፊ ነው ።

፫/ «ኮስሜቲክ» ማለት የሰው ገላን ወይም ከሰው አካል ማናቸውንም ክፍል ለማጽዳት ፣ ለማቆንጀት ፣ ደም ግባትን ለማዳበር ወይም መልክን ለመለዋወጥ የሚታሹበት ፣ የሚታጠቡበት ፣ የሚነሰንሱት ፣ የሚረጩት ፣ የሚቀቡት ማናቸውም ዓይነት ዕቃ ነው ። ይህም የጥርስ ማጥጃዎችን ፣ መድኃኒት ቀመስ ሳሙናዎችን ፣ የንጽሕና ቤት ዕቃዎችና ለእንደዚህ ያለ አገልግሎት የሚውሉትን ሌላ ዕቃዎች ሁሉ ይጨምራል ።

፬/ «ድራግ» (መድኃኒት) ማለት ማናቸውም ዓይነት መድኃኒት ነው ። ይህም ለመድኃኒትነት ወይም መድኃኒት ለመሥራት የሚያገለግሉትን ናርኮቲኮች ሁሉ ይጨምራል ። ከዚህም ሌላ በኢንተርናሽናል ፋርማኮፒያ (የመድኃኒት አቀማመም ገቢር መጽሐፍ) ውስጥ የታወቁትን ለውስጥም ሆነ ለውጭ ገላ ሕክምና የሚያገለግሉትን መድኃኒቶችና እንዲሁም በኢትዮጵያ ውስጥ እንዲሠራባቸው በሕግ የተፈቀዱትን ማናቸውንም ዓይነት መድኃኒቶችና የመድኃኒት ዝግጅቶች ሁሉ ይጨምራል ።

፭/ «ድራጊስት» ማለት በድራጊስትነት ለመመዝገብ አጥጋቢ ችሎታ ያለውና በዚህ ደንብ በአንቀጽ ፰ መሠረት በዚሁ ሞያ ለመሥራት ፈቃድ የተሰጠውና የተመዘገበ ሰው ነው ።

፮/ «የድራግ ሱቅ» ማለት ተዘጋጅተው የቀረቡትን የመድኃኒት ዝግጅቶች ፣ ኮስሚቲኮች ፣ የማስታመሚያና የማሳደጊያ ዕቃዎች ለጤና መጠበቂያ የሚሆኑ የምግብ ምጥዋችና እንደዚሁም ሚኒስቴሩ ስለዚሁ ጉዳይ የሚፈቅድለትን ሌላ ዕቃዎች ለሕዝብ የሚሸጥ ድርጅት ብቻ በመሆኑ ማናቸውንም መድኃኒት አቀላቅሎ ለመቀመም ፣ ለማዘጋጀትና ሠርቶ ለማውጣት አይፈቀድለትም ።

፯/ «የመድኃኒት ቀማሚ መሥሪያ ቤት» (ማኑፋክቸሪንግ ላቦራቶሪ) ማለት ከፋርማሲ ወይም ከድራጊስት ሱቅ ተለይቶ በገበያ በኩል ለሕዝብ የሚሸጡትን ፣ ወይም የሚታደሉትን መድኃኒቶች ኮስሜቲኮች ወይም የሕክምና ዕቃዎች (ከዚህ በታች በአንቀጽ ፳፰ ከተመለከቱት በስተቀር) የሚሠራ ፣ የሚያዘጋጅ ወይም ዕቃዎቹን እንደገና መጥኖ የሚጠቀልል ድርጅት ነው ።

፰/ «የሕክምና ባለሞያ» ማለት በመድኃኒት የሚያክም ፣ አካልን የሚቀድ ሐኪም ፣ የጥርስና የዓይን ሐኪም ፣ የከብት ሐኪም ወይም ሕመምተኛ የሚመረምር ፣ የበሽታውን ዓይነት የሚለይ ፣ የሚያክምና መድኃኒት እንደምን እንደሚደረግ ለማመልከት ችሎታ ያለውና የተፈቀደለት ሰው ማለት ነው ።

፱/ «የመድኃኒት ዝግጅት» ማለት የሰዎችን ወይም የእንስሳዎችን ሕመም ለማከሚያ ወይም ከበሽታ ለመከላከያ እንዲያገለግል ታቅዶ የተሰናዳ ማናቸውም መድኃኒት ፣ ከዕፀዋትና

www.chilot.me

ከእንስሳት የተቀመመ (ባዮሎጂካል ፕሮዳክት) ወይም በመርፌ የሚሰጥ (ፖሬንተራል ሜዲኬሽን) ወይም ይህንን ከመሳሰሉ ነገሮች ተቀላቅሎ የተሰናዳ መድኃኒት ነው ።

፲/ «የሕክምና ዕቃዎች» ማለት ሐኪሞች የሰዎችን ወይም የእንስሶችን ሕመም ለመመርመሪያ ፣ ለማከሚያና ለማዳኛ ወይም ሕመም ለመከላከያ የሚገለገሉባቸውና የሚጠቀሙባቸው ናቸው ። ይህም ከምግቦች በስተቀር የመድኃኒት ዝግጅቶችን ፣ መጣጭ ጥጥን ፣ ልዩ ልዩ ሻሾችን ፣ የቁስል ማጣበቂያ ሽቦችንና መስፊያ ክሮችን ፣ ልዩ ልዩ የሕክምና ጨርቆችን ፣ እንዲሁም ሐኪሞች ሙያቸው በሚመራቸው መንገድ ለመቅደጃና ለቁስል መጠገኛ የሚጠቀሙባቸው ይህንንም የመሳሰሉትን ሌላ መሣሪያ ሁሉ ጨምሮ ነው ።

፲፩/ «ሚኒስትር» ማለት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር ነው ።

፲፪/ «ሚኒስቴር» ማለት የሕዝብ ጤና ጥበቃ ዋና መሥሪያ ቤቱን ነው ።

፲፫/ «ናርኮቲክ» ማለት ኢትዮጵያ በተቀበለችው የናርኮቲክ ኮንቬንሽን መሠረት በናርኮቲክነት የተመደበ ማናቸውም ዓይነት መድኃኒት ነው ። ይህም ዋናው የኦፒየም ቦርድ (አንዳንድ ጊዜ የኢንተርናሲዮናል ናርኮቲክ መቆጣጠሪያ ቦርድ የሚባለው) በየጊዜው እየሻሻለ የሚያወጣውን በኢንተርናሽናል ቁጥጥር ሥር የሚገኙትን የናርኮቲክ መድኃኒቶች ዝርዝር ይጨምራል ።

፲፬/ «ፋርማሲስት» ማለት ከዚህ በታች በአንቀጽ ፯ የተመለከተውን በመከተል ለፋርማሲስትነት የሚያስፈልጉትን ግዳጆች አከናውኖ የሥራ ፈቃድ ያገኘና በዚህም ሞያ የተመዘገበ ማንኛውም ሰው ነው ።

፲፭/ «ፋርማሲ» ማለት የመድኃኒት ዝግጅቶች እየተዋሐዱ ወይም እየተዘጋጁ ለሕዝብ የሚሸጥበት ሱቅ ወይም ማናቸውም ሌላ ሥፍራ ነው ።

፲፮/ «ፋርማሲ ቴክኒሺያን» ማለት ከዚህ በታች በአንቀጽ ፱ በተመለከተው መሠረት ለፋርማሲስት ቴክኒሺያንነት የሚያስፈልጉትን ግዴታዎች አከናውኖ የሥራ ፈቃድ ያገኘና በዚሁም ሞያ የተመዘገበ ማንኛውም ሰው ነው ።

፲፯/ «የመድኃኒት» ማዘዣ (ፕሬስክሪፕሽን) ማለት የመድኃኒት ማዘዣዎች ለመስጠት በሕግ ተፈቅዶለት በ፳፩ኛው አንቀጽ መሠረት በጊዜያዊ ዝርዝር ውስጥ ስሙ የተላለፈለት ሰው መድኃኒት ወይም የመድኃኒት ዝግጅቶች እንዲሰናዱ ፈርሞ የሚሰጠው የመድኃኒት ማዘዣ ወረቀት ነው ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፷ አን. ፫ ተሻሻለ ።

የተጠቀሰው ሕግ

የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ፤ ፮/፲፱ (፲፱፻፴፱) አ. ፺፩ ፤ ፴ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፫ ።

አንቀጽ ፬

የፋርማሲና የላቦራቶሪ ክፍል

በዋናው ፋርማሲስት መሪነት በዚህ ደንብ የተመለከቱትን ሥራዎችና ግዴታዎች ወይም በሚኒስቴሩ የውስጥ ደንብ መሠረት ሊወጡ የሚችሉትንና እነዚህንም የመሳሰሉትን ተግባሮች ሁሉ የሚያከናውንና የሚፈጽም የፋርማሲና ላቦራቶሪ ክፍል በሚኒስቴሩ ውስጥ ይቋቋማል ።

www.chilot.me

ምዕራፍ ፪

አመዘጋገብና ፈቃድ አሰጣጥ

አንቀጽ ፫

መዝገቦች

የፋርማሲና የላቦራቶሪ መምሪያው ክፍል ፡—

፩/ በዚህ ደንብ መሠረት ለፋርማሲስቶች ፣ ለድራጊስቶች ፣ ለፋርማሲ ቴክኒሺያኖች ፣ ለች ርቻርና ለሆስፒታል ፋርማሲስቶች ፣ ለድራግ ሱቆች ፣ ለመድኃኒት አዘጋጅ ላቦራቶሪ ዎች ራሳቸውን የቻሉ ልዩ ልዩ መዝገቦች ይዞ በተገቢው መዝገብ ውስጥ የያንዳንዱን ሰው ስም አድራሻና ሌሎችም መረጃዎችን ደንቡን ተከትሎ ይመዘግባል ፤

፪/ በዚህ ደንብ መሠረት የምዝገባ ምስክር ወረቀቶችና የሥራ ፈቃዶችን ያወጣል ፤

፫/ ከዚህ በላይ የተጠቀሱት መዛግብት በየጊዜው አስፈላጊው መረጃ እየተሞላባቸውና እየ ተከናወነባቸው እንዲጠበቁ ለማድረግ ፤

፫/ ከዚህ በላይ የተጠቀሱት መዛግብት በየጊዜው አስፈላጊው መረጃ እየተሞላባቸውና እየተከናወነባቸው እንዲጠበቁ ለማድረግ ፤

ሀ/ የተመዘገበ ሰው አድራሻውን ሲለውጥ አዲሱ አድራሻ በተገቢው መዝገብ እንዲ ሰፍር ያደርጋል ፤

ለ/ ከተመዘገቡት ሰዎች የአንዱ አድራሻው ሲያጠራጥር ለመላላክና ለመጠየቅ የሚ ያስችለውን መንገድና ዘዴ በተቻለ መጠን ያፈላልጋል ፤ እንደዚሁም በያንዳንዱ መዝገብ ውስጥ የተመለከተ ሰው በተመዘገበበት ሞያ መሥራቱን ያቆመ እንደሆን ጉዳዩን እያጣራ ለቦርዱ ያስታውቃል ።

አንቀጽ ፬

የሥራ ፈቃዶችን በሚታዩበት ሥፍራ ስለማኖር

በአዋጁና በዚህ ደንብ መሠረት የተመዘገበና ፈቃድ ያገኘ ማናቸውም ሰው ተግባሩን በሚያከናውንበት ቦታ በማናቸውም ጊዜ የሥራ ፈቃድ ወረቀቱን ሊታይ ከሚችልበት ሥፍራ ያኖራል ።

አንቀጽ ፭

ፋርማሲስቶች

በፋርማሲስትነት ተግባር ለመሥራትና ለመመዝገቡ የምስክር ወረቀት የሚሰጠው ፤

፩/ ቦርዱ በሚቀበለው የፋርማሲ ትምህርት ቤት ወይም ኮሌጅ ስለፋርማሲስትነት አስፈላ ላጊውን ትምህርት ላከናወነ ፤

፪/ በዕድሜው ከ፳፩ (ከሃያ አንድ) ዓመት በታች ያልሆነና በሌላም በኩል ያዋጁን ግዴታ ዎች ለፈጸመ ፤

፫/ በማናቸውም ጊዜና ሥፍራ ስለፋርማሲ የወጣውን ሕግ በመጣስ ላልተፈረደበት ፤

www.chilot.me

፬/ በሚኒስትሩ የሚወሰነውን የመመዝገቢያ አበል ክፍሎ በአዋጁ መሠረት የሥራ ፈቃድ ለማግኘት ማመልከቻውን በማቅረብ ከቦርዱ አስፈላጊውን ድጋፍ ላገኘ ማንኛውም ሰው ነው ።

አንቀጽ ፰

ድራጊስቶች

በድራጊስትነት ተግባር ለመሥራትና ለመመዝገቡ የምስክር ወረቀት የሚሰጠው ፡—

፩/ ቦርዱ ያስፈልጋል ብሎ የመደበውን ትምህርት ለፈጸመ ፤

፪/ በዕድሜው ከ፳፩ (ሃያ አንድ) ዓመት በታች ላልሆነ ፤

፫/ በማናቸውም ጊዜና ሥፍራ ስለፋርማሲ የወጣውን ሕግ በመጣስ ላልተፈረደበት ፤

፬/ በሚኒስትሩ የሚወሰነውን የመመዝገቢያ አበል ክፍሎ በአዋጁ መሠረት የሥራ ፈቃድ ለማግኘት ማመልከቻውን በማቅረብ ከቦርዱ አስፈላጊውን ድጋፍ ላገኘ ማናቸውም ሰው ነው ።

አንቀጽ ፱

የፋርማሲ ቴክኒሺያን ።

በፋርማሲ ቴክኒሺያንነት ተግባር ለመሥራትና ለመመዝገብ ፈቃድ የሚሰጠው ፡—

፩/ በዕድሜው ከ፲፰ (ከአሥራ ስምንት) ዓመት በታች ላልሆነ ፤

፪/ በማናቸውም ጊዜና ሥፍራ ሕግን ተላልፎ ላልተፈረደበት ፤

፫/ ቦርዱ በወሰነው መሠረት የሚሰጠውን የፋርማሲስት ትምህርትና የሥራ ልምምድ ጊዜ ፈጽሞ በዚሁ ሞያ ለመሥራት ሚኒስቴሩ የሚያቀርበውን ፈተና ላለፈ ማናቸውም ሰው ነው ።

አንቀጽ ፲

የፋርማሲ ቴክኒሺያኖች መብትና ግዴታ

ማናቸውም የፋርማሲ ቴክኒሺያን በሆስፒታል ወይም ሚኒስቴሩ በሚፈቅድለት ድርጅት ውስጥ ይሠራል ። በማናቸውም ጊዜ የሥራ ግዴታዎቹን የሚፈጽመው ለድርጅቱ ሥራ ኃላፊ በሆነው ሐኪም ወይም በፋርማሲስት ተቆጣጣሪነት ሥልጣን ሥር ነው ። በዚህ አኳኋን ለአ ምስት ዓመት ከሠራ በድራጊስትነት ለመሥራት እንዲመዘገብ ፈቃድ ለመጠየቅ ይችላል ።

አንቀጽ ፲፩

መድኃኒት በገጠር የሚሸጡ

መድኃኒት በገጠር ለመሸጥ ሊመዘገብና የሥራ ፈቃድ ሊሰጠው የሚችለው ፡—

፩/ ዋናው ፋርማሲስት ይገባዋል ብሎ የመሰከረለት ፤

፪/ በዕድሜው ከ፳፩ (ከሃያ አንድ) ዓመት ያላነሰና ሕግን በመጣስ ያልተፈረደበት ፤

www.chilot.me

፫/ ከሚኒስቴሩ በየጊዜው በተጨማሪ የሚወጡትን ግዴታዎች የሚፈጽም ፤

፬/ በሚኒስትሩ የተቆረጠውን የመመዝገቢያ ገንዘብ የከፈለ ሲሆን ነው ።

አንቀጽ ፲፪

መድኃኒቶችን በገጠር የሚሸጡ ሰዎች ተግባር

በቂ ፋርማሲና የድራግ ሱቆች በማይገኙባቸው ሥፍራዎች ለሥራው አስፈላጊ ችሎታ ያላቸው ሰዎች ለሕዝብ በገጠር መድኃኒት ለመሸጥ እንዲመዘገቡ ፈቃድ ሲጠይቁ ቦርዱ ሁኔታውን መርምሮ ከተስማማ ከሚኒስቴሩ በዝርዝር የተሰጡትን መድኃኒቶች ለመሸጥ ሊፈቅድላቸው ይችላል ።

ምዕራፍ ፫

የንግድ ሥራ ፈቃዶች

ክፍል «ሀ» ፋርማሲዎች

አንቀጽ ፲፫

ስለፈቃድ አስፈላጊነት

ማናቸውም ሰው ቢሆን ደንብ በ፲፬ኛው አንቀጽ መሠረት ፈቃድ ሳያገኝ ፋርማሲ ለማቋቋም ወይም ለማካሄድ ወይም የመድኃኒት ዝግጅቶችን ፤ ናርኮቲኮችን ወይም መርዞችን ወይም በዚህ ደንብ በአንቀጽ ፴፮ ቁጥር ፩ የተጠቀሱትን መድሃኒቶች በማናቸውም መንገድ ቢሆን ለማዘጋጀት ፤ ለመሸጥ ፤ ለመለወጥ ወይም ለሕዝብ ለማከፋፈል አይችልም ። ሆኖም በዚህ በ፲፫ኛ አንቀጽ የተመለከተው ለሕክምና ዕቃዎች በዚህ ደንብ በሌላ ክፍል የተፈቀደውን ሊሽር አይችልም ።

አንቀጽ ፲፬

የፈቃድ አወጣጥ ሁኔታ

ፋርማሲ ለማቋቋምና ሥራውን ለመምራት ሚኒስትሩ ፈቃድ የሚሰጠው ከዚህ በታች የተመለከቱትን መረጃዎች ሲያገኝ ነው ።

፩/ ፈቃድ እንዲሰጠው የሚጠይቀው ሰው ፋርማሲስት መሆን በሚያስፈልግበት ጊዜ ፋርማሲስት ሆኖ ስለ ፋርማሲው ቴክኒክ ሥራ ራሱ ኃላፊ መሪ መሆን አለበት ። ሆኖም በንግዱ ቤት ውስጥ ያሉት ፋርማሲስቶች ቁጥር ከአንድ በላይ የሆነ እንደሆነ የፋርማሲው ፈቃድ የሚሰጠው በፋርማሲው ውስጥ የበለጠ የባለቤትነት መብት ላያዘው ነው። ምናልባት መብቱ ለሁሉም እኩል ሆኖ የተገኘ እንደሆን ፈቃዱ የሚሰጠው በሚኒስቴሩ ዘንድ በከፍተኛነት ለታወቀው ነው ፡ ሆኖም ይህ የፈቃዱ አሰጣጥ ደረጃ የተቀሩትን ፋርማሲስቶች የኃላፊነት መብት ሊቀንስ አይችልም ።

፪/ ጠያቂው ሰው ፋርማሲውን ለማቋቋም ያቀደበት ሥፍራ በኢትዮጵያ ውስጥ በቂ የመድኃኒት ገበያ በምቹ ሁኔታ ተዘርግቶ ለሕዝቡ ጥቅም እንደሚያገለግል ሆኖ ሲገኝ ፤

፫/ በፋርማሲው ውስጥ የሚያስፈልጉት መሣሪያዎች በዚህ ደንብ ላይ በተመለከተው መሠረት ተዘጋጅተው ሲገኙ ፤

www.chilot.me

፬/ እጅግ ቢያንስ ለዚሁ ጉዳይ ሲል ሚኒስቴሩ በሚያሰናዳው የመድኃኒት ዝርዝር ውስጥ ስማቸው ተለይቶ የተመደቡት መድኃኒቶች በፋርማሲው መደብር የሚገኙ ሲሆን ነው ።

ክፍል «ለ» የድራግ ሱቆች

አንቀጽ ፲፭

ስለፋርማሲና ስለፋርማሲስቶች በአንቀጽ ፲፫ የተመለከቱት በዚያው አኳኋን ፣ እንደዚሁም ስለድራጊስቶችና ስለድራግ ሱቆች ይውላል ።

ክፍል «ሐ» መድኃኒት በገጠር የሚሸጡ

አንቀጽ ፲፮

ሚኒስትሩ ባቋቋማቸው ደንቦች መሠረት የተወሰኑ መድኃኒቶች በየገጠሩ ለመሸጥ የሚያስችል በየዓመቱ የሚታደስ ፈቃድ ሚኒስቴሩ ይሰጣል ።

ክፍል «መ» የመድኃኒት ቀማሚ መሥሪያ ቤት
(ማኑፋክቸሪንግ ላቦራቶሪዎች)

አንቀጽ ፲፯
ስለ ፈቃድ አስፈላጊነት

በዚሁ ደንብ በአንቀጽ ፲፰ በተመለከተው መሠረት የሥራ ፈቃድ አስቀድሞ ካልተገኘ ማናቸውም ሰው ቢሆን የመድኃኒት መቀመሚያ መሥሪያ ቤት ሊያቋቁም አይችልም ።

አንቀጽ ፲፰
የፈቃድ አወጣጥ ሁኔታ

የመድኃኒት መቀመሚያ መሥሪያ ቤት ለማቋቋም ፣ ሥራውን ለማካሄድ ፣ የላቦራቶሪ ባለ ቤት ለመሆን ለሚፈልጉ ሰዎች ሚኒስቴሩ የሥራ ፈቃድ የሚሰጠው ከዚህ በታች የተመለከተውን አጥጋቢ ማስረጃ ሲያገኝ ነው ።

፩/ ፈቃድ የተሰጠው የመሥሪያ ቤቱ የቴክኒክ ሥራ ኃላፊ ሆኖ እሱም ኮስሜቲኮችን ፣ ወይም የሕክምና ዕቃዎችን ለማዘጋጀት በቂ የሥራ ልምምድ ያለው የተመዘገበ ፋርማሲስት ወይም የሕዝብ ጤንነት እድገትን ለመጠበቅ የሚያስፈልገውን ለመፈጸም በሳይንስና በቴክኒክ ትምህርት በቂ ችሎታ ፣ ልምምድ ያለው ለመሆኑ ቦርዱ የተቀበለው ሲሆን ፣ የመድኃኒቱ የአቀማመምና የማዘጋጀት ተግባር ጠያቂው ካለው ችሎታ ጋር የተመጣጠነ እንዲሆን ይኸው በሥራው ፈቃድ ላይ ሊወሰን ይችላል ።

፪/ መሥሪያ ቤቱ እንዲቋቋም ስለታቀደበት ቦታ ንጽሕናና ጤናማነት ፣ ስለአስተዳደሩ ዓቅድ፣ ስለ ምችቶቹ ፣ ስለ መድኃኒቶቹ ፣ ማዘጋጃ መሣሪያዎች ፣ እንዲቀመሙ ስለታቀዱ መድኃኒቶች ዓይነት ፣ ስለሠራተኞች አያያዝና እንዲሁም ስለመሳሰሉት ጉዳዮች ዝርዝር ቦርዱ መርምሮ የተቀበለው ሲሆን ፤

www.chilot.me

፫/ በመሥሪያ ቤቱ ውስጥ ለመዘጋጀት ወይም እንደገና ለመጠቅለል የቀረቡት የመድኃኒት ዕቃዎች ሕመምን መርምሮ ለማወቅ ፡ ለማከም ወይም ሕመም ከመያዙ በፊት ለመከላ ከል የሚጠቀሙና የሚያገለግሉ ለመሆናቸው አጥጋቢ ማስረጃ ሲገኝና እንዲሁም ለመ ዘጋጀት ወይም እንደገና ለመጠቅለል የቀረቡት ኬሚካሎች ሲጠቀሙባቸው ወይም ሲያደርጓቸው ሊጐዱ የማይችሉ መሆናቸው ሲረጋገጥ ነው ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፷፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፳፭ አን. ፫ ተሻሻለ ።

ክፍል «ሠ» ከውጭ አገር የሕክምና ዕቃዎች ስለማስመጣት

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፷፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፳፭ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፲፱

ስለፈቃድ አስፈላጊነት

በአንቀጽ ፰ በተመለከተው መሠረት አስቀድሞ የሥራ ፈቃድ ያላገኘ ማናቸውም ሰው ከውጭ አገር ማናቸውንም የሕክምና ዕቃዎች ሊያስመጣ አይችልም ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፷፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፳፭ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፳

የፈቃድ አወጣጥ ሁኔታ

፩/ ከውጭ አገር የሕክምና ዕቃዎች ለማስመጣት ሚኒስትሩ ፈቃድ የሚሰጠው ፡—

ሀ/ ከውጭ አገር ለማስመጣት ያቀደውን የሕክምና ዕቃዎች ወይም በየመልካቸው የተመደቡትን የሕክምና ዕቃዎች ዓይነት ዝርዝር ለሚኒስቴሩ ለሚያቀርብ ፤

ለ/ ከዚህ በላይ በ፩ኛው ንዑስ አንቀጽ የተመለከተው እያንዳንዱ ዕቃ በመጣበት አገር ውስጥ ሳይከለከል በነፃ የሚሸጥ መሆኑን የሚያስረዳ ጽሑፍ ዕቃው ከተሠ ራበት አገር አገባብ ካለው ድርጅት ለሚያቀርብ ፤

ሐ/ በሚኒስትሩ የተወሰነውን የፈቃድ ማውጫ ገንዘብ ለሚከፍል ፤

መ/ ከዚህም ሌላ አስፈላጊ ሆኖ በየጊዜው በሕግ የሚወጣውን ወይም ኢትዮጵያ ተካ ፋይ የሆነችበትን ማናቸውንም የኢንተርናሽናል ኮንቬንሽን ደንብ ለሚያከብር ሰው ነው ።

፪/ በ፩ኛው አንቀጽ መሠረት ወደ አገር እንዲገቡ የተፈቀዱት ናርኮቲኮች ወይም የሕክምና ዕቃዎች ወይም በየመልካቸው የተመደቡ የሕክምና ዕቃዎች ዝርዝር በሚሰጠው የሥራ ፈቃድ ውስጥ አብሮ መገኘት አለበት ።

www.chilot.me

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፱/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፮ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፳፩

ማገጃዎች

ከውጭ አገር ከሚመጡት የሕክምና ዕቃዎች ውስጥ አንዳንዶቹን ዕቃዎች በተሰጠው የሥራ ፈቃድ መሠረት በደንብ ለማስመጣት የሚያስቸግር መሆኑን ሚኒስትሩ ከተረዳ በማና ቸውም ጊዜ ቢሆን የሥራውን ፈቃድ ለመውሰድ ወይም ለመወሰን ወይም ለማስተካከል ይች ላል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፱/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፮ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፳፪

ተጨማሪዎች

ከውጭ ፤ አገር የሚመጡትን የሕክምና ዕቃዎች ለማስመጣት የሚያስችል ፈቃድ ከተሰጠ በኋላ ፤ ሚኒስትሩ አስፈላጊ መስሎ ከታየው በዚያው ፈቃድ መሠረት ያንን የመሰሉ ሌላ ዕቃ ዎች ከውጭ አገር በተጨማሪ እንዲገባ ሊፈቅድ ይችላል ። ሆኖም እነዚህ ከውጭ አገር የሚ መጡ ዕቃዎች በ፳ኛው አንቀጽ የተመለከተውን ማጥገብ ይኖርባቸዋል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፱/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፮ አን. ፫ ተሻሻለ ።

ክፍል «ረ» የሕክምና ዕቃ በጅምላ ሻጮች

አንቀጽ ፳፫

ስለፈቃድ አስፈላጊነት

ማናቸውም ሰው ቢሆን በአንቀጽ ፳፬ በተመለከተው መሠረት በጅምላ ለመነገድ የሚ ያችለው ወረቀት አስቀድሞ ካላገኘ በስተቀር ማናቸውንም የሕክምና ዕቃ በጅምላ ለመነገድ ወይም ሌላ ድርጅት የሠራውን ወይም ከውጭ አገር ያስመጣውን የሕክምና ዕቃ በብዛት ለመ ሸጥ አይችልም ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፱/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፮ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፳፬

የፈቃድ አወጣጥ ሁኔታ

ስለታማኝነቱ በቂ ማስረጃ ለሚያቀርብና በሚኒስትሩ የተወሰነውን የፈቃድ ማውጫ ገንዘብ ለሚከፍል ማንኛውም ሰው የሕክምና ዕቃ በጅምላ ለመሸጥ የሚያስችል የፈቃድ ወረ ቀት ሚኒስትሩ ያወጣለታል ።

www.chilot.me

ምዕራፍ ፬

የፋርማሲዎች አመራር

አንቀጽ ፳፫

እንዳይሸጡ የተከለከሉ

ከፋርማሲ ዓይነተኛ የሥራ አመራር ጋር ተቃራኒ መስለው የሚታዩትን ማናቸውንም ዓይነት የተወሰኑ ወይም በያይነታቸው የተመደቡ ዕቃዎች በፋርማሲ እንዳይሸጡ ሚኒስቴሩ ለመከልከል ይችላል ።

አንቀጽ ፳፬

መቆጣጠር

የመድኃኒት ዝግጅት ወይም የሚቀመሙ መድኃኒቶች በሚዘጋጁበት ጊዜ ሥራው ከዚያው ሥፍራ በማይለይ ፋርማሲስት ቅርብ ተመልካችነት ይመራል ። ፋርማሲስት በማይገኝበት ጊዜ ግን ፋርማሲው በሚኒስቴሩ ፈቃድ ለተወሰነ ጊዜ በድራጊስትነት የቅርብ ተመልካችነት በድራግ ሱቅነት ብቻ እየሠራ ሊቆይ ይችላል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፱/፲፩ (፲፱፻፶፬) ሕ. ፫፻፳ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፳፭

የሥራ ሰዓቶች

እያንዳንዱ ፋርማሲ በሚገኝበት ሠፈር የሚኖረውን ሕዝብ ፍላጐት በማመዛዘን ፤ ማናቸውም ፋርማሲ ለሕዝብ አገልግሎት የሚከፈትባቸውንና የሚዘጋባቸውን ሰዓቶች ሚኒስትሩ ሊወስን ይችላል ።

አንቀጽ ፳፮

መለያ ምልክት

እያንዳንዱ ፋርማሲ በደጃፉ ላይ ከዋናው በር አጠገብ ሊነበብ በሚችል ጉልህ ፊደል የመድኃኒት ቤቱን ስም በአማርኛና በእንግሊዝኛ ጽፎ ማኖር ይገባዋል ።

አንቀጽ ፳፯

አመልካች ጽሑፍ

እያንዳንዱ ፋርማሲ በሚዘጋበት በማናቸውም ሰዓቶች ባቅራቢያው የሚገኘውን ፋርማሲዮች ስም አድራሻና የቴሌፎን ቁጥር ግልጽ በሆነ ጽሕፈት በሌሊት ሲሆንም በመብራት አድርጎ በሚታይ ሥፍራ እንዲኖር ያደርጋል ።

www.chilot.me

አንቀጽ ፴

አመዳደብ

፩/ አንድ ፋርማሲ በውስጡ የመገበያያ ሥፍራ ፣ የመድኃኒት ዝግጅት መድኃኒቶች መቀመሚያ ሥፍራ ፣ የዕቃ መደብር ሥፍራና እንደዚሁም ለንግድ ቤቱ ሥራ ተፈላጊ የሆኑ ሥፍራዎች ሊኖሩት ያስፈልጋል ።

፪/ በመድኃኒት ዝግጅት መሠረት እየተቀመሙ የሚወጡት መድኃኒቶች የሚሠሩበት ክፍል ከቀረው ክፍል የተነጠለ መሆን አለበት ።

፫/ ፋርማሲው በውስጡ ላቦራቶሪ ያለው እንደሆነ ፣ የዚህ ላቦራቶሪ ክፍል ወይም ክፍሎች ከንግዱ ቤት ክፍል ጋር የተለያየ መሆን አለበት ።

፬/ በፋርማሲው ውስጥ ማናቸውም ወገን ለመኖሪያ ወይም ለመኝታ ሥፍራ እንዲያገለግል አይደረግም ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፪/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፩ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፴፩

ከቤቱ ጋር ስለተያያዙ ዕቃዎች

ለፋርማሲው የሚያስፈልገው ከቤት ጋር ተያያዥ ዕቃ ሚኒስቴሩ ለዚሁ ሥራ አስፈላጊ ነው ብሎ ከሚመድበው አነስተኛ የዕቃ ዝርዝር ያነሰ መሆን የለበትም ።

አንቀጽ ፴፪

መሣሪያ

እያንዳንዱ ፋርማሲ ሊኖረው የሚገባውን መሣሪያ ሚኒስትሩ ለዚሁ ሥራ አስፈላጊ ነው ብሎ ከሚያወጣውና የኢንተርናሲዮናል ፋርማኮፒያም እያተመ ከሚሰጠው መሣሪያ ዝርዝር ያነሰ መሆን የለበትም ።

አንቀጽ ፴፫

የመድኃኒት ማዘዣ

እያንዳንዱ የመድኃኒት ማዘዣዎች በቅደም ተከተልነታቸው ቀንና ዘመናቸው እየተመዘገበ ቢያንስ ከሁለት ዓመት ላላነሰ ጊዜ በማኅደር ውስጥ እንዲጠበቁ ያስፈልጋል ። የመድኃኒት ማዘዣው ተደጋጋሚ የሆነ እንደሆነ ግን አንደኛው ማዘዣ ብቻ ይያዛል ። ገዢው የጠየቀ እንደሆነ የመድኃኒት ማዘዣው ግልባጭ ይሰጠዋል ።

አንቀጽ ፴፬

ናርኮቲኮችን ስለማውጣት

፩/ ያለሐኪም ማዘዣ ማናቸውም ፋርማሲ ናርኮቲክነት ያለባቸውን የመድኃኒት ዝግጅትን ወጪ አያደርግም ።

www.chilot.me

፪/ ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ግዳጆች ካልተፈጸሙ ማናቸውንም ዓይነት ናርኮቲክን የያዙ መድኃኒቶች የሚፈቅድ የመድኃኒት ማዘዣ ወረቀት ለመቀበል አይቻልም ።

ሀ/ የመድኃኒት ማዘዣው እንደሚነበብ ሁኖ በግልጽ የተጻፈ መሆኑንና እንዲሁም የመድኃኒት ማዘዣዎችን ለመስጠት በሕግ ተፈቅዶለት በ፳፩ኛው አንቀጽ መሠረት በጊዜያዊ ዝርዝር ስሙ የተላለፈለት ሰው የፈረመበት ከመሆኑም በላይ ፣ ያዘዘው ሰው ስምና አድራሻ እንዶሚነበብ ሁኖ በመድኃኒት ማዘዣው ላይ የተጻፈበት እንዲሆን ያስፈልጋል ።

ለ/ የመድኃኒት ማዘዣው የታማሚውን ሰው ስም ፣ ዕድሜና አድራሻ የያዘ እንዲሆን ፣

ሐ/ የመድኃኒት ማዘዣው መድኃኒቱ የታዘዘበትን ቀንና ዓመት ምሕረት ፣ የመድኃኒቱን ጥንካሬና ዓይነት እንዲሁም ስለአደራረጉ በግልጽ የሚመራ እንዲሆን ።

፫/ ናርኮቲክ ያለበት የመድኃኒት ዝግጅት በሚጠየቅበት ጊዜ ራሱን የቻለ አዲስ የሐኪም ማዘዣ ወረቀት እንዲቀርብ ያስፈልጋል ።

፬/ ናርኮቲክ የተሸጠባቸው የመድኃኒት ማዘዣ ወረቀቶች ሁሉ ቁጥርና ቀን እየተጻፈባቸው በልዩ ማኅደር እየሆኑ ከአምስት ዓመት ለማያንስ ጊዜ ይቀመጣሉ ። እንደዚህ ያሉት የመድኃኒት ማዘዣም ግልባጭ ሊሰጥ አይቻልም ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፷፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፭ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፴፭

ስለናርኮቲክስ አገዛዝና አመዛጋገብ

፩/ ማናቸውም ፋርማሲ የዋናው መድኃኒት ቤት ኮርፖሬሽን ካልሆነ በስተቀር ከሌላ ቦታ ናርኮቲክስ እንዲወስድ አይፈቅድም ።

፪/ እያንዳንዱ ፋርማሲ በመደብር ያገባቸውን ናርኮቲኮች ሁሉ በማስታወሻ ይይዛል ። እንዲሁም የዋጋቸው መጠየቂያ ሠነዶቻቸውን በቅደም ተከተል አድርጐ በማኅደር ከአምስት ዓመት ለማያንስ ጊዜ ይጠብቃል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፷፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፭ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፴፮

የናርኮቲኮች አቀማመጥ

ማናቸውም ናርኮቲክ ቁልፉ በፋርማሲስቱ እጅ በሚገኝ የብረት ሣጥን ውስጥ ተቆልፎ መቀመጥ አለበት ።

አንቀጽ ፴፯

የናርኮቲኮች ዕቃ ዝርዝር

ፋርማሲስቶች ሁሉ በእጃቸው የሚገኙትን የናርኮቲኮች ሸቀጥ ሙሉ ዝርዝር ሚኒስትሩ በሚሰጣቸው ሠንጠረዥ ላይ በየጊዜው እየሞሉ በተወሰኑ ሰዓቶች ለሚኒስቴሩ ያቀርባሉ ።

www.chilot.me

አንቀጽ ፴፰

የንግድ ሥራን በሚያቋርጡበት ጊዜ ናርኮቲኮችን ስለማዘዋወር ።

የፋርማሲው ሥራ በሚቋረጥበት ጊዜ ስለናርኮቲክ የተያዙ መዛግብትና ማኅደሮች ፤ እንዲሁም ገና ያልተሸጡትን የናርኮቲክ ሽቀጦች ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መምሪያ መሠረት ማስረከብ ያስፈልጋል ።

አንቀጽ ፴፱

መርዞችንና ሌላም አደገኛ የሆኑ መድኃኒቶች ስለማውጣትና ስለማስቀመጥ

፩/ ሚኒስትሩ በየጊዜው በሚያወጣው ደንብ መሠረት ካልሆነ በስተቀር ፤ ማናቸውም ፋርማሲ ሚኒስቴሩ በየጊዜው አዘጋጅቶ ለየፋርማሲዎች በሚያድለው ዝርዝር ውስጥ በስም ተለይተው የሚገኙትን መርዝነት ያላቸው ዝግጅቶች ወይም ሌላ አደገኛ ምጥኖች ወጪ ሊያደርግ አይችልም ።

፪/ ከዚህ በላይ በተመለከተው ፴፱ኛ አንቀጽ በቁጥር ፩ ከተጠቀሰው ዝርዝር ውስጥ በተለይ ስማቸው የሚጠሩ አንዳንድ መርዞች ወይም ሌላ ምጥኖች በተቆለፈ ሣጥን ውስጥ እንዲቀመጡ ያስፈልጋል ።

ምዕራፍ ፭

የድራግ ሱቆች አመራር

አንቀጽ ፵

እንዳይሸጡ የተከለከሉ

ከድራግ ሱቆች ዓይነተኛ የሥራ አመራር ጋር ተቃራኒ መስለው የሚታዩትን ማናቸውንም ዓይነት የተወሰኑ ወይም በየዓይነታቸው የተመደቡ ዕቃዎች በድራግ ሱቅ እንዳይሸጡ ሚኒስትሩ ለመከልከል ይችላል ።

አንቀጽ ፵፩

የሥራ አመራር

በድራግ ሱቅ ተቀጥሮ የሚሠራ ወይም የሚገኝ ማናቸውም ሰው ሐኪም በሚሰጠው የመድኃኒት ማዘዣ መሠረት የመድኃኒት ዝግጅት ደባልቆ ለመቀመም ፤ ወይም ማናቸውንም የመድኃኒት ዝግጅት ወይም መርዝ ለማሰናዳት ፤ ለመሥራት ፤ ወይም ጠቅልሎ ለማሸግ አይፈቀድለትም ። ሆኖም በመድኃኒት ማዘዣው ውስጥ የተጠየቁትን እሽጋቸው ያልተከፈተ መድኃኒቶችን ለመሸጥ የድራጉ ሱቅ ያለውን መብት ይህ ፵፩ኛው አንቀጽ ሊቀንስ አይችልም ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፷፱/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፩ አን. ፫ ተሻሻለ ።

www.chilot.me

አንቀጽ ፺፪

መቆጣጠር

የድራጉ ሱቅ ክፍት በሆነበት በማናቸውም ሰዓት ሥራው የሚካሄደው ከዚያው ሥፍራ በሚገኝ ድራጊስት ተመልካችነትና ሥራ መሪነት ነው ።

አንቀጽ ፺፫

የሥራ ሰዓቶች ፤ የመታወቂያ ምልክትና ተረኛን አመልካች

በዚሁ ደንብ በአንቀጽ ፹፮ እስከ ፹፱ ያለው በሙሉ ለድራግ ሱቅም ይሆናል ።

አንቀጽ ፺፬

ድርጅት

በድራግ ሱቅ ውስጥ ማናቸውም ሥፍራ ለመኖሪያ ወይም ለመኝታ እንዲያገለግል አይፈቀድም ።

አንቀጽ ፺፭

ናርኮቲኮች

ያለመድኃኒት ማዘዣ እንዲሸጡ ከተፈቀዱት ዝግጅቶች በስተቀር ማናቸውም ዓይነት ናርኮቲክ በድራግ ሱቅ ውስጥ መገኘት ፤ መቀመጥ መሸጥ አይችልም ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፱/፲፭ (፲፱፻፷፱) ሕ. ፪፻፳ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፺፮

መርዞችና ሌላም አደገኛ የሆኑ መድኃኒቶች ስለማውጣትና ስለማስቀመጥ

ይህንን አንቀጽ (፺፮) ያሻሻለው የሕግ ክፍል ማስታወቂያ ቁጥር ፫፻፳፭/፺፯ ዓ.ም. አንቀጽ ፲፰ በአማርኛና በእንግሊዝኛው ጽሑፎች መካከል የሐሳብ ልዩነት ስላለ አስተውል ።

በአንቀጽ ፺፭ ከተሰጠው ውሳኔ በስተቀር ስለዚህ ጉዳይ በአንቀጽ ፹፬ የተመለከቱት ለድራግ ሱቅም ይውላሉ ። የመድኃኒት ማዘዣዎችም በዚሁ ደንብ በአንቀጽ ፹፫ በተመለከተው መሠረት ተይዘው ይቀመጣሉ ።

ምዕራፍ ፲

መድኃኒትን የሚቀምሙ መሥሪያ ቤቶች (ማኑፋክቸሪንግ ላቦራቶሪዎች) አመራር

አንቀጽ ፺፯

መቆጣጠር

መድኃኒቶችን የሚቀምም መሥሪያ ቤት (ማኑፋክቸሪንግ ላቦራቶሪ) መድኃኒት በሚሠራበት ወይም በሚጠቀልለበት ጊዜ ሥራው የሚካሄደው በአንቀጽ ፲፰ መሠረት የሥራ ፈቃድ

www.chilot.me

ባገኙ ሰዎች መሪነትና ተመልካችነት ሥር ነው ። መድኃኒቶች በሚሠሩበት ወይም በሚጠቀለሉበት ጊዜ ሁሉ ይህ ሰው በዚያው መገኘት አለበት ። ሆኖም እሱ በማይገኝበት ጊዜ ችሎታና የሥራ ፈቃድ ባለው ሰው ተመልካችነት ሥራው ሊመራ ይችላል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፩ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፵፰

ከዕፅዋትና ከእንስሳት የተቀመሙ (የባዮሎጂካል) ዝግጅቶች

ከእፀዋትና ከእንስሳት የተቀመሙ (የባዮሎጂካል) ዝግጅቶችን የሚሠሩ ማናቸውም ላቦራቶሪዎች ስለባዮሎጂካል ዝግጅቶች አሠራር ፣ አቀማመጥ ፣ አሰጣጥና አከፋፈል ሚኒስትሩ በሚያወጣቸው ልዩ ደንቦች ይመራሉ ።

አንቀጽ ፵፱

የተነጠሩ ዕቃዎች

በንጹሕ ተነጥረው የተቀመሙ የመድኃኒት ዝግጅቶች እየተሠሩ በትንንሽ ብልቃጦችና ጠርሙሶች ውስጥ የሚደፈኑት ለዚሁ ሥራ ተብሎ ለብቻው በተመደበ ክፍል ውስጥ ነው እንዲሁም በንጽሕና እንዲሠሩ የሚያስፈልጉት የሕክምና ዕቃዎች ማለት ለመቅደጃ ክፍል እንደሚያገለግሉት ዓይነት መጠቅለያዎች ተጋቢ ከሆኑ ነገሮች ነፃ እንዲሆኑ የሚሠሩትና የሚጠቀለሉት እንደዚሁ ንጽሕ በሆነ ክፍል ነው ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፩ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፶

የናርኮቲኮች አሠራር

በአንቀጽ ፵፫—፵፰ ከተሰጠው ደንብ ጋር የሚስማማ ሁኖ ሲገኝ ፣ የተወሰነ ናርኮቲክ የያዙ የመድኃኒት ዓይነቶች እንዲሠሩ ሚኒስቴሩ ለአንድ ድርጅት ፈቃድ ሊሰጥ ይችላል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፩ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፶፩

ተሠርተው ስለወጡ አንዳንድ ዝግጅቶች አከላከል

አንዳንድ የመድኃኒት ዝግጅቶች የሚጐዱ ወይም ሊጐዱ የሚችሉ ሁነው ሲገኙ ፣ የፋርማሲና የላቦራቶሪ መምሪያ ክፍል በሚያቀርበው አሳብ መሠረት እንዳይሠሩ ፣ እንዳይሸጡ ወይም እንዳይሰጡ ሚኒስትሩ በየጊዜው ለመከልከል ይችላል ።

www.chilot.me

ምዕራፍ ፯

ደረጃ

ክፍል «ሀ» ትርጉም

አንቀጽ ፶፪

ለሕዝብ ጥቅም ሲባል የሚሠሩት የመድኃኒት ዝግጅቶች ጥራት የኢንተርናሲዮናል ፋርማኮፒያ ወይም ሚኒስትሩ የተቀበለው ሌላ ፋርማኮፒያ በመጨረሻ ጊዜ በሚያወጣው ጽሑፍ እንደተመለከተው ይሆናል ።

ክፍል «ለ» ምልክቶችና የምልክቶች አለጣጠፍ

አንቀጽ ፶፫

አስፈላጊነት

በእያንዳንዱ በተቀመመ ፣ በተዘጋጀ ፣ በተቀላቀለና በተዋሐደ ወይም በተሸጠ የመድኃኒት ዝግጅት መያዣ ዕቃ ላይ የመለያ ስሙ ተለጥፎበት እንዲገኝ ያስፈልጋል ።

አንቀጽ ፶፬

የመድኃኒት ማዘዣ

በመድኃኒቱ ማዘዣ መሠረት ወጪ በሚሆን በማናቸውም የመድኃኒት ዝግጅት ላይ የፋርማሲው ስምና አድራሻ ፣ የተሠራበት ቀን ፣ የታካሚው ስም ፣ የአደራረጉ ሁኔታና ያዘዘው ሐኪም ስም ሊኖርበት ያስፈልጋል ። ጽሕፈቱም ለመነበብ እንደሚችል ሆኖ በአማርኛ ወይም በእንግሊዝኛ ጽሕፈት ሊመታ ወይም ሊጻፍ ይችላል ።

አንቀጽ ፶፭

በድንገት የሚቀመሙ ዝግጅቶች

በድንገት የሚቀመሙትን መድኃኒቶች በሚይዝ ዕቃ ላይ የሚለጠፈው ምልክት የዝግጅቱን ስም ወይም ከያይነቱ የገቡትን ቅመሞች ልክና መጠን ባማርኛ ወይም በእንግሊዝኛ ጽሕፈት የያዘ መሆን አለበት ።

አንቀጽ ፶፮

የተሰናዱ ዕቃዎች

መጀመሪያ ተቀምሞ በወጣበት ዕቃ ሁኖ ያለሐኪም ማዘዣ ለሕዝብ የሚሸጠው የመድኃኒት ዝግጅት የተሸጠበትን ድርጅት ስምና አድራሻ ፣ የመድኃኒቱን ስም ፣ የቅመሙን ዓይነትና ልክ ፣ እንዲሁም የመድኃኒቱን አደራረግ ገልጾ የሚያስረዳ ጽሑፍ ሊኖረው ይገባል ።

አንቀጽ ፶፯

መደበኛ ስም

በማናቸውም መድኃኒት ዝግጅት ላይ በሚለጠፈው ጽሑፍ የመድኃኒቱ ደንበኛ መጠሪያ ስም በ፴፪ኛውና በ፶፪ኛው አንቀጽ በተመለከተው መሠረት በፋርማኮፒያ የተመደበለትን ስም ወይም ስሞች መያዝ አለበት ።

www.chilot.me

ክፍል «መ» የመድኃኒት ምርመራና አከላከል

አንቀጽ ፹፱

በማናቸውም አገር የተሠራውን የመድኃኒት ዝግጅት ለመመርመር ሚኒስቴሩ ሥልጣን አለው ፤ መድኃኒቱ በዕቃው ላይ ከተለጠፈው ጽሑፍ ጋር የማይመሳሰል ወይም በአንቀጽ ፶፪ መሠረት ሚኒስትሩ ከሚሰጠው ደረጃ በታች የሆነ እንደሆን ወይም መድኃኒቱ ነጋዴው ከሚሰጠው መግለጫ ጋር ያልተስማማ እንደሆን ፤ ወይም የተከለሰ እንደሆን ወይም የተሳሳተ ጽሑፍ ተለጥፎበት የተገኘ እንደሆነ ፤ መድኃኒቱ እንዳይሸጥና እንዳይከፋፈል ሚኒስቴሩ ሊከለክል ይችላል ።

ክፍል «ሠ» በሙከራ ላይ ስላሉ አዲስ መድኃኒቶች

[በ፷፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፭ አን. ፫ ክፍል «መ» ፤ «ሠ» እና «ረ» ክፍል «ሐ» ፤ «መ» እና «ሠ» ተብለው ተሰይመዋል ። እንደዚሁም የክፍል «ሠ» አርእስት በሌሎች ቃላት ተተክቷል ።]

አንቀጽ ፺፫

ትርጉም

«አዲስ የመድኃኒት ዝግጅት» ማለት ይህ ደንብ በሥራ ላይ ከመዋሉ በፊት ከውጭ አገር ያልመጣ ወይም በኢትዮጵያ ውስጥ ገና ያልተሠራ የመድኃኒት ዝግጅት ነው ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፷፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፭ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፺፬

እንዲሠራበት ስለመፍቀድ

የመድኃኒት ዝግጅቶች በኢትዮጵያ ውስጥ ለገበያ ከመውጣታቸው ወይም ከመከፋፈላቸው በፊት ሚኒስትሩ ቦርዱ በሚያቀርብለት አሳብ መሠረት የመድኃኒት ዝግጅት አደጋ ሊያስከትል የማይችል መሆኑን አዋቂዎች እንዲመረምሩ ሥልጣን ይሰጣል ። እንደዚህ ያሉት የመድኃኒት ዝግጅቶች በአገልግሎት እንዲውሉ አዋቂው አሳብ በሚያቀርብበት ጊዜ በዚህ በ፰፻ኛው አንቀጽ የተመለከተው የሙያ ግዴታ መብቱን ሊቀንስበት አይችልም ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፷፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፭ አን. ፫ ተሻሻለ ።

ምዕራፍ ፯

የሕክምና ዕቃዎች አቀማመጥ

አንቀጽ ፺፭

የተለዩ ምቹ ሥፍራዎች

በዚህ ደንብ መሠረት በማናቸውም ፋርማሲ ወይም ድራግ ስቶር የሚሸጡትን ማናቸውንም የመድኃኒት ዕቃዎች የተበላሹ ወይም ሊሸጡ የማይችሉ ሌላ ዕቃዎች ካሉበት መጋዘን ውስጥ አብሮ ለማስቀመጥ አይችልም ።

www.chilot.me

አንቀጽ ፰፮

የዕቃ ቤት ሁኔታ

የማናቸውም መድኃኒቶች አቀማመጥ ሁኔታ መጀመሪያ የሠራቸው መሥሪያ ቤት በሚያሳስበው መሠረት መሆን ይገባዋል ።

አንቀጽ ፰፯

የዕቃ ቤቶችን ስለመፈተሽ

ከዚህ በታች በአንቀጽ ፸ በተመለከተው መሠረት የሚሾመው ፈታሽ የመድኃኒትና ዕቃዎች የሚቀመጡባቸውን ማናቸውንም ሥፍራዎች በማናቸውም ጊዜ ፈትሾ የመድኃኒት ዕቃው አቀማመጥ ተለይቶ በተመደበለት ሁኔታ ያልተፈጸመ መሆኑን ሲረዳ ማለት በጊዜ ሁኔታ ፣ ከተባይ ወይም ያልተፈቀደለት ሰው እንዳይነካ በማድረግ በቂ መከላከያ ያልተደረገለት መሆኑን ከተረዳ ስለዚሁ ጉድለት ሐሳቡን ለሚኒስቴሩ ያቀርባል ። ሚኒስትሩም ሕግ በሚፈቅደው መሠረት እነዚህ ጉድለቶች ሊታገዱ የሚችሉበትን አስፈላጊ እርምጃ ያደርጋል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፳ አን. ፫ ተሻሻለ ።

ምዕራፍ ፱

ልዩ ልዩ ነገር

አንቀጽ ፰፰

የሕክምና ዕቃ እንደገና ስለመጠቅለል

በዚህ ደንብ ውስጥ በተፈቀደው መሠረት ካልሆነ በስተቀር ማናቸውም ሰው ቢሆን ፋርማሲስት በሌለበት መድኃኒት የያዙ ዕቃዎች እንደገና በሌላ ዕቃ ለመጠቅለል በማሰብ ሊከፍት ወይም እንዲከፍቱ ለማድረግ አይችልም ። እንዲሁም እነዚህን የመሳሰሉ ዕቃዎች ፋርማሲስት በሌለበት በአዲስ ዕቃ አዛውሮ ማሸግ አይፈቀድም ።

አንቀጽ ፰፱

ለዓይነት የቀረቡ የሕክምና ዕቃዎች

ለዓይነት በነፃ እንዲታደሉ ከጉምሩክ ቀረጥ ወይም ግብር በነፃ ከውጭ አገር የሚገቡ የሕክምና ዕቃዎች ላይ በእንግሊዝኛና በአማርኛ «የማይሸጥ» የሚል አጭር መግለጫ ሊጻፍባቸው ይገባል ። እንደዚህ ያለ ጽሑፍ የሌለባቸውን ማናቸውንም ዓይነት ዕቃዎች ማንም ሰው ቢሆን ለሌላ ሰው ለመስጠት ወይም ለማስተላለፍ አይፈቀድለትም ።

አንቀጽ ፺

ስለመቆጣጠር

ይህን ደንብ ለማስከበር እንዲቻል ፋርማሲዮችን ፣ የድራግ ሱቆችን ፣ የመድኃኒት መቀመምያ መሥሪያ ቤት እንደዚሁም በጠቅላላ ሌሎችን የሕክምና ዕቃ የሚሸጡ ወይም የሚያከፋፍሉ ድርጅቶች ለመቆጣጠር ችሎታ ያላቸው ሰዎች ሚኒስትሩ ይሾማል ። የመቆጣጠሩ ተግ

www.chilot.me

ባር የሚፈጸመው በዚህ ደንብ መሠረትና እንዲሁም በዋናው ፋርማሲ በኩል እየተዘጋጁ በሚታተሙ ደንቦች መሠረት መሆን አለበት ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፳ አን. ፫ ተሻሻለ ።

አንቀጽ ፸፭

የሕክምና ማዘዣ እንዲሰጡ የተፈቀደላቸው ሰዎች

በየዓመቱ በመስከረም ፲፫ ቀን ወይም ከዚያ ቀን በፊት የመድኃኒት ማዘዣዎች ለመስጠት የተፈቀደላቸውን ሰዎች ዝርዝር ሚኒስቴሩ ለፋርማሲዮችና ለድራግ ሱቆች ሁሉ ያድላል።

አንቀጽ ፸፮

ናርኮቲክ ስለመቆጣጠር

በዚህ ደንብ ውስጥ ከተመለከተው በቀር በኢትዮጵያ ውስጥ የሚደረገው የናርኮቲክ ተክል ማሳደግ መሥራት ፣ ማዘዋወር ፣ እንዲሁም ከውጭ አገር ማስመጣት ፣ ማከፋፈል ፣ መሸጥና በዚሁም እንዲጠቀሙበት ማድረግ እ.ኤ.አ. በ፲፱፻፷፩ ዓ.ም. የወጣው የናርኮቲክ ኮንቬንሽን የሚጠይቀውን ደረጃ ለማጥገብ እንዲችል የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር ከሚወስደው አስፈላጊ ቁጥጥር ሥር መሆን አለበት ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፳ አን. ፫ ተጨመረ ።

ምዕራፍ ፲

የንግድ ፈቃዶችን ማገድና መሻር

አንቀጽ ፸፯

የማገጃ ምክንያቶች

በዚህ ደንብ መሠረት የተሰጡትን ማናቸውንም ዓይነት የሥራ ፈቃዶች ሚኒስትሩ ከቦርዱ የሚያገኘውን ምክር ተደግፎ ለማገድ ፣ ለመሻር ወይም ለመወሰን የሚችለው ፤

፩/ የሥራው ፈቃድ ወይም ልዩ ፈቃድ የተገኘው በማጭበርበር ዘዴዎች ሲሆን ፤

፪/ ባለጉዳዩ ሰው ይህን ደንብ በመጣስ ምክንያት ሥልጣን ባለው ፍርድ ቤት የተፈረደበት ሲሆን ፤

፫/ ጉዳዩ የሚመለከተው ሰው ከሙያው የማይስማማ ወይም ጠባዩን የሚያጕድፍ ሲሠራ በመገኘቱ ቦርዱ ሲወስን ፤

፬/ ጉዳዩ የሚመለከተው ሰው ከተፈጥሮ በሚነሳ የአእምሮ ሕመም ወይም ከሰውነት ጉድለት ወይም የአልኮል መጠጥ ፣ ናርኮቲክ ፣ ባርቢቹሬትና ሌላም ምጥን በመውሰድ በሚነሣ የአእምሮ ሁከት ምክንያት ተግባሩን በተሰጠው ደንብ መሠረት ለማካሄድ ባለመቻል ለሕዝብ አደጋ የሚያመጣ ሆኖ ሲገኝ ፤

፭/ ጉዳዩ የሚመለከተው ሰው ማናቸውንም ዓይነት ሕመም በመመርመር ፣ የመድኃኒት ማዘዣን በመስጠት ወይም በማከም ወይም ማናቸውንም መርፌ በመውጋት ወይም በሌላ ዓይነት ዘዴ ናርኮቲክ ወይም የመድኃኒት ዝግጅትን በመስጠት ፣ የሕክምና ተግባር ለመሥራት ሲሞክር የተገኘ እንደሆነ ነው ። ሆኖም ድንገተኛ አደጋ ለደረሰበት ሰው የመጀመሪያ ደረጃ

www.chilot.me

እርዳታን በመስጠት የሚያደርገው ሰው ቅን ተግባር የሕክምና ሙያ ሠርቷል ተብሎ ሊያስወቅሰው አይችልም ፤

፯/ ጉዳዩ የሚመለከተው ሰው የተከለሰ ወይም የጽሑፉ ምልክት ስሕተት የሆነ የመድኃኒት ዝግጅቶች ሲያዘጋጅና ሲሸጥ መገኘቱን ቦርዱ የተረዳ እንደሆነ ነው ።

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ</u>

በ፳፬/፲፭ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፭ አን. ፯ ይህ ቁጥር ተሰጠው ።

አንቀጽ ፸፬

ስለ ሥነ ሥርዓት

፩/ ከዚህ በላይ በአንቀጽ ፸፫ ስለተመለከተው ማናቸውም ዓይነት ክርክር የተነሣ እንደሆን የፋርማሲና የላቦራቶሪ መምሪያ ዋና መሥሪያ ቤት በሚያቀርበው ሐሳብ መሠረት ቦርዱ ጉዳዩን መርምሮ ይወስናል ።

፪/ እንደዚህ ያለ ክስ የቀረበበት ማናቸውም ሰው ምርመራው በሚከናወንበት ጊዜ ስለ ክሱ ሁኔታ ይነገረዋል ። በማናቸውም መንገድ ቢሆን ጉዳዩ መጀመሪያ በቦርዱ እንዲሰማ ከተወሰነበት ከሠላሳ ቀን በፊት ተከሳሽ እንዲያውቀው ይደረጋል ።

፫/ የፋርማሲና የላቦራቶሪው ዋና መሥሪያ ቤት በሚያቀርበው ሐሳብ መሠረት የተከሰሰው ሰው ሥራ መቀጠል ለሕዝቡ አደጋ የሚያስከትል መሆኑን ሚኒስትሩ ከተረዳ ቦርዱ ስለ ክሱ ለመነጋገር እስከሚሰበሰብበት ጊዜ ድረስ በዚህ ደንብ መሠረት የወጣውን ፈቃድ ወይም ልዩ ፈቃድ በሙሉ ወይም በከፊል ሊያግድ ይችላል ። ሆኖም ይህ ቦርድ ሊሰበሰብበት የሚያስፈልግ ጊዜ ከሠላሳ (፴) ቀን ሊበልጥ አይገባም ። እንደዚህ ያለው ማገጃ ክሱን ድረስ ለመስማት መጀመሪያ ከተሰበሰበበት ቀን እንሥቶ ጉዳዩ እስከ ሚፈጸምበት ጊዜ ድረስ ሊቆይ ይችላል ። ግን በምንም ዓይነት መንገድ ቢሆን ንግግሩ ከተጀመረበት ቀን እንሥቶ ከሠላሳ (፴) ቀን ሊበልጥ አይገባም ።

፬/ ክሱ እንዲሰማ በተወሰነው የመጀመሪያ ስብሰባ ቀን ተከሳሹ ከቦርዱ ፊት ሳይቀርብ የቀረ እንደሆነ ፤ ክሱን ለመስማት ከተወሰነበት የመጀመሪያ ስብሰባ ቀን ቀጠር እንሥቶ በአሥር ቀን ውስጥ ወይም ከሠላሳ ቀን በማይበልጥ ጊዜ ውስጥ ይህንኑ ነገር ለመስማት ቦርዱ ሁለተኛ ጊዜ ቀጠሮ ለባለ ጉዳዩ ይሰጣል ። በዚህ ጊዜ ውስጥ ሚኒስትሩ የሰጠው ማገጃም እንዲቀጥል ወይም እንዲነሣ ለማድረግ ይቻላል ፤

፭/ ክሱ እንዲሰማበት በተመደበው የሁለተኛ ስብሰባ ቀን ተከሳሹ ሳይቀርብ ቢቀር ቦርዱ ተከሳሹ በሌለበት ጉዳዩን ሰምቶ ውሳኔ ይሰጣል ።

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ</u>

በ፳፬/፲፭ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፭ አን. ፫ ይህ ቁጥር ተሰጠው ፤ በ፳፬/፲፭ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፭ አን. ፫ ተሻሻለ ።

ምዕራፍ ፲፭

<u>መደምደሚያ</u>

አንቀጽ ፸፭

<u>ቅጣት</u>

ይህን ደንብ ተላልፎ የተገኘ ማናቸውም ሰው ሥልጣን ያለው ፍርድ ቤት ቀርቦ ሲፈረድበት በወንጀለኛ መቅጫ ሕግ ወይም በእጁ በ፸፫ኛው አንቀጽ በተመለከተው መሠረት አስፈላጊው ቅጣት ይፈጸምበታል ።

www.chilot.me

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማሰረጃ</u>

በ፷፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፭ አን. ፫ ይህ ቁጥር ተሰጠው ።

<u>የተጠቀሱ ሕጎች</u>

ስለሐኪሞች መመዝገብ የወጣ አዋጅ ፣ ፳/፩ (፲፱፻፵፩) አ. ፯ አን. ፲፫ ። እዚህ የተጠቀሱት የወንጀለኛ መቅጫ ሕግ አንቀጾች በመጀመሪያ የወ.መ.ሕ. ፲፯/በተ. ዩ. ፩ (፲፱፻፵፱) አን. ፬፻፹፰ ፣ ፭፻፹ ፣ ፭፻፲፬ ፣ ፯፻፴፰ ፣ ፯፻፹፩—፯፻፹፯ እንደሆኑ ይገመታል ።

አንቀጽ ፳፮

ከዚህ በፊት በተሰጠ የሥራ ፈቃዶች ላይ

<u>የዚህ ደንብ አፈጻጸም</u>

ይህ ደንብ ከመውጣቱ በፊት በዋናው አዋጅ መሠረት የተሰጠ ማናቸውም የሥራ ፈቃድ ወይም ልዩ ፈቃድ በሙሉ የጸና ሁኖ በዚህ ደንብ ይተዳደራል ።

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማሰረጃ</u>

በ፷፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፭ አን. ፫ ይህ ቁጥር ተሰጠው ።

አንቀጽ ፳፯

<u>ደንቡ ስለሚጸናበት ጊዜ</u>

ይህ ደንብ <u>በነጋሪት ጋዜጣ</u> ታትሞ ከወጣበት ጊዜ ጀምሮ የጸና ይሆናል ፤ ሆኖም እስከ አሁን በሥራ ላይ ሁነው በዚህ ደንብ መሠረት ለመጀመሪያ ጊዜ የሥራ ፈቃድ ወይም ልዩ ፈቃድ ለሚያስፈልጋቸው ሰዎች ይህ ደንብ ከወጣበት ጊዜ አንሥቶ የሥራ ፈቃድ ወይም ልዩ ፈቃድ ለማግኘት የዘጠና (፺) ቀኖች ጊዜ ይሰጣቸዋል ።

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ</u>

በ፷፬/፲፩ (፲፱፻፶፯) ሕ. ፫፻፭ አን. ፫ ይህ ቁጥር ተሰጠው ።

አዲስ አበባ ሰኔ ፲ ቀን ፲፱፻፶፯ ዓ.ም.

www.chilot.me

፲፰/፯ (፲፱፻፶፩) ት. ፳፪*

ወባ ከኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛት ውስጥ እንዲጠፋ ለማድረግ የወጣ ትእዛዝ

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

ወባ በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን ውስጥ በብዙ ክፍል ሀገሮች አይሎ የሚገኝ በሽታ መሆኑንና በዚህም በሽታ ምክንያት ብዙው ሕዝባችን በጤንነቱ ረገድ ከባድ ጉዳት የሚደርስበት መሆኑን አይተን ፤

ስለዚህ በሽታ በሳይንስ ረገድ የተደረገው ምርመራና ጥናት ባስገኘው ውጤት መሠረት ሙሉና በቂ በሆኑ ዘመናዊ መሣሪያዎች እንዲሁም በሠለጠኑ ሠራተኞች ከተከላከልነው ወባን በጭራሽ ለማጥፋት የሚቻል መሆኑ ስለታወቀ ፤

እንዲሁም ወባን ማጥፋት ለአገር እጅግ ጠቃሚ መሆኑን ተመልክተን ፤ በተሻሻለው ሕገ መንግሥታችን በ፳፯ኛው አንቀጽ የተጻፈውንና የሚኒስትሮች ምክር ቤት የመከረበትን መሠረት አድርገን ቀጥሎ ያለውን ትእዛዝ ሰጥተናል ፡—

፩/ ይህ ትእዛዝ «ወባን ከንጉሠ ነገሥት ግዛታችን ስለማጥፋት የወጣ የ፲፱፻፶፩ ዓ.ም. ትእዛዝ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ፤

፪/ በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትራችን ሥር የሚተዳደርና የሚመራ የወባ ማጥፊያ ድርጅት ተብሎ የሚጠራ አንድ መሥሪያ ቤት በዚህ ትእዛዝ ተቋቋሟል ። ይህም ድርጅት ከዚህ ቀጥሎ በተመለከተው አኳኋን ይቋቋማል ፤

ሀ/ ከሚኒስትሩ በታች ሆኖ ሚኒስትሩ በዚህ ትእዛዝ መሠረት የሚያወጣቸውን ደንቦች ፤ ውሳኔዎችና ትእዛዞችን የሚያስከብርና የሚያስፈጽም አንድ ዋና ዲሬክተር በኛ ፈቃድ ይሾማል ፤

ለ/ ሚኒስትሩን ስለድርጅቱ አመራርና አስተዳደር በምክር የሚረዱት በኛ ፈቃድ የሚሾሙ ከአምስት አባሎች የማያንሱ ያሉበት አንድ የአማካሪዎች ቦርድ ይቋቋማል ለዚህም ቦርድ ወባን ለማጥፋት ከሚረዱን የኢንተርናሲዮናል ድርጅቶች አንዳንድ ወኪል የሆኑ ሰዎች አባል ይሆናሉ ፤

ሐ/ በዋናው ዲሬክተር መሪነትና በሚኒስትሩ ተቆጣጣሪነት ስለሥራው የሚወጣውን ደንብና ውሳኔ በሚገባ ለማከናወን ይቻል ዘንድ አስፈላጊ የሆኑ ሠራተኞች ይቀጠራሉ ። የነዚህም ሠራተኞች አቀጣጠር በውል ለተወሰነ ጊዜ ተቀጥረው የሚሠሩ ይሆናሉ ።

፫/ የወባ ማጥፊያ ድርጅት ቀጥሎ የተዘረዘሩትን ተግባሮች ይፈጽማል ፡—

ሀ/ ወባን ከንጉሠ ነገሥት ግዛታችን ባጭር ጊዜ ውስጥ ለማጥፋት የሚያስችል ዓላማ ያለውን የወባ ማጥፊያ ፕሮግራም ያዘጋጃል ፤

* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

፳፩/፫ (፲፱፻፶፱) ት. ፳፫ በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

www.chilot.me

ለ/ ፕሮግራሙን ለማስፈጸሚያ አስፈላጊውን የወጪ በጀት በየመቱ ያዘጋጃል የበጀቱም መጠን በማናቸውም ረገድ የፕሮግራሙ አፈጻጸም እንዳይቋረጥና እንቅፋት እንዳያገኘው መሆን አለበት ፤

ሐ/ ፕሮግራሙን በሚገባ አኳኋን ለማስፈጸም በቂ የሠለጠኑ ሠራተኞች ለማግኘት የሚያስፈልገውን እርምጃ ሁሉ መውሰድ አለበት ፤

መ/ በወባ በሽታ በተመረዙት ክፍለ አገሮች የሚኖረው ሕዝባችን ፕሮግራሙን እታሰበው ግብ ለማድረስ እንዲተባበር አስፈላጊውን ምክር ይሰጣል ።

፬/ የጤና ጥበቃ ሚኒስትራችን ፡—

ሀ/ ለድርጅቱ አስፈላጊ የሆኑትን ሠራተኞች ለመቅጠርና ለማሰናበት ፣ እንዲሁም የደመወዛቸውን ልክና የሚቀጠሩበትን ሁኔታ ለመወሰን ይችላል ፤

ለ/ ፕሮግራሙን እግብ ለማድረስ ከማናቸውም ምንጭ ፣ ከውጭ አገር መንግሥታትም ሆነ ከኢንተርናሲዮናል ድርጅቶች በጥሬ ገንዘብ ወይም በሸቀጥ ወይም በሞያተኛ አገልግሎት የሚገኘውን እርዳታ ሁሉ ለመቀበልና ለዚሁም አስፈላጊውን ውልና ስምምነት ተነጋግሮ ለመዋዋል እንዲፈቀድለት ለማቅረብ ይችላል ፤

ሐ/ ለወባ ማጥፊያ ድርጅት አገልግሎት የሚውሉ ዕቃዎችና መሣሪያዎች መግዣ ለደመወዝና ለሥራ ማስኬጃ ከተፈቀደለት በጀት አስፈላጊውን ወጪ እያዘዘ ለማስከፈል ይችላል ፤

መ/ የዚህን ትእዛዝ ዓላማ ከግቡ ለማድረስ በዚህ ትእዛዝ የተሰጠውን ወይም የወባ ማጥፊያ ድርጅት ወይም መንግሥቱ ባደረጋቸው ስምምነቶች የተሰጠውን ሥልጣን በሙሉ ወይም በከፊል በውክልና ለማስተላለፍ ይችላል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፹፭/፫ (፲፱፻፸፱) ት. ፳፫ እን. ፱ ፣ ፳፯ ፣ ፩ የተጠቃለለ የኢት. ሕጎች ፪—፱ ፣ ፳፯ ፣ (የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር በወባ ማጥፊያ ድርጅት ውስጥ የሚሠሩ ሠራተኞችን ለመቅጠርና ለማሰናበት የነበረው ሥልጣን የመንግሥት ሠራተኞች ማስተዳደሪያ ጠቅላይ መሥሪያ ቤት ከተቋቋመ ወዲህ በግልጽ ሳይነገር ተሻሽሏል ። በትእዛዝ ቍጥር ፳፫ መሠረት የመንግሥት ሠራተኞች ማስተዳደሪያ ጠቅላይ መሥሪያ ቤት ተስማምቶ ሳያጸድቀው በረዳት ሚኒስትር ደረጃ ወይም ከዚያ በታች ባለ ደረጃ ሹመት አይሰጥም ፣ አይቀጠርም ፤ የደረጃ እድገትም አይደረግም ። አንድ የመንግሥት ሠራተኛ የሥራ ችሎታው ደካማ ሆኖ ከተገኘ ደንበኛ በሆነ ሥርዓት መሠረት እንዲሰናበት ለማድረግ ይቻላል ።)

፭/ ወባን ከንጉሠ ነገሥት ግዛታችን ለማጥፋት የወባ ማጥፊያ ድርጅት ባልደረባ የሆኑ ሠራተኞች ከጤና ጥበቃ ሚኒስትራችን ወይም በርሱ ከተወከለ ባለሥልጣን ተገቢ የሆኑ ፈቃድ ሲሰጣቸው ፤ በንጉሠ ነገሥት ግዛታችን ውስጥ በማናቸውም ሥፍራ ቅጥር ግቢም ቢሆን ሳይከለከሉ ለመግባት ይችላሉ ።

፮/ በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን ውስጥ ነዋሪ የሆነ ማንኛውም ሰው ፈቃድ የተሰጣቸው የወባ ማጥፊያ ድርጅት ባልደረቦች ወባን ለመከላከል ለምርመራ ደም ለመቅዳትና ሕክምናም ለማድረግ ሲመጡ ፈቅዶ መቀበል አለበት ።

፯/ በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን ውስጥ ነዋሪ የሆነ ማንኛውም ሰው ወባ የያዘው ሰው መኖሩን ባወቀ ወይም በጠረጠረ ጊዜ ለወባ ማጥፊያ ድርጅት መሥሪያ ቤት ወይም ለፖሊስ ማስታወቅ አለበት ።

፰/ የጤና ጥበቃ ሚኒስትራችን በአማካሪው ቦርድ አሳሳቢነት እንዲሁም በወባ ማጥፊያ ድርጅት ባልደረቦች አማካይነት ወባን ለማጥፋት አስፈላጊ የሆኑትን እርምጃዎች ሁሉ

www.chilot.me

ለመውሰድ ከመቻሉም በላይ ከዚህ ቀጥሎ የተመለከቱትን ተግባሮች በተለይ ይፈጽማል ፡—

ሀ/ በወባ በሽታ የተመረዙትን ሥፍራዎች ለይቶ ማስታወቅ ፤

ለ/ በወባ በሽታ በተመረዙ ሥፍራዎች አካባቢ ነዋሪ የሆኑትን ሰዎች ሁሉ ወይም በከፊል የወባ ማጥፊያ ድርጅት የሚያደርገውን ምርመራ ወይም ሕክምና እንዲቀበሉ ማድረግ ፤

ሐ/ ማናቸውንም ሰው በወባ በሽታ ከተመረዘ ሥፍራ አስነስቶ ሕክምና እንዲያገኝ ወደ ሌላ ቦታ ማስወሰድ ፤

መ/ የወባ ትንኞች የሚራቡባቸውን ሥፍራዎች ለማጥፋት ረግረጎች ፤ አዘቅቶችና ኩሬዎች ሌላም ይህን የመሳሰሉ የወባ ትንኝ መራቢያዎች እንዲደርቁ ማድረግ ፤

ሠ/ መኖሪያ ቤቶችንና ሌሎችንም ሕንፃዎች እንዲሁም የወባ ትንኝ በጥርጣሬ የሚገኙባቸውን ሥፍራዎች ሁሉ በመግደያ መርዝ ማስረጨት ፤

ረ/ የወባ ትንኞችን እጮቻቸውን ለማጥፋት የሚያስችል ሌላ ተግባር መፈጸም ።

፱/ የጤና ጥበቃ ሚኒስትራችን ከዚህ በላይ በ፰ኛው አንቀጽ በክፍል (መ) (ሠ) እና (ረ) የተጠቀሱትን ተግባሮች ማናቸውም ሰው ራሱ በሚኖርበት አጥር ግቢ ውስጥ እንዲፈጽም ለማድረግ በሕግ ማስታወቂያ ወይም በትእዛዝ ለማስገደድ በዚህ ትእዛዝ ሥልጣን ተሰጥቶታል ።

፲/ ማናቸውም ሰው ይህን ትእዛዝ ወይም ከዚህ መሠረት የሚደነገጉትን ደንቦችና ትእዛዞች ጥሶ የተገኘ እንደሆነ በ፲፱፻፵፱ ዓ.ም. በወጣው የወንጀለኛ መቅጫ በ፯፻፹፭ኛው አንቀጽ በተጠቀሰው መሠረት ይቀጣል ።

የተጠቀሰው ሕግ

ወ.መ.ሕ. ፲፯/በተ. የ. ፩ (፲፱፻፵፱) አን. ፯፻፹፭ ።

፲፩/ ይህ ትእዛዝ በነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

አዲስ አበባ የካቲት ፳፩ ቀን ፲፱፻፶፩ ዓ.ም.

፲፱/፲፭ (፲፱፻፶፩) ት. ፳፯*

ስለጤና ታክስ ገንዘብ ወጪ አስተዳደር ትእዛዝ

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

ከጤና ግብር በሚገኘው ገንዘብ የሚቋቋሙትና የሚካሄዱትን የሕዝብ ጤና አጠባበቅ አገልግሎቶች የሚተዳደሩበትን መንገድ ማዘጋጀት አስፈላጊ ስለሆነ ፤

* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

በ፳፱/፳፱ (፲፱፻፶፩) ት. ፴፩ አንቀጽ ፳፱ ተሻሻለ ፤ በስሕተት ትእዛዝ ፳፱ የሚል ቊጥር የተሰጠው ማለት ስለ ወባ ማጥፊያ የሚያወራው በ፲፰/፯ (፲፱፻፶፩) ፤ ፴ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፲፱ ውስጥ ይገኛል ።

www.chilot.me

በተሻሻለው ሕገ መንግሥታችን በአንቀጽ ፳፯ የተደነገገውንና የሚኒስትሮቻችን ምክር ቤት መክሮበት ያቀረበልንን ሐሳብ አይተን ቀጥሎ ያለውን አዘናል ።

፩/ ይህ ትእዛዝ «የ፲፱፻፶፪ ዓ.ም. የጤና ግብር አስተዳደር ትእዛዝ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል።

፪/ በገንዘብ ሚኒስቴር እየተሰበሰበ ለሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር የሚሰጠው የጤና ግብር ገንዘብ ፤ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር በንጉሠ ነገሥቱ መንግሥት ግዛት የሕዝብ ጤና አጠባበቅ አገልግሎት ማስፋፊያና ማሻሻያ ያደርገዋል ።

፫/ ሀ/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትራችንና ሌሎችም እኛ የምንሾማቸው አምስት ሰዎች የሚገኙበት ከዚህ ቀጥሎ «ቦርድ» እየተባለ የሚጠራው የጤና አጠባበቅ አማካሪ ቦርድ ተቋቁሟል ። ይህ ቦርድ በሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትራችን ሰብሳቢነት ቢያንስ በወር አንድ ጊዜ ስብሰባ ያደርጋል ። ሥራውን የሚያከናውንባቸው ደንቦች ያወጣል ።

ለ/ የቦርዱ ዋና ተግባር የጤና አጠባበቅ አገልግሎት የሚሻሻልበትንና የሚስፋፋበትን አኳኋን እቅድ ማዘጋጀት ፤ እንዲሁም በሥራ ላይ የሚውልበትን ማደረጃትና ለሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትራችን የተሰጠው የጤና ግብር ገንዘብ በዚህ ትእዛዝ መሠረት ወጭ የሚሆንበትን መንገድ ማዘጋጀት ነው ። ቦርዱ ሥራውንና ዓላማውን ከግብ ለማድረስ የሚረዱትን አዋቂዎች ለማሠራት ይችላል ።

፬/ በ፲፱፻፵፱ ዓ.ም. በቁጥር ፺፩ በአንቀጽ ፲፩ በተመለከተውና በተሻሻለው መሠረት የጠቅላይ ግዛቶች የጤና አጠባበቅ አማካሪ ክፍል በየጠቅላይ ግዛቱ የሕዝብ ጤና አጠባበቅ አገልግሎቶች (ሁኔታዎች) የሚስፋፉበትንና የሚሻሻሉበትን እቅዶች እያዘጋጀ ለጥናትና ለውሳኔ ለቦርዱ ያቀርባል ።

<u>የተጠቀሰው ሕግ</u>

የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ፤ ፯/፲፪ (፲፱፻፵፱) አ. ፺፩ አን. ፲፩ ፤ <u>፴ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፫—፲፩</u> ።

፭/ ሀ/ ይህን ትእዛዝ ከግብ ለማድረስ እንዲቻል የጠቅላይ ግዛቶች የሕዝብ ጤና አጠባበቅ አማካሪ ክፍል በ፲፱፻፵፰ ዓ.ም. በቁጥር ፻፶፯ በወጣውና በተሻሻለው የምርጫ አዋጅ መሠረት ከየጠቅላይ ግዛቱ የሚመረጡት የሕግ መምሪያ ምክር ቤት አባሎች ከየተመረጡበት ጠቅላይ ግዛት የሚመረጡት አንድ አባል በተጨማሪ ይኖረዋል ።

ለ/ በዚህ አንቀጽ ፭ (ሀ) መሠረት የሚመረጠው ሰው በአባልነት የሚያገለግለው ለአራት ዓመት ነው ። ይሁን እንጂ እንደገና ለመመረጥ ይችላል ።

ሐ/ እያንዳንዱ የጠቅላይ ግዛቶች የጤና አጠባበቅ አማካሪ ክፍል ሥራውን የሚያከናውንባቸውን ደንቦች እያወጣ ይሠራባቸዋል ።

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ</u>

በ፳፪/፳፪ (፲፱፻፶፭) ት. ፴፩ አን. ፪ ተሻሻለ ፤ (ጽሑፉ አዋጅ ፻፶፯ን ቢጠቅስም በግልጽ ሊጠቅስ የፈለገው ስለ ሕግ መምሪያ ምክር ቤት አማካሪዎች አመራረጥ የወጣውን ሕግ ፤ ፲፭/፲፪ (፲፱፻፵፰) አ. ፻፶፪ ፤ ነው ።)

፮/ በማናቸውም ረገድ ይህን ትእዛዝ ከግብ ለማድረስ የእያንዳንዱ ጠቅላይ አገረ ገዥና የእያንዳንዱ ጠቅላይ ግዛት ጤና አጠባበቅ ሹም የሚፈጽሙአቸው ተግባሮች ተሻሽለው በወጣው የ፲፱፻፵፱ ዓ.ም. አዋጅ በቁጥር ፺፩ በአንቀጽ ፱ና በአንቀጽ ፲ የተመለከቱት ናቸው።

www.chilot.me

የተጠቀሰው ሕግ

የሕዝብ ጤና ጥበቃ አዋጅ ፤ ፳/፲፱ (፲፱፻፴፱) አ. ፳፩ አን. ፱ እና ፲ ፤ ፴ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፫—፱ ፤ ፲ ።

፳/ በዚህ ትእዛዝ መሠረት የጤና አጠባበቅ ድርጅቶች የሚቋቋሙበትንና የሚካሄዱበትን መንገድና እንደዚሁም በጠቅላላው ይህ ትእዛዝ በተሻለ አኳኋን እንዲፈጸም ለማድረግ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትራችን ደንቦችን ለማውጣት ይችላል ።

፳፩/ ይህ ትዕዛዝ በነጋሪት ጋዜጣ ከታተመበት ጊዜ ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

አዲስ አበባ ሐምሌ ፳፩ ቀን ፲፱፻፵፪ ዓ.ም.

www.chilot.me

ክፍል ፴፩

የቤት ክርስቲያን አስተዳደር

፪/፫ (፲፱፻፴፬) ድ. ፪

የቤት ክርስቲያንን አስተዳደር ደንቦች የሚያቋቁም ድንጋጌ

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

በሕገ መንግሥታችን በ፲፩ኛው ቁጥር የተጻፈውን ተመልክተን የመንፈሳዊ ጉባዔ ስለ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር መክሮ ያቀረበውን አሳብ ተመልክተንና ፈቅደን ስለቤተክርስቲያን አስ ተዳደር ከዚህ የተያያዘውን ደንብ ሰጥተናል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

እዚህ የተጠቀሰው ሕገ መንግሥት በ፲፱፻፳፫ ዓ. ም. የወጣው ሕገ መንግሥት ነው ። ይህ ሕገ መንግሥት ተሽሮ በ፲፱፻፵፰ ዓ. ም. ማለት በ፲፭/፪ (፲፱፻፵፰) አ. ፲፱፻፶፩ ፤ ፩ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩ የወጣው የተሻሻለው ሕገ መንግሥት ተተካ ። ከ፲፱፻፳፫ ዓ. ም. ሕገ መንግሥት ለተጠቀሰው አንቀጽ ተመ ሳሳይ የሆነው የተሻሻለው ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፻፳፮ ነው ።

፩ኛ አንቀጽ ።

ስለቤተ ክርስቲያን ርስት ዝርዝር ።

የቤተ ክርስቲያን ርስትና ጉልት ዓይነቱ ብዙ ነው ። ለቤተ ክርስቲያን ማገልገያ ለካህናት የተሰጠ ሪም ወይም ቀላድ የሚባል ርስት አለ ። ለአለቆችና ለገበዞች ጉልት የተሰጠ ገባርና መልከኛነት ወይም የቀላድ መሬት አለ ። መኳንንትና ወይዛዝርት ሌላው ሕዝብ ሁሉ የገዛ ርስቱን በመንግሥት ፈቃድ እያዛወረ ወደ ቤት ክርስቲያን ያገባው ርስት አለ ። ይህንንም የመሠለው ሁሉ በአንድነት ተጠቅልሎ የቤተ ክርስቲያን ርስትና ጉልት ይባላልና በሁለተኛው አንቀጽ እንደተጻፈው ቃል ግብር ተከፍሎበት ለቤተ ክርስቲያን መተዳደሪያ ይሆናል ።

፪ኛ/ አንቀጽ ።

በቤተ ክህነት ርስት ስለሚከፈለው ግብር ።

በእልቅና ፣ በግብዝና ፣ በቅስና ፣ በድቁና ፣ በደብተርነት ፣ ይህንንም በመሰለ በልዩ ልዩ ግብር ቤተ ክርስቲያን የምትገለገልበት ርስትና ጉልት ፣ መልከኛነትም ሁሉ ባለርስቶቹ ምድሩና ጉልቱ በእጃቸው ሆኖ ስለግብሩ መንግሥት በሚቆርጠው ግምት ልክ ለቤተ ክርስቲያን ገን ዘብ እንዲከፍሉ ይወሰናል ።

www.chilot.me

፫ኛ አንቀጽ ።

ለቤተ ክርስቲያን ከመንግሥት ስለተሰጣት ጉልት።

በማናቸውም ምክንያት ለቤተ ክርስቲያን የተሰጠና ከቤተ ክህነት የገባ መሬት በሁለተኛ አንቀጽ እንደተጻፈው ፤ ግብሩ ለቤተ ክርስቲያን ግምጃ ቤት ይገባል እንጂ ከቤተ ክርስቲያን አይወጣም ። ይህም ገንዘብ ለቤተ ክርስቲያን መስፋፋትና ለተማሪ ቤት ፤ ለበጐ ሥራ ነገር ሁሉ እንዲገባ ይደረጋል ።

፬ኛ አንቀጽ ።

ስለገበዞች ጉልት ገቢ ገንዘብ ።

ባለ ጉልት ገበዞች በዓመት ፩ ጊዜ ወይም ሁለት ጊዜ የዋዜማውን ዝክር መዘከራቸውና ለጧፍ ፤ ለዕጣን ፤ ለመገበሪያና ይህን ለመሰለው የቤተ ክርስቲያን መባዕ ሁሉ ማስባቸው ቀርቶ፤ ጉልታቸው በእጃቸው ሆኖ መንግሥት ለባለ ጉልት በቆረጠው ግብር ልክ ለቤተ ክርስቲያን ይገብራሉ ። እንዲሁም የዝክር መዘከሪያ ጉልትና መልከኝነት ያላቸው ሰዎች ፤ ድግስ መደገሳቸው ቀርቶ መንግሥት ለባለ ጉልት በቆረጠው ግብር ልክ ለቤተ ክርስቲያን ይከፍላሉ ።

፭ኛ አንቀጽ ።

ስለገበዞች ።

ይህ ደንብ ከቆመበት ቀን ጀምሮ ወደፊት ባለ ጉልት ገበዞች በ፫ኛው አንቀጽ እንደተ ጻፈው መንግሥት ለባለ ጉልት በቆረጠው ልክ ለቤተ ክርስቲያን እየከፈሉ ጉልታቸውን ብቻ ይዘው ይቀመጣሉ እንጂ በታቦቱ የስእለት ገንዘብና በሙታን መገበሪያ ማስተንተንና ማዘዝ ፤ በዕቃ ቤቱም ቁልፍ አላፊ መሆን የለባቸውም ። በሹመትም ምክንያት ቤተ ክህነትን እንዳያ ዝዙ ይወሰናል ። ስለግብዝናውም ሹመት የደብሩ አለቃ ማኅበሩን አስመርጦ ፤ ከካህናቱ ውስጥ ሥልጣን ያለውን ካህን መርጦ ሊሾም ይፈቀድለታል ።

፮ኛ አንቀጽ ።

ስለካህናት አስተዳደር ።

ቤተ ክርስቲያንን የሚያገለግሉ ካህናት መልካም ጠባይና ሙያ ያላቸው ተመርጠው ለያ ንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን እንደሚበቃው በልኩ ፤ በቁጥሩ ተወስነው በሚችሉት ሥራ ተተክለው በቀለብ ያድራሉ ። ከዚህ የሚከተለውንም ሕግ እንዲፈጽሙ ያስፈልጋል ።

ሀ/ ቤተ ክርስቲያንን ለማገልገል የሚተከሉ ካህናት በዚያው ባሉበት ደብር ብቻ ያገለግላሉ ።

ለ/ ማናቸውንም ዓይነት የውጭ ሥራ ለመያዝ አይፈቀድላቸውም ።

ሐ/ በቤተ ክህነት ሹማምንት ፈቃድ ለሥራ በመዛወር ካልሆነ በተቀር በ፩ና በ፪ ደብር መተከል አይችሉም ።

፯ኛ አንቀጽ ።

ስለቀለብ ውሣኔ ።

እንዶሥራው ማዕርግ ይወሰናል ። አንደኛ ለሹማምንትና ለመምህራን ፤ ሁለተኛ ለካህናትና ለሠራተኞች እንደስፍራው አኳኋን ይወሰናል ። ለከተማና ለበረሃ ኑሮ ፤ ለባላገርና ለነፋሻ ስፍራ።

www.chilot.me

፰ኛ/ አንቀጽ ።

ስለቤተ ክርስቲያን ርስትና ገንዘብ ጥበቃ ።

ለቤተ ክርስቲያን በስእለትና በእርዳታ ፣ በሙታን መገበሪያና በማናቸውም ይህን በመሰለው ነገር ከታቦት ዕቃ ቤት በሚገባ ገንዘብ ሌላውም ቤት ክርስቲያን በሕግ በምታገኘው ውርስ ፣ በስጦታ ፣ በግዢ ፣ በሌላም ምክንያት ካገኘቻቸው መሬትና ቦታ ፣ ከሱቅም ከመኖሪያ ቦታም በኪራይና በሰብል የሚገኘው ገንዘብ ሁሉ በደብሩ አለቃ አላፊነት እየተጠራቀመ ፣ ወደ ቤተ ክርስቲያን ግምጃ ቤት እየገባ ለቤተ ክርስቲያን ማስተዳደሪያ ይሆናል ።

፱ኛ አንቀጽ ።

ከዚህ በላይ በ፩ ፣ በ፪ ፣ በ፫ ፣ በ፬ ፣ ቁጥር የሚገኘው ገንዘብ ሁሉ በሙሉ እየተሰበሰበ በተለይ ለቤተ ክርስቲያን ብሎ መንግሥት በቋቋመው ግምጃ ቤት ይቀመጣል ። ሠራተኞቹንም የመንፈሳዊ ጉባዔ እያቀረበ በንጉሠ ነገሥቱ ፈቃድ ይሾማሉ ።

፲ኛ አንቀጽ ።

ስለ ዳኝነት ።

ቤተ ክርስቲያን ምእመናንን በንስሐ የምትሠራበት ፣ የምትቀጣበት ፣ የግል ዳኝነት አላት ። ዳግመኛም የውስጥ ቤተ ሰቦቿ የሆኑ ካህናትን ፣ መንፈሳዊ ተግሣጽ እያሰማማች ታስተዳድራለች። በዓለማዊው ዳኝነት ግን በመንግሥት የሚሾሙ ዳኞች እየጠበቁ ያስተዳድራሉ ለዓለማዊ ዳኝነት የሚበቁ ሰዎች የመንፈሳዊ ጉባኤ ለማቅረብ ይችላል ። የሚሾሙትም በንጉሠ ነገሥቱ ነው ።

የፍርድ ውሳኔዎች ማስረጃ ።

የቤተ ክህነት ባለሥልጣኖች በቤተ ክርስቲያን አባሎቻቸው ላይ ጋብቻን የማፍረስ ሥልጣን አላቸው ።

የከፍተኛ ፍርድ ቤት በሃይማኖት ሥርዓት የተደረገን ጋብቻ ለማፍረስ የሚቀርበው ማመልከቻ ለቤተ ክህነት ባለሥልጣኖች መቅረብ አለበት ሲል የሰጠውን ውሳኔ የጠቅላይ ንጉሠ ነገሥት ፍርድ ቤት አፀደቀ ። ቤተ ክርስቲያን ምዕመናንን በንስሐ የምትሠራበት የምትቀጣበት የግል ዳኝነት አላት የተባለው ጠቅላላ አነጋገር ሰፋ ተደርጎ ከተተረጐመ የሃይማኖት ጋብቻን ወደ ውጭ እያስቀረውም ተብሎ ተተረጐመ ።

ሸዋን ግዛው እንግዳወርቅ ይግባኝ ባይ ፣ ንጋቱ ይመር መልስ ሰጭ
(ጠቅላይ የንጉሠ ነገሥት ፍርድ ቤት ፲፱፻፶፰ ዓ.ም.) የኢትዮጵያ ሕግ መጽሔት ፫ኛ ቮልዩም ገጽ ፫፻፹፱ ።

፲፩ኛ አንቀጽ

ስለሹመት ።

በደብር ፣ በገዳም ፣ በገጠር ፣ በአለቅነት ፣ በመምህርነት ፣ በመሪጌትነትም ቢሆን ስለሚሾሙት ሰዎች በመንፈሳዊ ጉባዔ እየተመከረ በዚሁ ጉባዔ አቅራቢነት በንጉሠ ነገሥቱ ፈቃድ ይሾማል ።

፲፪ኛ አንቀጽ ።

ስለአዲሱ ደንብ አቋቋም ።

ለቤተ ክርስቲያን አስተዳደር የሚሰጠው ይህ አዲሱ ደንብ ፣ በኢትዮጵያ መንግሥት በመላው አብያተ ክርስቲያናት ተፈጻሚና ተከባሪ ይሆናል ።

ቤተ ክርስቲያን ሁልጊዜ እሑቲ ቤተ ክርስቲያን ናት ።

አዲስ አበባ መጋቢት ፩ ቀን ፲፱፻፷፬ ዓ.ም.

www.chilot.me

፫/፲፪ (፲፱፻፴፮) ድ. ፫

ስለሚሲዮናች አቋቋም የወጣ ድንጋጌ ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

ሚሲዮኖች እንደሚቻል መጠን ከመንግሥት ጋራ ተባብረው እንዲሠሩ ለማድረግ ስለሚሲዮኖች አስተዳደር የታሰበውን በግልጽ ለይቶ ማስታወቅ አስፈላጊ ስለሆነ ፤

ሚሲዮኖች ሥራቸውን ከሕዝቡ መካከል የክርስቲያን ሃይማኖት በሌላቸው ሕዝቦች መካከል እንዲያስተምሩ እንጂ የኢትዮጵያ ሕዝብ ቀድሞ የክርስቲያን ሃይማኖት ሲጀመር ጀምሮ የያዘውን የክርስቲያን ሃይማኖት የሚለውጥ ትምህርት እንዳያስተምሩ ማገድ የመንግሥት አሳብ ስለሆነ ፤ ልዩ ልዩ እምነት ያላቸው ሚሲዮኖች ባንድ ወረዳ ውስጥ ያለመጠን እንዳይበዙና ከሚሲዮናውያን ሥራ መካከል መልካም ዕውቀት የሚያስገኝ የሆነው እንዲስፋፋ ለማድረግ የሚፈቀድ ስለሆነ በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን ውስጥ ስላሉት ሚሲዮናውያን ሥራዎች ከዚህ ቀጥሎ ያሉትን ደንግገናል ።

፩/ ይህ ድንጋጌ ካሁን በፊት በኢትዮጵያ ውስጥ ለተቋቋሙትና ወደፊትም ለሚቋቋሙት የውጭ አገር ሚሲዮኖች ሁሉ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ወደፊት የጸና ይሆናል ።

፪/ የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስትር ያገር ግዛት ሚኒስትርና የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር ወይም እነርሱ የመረጧቸው ወኪሎች ያሉበት በትምህርትና በሥነ ጥበብ ሚኒስትር ፕሬዚዳንትነት ስለሚሲዮኖች አንድ ኮሚቴ እንዲቆም ተደርጓል ። የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስትርም ይህን ድንጋጌ ሲያስፈጽም ከዚህ በላይ የተባለው ኮሚቴ በሚያቀርብለት አሳብ ይመራል ።

፫/ በኢትዮጵያ ውስጥ ገብቶ ሚሲዮን ለማቋቋም ፈቃድ ለማግኘት በሚሲዮናዊ ማኅበር ስም የሚደረገው ማናቸውም ጥያቄ ወደ ውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ሲላክ ይገባል ። የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴርም የቀረበለትን ጥያቄ ነገሩን እንዲቆርጥ ወደ ትምህርትና ሥነ ጥበብ ሚኒስቴር ያስተላልፋል ።

፬/ ሀ/ የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስትር ማናቸውንም ይህን የመሳሰለውን ጥያቄ ከመረመረ በኋላ እንደመሰለው አይቶ ሊፈቅድ ወይም ሊከለክል ይችላል ። የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስትር የቀረበለትን ጥያቄ ሲቀበል ጥያቄውን ያቀረበው የሚሲዮን ማኅበር ሥራውን ወስኖ የሚሠራባቸውን ወረዳዎች ወይም አውራጃዎች ለይቶ ይወስናል ።

ለ/ ጥያቄውን ለመቀበልም ቢሆን ፤ ወይም ለመከልከል ጥያቄ ያቀረበው ሚሲዮናዊ ማኅበር የታወቀ ፤ ወይም ከዚህ በፊት የተቋቋመ መሆኑንና አለመሆኑን የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስቴር መመርመር አለበት ።

ሐ/ ስለነዚህ ደንቦች ሐሳብ የታወቀ ሚሲዮናዊ ማኅበር የሚባለው በልዩ ልዩ የዓለም ክፍሎች ውስጥ የሥራ ዕውቀትና መልካም ስም ያገኘ በቂ ገንዘብና ሠራተኞችም ያለው ማኅበር ነው ።

መ/ የተቋቋመ ሚሲዮናዊ ማኅበር ማለት ከ፲፱፻፳፰ ዓ.ም. በፊት በኢትዮጵያ ውስጥ የተቋቋመ ፤ ወይም ከ፲፱፻፴፫ ዓ.ም. ከሰኔ ወር ወዲህ የተቋቋመ ነው ። ስለሆነም ከ፲፱፻፳፯ ዓ.ም. በፊት በኢትዮጵያ ውስጥ እንዲሠራ የተፈቀደለት ሚሲዮናዊ ማኅበርም ቢሆን ከመስከረም ፲፱፻፳፰ ዓ.ም. ጀምሮ እስከ ሰኔ ፲፱፻፴፫ ዓ.ም. ድረስ ቦታና ቤት ያገኘ ፤ አስቀድሞ እንደተቋቋመ ሚሲዮን ሆኖ አይቆጠርም ።

www.chilot.me

፬/ በኢትዮጵያ ውስጥ ካሁን ቀደም የተቋቋመው ማናቸውም ሚሲዮናዊ ማኅበር ይህ ያሁኑ ድንጋጌ ከወጣበት ቀን ጀምሮ እስከ ሠላሳ (፴) ቀን ድረስ የሚሲዮኖቹን ሁኔታ ፤ የሚሲዮናውያኑንም ስም ቁጥራቸውን ፣ ዕድሜያቸውንና ዜግነታቸውን ሚሲዮናቻቸው የሚሠሩባቸውን ወረዳዎች ወይም አውራጃዎች የሥራቸውንም ዓይነት ዘርዝር ለምትሀርትና ለሥነ ጥበብ ሚኒስትር ማቅረብ አለበት ።

፭/ ሚሲዮኖች ሥራቸውን የሚሠሩባቸውንና እንዳይሠሩ የሚከለከሉባቸውን ወረዳዎች ፣ ወይም አውራጃዎች ፣ የሚወስኑትን ደቦች ስለሚሲዮኖች የቆመው ኮሚቴ ያወጣዋል ። እነዚህም የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሰበካ የሆኑ ወረዳዎችና ግልጽ ወረዳዎች ይባላሉ ።

፮/ ከዚህ በላይ እንደተመለከተው ደንቦች ለማቋቋም ኮሚቴው ከዚህ ቀጥሎ በተመለከቱት ነገሮች ይመራል ።

ሀ/ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሰበካ የሆኑ ወረዳዎች የተባሉት ከሕዝቡ የሚበልጠው ወገን የኦርቶዶክሳዊትን ቤተ ክርስቲያን ሃይማኖት የሚከተል የሚገኝባቸው ወረዳዎች ናቸው ፤

ለ/ ግልጽ ወረዳዎች የተባሉት ደግሞ በኢትዮጵያ ከሚገኙት ያገር ክፍሎች ከሕዝቡ የሚበልጠው ወገን ክርስቲያን ያልሆነ ወረዳዎች ናቸው ፤

ሐ/ የሕዝቡ አኳኋን ባስፈለገበት ቦታ ኮሚቴው የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሰበካ የሆኑት ወረዳዎች በግልጽ ወረዳዎች ውስጥ ግልጽ ወረዳዎችም በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ወረዳዎች ውስጥ እንዲገቡ ሊያደርግ ይችላል ።

፯/ ሚሲዮኖች የሕክምና ቤቶችና በሃይማኖት የወገን ልዩነት የሌላቸው ትምህርት ቤቶች እንዲያቆሙ ይፈቀድላቸዋል እንጂ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሰበካ በሆኑ ወረዳዎች ውስጥ ሃይማኖት የሚለውጥ ሚሲዮን ሊያቆሙ አይችሉም ።

፰/ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሰበካ በሆኑ ወረዳዎች በሚገኝ የሚሲዮን ወይም የሕክምና ትምህርት ቤት የሚሰጠው የሃይማኖት ትምህርት አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ በአንድነት ባለመለያየት በተቀበሉት ክርስቲያን ሃይማኖት መሠረት ብቻ ይወሰና ል ። የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስትር አስፈላጊ መስሎ ቢታየው በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሃይማኖት መሠረት የክርስትና ሃይማኖት ዕውቀት ያላቸው መምህራን አስገብተው እርሱ በወሰነው ጊዜና ሰዓት እንዲያስተምሩ ይህን የመሰሉትን የሕክምና ቤቶችና የትምህርት ቤቶች ለመጠየቅ ይችላል ።

፱/ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሰበካ በሆኑ ወረዳዎች ውስጥ የሚሲዮንን ሃይማኖት የተቀበሉ የተገኙ እንደሆነ ፤ ሚሲዮናውያን በእንደዚህ ያሉት ወረዳዎች ውስጥ ገብተው ራሳቸው የሚያምኑበትን ሃይማኖት ፣ ሃይማኖቱን ለተቀበሏቸው ሰዎች ሊሰብኩና ሊያስተምሩ ይችላሉ ። ግን ሃይማኖትን ለማስለወጥ ማስተማር አይችሉም ።

፲/ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሰበካ ባልሆኑት ወረዳዎች ውስጥ ወሰን ሳይደረግባቸው የክርስቲያንን ሃይማኖት ሚሲዮኖቹ ራሳቸው በሚያምኑበት መንገድ ሊያስተምሩና ሊሰብኩ ይችላሉ ።

፲፩/ አዲስ አበባ ግልጽ ወረዳ በመሆኑ በዚህ ወረዳ ውስጥ ሚሲዮናውያን ማኅበሮች የራሳቸቸውን ሃይማኖት የሚያስተምሩባቸው ትምህርት ቤቶች ሊከፍቱ ይችላሉ ።

፲፪/ በሙሉ ኢትዮጵያ የማስተማሪያ ቋንቋ አማርኛ ስለሆነ ይህን ቋንቋ ሚሲዮናውያን ሁሉ እንዲማሩት ይጠየቃሉ ።

፲፫/ በግልጽ ወረዳዎች ውስጥ ተማሪዎቹና ሚሲዮናውያኑ በአማርኛ መሥራት እስኪችሉ ድረስ በመጀመሪያ ጊዜ ሚሲዮናውያን በሀገሩ ቋንቋ ለመናገር ይችላሉ ።

www.chilot.me

በማናቸውም ጊዜ ቢሆን ከባላገሮች ጋር ሲገናኙ በዚያ አውራጃ በሚነገረው ቋንቋ ሊነጋገሩ ይችላሉ ።

፲፭/ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ሰበካ በሆኑት ወረዳዎችና በግልጽ ወረዳዎች ውስጥ ባሉት ትምህርት ቤቶች ከዚህ ቀጥሎ ስላሉት ነገሮች የትምህርትና የሥነ ጥበብ ሚኒስትር ሥልጣን አለው ።

ሀ/ በውጭ አገር ቋንቋዎች ስለመናገርና ስለማስተማር ፤

ለ/ ተማሪዎች ወደ ትምህርት ቤት የሚገቡበትንና ትምህርት ቤት የሚለቁበትን ዕድሜ ስለመወሰን ፤

ሐ/ ስለሚማሩት ትምህርት ዓይነትና ስለትምህርት ቤቱ ሥራ አካሄድ ፤

መ/ ከ፲፱፻፳፰ ዓ.ም. መስከረም ፩ ቀን እስከ ፲፱፻፴፫ ዓመተ ምሕረት መስከረም ፩ ቀን የተገኙትን የሚሲዮኖችን ቦታዎችና ቤቶች አኳኋንና ለማረካከብ ስለሚሆነው ሥራ ።

፲፮/ በነዚህ ባሁኖቹ ውሳኔዎች ውስጥ ያሉትን ደንቦች የሚተላለፍ ሚሲዮናዊ ወደ ኢትዮጵያ ስለሚገቡ የውጭ አገር ሰዎች በ፲፱፻፴፭ ዓ.ም. በወጣው አዋጅ መሠረት ለትምህርትና ሥነ ጥበብ ሚኒስትር እንደታየው ከአገር እንዲወጣ ሲደረግ ማኅበርተኛ የሆነበትም ሚሲዮናዊ ማኅበር በኢትዮጵያ እንዳይሠራ ሊታገድ ይቻላል

የተጠቀሰው ሕግ

ስለውጭ አገር ሰዎች ወደ ኢትዮጵያ መግባት የወጣ አዋጅ ፤ ፪/፰ (፲፱፻፴፭) አ. ፴፯ ።

አዲስ አበባ ሚያዝያ ፩ ቀን ፲፱፻፴፭ ዓ.ም.

፳፮/፱ (፲፱፻፶፱) ት. ፵፫

ስለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ሥጋዊ አስተዳደር የወጣ ትእዛዝ ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

አዲሱን የኢትዮጵያ ትውልድ መንፈሳዊ ፍላጎት ለማርካት (ከዚህ በታች 'ቤተ ክርስቲያንዋ' እየተባለች የምትጠራው) የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ኃላፊነት እያደገ መሄዱን በመመልከት ፤ እና

በተሻሻለው ሕገ መንግሥታችንና እንዲሁም ስለቤተ ክርስቲያን ንብረት አጠባበቅ በፍትሐ ብሔር ሕግ በተወሰነው መሠረት ፤ ቤተ ክርስቲያኗ አማንያንን በሚገባ ለማገልገል እንድትችል ተጨማሪ ሥልጣን እንዲኖራት ማድረግ አስፈላጊነቱን በመረዳት ፤

www.chilot.me

በተሻሻለው ሕገ መንግሥታችን አንቀጽ ፻፳፯ እና በፍትሐ ብሔር ሕግ አንቀጽ ፫፻፺፰ እና ፬፻ መሠረት ፣ ቀጥሎ ያለውን አዘናል ።

የተጠቀሱ ሕጎች

የተሻሻለው ሕገ መንግሥት ፣ ፲፭/፪ (፲፱፻፵፰) አ. ፻፴፱ አን. ፻፳፯ ፣ ፩ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩ ።
የፍ.ሕ. ፲፱/በተ. የ. ፪ (፲፱፻፶፪) አን. ፫፻፺፰ ፣ ፬፻ ።

፩/ አጭር አርእስት ፤

ይህ ትእዛዝ «የ፲፱፻፶፱ ዓ.ም. የቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ትእዛዝ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፪/ የቤተ ክህነት ጉባዔ ፤

፩/ ከዚህ ቀጥሎ የተመለከቱት አባሎች የሚገኙበት የቤተ ክህነት ጉባዔ ለቤተ ክርስቲያኗ ሥጋዊ አስተዳደር አስፈላጊ የሆነው ሥልጣን ተሰጥቶታል ።

ሀ/ የኢትዮጵያ ፓትሪያርክ ወይም እርሱ በሌለ ጊዜ እንደራሴው የጉባዔው ሊቀ መንበር ይሆናል ።

ለ/ የኢትዮጵያ ሊቃነ ጳጳሳትና ኤጲስ ቆጶሳት ፤ እና

ሐ/ በፓትርያርኩ አቅራቢነት በኛ የሚሾሙ ሌሎች (፰) ስምንት ሰዎች ።

፪/ የቤተ ክህነት ጉባዔ ስለጠቅላላው የቤተ ክርስቲያኗ ሥጋዊ አስተዳደርና እንዲሁም ስለጉባዔው ሥራ አፈጻጸም አስፈላጊና ተገቢ መስሎ የታየውን ሥርዓቶችና ደንቦች ሊያወጣ ይችላል ። ጉባዔው የሚሰጠው ውሳኔ ሁሉ በድምፅ ብልጫ ይሆናል ። ከአባሎቹ አብዛኛዎቹ ከተገኙ ጉባዔው ምልአተ ጉባዔ ያለው ሆኖ ይቆጠራል ። የጉባዔው ድምፅ አሰጣጥ እኩል ለእኩል ሁለት ላይ የተከፈለ እንደሆነ ሊቀ መንበሩ ያለበት ወገን ያመዝናል ።

፫/ የማስተባበርና የማስተዳደር ሥልጣን ፤

የቤተ ክህነት ጉባዔ ቤተ ክርስቲያኗ የምዕመናን ፍላጎት ለማሟላት በምትችልበት አኳኋን ሥጋዊ አስተዳደርዋን ለመምራት ፤ ለማስተዳደር ፤ ለመጠበቅና ለማሻሻልም አስፈላጊና ጠቃሚ ሆኖ የተገኘውን ተግባር ለመፈጸም ሙሉ ሥልጣን ተሰጥቶታል ። በተለይም ይህ የቤተ ክህነት ጉባዔ ከዚህ በላይ በጠቅላላ መልክ በተጠቀሰው ብቻ ሳይወሰን ፤ በቤተ ክርስቲያኗ ስም የቤተ ክርስቲያኗ ባላደራ ሆኖ የሚከተሉትን ለመፈጸም ሥልጣን አለው ።

፩/ ውል ለመዋዋል ፤

፪/ ለመክሰስና ለመከሰስ ፤

፫/ ሀብት ለመቀበል ፤ ባለንብረት ለመሆን ፤ ለመያዝ ፤ ግዴታ ለመግባት ፤ በንብረት ዋስትና ለመበደርና እንዲሁም በጥንታዊ ልማድ የቤተ ክርስቲያኗ ሀብት የሆኑትን ንብረቶች ጭምር ማናቸውንም የሚንቀሳቀስና የማይንቀሳቀስ ንብረት ሁሉ ለማስተዳደርና ለማዛወር ፤

፬/ ገንዘብ ለመበደርና (ክሬዲት) ለማግኘት ፤

፭/ ከቤተ ክርስቲያኗ አቋም ጋር የሚስማሙ ሥራዎች በማካሄድ የገንዘብ ምንጭ ለማስገኘት ፤

www.chilot.me

፯/ የቤተ ክርስቲያኗን የገቢና ወጭ ገንዘብ ለመቆጣጠርና ግምጃ ቤቷን ለማስተያዳደር፤

፰/ በዚህ ትእዛዝ የተሰጠውን ሥልጣን በሙሉ ወይም በከፊል ከጊዜ ወደጊዜ ወይም በማናቸውም ጊዜ ለሚመረጠው ሰው ወይም ሰዎች ለመስጠት፤

፱/ በዚህ ትእዛዝ በዝርዝር በተሰጠው ወይም በሕግ በተፈቀደለት ሌላ ሥልጣን መሠረት ሥራውን በሚያካሂድበት ጊዜ አስፈላጊው ወይም ግዴታው ሆኖ ያገኘውን ማናቸውንም ሕጋዊ አድራጎት ለመፈጸም ።

፬/ ደንብ ስለማውጣት ፤

የቤተ ክህነት ጉባዔ በዚህ ትእዛዝ ስለተመለከተው የቤተ ክርስቲያን ሥጋዊ አስተዳደር ደንብ ለማውጣት ይችላል ።

፭/ ስለሚጸናበት ጊዜ ፤

ይህ ትእዛዝ በነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

አዲስ አበባ ሚያዝያ ፳ ቀን ፲፱፻፶፱ ዓ.ም.

፳፫/፲፩ (፲፱፻፷፩) ሕ. ፫፻፷፱

ስለቤተ ክርስቲያን አስተዳደር በ፲፱፻፶፱ ዓ.ም. በወጣው
ትእዛዝ መሠረት የወጣ ደንብ ።

፩/ ይህ ደንብ ስለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር በቁጥር ፵፰/፲፱፻፶፱ ዓ.ም. በወጣው ትእዛዝ በአንቀጽ ፪ ንዑስ አንቀጽ ፪ በአንቀጽ ፫ በንዑስ አንቀጽ ፯ እና በአንቀጽ ፬ በተሰጠው ሥልጣን መሠረት የቤተ ክህነት ጉባዔ ያወጣው ደንብ ነው ።

፪/ ይህ ደንብ «የ፲፱፻፷፩ ዓ.ም. የዋናው ሥራ አስኪያጅ ሥልጣን ኃላፊነትና ተግባር ደንብ» ተብሎ ሊጠቀስ ይቻላል ።

፫/ በቤተ ክህነት ጉባዔ በፓትሪያርኩ መሪነትና ቁጥጥር ሥር ሆኖ ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ዋና ኃላፊ የሚሆን አንድ ጠቅላይ ሥራ አስኪያጅ ይኖራል ።

፬/ ከዚህ በላይ በተመለከተው ጠቅላላ ሥልጣን ሳይወሰን ዋናው ሥራ አስኪያጅ ከዚህ ቀጥሎ የተዘረዘሩትን ተግባሮች ይፈጽማል ።

፩/ የጠቅላይ ጽ/ቤቱን የልዩ ልዩ ክፍሎችንና ዘርፎች መሥሪያ ቤቶችን አስተዳደር ይመራል ።

፪/ ከቤተ ክህነት ጉባዔ የሚወሰኑት ውሳኔዎችና መምሪያዎች ፍጻሚ እንዲያገኙ ያደርጋል ።

፫/ የቤተ ክርስቲያንን ገቢ ይሰበስባል መሰብሰቡንም ያረጋግጣል ።

፬/ የቤተ ክህነትን ጉባዔ እያስፈቀደ የማይንቀሳቀስ ንብረት ለመሸጥ ወይም ለመለወጥ፤

www.chilot.me

፭/ ከ፩፻ሺህ የኢትዮጵያ ብር የማይበልጥ ገንዘብ ለመበደርና ዋጋው ከዚህ ገንዘብ የማይበልጠውን የማይንቀሳቀስ ንብረት ለማስያዝ ፤

፮/ የማይንቀሳቀስ ንብረትን ከአምስት ዓመት ለማይበልጥ ጊዜ ለመከራየት ወይም ለማከራየት ፤

፯/ የቤተ ክርስቲያንን ጥንታውያን ንብረቶችን መሸጥ መለወጥ ወይም ማስያዝ ካል ሆነ በቀር ማንኛውንም ውል ለመዋዋል ይችላል ።

፰/ ከቤተ ክርስቲያን አቋም ጋር የሚስማሙ ሥራዎችን በማካሄድና ለቤተ ክርስቲያን ትምህርት የስብከትና የአገልግሎት ዓላማ የገንዘብ ምንጭ ለማስገኘት የቤተ ክርስ ቲያን ንብረት የሚለማበትንና ጥቅም የሚያስገኝበትን ዘዴ እያጠና በሥራ ላይ ያውላል ።

፱/ የዕለት ሥራ አመራርን ስለሚመለከቱ ጉዳዮች በቤተ ክርስቲያን አስተዳደር ስም አስፈላጊውን ይፈጽማል ።

፲/ ስለቤተ ክህነት የአስተዳደር ሠራተኞች በሚወጣው የሠራተኞች ማስተዳደሪያ ደንብ መሠረት ይሠራል ።

፲፩/ የቤተ ክርስቲያን የሂሣብና የንብረት መዛግብትና ማኅደረ ጉዳዮች በሚገባ እንዲጠ በቁ ያደርጋል ።

፲፪/ የቤተ ክርስቲያንን መሥሪያ ቤቶች የሥራ አመራርና የገንዘብ አስተዳደር ይቆጣ ጠራል ።

፲፫/ በየዓመቱ ከጥቅምት ወር መጨረሻ በፊት ባለፈው ዓመት ውስጥ በእርሱና በቤተ ክህነት ጠቅላይ ጽ/ቤት የተፈጸሙትን ሥራዎች በዝርዝር የሚያስረዳ ዓመታዊ መግለጫ (ራፖር) ለቤተ ክህነት ጉባዔ ያቀርባል ።

፲፬/ የቤተ ክህነትን ጠቅላላ የዓመት በጀት አዘጋጅቶ በየዓመቱ ከሐምሌ ፴ ቀን በፊት ለቤተ ክህነት ጉባዔ አቅርቦ ያስፈቅዳል ።

፲፭/ በተፈቀደው በጀት መሠረት ማንኛውም ወጪ የሚደረገው በዋናው ሥራ አስኪያጅ እርሱም በሌለ ጊዜ እርሱ በደንቡ መሠረት በሚወክለው ባለሥልጣን ፊርማ መሆ ኑን ያረጋግጣል ።

፲፮/ ለቤተ ክህነት መልካም አመራርና ለቤተ ክርስቲያን ዓላማዎች ተግባሮችና አገልግ ሎቶች ዕድገትና ፍጻሜ ማግኘት አስፈላጊ የሆኑትን ሐሳቦች እያጠናና እያስጠና በየጊዜው ለቤተ ክህነት ጉባዔ ሐሳብ ያቀርባል ።

፲፯/ ስለቤተ ክህነት ጠቅላይ ጽ/ቤትና ዘርፎች መሥሪያ ቤቶች አቋም ዝርዝር ተግባርና ግንኙነት አጥንቶ የውስጥ ደንብ እንደዚሁም የቤተ ክርስቲያን የአስተዳደር ክፍል ሠራተኞች ማስተዳደሪያ ደንብ አጥንቶ ለቤተ ክህነት ጉባዔ አቅርቦ ያስፈቅዳል ።

፲፰/ በማንኛውም የክስ ጉዳይ ስለቤተ ክህነት በመወከል ይቀርባል ወይም ሌላ ወኪል ያደርጋል ።

፲፱/ ከዚህም ሌላ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ የሚወስንለትን ተግባር ሁሉ ይፈጽማል ።

፮/ ይህ ደንብ በነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ጊዜ ጀምሮ የጸና ይሆናል ።

አዲስ አበባ መጋቢት ፳፱ ቀን ፲፱፻፷፩ ዓ. ም.

www.chilot.me

ክፍል ፴፪

የመተዳደሪያ ደንብ ያላቸው ልዩ ልዩ የግል ድርጅቶች ።

፯/፰ (፲፱፻፴፱) መ. ፯

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ

በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን ውስጥ የንግድ ሥራ እንዲስፋፋና ነጋዴዎችንም ለመርዳት አስበን ፤

የአዲስ አበባ የነጋዴዎች ምክር ቤት መተዳደሪያ ደንብ በንጉሠ ነገሥቱ እንዲጸድቅ የሚገባ መሆኑን ተመልክተን ፤ በልዩ ችሮታችንና በሙሉ ፈቃዳችን የአዲስ አበባ ነጋዴዎች ምክር ቤት አንድ አካል ፥ አንድ መንፈስ ሆኖ የዲሬክተሮቹ ጉባዔ እየተስማማበት በሚለው ጠው እንድ ማኅበራዊ ማኅተም ፤ ዛሬና በሚመጣውም ዘመን እየተወራረሰ እንዲሠራ ፤ ከዚህም በላይ በዚህ በንጉሠ ነገሥቱ በተሰጠው መተዳደሪያ ደንብ ውስጥ የተጻፈውን በመከተል በተፈቀደለት ሥልጣን መሠረት ሥራውን እንዲያካሄድ ፈቅደን አዘናል ።

፩/ በዚህ መሠረት የቆመው ማኅበር "የአዲስ አበባ የነጋዴዎች ምክር ቤት" ተብሎ ይጠቀሳል ። ከዚህም በታች «የምክር ቤቱ» እየተባለ ይጠራል ።

፪/ በነጋዴዎች ምክር ቤት አባል ለመሆን የሚችሉ በንግድና ኢንዱስትሪ ሚኒስትራችን መዝገብ የገቡ ወይም ወደፊት መዝገብ የሚገቡ ፤ መዝገብም ከገቡ በኋላ በትንሹ አንድ ዓመት የሆናቸው የኢትዮጵያና ወይም የውጭ አገር ዜጎች ባለፋብሪካዎች ፥ ባለባንኮች ፥ ነጋዴዎች ወይም ልዩ ልዩ ሥራ ዐዋቂዎች ፥ የእርሻ ሥራ አዋቂዎችና እንደዚሁም የንግድ ማኅበሮች ፥ የኩባንያዎችና የኮርፖሬሽን ወኪሎችና ሌሎችም ሕጋዊ ሥያሜ ያላቸው ማኅበሮች ናቸው ።

፫/ በነጋዴዎች ምክር ቤት ደንብ (ዕለታቱ) ወይም በዚሁ ደንብ ላይ በሚደረገው በማናቸ ውም ማሻሻያ የንግድና የኢንዱስትሪ ሚኒስትራችን እንዲስማማበት ያስፈልጋል ። የመጀመ ሪያው ደንብና በዚሁ ደንብ ላይ ወደፊት የሚደረገው ማናቸውም ማሻሻያ ግልባጭ በንግድና በኢንዱስትሪ ሚኒስትራችን ይቀመጣል ። ሕዝብ እንዲያውቀውም <u>በነጋሪት ጋዜጣ</u> ይወጣል ።

<u>የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ</u>

የዚህ አንቀጽ የእንግሊዝኛው ቅጂ <u>በነጋሪት ጋዜጣ</u> ይወጣል አይደለም ።

፬/ የነጋዴዎች ምክር ቤት ሥራ እንደሚከተለው ይወሰናል ፡—

ሀ/ ሕግ በሚፈቅደው አኳኋን በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን ንግድና እንዱስት ሪን ማስፋፋት ፤

ለ/ በኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛትና በውጭ አገር ባሉት አባሎች መኻ ከል የንግድና የኢንዱስትሪን ማስታወቂያ አስፋፍቶ መንገር ፤

ሐ/ በሌሎች አገሮች ካሉት የነጋዴዎች ምክር ቤቶች ጋራ የወዳጅነት ግንኙነት ማቋ ቋምና በመካከላቸው ስላለው የጋራ ጥቅም ማስታወቂያ መለዋወጥ ፤

www.chilot.me

መ/ የንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችንን ንግድ ወይም እንዱስትሪ የሚነካውን ማናቸውንም ነገር ለመንግሥታችን ለባለክፍሉ ሚኒስቴር ወይም መሥሪያ ቤት ማቅረብ ፤

ሠ/ ስለንግድ ወይም ስለእንዱስትሪ ጉዳይ በአባሎቹ መካከል የሚነሣውን ማናቸውንም ክርክር በሽምግልና ማየትና መገላገል ።

፭/ የነጋዴዎች ምክር ቤት ባንድነት የሚሠራ ፤ ባንድ ስም የሚጠራ ፤ አላፊነት ያለው ነው ። ስለዚህ እያንዳንዳቸው ለነጋዴዎች ምክር ቤት ሊሰጡት ከሚገባቸው ፋንታ (ድርሻ) በላይ እነዚህ ሰዎች በሚያደርጉት ስሕተትና ጥፋት አባሎቹ መጠየቅ የለባቸውም ።

፮/ የነጋዴዎች ምክር ቤት አባሎች ሊከፍሉት የሚገባቸውን ድርሻ ወይም ፋንታ ሊገምትና ሊወስን መብት አለው ።

፯/ የነጋዴዎች ምክር ቤት እንደሚከተለው በሚመረጡ በአሥር (፲) ዲሬክተሮች ጉባዔ ይካሄዳል ፡—

ሀ/ የመጀመሪያው የነጋዴዎች ምክር ቤት ፕሬዚዳንት በንግድና በእንዱስትሪ ሚኒስትራችን ይመረጣል ፤ እሱም የዲሬክተሮች ጉባዔ ፕሬዚዳን ይሆናል ፤

ለ/ ፕሬዚዳኑ በዚህ በአሁኑ አንቀጽ የተጻፈውን ቃል ወደፍጻሜ ለማድረስ እንዲችል የንግድና የእንዱስትሪ ሚኒስትራችን በአገር ውስጥ በሚያስፈልገው ጉዳይ በገንዘብ ፤ በጽሕፈት ዕቃና በሌላም አኳኋን ርዳታ ያደርግለታል ፤

ሐ/ የነጋዴዎች ጉባዔ ፕሬዚዳን ከንግድና እንዱስትሪ ሚኒስትራችን ጋራ እየተማከረ በንግድና በእንዱስትሪ ሚኒስትራችን መዝገብ የገቡትንና በነጋዴዎች ምክር ቤት አባሎች ለመሆን ለንግድና ለእንዱስትሪ ሚኒስትራችን ጥያቄ ያቀረቡትን የታወቁ ነጋዴዎች ፤ ባለፋብሪካዎች ፤ ልዩ ልዩ ሥራ አዋቂዎች ፤ ኩባንያዎችና ኮርፖሬሽኖች መዝገብ እያገባ ለአባልነት ይቀበላቸዋል ፤

መ/ ከዚህ በኋላ ፕሬዚዳኑ የነጋዴዎች ምክር ቤት የዲሬክተሮች ጉባዔ አባሎች የሚመረጡበትን ጊዜና ስፍራ ለአባሎች ሁሉ ያስታውቃል ፤

ሠ/ የሚመረጡትም የድምፅ ብልጫ ያገኙ ዐሥር (፲) ሰዎች ናቸው ፤

ረ/ ከዚህ በኋላ ፕሬዚዳኑ አዲስ የተመረጠውን የዲሬክተሮች ጉባዔ ይሰበስባል ፤

ሰ/ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ ፕሬዚዳኑና የዲሬክተሮች ጉባዔ አባሎች ሁሉ ከዚህ በላይ በንዑስ ክፍል (ሠ) በተመለከተው መሠረት በያመቱ ይመረጣሉ ። የዲሬክተሮች ጉባኤ ፕሬዚዳን የነጋዴዎች ምክር ቤት ፕሬዚዳን ሆኖ ይሠራል ።

፰/ በዲሬክተሮች ጉባዔ ስብሰባ ሰባት (፯) ዲሬክተሮች ከተቀመጡ ፤ ነገር ለመቁረጥ ይችላሉ ።

፱/ የዲሬክተሮች ጉባዔ የሚያደርገው ውሳኔ ሁሉ በድምፅ ብልጫ ይወሰናል ፤ ድምፁ እኩል እንደሆነ ግን የፕሬዚዳኑ ድምፅ ባለበት ወገን ይወሰናል ።

፲/ የዲሬክተሮች ጉባዔ አስፈላጊ መስሎ እንደታየው አንድ ሥራ በከፊል ወይም በሙሉ እንዲያካሂድ ለፕሬዚዳኑ ሥልጣን ሊሰጠው ይችላል ።

፲፩/ የዲሬክተሮች ጉባዔ ስብሰባ የሚደረገው በፕሬዚዳኑ ጥሪ ወይም ከአባሎቹ ሦስት (፫) ሰዎች የፈረሙበት የጥሪ ወረቀት ሲጻፍላቸው ነው ።

፲፪/ ይህ የአሁኑ መተዳደሪያ ደንብ ሊሻሻል የሚቻለው አባሎቹ ሁሉ እንዲሰበሰቡ የዲሬክተሮች ጉባዔ በጽሕፈት አስታውቋቸው ማስታወቂያው ከተላከ በኋላ ቢያንስ አሥር (፲) ቢበዛ ሃያ (፳) ቀን ቆይቶ በያመቱ በሚደረገው በነጋዴዎች ምክር ቤት ጉባዔ በድምፅ ብልጫ ነው ።

፲፫/ የነጋዴዎች ምክር ቤት አስፈላጊ የሆነውን ኮንትራትና ስምምነት ለማድረግና ከዚህ በላይ በ፫ኛው አንቀጽ የተመለከተውን ወደ ፍጻሜ ለማድረስ አስፈላጊውን ሁሉ ለማድረግ

www.chilot.me

ሥልጣን አለው ። ይኸውም ከዚህ በላይ የተመለከተውን ለማስፋፋት የነጋዴዎች ምክር ቤትና ንብረቱን እንደዋስትና አድርጐ ኮንትራት ለማድረግና ከዚህ በላይ የተመለከተውን ሀሳብ ለማስፋፋት የሚያስፈልገውን ገንዘብ ለመበደር ያለው ሥልጣን ጭምር ነው ። ይህም ስለተባለ የንግድና የእንዱስትሪ ሚኒስትራችን የንጉሠ ነገሥት መንግሥታችንን ሃሳብ (ፖሊሲ) የሚነካውን ሥራ ሁሉ ለመከልከል ሥልጣን አለው ።

፲፬/ ከዚህም ሌላ የነጋዴዎች ምክር ቤት ስለሚከተሉት ጉዳዮች ለንግድና ለእንዱስትሪ ሚኒስትራችን ሃሳቡን ፣ አስተያየቱን ለማቅረብ ተፈቅዶለታል ፡—

ሀ/ በጠቅላላው ስለሚሠሩባቸው ደንቦች ፤

ለ/ አስፈላጊ በሆነው አገር ሌላ የነጋዴዎች ምክር ቤት ስለማቆምና ደግሞ ማናቸውም የንግድ ሥራ ስለሚስፋፋበት ሃሳብ ከንግድና ከኢንዱስትሪ ሚኒስትራችን ምክር ለማግኘት ፤ ነገር ግን በጠቅላላው በሚሠራባቸውና ቀዋሚ በሚሆኑት ደንቦች ካልሆነ በቀር በሌላ ጉዳይ የነጋዴዎች ምክር ቤት በሚያቀርብለት ምክር ለመስማማት በዚህ በአሁኑ መተዳደሪያ ደንብ የንግድና የእንዱስትሪ ሚኒስትራችንን የሚያስገድደው ነገር የለም ።

፲፭/ የነጋዴዎች ምክር ቤት በጠቅላላው ስለ ታሪፍ የንግድ ሥራ ለመሥራት የተሰጡትን ፈቃድ መልሶ ስለመውሰድና ስለነጋዴዎችም የጋራና ጠቅላላ ጥቅም ሐሳቡን ለንግድና ለእንዱስትሪ ሚኒስትራችን ለማቅረብ መብት አለው ።

፲፮/ የንግድ ሥራ ለመሥራት ፈቃድ ሲሰጥ ለንግድና እንዱስትሪ ሚኒስቴር ከሚከፈለው ታክስ ከመቶ ሃያ አምስት (25%) ለነጋዴዎች ምክር ቤት ተወስኖ ፤ ይህን ገንዘብ በያመቱ የገንዘብ ሚኒስትራችን ይከፍለዋል ።

፲፯/ የነጋዴዎች ምክር ቤት በጀት ሁሉ እንዲስማማበት የንግድና የእንዱስትሪ ሚኒስትራችን እንዲቀርብለት ያደርጋል ።

አዲስ አበባ ሚያዝያ ፳፩ ቀን ፲፱፻፵፱ ዓ.ም.

፯/፪ (፲፱፻፵) መ. ፺፬

ከዚህ ቀጥሎ ያለው የመተዳደሪያ ደንብ በጠቅላላ ማስታወቂያ ስም ታትሞ እንዲወጣ ተደርጐአል ።

መተዳደሪያ ደንብ

በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን ውስጥ የቀይ መስቀል ሥራ እንዲስፋፋና ሕዝባችንንም ለመርዳት አስበን ፤ የኢትዮጵያ ቀይ መስቀል ማኅበር መተዳደሪያ ደንብ በንጉሠ ነገሥቱ እንዲቋቋም የሚገባ መሆኑን ተመልክተን ፤ በልዩ ችሮታችንና በሙሉ ፈቃዳችን የኢትዮጵያ የቀይ መስቀል ማኅበር አንድ አካል ፣ አንድ መንፈስ ሆኖ የመናብርት ጉባዔ በሥራው ሁሉ እየተስማማበት ይህን ማኅበራዊ መተዳደሪያ ደንብ ዛሬና በሚመጣው ዘመን እየተወራረሰ

* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

በ፯/፯ (፲፱፻፵) ት. ፬ ፣ ፲፫/፫ (፲፱፻፵፮) ት. ፲፩ በግ. ሰ. ተሻሻለ ።

www.chilot.me

እንዲሠራ ከዚህ በላይ በዚህ በንጉሥ ነገሥቱ በተሰጠው መተዳደሪያ ደንብ ውስጥ የተጻፈውን በመከተል በተፈቀደለት ሥልጣን መሠረት ሥራውን እንዲያካሄድ ፈቅደን አዘናል ።

፩/ ማኅበሩ የኢትዮጵያ ቀይ መስቀል ማኅበር ተብሎ ተሠይሞአል ፤ የማኅበሩም ዓላማ በነጭ ሰሌዳ መኸከል ቀይ መስቀል አለበት ።

፪/ ይኸውም የተመሠረተው እንደ ኤውሮፓ ቁጥር በ፲፰፻፷፬ ዓ.ም. በገኔብ ጉባዔ ተወስኖ በዚህ ቦታ እንደ ኤውሮፓ ቁጥር ሐምሌ ፯ ቀን ፲፱፻፳ ዓ.ም. እና ሐምሌ ፳፯ ቀን ፲፱፻፳፱ ዓ.ም. ጠቅላላ ስምምነት አግኝቶ ኢትዮጵያ በ፲፱፻፴፮ ዓ.ም. በተቀበለችው መሠረት ነው ።

፫/ ይኸውም ማኅበር ከመንግሥታት ቀይ መስቀል ማኅበሮች ሁሉ የተባበረና በገኔብ ከሚገኘው የዓለም መንግሥታት ኮሚቴ ጋር የመግባባት አባልነት ይኖረዋል ።

የማኅበሩ ዓላማዎች (ሥራዎች)

፬/ የኢትዮጵያ የቀይ መስቀል ዓላማዎች እነዚህ ናቸው ።

በጦርነት ጊዜያት

ሀ/ የታመሙትን ፤ የቆሰሉትን የጦር ሠራዊትና ሰላማዊ ሕዝብ ሲያስታምም ዜግነትን ሳይለዩ መርዳት ፤

ለ/ ጦርነት የሚያመጣውን ጉዳት ማሳነስና ሕዝቡ ከጉዳት እንዲድን ማገዝ ፤

ሐ/ በጦርነት ምክንያት በተበታተኑት ሰዎች መኻከል የቤተ ሰብ መገናኛ አቁሞ መርዳት ።

በሰላም ጊዜያት

ሀ/ በጦርነት ጊዜያትና በድንገተኛ ችግር የተቸገሩትን ሁሉ ችግራቸውን ለማስወገድ መዘጋጀት ፤

ለ/ በጠቅላላው የሕዝብን ጤና በማሳደግ ፤ እናትና ልጅን በጤንነት በመጠበቅ ፤ ጽዳት ፤ ምግብንና የሕክምናን አመዳደብ በማሻሻል ፤ ተላላፊዎችንና ጠንቀኞች ሕመሞችን በማስቀረት መርዳት ፤

ሐ/ ከዚህ በላይ የተመለከቱትን ሥራዎች ሥራዬ ብለው የያዙትንና በፈቃዳቸው የሚያሠለጥኑትን ሰዎች ፤ እንዲሁም በሽተኞችን በቤት የማስታመም ዘዴ በማስተማር መርዳት ።

ማኅበረተኛነት

፭/ በዚህ ደንብ ውስጥ ከ፯ እስከ ፲፩ ቁጥር የተመለከተውን ለመፈጸም ከቻለ ማናቸውም የኢትዮጵያ ወይም የውጭ አገር ተወላጅ ማኅበርተኛ ሊሆን ይችላል ።

፮/ የመናብርት ጉባዔ ቀጥሎ እንደተመለከተው ማኅበረተኛ ለመሆን ይፈቅዳል ፦

ሀ/ የክብር ማኅበረተኞች ፤

ለ/ ያንድ ጊዜ ገንዘብ ሰጭ ማኅበረተኞች ፤

ሐ/ በየጊዜው ገንዘብ ሰጭ ማኅበረተኞች ፤

መ/ በያመቱ ገንዘብ ሰጭ ማኅበረተኞች ፤

www.chilot.me

ሠ/ ተባባሪ ማኅበረተኞች ፤

ረ/ ወጣት ማኅበረተኞዎች ።

፯/ የክብር ማኅበረተኞች ለማኅበሩ ያደረጉት ልዩ አገልግሎት ሲታወቅ በመናብርት ጉባዔ ይህ የክብር ስም የተሰጣቸው ሰዎች ናቸው ።

፰/ ያንድ ጊዜ ገንዘብ ሰጭ ማኅበረተኞች የሚባሉት ቢያንስ ቢያንስ በአንድ ጊዜ አምስት መቶ ብር (የኢ.ት/፭፻) ወይም በዚሁ ልክ የሆነ ሀብት የሚሰጡ ሰዎች ናቸው ። ይኸውም ስጦታ ለገንዘብ ሰጭዎቹ እስከ ዕድሜ ልካቸው ማኅበረተኛነታቸውን ያጸናላቸዋል ።

፱/ በየጊዜው ገንዘብ ሰጭ ማኅበረተኞች በዓመት ሃያ ብር (የኢ.ት ፳) የሚከፍሉ ሰዎች ናቸው። በየጊዜው ገንዘብ ሰጭ ማኅበረተኞችም ቢያንስ ቢያንስ በአንድ ጊዜ ሁለት መቶ ብር (የኢ.ት ፪፻) ከከፈሉ ዕድሜ ልካቸው ማኅበረተኛነታቸውን ያጸናላቸዋል ።

፲/ በያመቱ ገንዘብ ሰጭ ማኅበረተኞች የተባሉ ቢያንስ ቢያንስ ለማኅበረተኛነት አሥር ብር (የኢ.ት ፲) የሚከፍሉ ሰዎች ናቸው ።

፲፩/ ተባባሪ ማኅበረተኞች የተባሉ በዓመት ከ፪ ብር (የኢ.ት ፪) የማያንስ የሚከፍሉ ናቸው ።

፲፪/ ወጣት ማኅበረተኞች ቢያንር ቢያንስ ለማኅበረተኛነት ባመት አምሳ የብር ሳንቲም (የኢ.ት ፶) የሚከፍሉ ዕድሜአቸው ከ፲፰ ዓመት ያነሰ ወጣቶች ናቸው ።

ማኅበረተኛነት የሚቀርባቸው መንገዶች

፲፫/ ሀ/ ማንም ማኅበረተኛ በፈቃዱ በጽሑፍ ከማኅበረተኛነት ልውጣ ብሎ ሲያስታውቅ ፤

ለ/ አቅም በሚያሳጣ በብርቱ ሕመም ፤

ሐ/ በሞት ፤

መ/ ሁለት ዓመት አከታትሎ የሚገባውን ባለመክፈል ከማኅበረተኛነት መዝገብ ይፋቃል ።

፲፬/ በትንሹ ከመናብርቱ ጉባዔ አባሎች ከአራቱ ሦስቱ እጅ በፈቀደው ውሳኔ አንዱን ማኅበረተኛ ከማኅበሩ ለማስወገድ ይችላል ።

የመናብርት ጉባዔ

፲፭/ የኢትዮጵያ ቀይ መስቀል ማኅበር ባንድ ሊቀ መናብርት በዐሥራ ስድስት (፲፮) አባሎች ከዚህም ውስጥ ስድስት (፮) የተሾሙ ፤ አሥር (፲) የተመረጡ መናብርት ጉባዔ ይተዳደራል ።

፲፮/ የማኅበሩ ሊቀ መናብርት በመንግሥት ማስታወቂያ ይሾማል ፤ እርሱም የመናብርት ጉባዔ መሪ ነው ። ሊቀ መናብርቱ ከወንበሩ አባሎች ለአንድ ዓመት (፩) አንዱን ምክትል ሊቀ መንበር አድርጎ ሊሾም ይችላል ሹመቱም ለመታደስ ይቻላል ።

የተሾሙ አባሎች

ሀ/ ያገር ግዛት ሚኒስትር ወኪል

ለ/ የአገር መከላከያ ሚኒስትር ወኪል

ሐ/ የትምህርት ና የሥነ ጥበብ ሚኒስትር ወኪል

መ/ የገንዘብ ሚኒስትር ወኪል

www.chilot.me

ሠ/ የጽሕፈት ሚኒስትር ወኪል

ረ/ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስትር ወኪል ናቸው ። የቀሩት አባሎች በዋናው ስብሰባ በምሥጢር ምርጫ ለአራት (፬) ዓመት ይመረጣሉ ። ከነዚህም ከተመረጡት አባሎች ውስጥ በጥቂቱ ሁለት (፪) ሐኪሞችና አንዲት (፩) ለዚሁ ሥራ ማዕረግ የተሰጣት አስታማሚ መሆን አለባቸው ። በሁለተኛው ዓመት መጨረሻ በዕጣ አምስት (፭) የመናብርት አባሎች ሲለወጡ ከዚያ በኋላ በየሁለት ዓመት (፪) የመናብርት አባሎች እኩሌቶች ይመረጣሉ ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳/፯ (፲፱፻፶፱) ት. ፪ ፡ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩ በግ. ባ. ተሻሻለ ። (በዚህ ትእዛዝ ቀድሞ የጤና ጥበቃ መሥሪያ ቤት ይባል የነበረው አሁን የጤና ጥበቃ ሚኒስቴር እንዲባል ተደረገ) ፲፫/፫ (፲፱፻፵፮) ት. ፲፩ ፡ ፫ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩ («የጦር ሚኒስቴር» የነበረውን» የአገር መከላከያ ሚኒስቴር» ያደርገዋል ።)

፲፯/ የመናብርት አባል የሆነ በሚበቃ ምክንያት ካልሆነ ከጉባዔው ስብሰባ ሦስት (፫) ጊዜ አከታትሎ ሲቀር ጉባዔው ከጉባዔው አባልነት ሽሮ ተራ አባል ያደርገዋል ።

፲፰/ አንድ የተመረጠ የመናብርት ጉባዔ አባል አባልነቱን ሲተው ፤ ሲወገድ ወይም የማይገኝ ሲሆን ጉባዔው የተመረጠበትን የሥራ ጊዜ ካልጨረሱት ተለዋዋጭ አባሎች ላንዱ ማስታወቅ አለበት ።

፲፱/ የተመረጡትን የሥራ ጊዜ የጨረሱ አባሎች እንደገና ሊመረጡ ወይም ሊሾሙ ይችላሉ።

፳/ በሊቀ መናብርቱ አማካይነት የመናብርት ጉባዔ በወር አንድ (፩) ጊዜ ስብሰባ ያደርጋል ። ቢያንስ ቢያንስ ስብሰባ ከሚያደርግበት ከስምንት (፰) ቀን በፊት ለያንዳንዱ አባል ማስታወሻ ይልካል ፤ ወይም ለድንገተኛ አስቸኳይ ነገር ሲሆን ከስብሰባው ጊዜ በፊት ከሐያ አራት (፳፬) ሰዓት አስቀድሞ ለአባሎቹ ጥሪው እንዲደርሳቸው ያደርጋል ።

፳፩/ ሊቀ መናብርቱ ስድስቱ (፮) የጉባዔው አባሎች አነስተኛ ስብሰባ ያደርጋሉ ። በዚህ ረገድ የመጀመሪያ ስብሰባ ውሳኔ ለማድረግ ያልተቻለ ሲሆን በሁለተኛ ስብሰባ ጥሪ ተደርጐ አምስት (፭) አባሎች ሊቀ መናብርቱ ጭምር ውሳኔ ያደርጋሉ ።

የእነዚህም ቁጥራቸው አነስተኛ ጉባዔ ይሞላል ። እንደዚሁም በድምፅ ብልጫ ከሁለት (፪) የተከፈለው ነገር በሊቀ መናብርቱ ምርጫ ሊወሰን ይቻላል ።

የመናብርት ጉባዔ የማስተዳደር ሥራዎች

፳፪/ አንደኛና ሁለተኛ ምክትል ሊቀ መናብርት ፤ የግምጃ ቤት ሹም ከጉባዔ አባሎች መኻከል መምረጥ ።

፳፫/ ለማኅበሩ ዋና ጸሐፊ መምረጥ ።

፳፬/ ሊቀ መናብርቱ በሚያቀርበው አሳብ መሠረት የማኅበሩን ሠራተኞች መሾም ፤ ማስወገድ ፤ እንደዚሁም ኃላፊነታቸውንና ደመወዛቸውን መወሰን ።

፳፭/ ከዚህ በላይ እንደተመለከተው የማኅበሩን ሥራ አኳኋን የሚቆጣጠሩ መርማሪዎችና ወኪሎች መሾም ፤ እነዚህም ሰዎች የሚመረጡት ከሹማምንት ወይም ከቀሩት የማኅበሩ አባሎች መካከል ሲሆን ደመወዝ ይከፈላቸዋል ።

፳፮/ ከማኅበሩ አባሎች መካከል ነዋሪና ለጊዜው የሚሆን ደርግ ማቆም ።

www.chilot.me

፳፯/ የዓመቱን ሂሳብ ግምት አደላድሎ ማሰናዳትና እንደገና አጥንቶ ፈቅዶ መወሰን ።

፳፰/ የማኅበሩ ሀብት ከፍ የሚልበትንና የሚካሄድበትን ዘዴ እንደዚሁም የንብረትን አቀማመጥና የተቀማጩን ገንዘብ ዝርዝር መወሰን ።

፳፱/ በየወሩ የማኅበሩን ገንዘብ ሂሳብ አጣርቶ በያመቱ የገንዘቡን ዝርዝር ማመልከቻ ለጠቅላላው ጉባዔ ማቅረብ ።

፴/ የማኅበሩን ዓላማ ለመፈጸም ስለታቀደው ፕሮግራም ዓይነት በየዓመቱ መወሰን ።

፴፩/ በማኅበሩ ዓላማ መሠረት በመናብርት ጉባዔ ምርጫ ልሻንና ይህንን የመሰለውን የምስክር ወረቀት መሸለም ።

፴፪/ የማኅበሩን የውስጥ ደንቦች ማቆም ።

፴፫/ የያንዳንዱን የጉባዔ ስብሰባ ቃለ ጉባዔ ማኖር ፤ እነዚህም ቃላተ ጉባዔ በዋናው ጸሐፊ በልዩ መዝገብ ላይ ተጽፈው ሊቀ መናብርቱና ዋናው ጸሐፊ ይፈርሙባቸዋል ።

፴፬/ ሊቀ መናብርቱና ሁለቱ ምክትል ሊቀ መናብርት በሌሉ ጊዜ በሥራ ላይ ካሉት አባሎች በሹመት ከፍ ያለው አባል በሊቀ መናብርቱ ወንበር ላይ ይቀመጣል ።

፴፭/ የጉባዔውን ሥራ ለማካሄድ አንድ ሊቀ መናብርት በዋናው ጸሐፊ፤በግምጃ ቤቱ ሹም፤ በአንድ የሕዝብ ጤና ጥበቃ ሚኒስቴር ወኪልና ከተመረጡት የጉባዔ አባሎች በአንዱ አባል ስብሰባ የሚቆም አንድ አከናዋኝ ደርግ ለመወከል ይችላል ።

የሊቀ መናብርቱና የምክትል ሊቀ መናብርት ሥራ

፴፮/ ሊቀ መናብርቱ ዋና የማኅበሩ አስተዳዳሪ ወኪል ነው ።

፴፯/ የማኅበሩን መብት የሚነካ ነገር በፍርድ ቤት ወይም በሌላ ቦታ ሲነግ እርሱ ራሱ ይቆማል ወይም በማኅበሩ ስም ሆኖ የሚነጋገር አንድ (፩) ነገረ ፈጅ በሥልጣኑ ይሾማል ።

፴፰/ ለተለመደው ደንበኛና ድንገተኛ ለሆነው ስብሰባ የመናብርትን ጉባዔና ጠቅላላውን ስብሰባ ይጠራል ። እንደዚሁም በነዋሪና ለጊዜው በቆመው ደርግ ስብሰባ ውስጥ ሊገኝ ይችላል ።

፴፱/ ስለሚቀጠሩት ፤ ስለሚሾሙትና ስለሚወገዱት ሠራተኞች ለመናብርት ጉባዔ ሐሳቡን ያቀርባል ። ስለሠራተኞች ሥነ ሥርዓት የመጨረሻውን ውሳኔ ያደርጋል ።

፵/ ለተለመደው ለዘወትር ሥራ አካሄድ ወኪል ለማድረግ ሲችል ገቢ ደብዳቤዎችን ሁሉ ይቀበላል ። ወደ ውጭም በሚሄዱት ደብዳቤዎች ላይ ይፈርማል ። በቼኩችና የገንዘብ ጉዳይ ባለባቸው ሠነዶች ላይ ከግምጃ ቤቱ ሹም ጋር ይፈርምበታል ።

፵፩/ ጉባዔውና ስብሰባው ግንኙነት እንዲያደርግ የታቀደውን የማመልከቻ ሥሌዳ እያጸናና በማስታወሻዎች ላይ እየተፈራረመ የተወሰነው ሥራ በትክክል መከናወኑን ይቆጣጠራል ።

፵፪/ ሊቀ መናብርቱ በሌለ ጊዜ መጀመሪያው ምክትል ሊቀ መናብርት ወይም ወኪሉ ምትክ ይሆናል ።

፵፫/ ሁለተኛው ምክትል ሊቀ መናብርት በኃላፊነት ይከተላል ።

የዋናው ጸሐፊ ሥራዎች ።

፵፬/ ዋናው ጸሐፊ በጠቅላላው አስተያየት ኃላፊነታቸውን ለመፈጸም እንዲችሉ ሊቀ መናብርቱንና የመናብርቱን ጉባዔ ይረዳል ።

www.chilot.me

፹፭/ የዋናውን ጽሕፈት ቤት ሥራዎች እየመራ ይቆጣጠራል ።

፹፮/ የጉባዔውንና የስብሰባውን ረቂቆች ማስታወሻ እየጻፈ ለስብሰባዎቹ አባሎች ማሳሰቢያዎች እያዘጋጀ የአባልነትን መዝገብ ይይዛል ።

፹፯/ ከሊቀ መናብርቱ እንደታዘዘው ወጭና ገቢ ደብዳቤዎች እያሰናዳና እየተቀበለ ይፈርማል ።

የግምጃ ቤቱ ሹም ሥራዎች ።

፹፰/ የግምጃ ቤቱ ሹም በመናብርቱ ጉባዔ በተወሰነው መሠረት የማኅበሩን ገንዘብ አካሄድ ይቆጣጠራል ።

፹፱/ ለማኅበሩ ገንዘብ አስተዳደርና ለመዝገቡም አያያዝ ኃላፊ ነው ።

፺/ የማኅበሩን ሀብትና ገንዘብ የመናብርቱ ጉባዔ በመረጣቸው ባንኮች ውስጥ በአደራ ያስቀምጣል ።

፺፩/ የወር ፣ የዓመትና ሌላም የሒሣብ ዝርዝር የሆነውን ማመልከቻ ሒሣብ በየወሩ ለመናብርቱ ጉባዔ ያቀርባል ።

የገንዘብ ድርጅቶች ።

፺፪/ የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት በግናቸውም ምክንያት የማይወጣ አምስ ሺህ ብር (፭ ሺህ) ይሰጣል ። ከዚህ ገንዘብ የተገኘው ወለድ ከማኅበሩ ሌሎች ገቢዎች ጋር ተደምሮ ለማኅበሩ ወጭ እየተከፈለና ወጭ ገንዘብ እየሆነ ይሠራበታል ።

፺፫/ የዓመቱ የገንዘብ ገቢ መወሰኛ ከመስከረም ፩ ቀን እስከ ጳጉሜ መጨረሻ ነው ። የግምጃ ቤቱም ሹም በያመቱ ገቢውን ዘግቶ ሂሳቡን ያሰናዳል ።

፺፬/ የማኅበሩ ገንዘብ ሒሣብ በዋናው እዲተር ይመረመራል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፩/፫ (፲፱፻፶፬) አ. ፪፻፹፱ አን. ፰ ተሻሻለ ።

፺፭/ የገንዘብ ጉዳይ ያለባቸው ደብዳቤዎችና ቼኮች ሁሉ በሊቀ መናብርቱና በግምጃ ቤቱ ሹም ይፈረማሉ ።

ጠቅላላው ስብሰባ ።

፺፮/ ጠቅላላው ስብሰባ በተለመደውም ሆነ በድንገተኛ ስብሰባ የሚገናኙ የክብር ፣ ያንድ ጊዜ ፣ በየጊዜው ፣ በያመቱ ገንዘብ ሰጭ ማኅበርተኞች ፣ ተባባሪ ማኅበረተኞች አሉት ።

፺፯/ ከስብሰባው የቀረ አባል በጽሑፍ አንድ ወይም አንዲት አባል ሊወክል ይችላል ። ግን አንድ (፩) አባል ከአምስት (፭) ለበለጡ አባሎች ሊወክል አይችልም ። የማኅበሩ ክፍል ዘርፍ ወኪሎች እስከ መቶ ለሚቆጠሩ አባሎች ወኪሎች ሆነው ሊቀርቡ ይችላሉ ።

፺፰/ በደንበኛው ስብሰባ በየዓመቱ በጥቅምት ወር ውስጥ በሊቀ መናብርቱ ሰብሳቢነት ጠቅላላው ስብሰባ ግንኙነት ያደርጋል ። ከስብሰባው ቀን በፊት በጥቂቱ አሥራ አምስት (፲፭) ቀን አስቀድሞ በሁለት ጋዜጦች ማስታወቂያ ይወጣል ።

፺፱/ ጠቅላላው ስብሰባ በመናብርት ጉባዔ መሠረት የዓመቱን የገንዘብ ማመልከቻዎችና ከሂሳብ ተቆጣጣሪዎች የቀረቡትን ማመልከቻዎች ጭምር ተመልክቶ ውሳኔ ያደርጋል ።

www.chilot.me

ጠቅላላው ስብሰባ እንደሚያስፈልገው አባሎችና ምትክ አባሎች ከመናብርት ጉባዔ ደግሞም ሁለት (፪) የሒሣብ መርማሪዎችና አንድ (፩) ተተኪ ሂሳብ መርማሪ ይመርጣል ።

፳/ የደንበኛ ስብሰባ ሐሳብ በአባሎችና በተወከሉት አባሎች ድምፅ ብልጫ ይጸናል ።

፳፩/ የመናብርትን ወንበር አስፈላጊ መስሎ ሲታየው ወይም ስምንቱ (፰) የጉባዔ አባሎች ወይም የማኅበሩ መራጭ አባሎች በጽሕፈት ሲጠይቁ ጠቅላላው ስብሰባ ማንኙነት ያደርጋል ። እነዚሁም ጥያቄዎች በሙሉ ተዘርዝረው ለሊቀ መናብርቱ ይቀርባሉ ።

፳፪/ ከስብሰባው በፊት አሥራ አምስት (፲፭) ቀን አስቀድሞ ከጉዳዩ ሠሌዳ ጋር ማስታወቂያ ቢያንስ ቢያንስ በሁለት ጋዜጣዎች ይወጣል ።

፳፫/ የድንገተኛ ስብሰባ ሐሳብ ከማኅበሩ ግማሽ መራጭ አባሎች ከሦስት በሁለት እጅ ($^2/_3$) ድምፅ ብልጫ ይጸናል ። በዚህ ረገድ ውሳኔ ያልተደረገ እንደሆነ በ፳ ቁጥር በተመለከተው አኳኋን ሁለተኛ ስብሰባ ይደረጋል ። በስብሰባው ያሉ ወይም በወኪላቸው የቀረቡት የድምፅ ብልጫ ባይከተሉ ይህ ስብሰባ ከሦስት በሁለት እጅ ($^2/_3$) የድምፅ ብልጫ ሐሳቡን ያጸናል ።

፳፬/ በንጉሠ ነገሥት ጠቅላላ ደንብ ተረጋግጦ ከተፈቀደ በኋላ በአንድ ልዩ ጠቅላላ ስብሰባ በመላው አባሎች ድምፅ ብልጫ የኢትዮጵያ የቀይ መስቀል ማኅበር ሊፈርስ ይችላል ።

፳፭/ በመጀመሪያ ልዩ ስብሰባ ማንኙነት አንዱን ነገር ለመወሰን ያልተቻለ ሲሆን ለጊዜው የሚሆነውን ውሳኔ አቅዶ ከዚህ በኋላ በአንድ (፩) ወር ውስጥ ለሚደረገው ለሁለተኛው ስብሰባ ማንኙነት ማቅረብ በዚህ በተባለው በሁለተኛው ስብሰባ የቀረቡትን የአባሎች ብዛት ባለመከተል የመጨረሻውን ውሳኔ ለማድረግ ይቻላል ።

፳፮/ ማኅበሩ መፍረሱ የተረጋገጠ ሲሆን በድንገተኛ ጠቅላላ ስብሰባ ስብሰባው በሰጠው ትእዛዝ መሠረት የማኅበሩን ጉዳይ የሚያጣራ የአምስት (፭) አባሎች ዶርግ ይሾማል ።

፳፯/ የማኅበሩ ንብረት የሚመደበው ድንገተኛ ስብሰባ ባቀረበው አሳብ የሚጸናው እኛ ከፈቀ ድን በኋላ ነው ።

፳፰/ ይህን ደንብ ለማሻሻል የሚያስፈልግ ሲሆን በልዩ ጠቅላላ ስብሰባ ስምምነት በተወሰነው ሁኔታ ተጣርቶ እኛ ፈቅደን ይጸናል ።

አዲስ አበባ ጥቅምት ፳ ቀን ፲፱፻፵፱ ዓ.ም.

፳/፪ (፲፱፻፵፩) መ. ፻፲፩*

የመንግሥት ማስታወቂያ ።

ሞዓ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ
እኛ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ
ሥዩመ እግዚአብሔር ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ።

በንጉሠ ነገሥት ግዛታችን የስፖርት ጨዋታ እንዲስፋፋና ይህንኑም ሥራ የሚሠሩትን ለመርዳት አስበን ደግሞም እላይ የተባለውን በተሻለ አኳኋን ለመፈጸም አንድ የኢትዮጵያ ሕዝብ የስፖርት ማኅበር እንዲመሠረትና መተዳደሪያውም ደንብ በንጉሠ ነገሥቱ እንዲቋቋም የሚገባ መስሎ ስለታየን ፤ በልዩ ችሮታችንና በሙሉ ፈቃዳችን በኛ ጠባቂነት ውስጥ አንድ አካል ፣ አንድ መንፈስ ሁኖ የኢትዮጵያ የስፖርት ኰንፌዴሬሽን እንዲቋቋም ፈቅደን አዘናል ።

---

* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

በ፴፭/፰ (፲፱፻፷፰) አ. ፪፻፯ ፣ ፴፭/፰ (፲፱፻፷፰) ት. ፴ በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

www.chilot.me

ይህ የስፖርት ኰንፌዴሬሽን እኛ የምንመርጣቸውን የክብር አባሎች ረዳትነትና ድጋፊነት የሚያገኝ ይሆናል ። ሥራውንም የሚያከናውነው በዚህ ከንጉሠ ነገሥቱ በተሰጠው መተዳደሪያ ደንብ ውስጥ የተጻፈውን በመከተል በተፈቀደለት ሥልጣን በሚሠራ በመናብርት ጉባዔ በኩል ነው ።

የኰንፌዴሬሺኑ ስምና የመለዮ ቀለም ።

፩/ የኰንፌዴሬሽኑ ስም የኢትዮጵያ ሕዝብ የስፖስት ኮንፌዴሬሺን (ኢ.ሕ.ስ.ኰ.) ተብሎ ተሰይሚል ። ከዚህም ቀጥሎ ኰንፌዴሬሽኑ እየተባለ ይጠራል ። ደግሞም ኰንፌዴሬሽኑ የመናብርቱን ጉባዔ ውሳኔ ተከትሎ የተፈቀደላቸው ተጨዋቾችና ሹማምንት ፤ ከሌሎች መንግሥታት ሕዝቦች ጋር በሚደረገው የስፖርት ግጥሚያ ስለኢትዮጵያ ሲወከሉ የኢት ዮጵያን ሕዝብ ሰንደቅ ዓላማ ቀለሞች እንዲለብሱ ሲፈቅድላቸው ይችላል ።

የኰንፌዴሬሽኑ ዓላማ ።

፪/ የኰንፌዴሬሺኑ ዓላማ በንጉሠ ነገሥት ግዛታችን ውስጥ በጠቅላላው የስፖርትን ጨዋ ታና የሰውነትን ማጠንከር ሁኔታ ትምህርት ማስፋፋት ፡ ማዘጋጀት ፡ መስበክና ተወዳጅ ማድረግ ። ደግሞም የሕዝባችንን የስፖርት መንፈስ ማነቃቃት ነው ።

የመናብርት ጉባዔ

፫/ ማኅበሩ የሚተዳደረው እኛ የምንሾማቸው አንድ ፕሬዚዳን አንድ ምክትል ፕሬዚዳን ፤ አንድ ዋና ጸሐፊ ፤ አንድ ገንዘብ ያዥና በየጊዜው አስፈላጊ መስሎ እንደታየን የምንሾ ማቸው ተጨማሪ አባሎች ፤ ደግሞም የያንዳንዱ የኢትዮጵያ የስፖርት ፌዴሬሺን (ኢ.ስ.ፌ.) ፕሬዚዳኖች በሚገኙበት የመናብርት ጉባዔ ነው ። የመናብርቱ ጉባዔ የዚህን አዋጅ ጽሑፍ ሳይተላለፍ የኢትዮጵያ ልዩ ልዩ የስፖርት ፌዴሬሽን ደረጃ ለመወሰን ሙሉ ሥልጣን አለው ።

፬/ የመናብርት ጉባዔ የውስጥ ደንቡን ራሱ ይሠራል ።

የጉባዔው ሥራዎች

፩/ በ፪ኛው አንቀጽ የተጻፈውን ዓላማውን ይፈጽም ዘንድ የጉባዔው ሥልጣንና ሥራ እንደ ሚከተለው ይሆናል ።

፪/ በንጉሠ ነገሥት ግዛታችን በሚገባ የተቋቋመውን የስፖርት ጨዋታ በጠቅላላው ማስተ ዳደርና የኢትዮጵያን የስፖርት ፌዴሬሽንና ክበቦች በቴክኒክና በገንዘብ ረገድ መቆጣጠር ።

፫/ እንደዚህ ያሉትን ፌዴሬሺን ሥራ መርዳት ማስማማትና እንዲስፋፉ ማድረግ ።

፬/ የኢትዮጵያ የስፖርት ፌዴሬሽን የተቋቋመበትን ደንብ ፤ ተጨማሪ ደንብ ፤ ሌሎችንም ደንቦችና ሥርዓቶች ማዋሐድና መፍቀድ ፤ አስፈላጊም ሆኖ ሲገኝ ማፍረስና መሰረዝ ። ደግሞም የኢትዮጵያንና የሌሎችንም አገሮች የስፖርት ፌዴሬሽን ግንኙነት መፍቀድና የግንኙነታቸውንም ጽሑፍ በኢትዮጵያ የስፖርት ፌዴሬሽን ማቋቋሚያ ደንብ ተጨማሪ ደንብና ሥርዓቶችም ውስጥ ገብቶ እንዲጻፍ ማድረግ ።

፭/ ሀ/ ከውድድር በሚነሱ ክርክሮች ፤

ለ/ ከኰንፌዴሬሺን ወይም ከክበቦቹ ግንኙነት በሚነሱ ክርክሮች ፌዴሬሺኑ ወይም የፌዴሬሺኑ አባል የሆኑት ክበቦች ሊፈጽሙት ባልቻሉት ሁሉ ላይ ውሳኔ ማድረግ ።

www.chilot.me

፲/ ጉባዔውን የሚረዱ ችሎታ ያላቸውና የስፖርት ልዩ ዕውቀት ያላቸው አማካሪ አባሎች የሚገኙበት ምክር ቤት ማቆም ፡፡

፲፩/ በኢንተርናሲዮናል የኦሎምፒክ ጨዋታዎች የንጉሠ ነገሥት ግዛታችን ተካፋይ ይሆን ዘንድ የስፖርት ተጫዋቾችን በኢንተርናሲዮናል ኦሎምፒክ ጨዋታዎች መንፈስ የሚያዘጋጅ የኢትዮጵያ ሕዝብ የኦሎምፒክ ኮሚቴ ማቆም ፡፡

ፕሬዚዳንትና ምክትል ፕሬዚዳንት

፲፪/ ፕሬዚዳንት ከሚከተሉት ሥልጣን ጋር የኰንፌዴሬሺኑ ዋና አስተዳዳሪና ወኪል ነው ፡—

ሀ/ በኰንፌዴሬሺኑ መብት ላይ ክርክር በተነሳ ጊዜ ለኰንፌዴሬሺኑ የሚከራከር አንድ ጠበቃ መምረጥ ፤

ለ/ በደንበኛው ጊዜና በድንገተኛ ጉዳይ ጉባዔውን መሰብሰብ ፤

ሐ/ የሹመት ፣ የምርጫን ፣ ከሥራ የማሰናበትንና በሠራተኞች ላይ የሚደረገውን የሥርዓት መጠበቂያ ሁሉ ለመናብርቱ ጉባዔ ማቅረብ ፤

መ/ የመልክትን ደብዳቤዎች መቀበልና ፣ የሚላኩትንም ደብዳቤዎች በሙሉ መፈረም ፤ ስለሆነም የተለመዱ ጉዳዮችን ደብዳቤዎች የሚፈርም ወኪል ማድረግ ይችላል ፡፡ ደግሞም ከገንዘብ ያዥው ጋር ቸኮችንና የገንዘብ ሠነዶችን ሁሉ አብሮ መፈረም ፤

ሠ/ ለጉባዔው የሚቀርቡትን የሚመከርባቸውን አርእስቶች (አጀንዳ) መፍቀድና በፕሮሲቬርባሎች ላይ መፈረም ፤ የጉባዔውንም ውሳኔዎች ማስፈጸም ፡፡

፲፫/ ዋናው ፕሬዚዳንት በሌለ ጊዜ ወይም ዋናው ፕሬዚዳንት ሲወክለው ምክትል ፕሬዚዳንት የዋናውን ፕሬዚዳንት ሥልጣንና ሥራ ይፈጽማል ፡፡

ዋናው ጸሐፊ

፲፬/ ዋናው ጸሐፊ ፕሬዚዳንትንና የመናብርቱን ጉባዔ ይረዳል ፡፡ ደግሞም የጉባዔውንና የፕሬዚዳንትን ጥያቄዎች ይፈጽማል ፡፡ ደግሞም የሚከተሉትን መፈጸም ሥራው ነው ፡—

ሀ/ የዋናውን መሥሪያ ቤት ሥራ መምራትና ማካሄድ ፤

ለ/ በፕሬዚዳንት መሪነት የጉባዔውን ፕሮሲቬርባል መዝገብ ማግባት ፤ ለጉባዔው የሚቀርቡትን አርእስቶች (አጀንዳ) አስፈላጊ የሆኑትንም ማስረጃዎች ማሰናዳት ፤ የስብሰባውን ማስታወቂያ መላክና የአባሎችን መዝገብ መያዝ ፤

ሐ/ ፕሬዚዳንት እንደሚያዘው የመልክትን ደብዳቤዎች መቀበል ፣ ማዘጋጀትና መፈረም ፡፡

ገንዘብ ያዥ

፲፭/ ገንዘብ ያዡ በጉባዔው በተወሰነው መሠረት ለኰንፌዴሬሺኑ የገንዘብ ሥራ የበላይ ተቆጣጣሪ ነው ፡፡ ለኰንፌዴሬሺኑም የገንዘብና የመዝገብ አያያዝ አላፊ ነው ፡፡ ደግሞም የኰንፌዴሬሽኑን ገንዘብና የንብረቱን የምስክር ጽሑፍ በኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ያስቀምጣል ፡፡ የወርና ያመት ራፖር ሌላም ራፖር በተፈለገ ጊዜ ለመናብርቱ ጉባዔ ያቀርባል ፡፡

የተጠቃለሉ ሕጎች ማብረጃ

በ፳፪/፰ (፲፱፻፶፰) እ. ፪፻፳ ፤ በ፳፪/፰ (፲፱፻፶፰) ት. ፴ በግ. ሳ. ተሻሻለ ፡፡ (ቀደም ሲል በኢትዮጵያ መንግሥት ባንክ ይሠራ የነበረው ሥራ በኢትዮጵያ ንግድ ባንክና በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ እንዲሠራ ተደረገ ፡፡)

www.chilot.me

ስለ ገንዘብ

፲፯/ የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት በየጊዜው ለኰንፌዴሬሺኑ የርዳታ ገንዘብ ይሰጠዋል ። እንደዚህ ያለውን የዕርዳታ ገንዘብ ኰንፌዴሬሽኑ ሥራውን በተሻሻለ አኳኋን ለመፈጸሚያ ጉዳይ ያውለዋል ።

፲፯/ ኰንፌዴሬሺኑ ከጠባቂውና ከክብር አባሎቹ በያመቱም ሆነ በሌላም ሁኔታ የሚሰጠውን የርዳታ ገንዘብ ለመቀበል ሥልጣን ተሰጥቶታል ።

፲፰/ ልዩ ልዩ የኢትዮጵያ የስፖርት ፌዴሬሽን ከሚያገኙት ገቢ ገንዘብ ለኰንፌዴሬሺኑ እንዲሰጥ ኰንፌዴሬሺኑ በፈቀደው በፌዴሬሺኑ በመቋቋሚያ ደንብ ከመቶ ይህን ያህል ተብሎ የተመደበውን ገንዘብ ለመቀበል ሥልጣን ተሰጥቶታል ።

፲፱/ እንዲህ ያሉት ገቢዎችና ትርፎች ሁሉ ፦

ሀ/ ለኰንፌዴሬሺን ሥራ ለአስፈላጊ ጉዳዮች ወጭ ፤

ለ/ በሚገባ አኳኋን አባል ለሆነ የስፖርት ፌዴሬሽን እርዳታ ወጪ ፤

ሐ/ ለኰንፌዴሬሽኑ መጠባበቂያ ተቀማጭ ገንዘብ በመመሥረት ይውላል ።

፳/ የፊናንስ ዓመት ከመስከረም ፩ ቀን እስከ ጳጉሜ መጨረሻ ቀን ይሆናል ። በያንዳንዱ የፊናንስ ዓመት መጨረሻ አንድ የሂሣብ ራፖር ገንዘብ ያዥ እያዘጋጀ ለመናብርት ጉባዔ ያቀርባል ። ይህ የሂሳብ ራፖር በዋናው ኦዲተር ይመረመራል ።

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፷፩/፫ (፲፱፻፶፱) አ. ፲፫፱ አን. ፪ ተሻሻለ ።

፳፩/ ቼኮችንና የሂሳብ ሠነዶችን ሁሉ ገንዘብ ያዥ ፈርሞበት ፕሬዚዳት ወይም እሱ በሌለ ጊዜ ምክትል ፕሬዚዳት ዳግመኛ ይፈርምበታል ።

የኃይለ ሥላሴ የስፖርት ስታዲዮም

፳፪/ በአዲስ አበባ ያለው የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የኢትዮጵያ ሕዝብ የስፖርት ስታዲዮም አስተዳደር ጥበቃና ሥራ ማስያዝ በዚህ ትእዛዝ ለኢትዮጵያ ሕዝብ የስፖርት ኰንፌዴሬሺን አደራ ተሰጥቷል ። ስለሆነ ግን ኰንፌዴሬሽኑ በያመቱ ከዚህ ስታዲዮም አገልግሎት ከሚያገኘው ገቢ ከጥሩው ትርፍ ከመቶ አምሳውን (50%) ለአዲስ አበባ ማዘጋጃ ቤት ይከፍላል ።

አዲስ አበባ ጥቅምት ፳፩ ቀን ፲፱፻፵፩ ዓ.ም.

፱/፲ (፲፱፵፱) መ. ፲፩፫*

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት መልካም ፈቃዳቸው ሆኖ የሚከተለውን ቻርተር ሰጥተዋል ፡—

በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛት የቆመ የአየር ክለብ ቻርተር

ለንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን ልማት የአየር መገናኛ ማመላለሻ እጅግ አስፈላጊና ታላቅ ጥቅም የሚሰጥ መሆኑን ባለፈው ጊዜ ከፍ ባለ መጠን ማሳየቱንና ወደፊትም በሚበልጥ አኳኋን እንደሚያሳይ ስለተረዳነው ፤

---

* የመግቢያ የግርጌ ማስረጃ

በ፷፩/፲፯ (፲፱፶፱) ት. ፳፩ በግ. ሳ. ተሻሻለ ።

www.chilot.me

ደግሞም የንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችን ልማት በመገናኛና በማመላለሻ ምቾት ብርታት በተቻለ ፍጥነት እርምጃውን ወደፊት እየቀጠለ እንዲሄድ ምኞታችን ስለሆነ ፤

በሕዝባችን መካከል ታላቅ የሆነ የአይሮፕላን ፍቅር እንዳደረ ስለተረዳነው ፤ የዚህም ፍቅር እድገት ለሕዝቡ ዋጋና ጥቅም ያለው መሆኑን ስላወቅን ፤

ወደፊት ክለብ ተብሎ የሚጠራውን በፈቃዳችንና በአሳባችን በዚህ የመንግሥታችን ቻርተር በእኛና በእኛ ወራሾች በንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛት የቆመ ያየር ክለብ በስሙም በሥራውም አንድ ሆኖ ተባብሮ እንዲሠራ ፈቅደን አዘናል ።

፩/ ክለቡ በአይሮፕላን ረገድ መሠረታዊ እውቀትንና ስለመብረርም መደበኛ ልምድ ማስተማር ነው ።

፪/ ክለቡ ለአትራፊነት የተቋቋመ አይደለም ። ግናቸውም አባሉም የገንዘብ ትርፍ ማግኛ ሥራ አይሠራም ።

፫/ ክለቡ ለመጀመሪያ ጊዜ አንድ ፕሬዚዳን ፤ አንድ ምክትል ፕሬዚዳን ፤ አንድ ዋና ጸሐፊ ፤ አንድ ግምጃ ቤትና ስድስት (፮) አባሎች በሚገኙበት የዲሬክተሮች ኮሚቴ ይተዳደራል ። ያስተዳዳሪው መሥሪያ ቤት ተግባርና ሥልጣን ደግሞም ጠቅላላው ደንብና ሥርዓት እኛ ፈቅደን በክለቡ መቋቋሚያ ደንብ ውስጥ ይወጣል ።

፬/ ይህን ቻርተር ከፈቀድንበት ቀን አንስቶ ከዚህ በላይ እንደተጻፈው አኳኋን የመጀመሪያው የዲሬክተሮች ኮሚቴ የክለቡን አቋቋም አዘጋጅቶ አቅርቦልን እስክንፈቅድ ድረስ የሚከተሉት ደንቦች ጸንተው እነዚህም በክለቡ አቋቋም ደንብ ውስጥ ይጻፋሉ ፡—

ሀ/ የመጀመሪያው አስተዳዳሪ ጉባዔ አባሎች የሚመረጡት የአደራጁው ኮሚቴ አባሎች ጭምር በሚገኙበት በቻርተሩ አባሎች ነው ፤ እነርሱም ፕሬዚዳንን ፤ ምክትል ፕሬዚዳኑን ፤ ዋና ጸሐፊውን ፤ ግምጃ ቤቱንና ደግሞ እስከ ነሐሴ ወር መጨረሻ ድረስ በሹመታቸው የሚቆዩትን ስድስት (፮) አባሎች ከመሐከላቸው ይመርጣሉ ፤ በዚያን ጊዜም ከዚህ በላይ በተጻፈው አኳኋን አዲስ ፕሬዚዳን ፤ ምክትል ፕሬዚዳን ፤ ዋና ጸሐፊ ፤ ግምጃ ቤትና የኮሚቴ አባሎች ይመረጣሉ ፤

ለ/ የክለቡ ደንበኛ ማኅበረተኞች በየዓመቱ በመስከረም ወር የዲሬክተሮች ኮሚቴ የሚያቀርበውን ያመት ራፖር ለመቀበልና ፕሬዚዳን ፤ ምክትል ፕሬዚዳን ፤ ዋና ጸሐፊ ፤ ግምጃ ቤትና የኮሚቴ አባሎች ለመምረጥ የዓመት ስብሰባ ያደርጋሉ ። የነዚህም ሹማምንቶች ምርጫ የሚፈጸመው በዓመቱ ስብሰባ ውስጥ ባሉት ማኅበረተኞች የድምፅ ብልጫ ነው ፤

ሐ/ የገንዘብ ኃላፊነቶች የሚከናወኑት በክለቡ ማኅበረተኞችና በሥራው ላይ ካሉ አባሎች ከሚገኘው ግብርና አባሎች ከሚከፍሉት የትምህርት ዋጋ ፤ ደግሞም በአየር በተበረረበት በየአንዳንዱ ሰዓት ልክ የኢትዮጵያ መንግሥት ከሚከፈለው የእርዳታ ገንዘብና እንዲሁም በልዩ እርዳታ ከኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ከሚሰጠው ችሮታዎች በሚገኘው ገንዘብ ነው ፤

መ/ የክለቡ ግምጃ ቤት በያመቱ በመስከረም ፩ ቀን ስለክለቡ ገቢና ወጭ ሙሉ የሒሳብ ራፖርና ስለክለቡ የመብረር ሁኔታዎች አንድ ራፖር አዘጋጅቶ ለዲሬክተሮች ኮሚቴና ለኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ሲቪል አቪያሲዮን ያቀርባል ፤

ሠ/ ክለቡና ማኅበረተኞቹ የኢትዮጵያ ንጉሠ ነገሥት መንግሥት ሲቪል አቪያሲዮን በዓየር ስለመብረር ለሚያወጣቸው ሲጸኑበት ለሚችሉት ድንጋጌዎች ሁሉ ይታዘዛሉ ፤ ይተባበራሉም ፤ እንዲሁም ደግሞ የዲሬክተሮች ኮሚቴ ጠቃሚ መስሎ እንደታየው በቶሎ ከኢንተርናሲዮናል ያየር ማኅበር ክለቦች ጋር የሚዛመድበትን መንገድ ይፈልጋል ።

www.chilot.me

የተጠቃለሉ ሕጎች ማስረጃ

በ፳፩/፲፯ (፲፱፻፶፱) ት. ፳፭ ፣ ፳፩ የተጠቃለሉ የኢት. ሕጎች ፩ ፣ (በዚህ አንቀጽ ተጠቅሶ የነበረውን የሲቪል አቪያሲዮን ክፍልን ሥራ የሚሠራ የሲቪል አቪያሲዮን አስተዳደርን በማቋቋም) በግ. ሳ. ተሻሻለ።

አዲስ አበባ ሰኔ ፳፩ ቀን ፲፱፻፵፱ ዓ. ም.

፱/፲፩ (፲፱፻፵፱) መ. ፻፴፩

ግርማዊ ንጉሠ ነገሥት መልካም ፈቃዳቸው ሆኖ የሚከተለውን ቻርተር ሰጥተዋል ።

የኢትዮጵያ በይ እስካውት ማኅበር ቻርተር ።

የንጉሠ ነገሥት መንግሥት ግዛታችንን ወጣቶች ለንጉሠ ነገሥት መንግሥታችን መልካምና ታማኝ ዜጎች የሚያደርጋቸው ፣ ለራሳቸው የሚጠቀሙበትን ፣ ለሌሎችም የሚጠቅሙበትን ነገሮች ለመፈጸም የሚያስችሏቸውን አስተዳደግና ትምህርት የሚያገኙበትን ዕድል ሁሉ ለማስገኘት አሳባችን ስለሆነ ፤

ታላቅ የሆነውም የቦይ እስካውት ሞያ በዚህ ረገድ በዓለም ላይ በሚገኙት በአብዛኞቹ አገሮች ያስገኘውን ጥቅም ስለተገነዘብነው ፣ ደግሞም

በቦይ እስካውት ሞያ መሠልጠን ወጣቶች የፍጥረትን አክብሮት ፣ የሕግን አክብሮትና ፈሪሀ እግዚአብሔርን የሚያስገኝላቸው መሆኑን በበይ እስካውት መሐላና በበይ እስካውት ሕግ መጥበቅ በኩል ስለባሕርይ መሻሻል ፣ ስለአገር ልጅነትና ስለአካላዊ ችሎታ ለወጣቶች የሚያስተምራቸው መሆኑን ተረድተን ፤

ወደፊት ማኅበር ተብሎ የሚጠራውን በፈቃዳችንና በአሳባችን በዚህ የመንግሥታችን ቻርተር በእኛና በእኛ ወራሾች የኢትዮጵያ ቦይ እስካውት ማኅበር ፣ በስሙም በሥራውም አንድ ሆኖ ተባብሮ እንዲሠራ ፈቅደን አዘናል ።

፩/ የማኅበሩ ዓይነተኛ ተግባር የኢንተርናሽናሉን ፕሮግራም ማስፋፋትና አባሎቹ የሆኑትን ወጣቶች አገራቸውን አፍቃሪ ፣ ራሳቸውን ተማማኝ ፣ ባሕሪዩ ጽኑ በሚያደርጓቸው በቦይ እስካውት ዘዴዎች ማሠልጠን ደግሞም ለራሳቸውና ለሌሎችም ለማድረግ የላቸውን ችሎታ ማሳደግ ነው ።

፪/ የዚህ ማኅበር አስተዳዳሪ እኛ የምንሾመው እስከ ፈቀድንለት ጊዜ ድረስ የሚሠራ አሁን በመጀመሪያው ጊዜም ልዑል መስፍን ሐረርን የሾምንበት ፣ አንድ የፕሬዚዳንት ቦታና የንጉሠ ነገሥት መንግሥታችን ግዛቶች ሁሉ ወኪሎች ይሆኑ ዘንድ በፕሬዚዳንቱ የሚሾሙ ሰባት (፯) አባሎች የሚገኙበት ፣ አንድ ዋና ምክር ቤት ይሆናል ።

ምክር ቤቱም ዋናውን ኮሚሺነርና ረዳቶቹን ይሾማል ። ደግሞም ምክር ቤቱ የማኅበሩን የውስጥ ደንብ አዘጋጅቶ እኛ እንድንፈቅደው ዘንድ ያቀርባል ።

፫/ የዋናው ምክር ቤት ያመት ስብሰባ ፕሬዚዳንቱ ባለበት በየዓመቱ በጥር ወር በዓመት አንድ (፩) ጊዜ አዲስ አበባ ላይ ይደረጋል ። በዚያም ጊዜ ያለፈውን ዓመት ሪፖርት ኮሚሺነሩ ለጉባዔው ያቀርባል ።

፬/ ማኅበሩ እስከ ጳጉሜ ፭ ቀን የፈጸማቸውን ሥራዎች የሚገልጽ የኮሚሺነሩ የዓመት ሪፖርት ከታህሣሥ ፩ ቀን አስቀድሞ ለፕሬዚዴንቱ ሊቀርብ ይገባዋል ። በሪፖርቱም ውስጥ ማንኛውም ዓይነት የገቢና የወጭ ሂሳብ በሙሉ ተመርምሮና ተጣርቶ መጻፍ አለበት ።